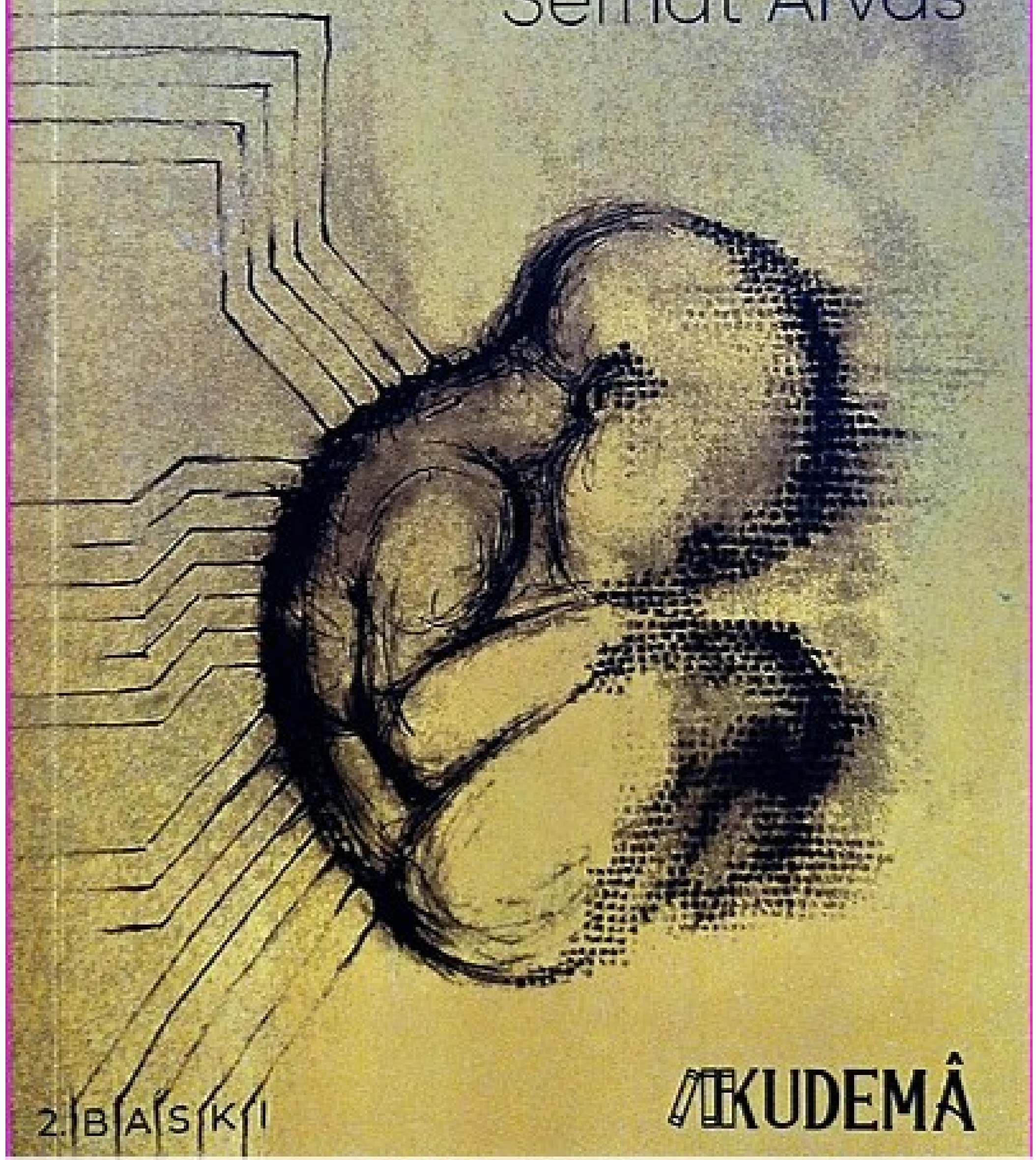
DİJİTAL İŞGAL VE Transhümanizm

Serhat Arvas

2. BASKI

İKUDEMÂ

@ekitap_evreni

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ 9
GİRİŞ 11

I.BÖLÜM
"KÜRESEL İŞGAL" 17
Zihinlerin İşgali 19
Sağlık Sektörü. 30
Obezite bir salgın mı?. 31
Kuş ve Domuz Gribi 33
Dünya Sağlık Örgütü/DSÖ (World Health Organization/WHO). . . 38
Korku 40
Distopik Kitaplarda 21. Yüzyılı Görmek 50
Huxley Ailesi 55
Aldous Huxley ve Cesur Yeni Dünya. 57

II. BÖLÜM
"YENİ DÜNYA DÜZENİ" 63
Neler Oluyor? 65
Neden yapacaklar? 67
Nasıl yapacaklar? 68
Ne zaman yapacaklar? 69
Büyük Sıfırlama (Great Reset) 71
Endüstri 4.0 78
Mülkiyetsizleştirme 84
Cinsiyetsizleştirme 90
Cinsiyetsizleştirme ve Eğitim. 92
Cinsiyetsizleştirme ve Sanat dünyası 94
Cinsiyetsizleştirme ve Siyaset 97
Cinsiyetsizleştirme ile Mücadele 100

@ekitap_evreni

Dinsizleştirme 102
İklim Değişikliği 109
Yapay Et. 113
Alternatif Besin Kaynağı: Böcek 115
İklim Projesi: Greta 117
Paris İklim Anlaşması. 120
Küresel Su Politikaları 122
İklim Değişikliği ile Dijital Dünya İlişkisi 124
Yeni Dünya Düzeni ve Mimarları. 125
Dış İlişkiler Konseyi (CFR). 127

III.BÖLÜM
"DİJİTAL İŞGAL" 131
Teknoloji ve İnsan. 133
Teknolojinin Üstel İlerlemesi 134
Dijital Eğitim 137
Dijital Kimlik 143
Web 3.0 149
Nesnelerin İnterneti (Internet of Things/IoT). 151
Bedenlerin İnterneti (İnternet of Bodies/IoB) 153
Metaverse 155
Dizi ve Filmlerde Metaverse 164
Dijital Dünya Düzeninin Tasarımcıları 166
Bill Gates 170
Bill & Melinda Gates Vakfı Türkiye'de 177
Noah Harari 179
Ray Kurzweil 191
Teknolojik Tekillik (Singularity) 193
Zihinlerin Buluta Yüklenmesi 195
Mark Zuckerberg 198
Nick Bostrom 201
Simulasyon Argümanı 201
Bostrom ve Süper Zekâ 204

@ekitap_evreni

Elon Musk. 208
Beyinlere Müdahale ve Neuralink 209
Elektrikli Araçlar ve Tesla 211
OpenAI şirketi 211
Dijital İşgalden
Transhümanizme 214

IV. BÖLÜM
"TRANSHÜMANİZM" 217
Transhümanizm nedir? 219
Süper Yaşam Süresi/ Uzun Ömür 227
Transhümanistlerin Ölümsüzlük Arayışı 230
Süper Zekâ 234
Yapay Zekâ 237
Süper Sağlıklı Yaşam 242
Dünya Transhümanist Derneği 246
Transhümanizm İnancı 249
Transhümanist Parti 251
Transhümanizm yolunda GNR 253
Genetik Mühendislik 254
CRISPR-Cas9 256
Nanoteknoloji ve Transhümanizm 259
Deri Altı Çipler 260
Robot Teknolojisi ve Transhümanizm 262
Robot ve İnsan Arasında Duygusal Bağ 263
Dizi, Film ve Romanlarda Transhümanizm. 269

SONUÇ 271
SONSÖZ, AMAÇ VE MÜCADELE 275
ŞEKİLLERLE DİJİTAL İŞGAL 279
KAYNAKÇA 286

@ekitap_evreni

ÖNSÖZ

Kitapları kimi zaman anahtarlara benzetirim. Elimize alıp okumaya başladığımız bir kitap, ufkumuzu açan ve bizleri bel-

li de hiç karşılaşmadığımız mekânlara götüren, geçmişe veya
geleceğe açılan bir kapının anahtarı olabilir. Bir anahtarla bazen yanlış kapılardan geçerek yolunuzu kaybedilirsiniz. Kimi zaman da öyle bir yoldan geçersiniz ki o kitap sayesinde hayatınız değişir, yazarına belki ömür boyu dua edeceğiniz bir eserdir artık gözünüzde.

Bir kitap sizlere duygu yoğunluğu yaşatabilir, ağlarken düşünebilir, gülerken öğrenebilirsiniz. Tarihi hadiselere vakıf olabilirsiniz. Fakat tahrif edilen bir tarihi doğru olarak da kabul edebilirsiniz. Bir konu hakkında farklı kaynaklara başvurmak, hususları farklı açılardan ele almak ve kaynakların güvenilirliğini sorgulamak gerekebilir. Kitabın içeriğinden çok daha önemli bir husus vardır ki o da yazarın niyetidir.

Arkadaşlarınızla bulunduğunuz bir ortamda; tarihi, siyasi, ekonomik, kültürel, sanatsal veya başka bir alanda öne sürdükleriniz muhtemelen evvelden yaptığınız okumalarla şekillenmiştir. Kitabın değeri tartışılmaz. Fakat bu değer maddi manada değil okuyuculara kattığı bilginin doğru, güzel, faydalı olup olmamasından kaynaklanır. Yazmış olduğum bu kitabın da okuyucuya bir anahtar misali yeni kapılar açmasını ve gerçeklerin üzerinin kapatılmaya çalışıldığı günümüzde karanlığa tutulan bir ışık olmasını dilerim.

@ekitap_evreni

Hiçbir zaman masa başına oturup bir kitap yazayım düşüncesine kapılmadım. Yazdıklarım ihtiyaçtan doğdu. Yazmak kolay değildir. İnsanın dertli olması ve anlatacakları olması gerek. Bu kitabımın da bu bağlamda ihtiyaçtan doğduğunu ve insanlara faydalı olmasını umarak yazdığımı da belirtmek isterim.

Teknolojinin hayatımızın her alanında bize yardımcı olduğu gerçeği kadar her geçen gün teknolojinin esiri olduğumuz gerçeğini de kabul etmemiz gerekiyor.

Dijitalleşen dünya ve makineleşen insanın kapımıza dayandığı günümüzde bir insan olarak nasıl bir duruş sergilemeliyiz? *Dijital İşgal ve Transhümanizm* kitabı genel olarak bu sorunun cevabını vermek amacıyla yazıldı.

Kitabın yazım sürecinde destek ve önerileriyle bana yardımcı olan muhterem hocam Harun Çetin'e çok teşekkür ederim. Transhümanizm ve posthümanizm konularında Alanya'da fikir alışverişi yaptığım, yabancı kaynak taramalarında ve şema çizimlerinde katkılarıyla bana destek olan kıymetli dostum Mustafa Köseoğlu'na her zaman yanımda olduğu için müteşekkirim. İhtiyaç duyduğum zaman bana sessiz bir çalışma ortamı sağlayan dostlarım Kadir Özgen ve Ahmet Fehim İpek'e, çalışmalarımı destekleyen Cem Şahin'e de çok teşekkür ederim. Ayrıca bu uzun ve zorlu süreçte nazımı çeken, her türlü zorluk ve sıkıntılara karşı birlikte mücadele ettiğimiz kıymetli eşime ve kızlarıma her zaman yanımda oldukları için teşekkürü borç bilirim…

Allah-ü Teâlâ, faydalı bir adım atmak niyetiyle çıktığım yolda bitirdiğim bu kitabı hayırlara vesile kılar inşâallah.

Serhat Arvas

Alanya - Ocak 2022

@ekitap_evreni

GİRİŞ

2020 yılının başlarından bu yana yaşadıklarımız beni hiç şaşırtmadı. Kızgınlık, üzgünlük, çaresizlik vardı belki ama şaşkınlık hiçbir zaman olmadı. Çünkü ilerleyen sayfalarda göreceğiniz üzere bugüne kadar yaptığım okumalarda denk geldiğim birçok projenin son iki sene boyunca hızlı bir şekilde uygulamaya geçirildiğini gördüm. Bunun en acı tarafı insanlara bunu anlatamamak, tehlikenin boyutlarını aktaramamak oldu. Hiç şüphesiz bu zorlu yolda yalnız değildim, benim gibi birçok insanın aynı sıkıntıları yaşadığına da şahit oldum. Yeni düzen, yeni nizam, yeni dünya, yeni normal... Hiçbiri tesadüfi değildi. En büyük sorun bir asrı aşkın bir sürede tasarlanan küresel projeleri bugüne kadar hiç duymamış birisine tüm bu yaşananları bir günde veya bir saatte, birkaç cümle ile nasıl özetleyip aktarabilirdik ve inandırabilirdik ki?

Nasıl ki bir cismi saklamak için kamufle etme çareleri varsa gerçek ve doğru bilgilerin de üstünü örtmek için bazı yöntemler vardır. Medya burada devreye girer, gerçeklere komplo teorisi adı verilirken, kanıtlanmayan çalışmaları bilim adı altında sunarlar. İstatistikler ile yalan söyleyebilirler. Biz denk geldiğimizi tek tek uyarmaya çalışırken medya kanalları, saniyede milyonlarca insana ulaşıp bilinçaltlarına ulaşmıştır bile. Mücadelenin ne denli zor olduğunu tahmin edebiliyor musunuz?

@ekitap_evreni

Medya! 24 saat yayın yapan haber kanalları, üstelik hepsi aynı sözleri tekrar ede ede insanları hipnoz altına alıp yönlendirme konusunda en etkili araç olarak kullanılmakta. Bir nevi küresel işgal! Zihinlerimiz işgal altında. Gerçeklerin üzerinin kapatıldığı, sansüre maruz bırakıldığı ve hesapların kapatıldığı küresel/dijital bir diktatörlük ile karşı karşıyayız.

Zihinlerimiz ekranların tesiriyle sürekli olarak işgal altında olduğu gibi bir yandan da sağlığımız gdo'lu gıdalarla işgal altında. Geriye ne kaldı demeyin. Dahası da var. Henüz düşünebiliyor, organik yiyeceklere ulaşabiliyor, gerçek etin tadına bakabiliyor, korksanız da fikrinizi bazı ortamlarda dile getirebiliyorsunuz. Daha neler yapmak istiyorlar ve ne planlıyorlar? Bizi kontrol etmek onlara ne kazandıracak? Bu planları kuran kimler? Her şeyden önemlisi nasıl kurtulabiliriz? Belki bu anahtar kitap sizleri düşündürecek, yakın tarihte yaşananlar şaşırtacak ve gündeme bakışınız değişecek… Dijital çağın işimizi kolaylaştırmaya çalışanlar tarafından değil, modern kölelikten dijital köleliğe geçiş dönemini planlayanlar tarafından şekillendirildiğini görecek ve gardınızı alacaksınız.

Tarihte köleliğin kaldırıldığını okur ve insanlık namına hayırlı bir olaymış gibi anlatır dururuz. Köleliğin kaldırılması koca bir yalandır! Prangaların yerini alan başka objeler olduğu gibi köleliğin de ismi ve resmi değişti. İnsanlar kendilerini özgür sandılar. Tüketici toplumları kendilerini özgür zannediyorlar, hâlbuki modern kölelik diye bir kavram var. Toplumlar şimdi dijital köleliğe doğru sürükleniyorlar.

Çoğunluk zengin elitlerin belirlediği yolda yürüyor, istemeden de olsa sisteme destek oluyorlar. Tarih boyunca ne zaman çoğunluk bireyleri doğru yola götüren bir olgu oldu ki? Kalabalığın peşine takılan biri o kalabalığın arasında kendisini güvende hissedebilir belki, fakat bu güvenlik hissi aldatıcıdır. Kalaba-

@ekitap_evreni

lığın doğru yolda olup olmadığına bir kanıt olarak sunulamaz. Günümüzde çoğunluğun fikri medyanın bilinçaltına gönderdikleri fikirden ibaret… Çoğunluğun görüşü, yaşamı, yemeği, giyimi, davranışları, duruşu (belirlenen şekillerde) yine medyadan gördükleriyle şekillenmekte değil mi? Neden bu çok acı ve acı olduğu kadar tehlikeli gerçeği görmezden geliyoruz?

Birçok ahlaksızlığın işlendiği programların eleştirisini yaparız da aynı kanalın haberlerine pür dikkat kesilip verilen haberlerin doğruluğunu tartışmayız. Programlanmış bir robot gibi haberleri vaktı saatinde izleyip verilen bilgilere güvenerek onaylar, bir başka saatte tartışma programlarını acımasızca eleştirir, aynı kanalın başka bir programını yerden yere vururuz. Ekranlara çok güvenen ve izlediklerinin doğruluğunu sorgulamayan büyük bir kesimi görmezden gelemeyiz. Teknoloji ilerledikçe "etik" kavramı unutulmaya başlandı. Gerçek olmayan ve kurguyla hazırlanan bir yalanın haber kanallarında gerçekmiş gibi verilmesi bu konuya bir örnek teşkil edebilir. Etik değildir fakat birileri, politikaları için medyayı bir nevi silah olarak kullanmaktadır.

Bu günlerde insanlar birbirlerini acımasızca eleştirirken çeşitli bahaneler üretmekten de çekinmiyorlar. Örneğin bir vatandaş herhangi bir konuda fikrini dile getirirken bir diğeri onun konuşmasını engellemeye çalışıyor. Çünkü konuşan kişi konunun uzmanı değil. Fakat kendisi sağlıktan siyasete, eğitimden spora kadar her konuda bir yorumda bulunabiliyor. Aslında sıkıntısı kişinin uzman olup olmaması değil, duyduklarının işine gelmemesi. Yoksa kendisi de aşçı olmadığı halde yemek pişiriyor, gurme olmadığı halde yemekleri eleştiriyor, koltuğundan hiç kalkmadan milyon dolarlar kazanan bir futbolcuyu kötülerken, bir siyasetçinin yanlış tercihlerle ülkeyi yönettiğini dile getirebiliyor.

@ekitap_evreni

Bu konuda ben de nasibimi almış durumdayım, işim gücüm Tarih olmalı, başka konularda fikir beyan etmemeliymişim. Tarih ilmine vakıf olanların günümüze tuttuğu ışığı görmeyenler karanlıkta yol bulmaya çalışırlar. Bu konunun önemine biraz değineceğim.

"Tarih tekerrürden ibarettir" sözünü duymayan yoktur. Tekerrür tekrarlanma demektir. Tarihte nice yanlışlar vardır tekrarlandığı takdirde insanları felakete sürüklemiştir. Nice doğrular vardır ki tekrarlandığı vakitler insanların kurtuluşu yazılmıştır. O halde tarih ilmi geçmişe gömülüp anıların konuşulduğu bir defterden öte önemli bir amaca hizmet etmektedir; günümüze ışık tutmaya…

Tarihi değiştiremeyiz, ama tarihten çıkardığımız dersler ile önümüzü görebiliriz.

Yaklaşan bir tehlikenin seslerini işiten, gördüğünü göstermeye çalışan kişiler vardır. Dikkat ederseniz bu kişilerin tarihi hadiseleri iyi bilen, bilgi, birikim ve altyapıya sahip insanlar olduğunu görürsünüz. Fakat her ne hikmetse bu kişilerin sözü dinlenmez. Üstelik bu kişilerin ortalığı karıştırmak veya fitne çıkarmak için konuştuğu söylenir. Bu konuda da tarih tekerrür etmekte… Geçmiş asırlarda veya içinde yaşadığımız yüzyılda yaşanan bazı acı hadiseleri önceden öngörüp uyaranlar yoğun tepkilerle karşılaştıkları için başarılı olamadılar. Verilen tepkiler siyasi, ekonomik veya sosyal sebeplere dayandırılabilir. Fakat onların başarılı olamaması insanlığın hep acı tecrübeler yaşamasına sebep olmuştur.

Tüm dünyanın imrendiği topraklarda yaşıyoruz. Bereketli topraklar. Medeniyetlere ev sahipliği yapan, farklı kültürlerin izler bıraktığı, ecdadımızın yoğun mücadeleler ile sahip çıktığı güzel topraklar. Bu topraklara göz koyan, elimizden almak için

@ekitap_evreni

birçok plan yaparak proje oluşturan güçlerin olmadığını düşünmek çok safiyâne bir yaklaşım olmaz mı? Peki, bunu eski usuller ile toprakları kuşatarak mı yapacaklar yoksa bu en son adım mı? Yani öncesinde akıllıca ve stratejik taktiklere başvurmayacaklar mı? Bizler elimizde tüfek sınırlarımızda beklerken sinsi düşman sofralarımıza, ekranlarımıza kadar yaklaşacak, aile mefhumunu temelden sarsacak adımlar atacak ve topyekûn çocuklarımızı hedefe koyacak ama sessiz kalacağız öyle mi? Bahsettiğim hususu daha net bir ifadeyle açıklamam gerekirse; "topraklarınız sizin olsun ama sizin çocuklarınız bizim olacak" diyorlar. Kültürel, sosyal, ahlaki bir dönüşüm, manevi bir soykırım. Uzun yıllar önce başlayan ve iletişim teknolojilerinin yayılmasıyla çığ gibi büyüyen bir iç patlama. Bu gözle görülür ama hissedilmeyen bir tehlike. Umarım anlatabilmişimdir…

Bir tarihçi tıp alanında pek tabii konuşamaz, bir doktorun işine karışamaz, ameliyathaneye girip müdahalede bulunamaz. Zaten bir tarihçinin bu gibi iddialarının bulunması gülünç olur. Pek tabii böyle iddialarımız yok. Ama tıp sektörünün (artık sektör demek daha uygun olacaktır) kimlerin elinde olduğunu, uluslararası sağlık örgütlerinin kimlerin kontrolünün altında olduğunu, ilaç ve aşı firmalarının sahiplerini, bu firmalara yatırım yapan şahısları ve bu şahısların geçmişteki bağlantılarını ve amaçlarını yazabilir, konuşabiliriz. Bu bahsettiğim hususlar yakın tarihten izler taşır. Özellikle tüm insanlığı ilgilendiren küresel çapta bir olayda dünyaca ünlü zenginlerin payının olması zaten kuşku uyandıran bir durumdur. Yıllar önce yazılıp çizilen ve projelendirilen, dile getirilen ve bugün ciddi miktarda paralar aktarılan hususlar komplo teorisi değil gerçeğin ta kendisidir. Yakın veya uzak geçmişte yer aldığına göre de tarihin konusudur.

@ekitap_evreni

Görüldüğü üzere bizim (burada kastettiğim sadece tarihçiler değil, sorgulayan kesimden bahsediyorum) tıp bilimiyle alıp veremediğimiz bir durum yok. Ne bilim düşmanıyız, ne de cahil. Biz bilimi kendi çıkarları için kullanan azınlık elite karşıyız. Asıl cehalet onları görmezden gelip onların dayattığı her adıma sorgusuz sualsiz itaat etmek değil midir? Zaten bilime aykırı olan asıl davranış budur. Bu davranışın neresi bilimseldir? Sorgulamadan, araştırmadan, farklı seslere kulak vermeden sadece ve sadece itaat edeceksiniz diyorlar. Baskıyla ve zorbalıkla ekranlardan milleti tehdit ediyorlar. İyi ama zıt görüşü savunan ve işinin uzmanı olan insanlar neden konuşturulmuyor? Neden onlara söz hakkı tanınmıyor?

Hergün açlıktan ve susuzluktan ölen insanların, fakirliğin, işsizliğin, adaletsizliğin, soykırımın, cinayetlerin, ruhi bunalımların ve benzeri kötü hadiselerin zirveye ulaştığı bir dünyada gelişen teknoloji ve bilim kimler için ilerliyor? Bilim ve teknoloji bu sorunlara nasıl çözümler getiriyor?

Tüm bu soruların cevabını aramak için çıktığım yolda, anahtar misali; "Dijital İşgal ve Transhümanizm" kitabım aynı zamanda küresel/şeytani plan ve projelere karşı dik duran insanların şerefli mücadelesine bir katkıdır…

@ekitap_evreni

I.BÖLÜM
"KÜRESEL İŞGAL"

@ekitap_evreni

ZİHİNLERİN İŞGALİ

"Bana vicdansız bir medya verin,
size bilinçsiz bir halk sunayım."
Goebbels

Uzun yıllar virüs, salgın, pandemi temalı filmleri izledik. Hatta kimi yapımlar o kadar net (tarih vererek) gösterdi ki, göz göre göre projeleri insanlığa göstermekte bir mahzur görmemiş olmalılar. İlk sezonu 2015 senesinde yayınlanan *The Last Man On Earth* (Dünya'daki Son Adam) dizi serisinin birinci bölümünün ilk sahnesi şu cümle ile başlar;

"Yıl 2020, virüsten 1 yıl sonra"

Kimse geleceği tahmin etmiyor veya bu senaryolar rastlantı eseri oluşmuyor. Bunlar kurulmak istenen bir düzen için algıları hazırlama süreci. Aynı dizinin ilerleyen bölümlerinden birinde virüs sebepli toplu ölümleri, bebeğine, süs köpeğine ve kendisine maske takan bir anneyi, korkudan astronot kıyafetiyle dolaşanları, durmadan dezenfektan kullananları görüyoruz. Tekrar söylemek isterim ki bu dizinin yapım tarihi 2015-2016 yılları!

2011 senesinde, ülkemizde "Salgın" ismiyle gösterime giren *Contagion* (Bulaşma) isimli filmde ise Çin'den yayılan bir virüsü izlemiştik. Orada çok ilginç olarak virüsün çıkış sebebi olarak yarasa değil domuz olduğu gösterilmişti. Aynı filmi bu-

@ekitap_evreni

gün izlediğiniz zaman ise bir bilim kurgu yapımını değil 2020 senesinde yaşadıklarımızı görüyorsunuz.

Algılarımızla oynadıkları yetmiyormuş gibi insan fıtratına karşı da hücuma geçmiş durumdalar. Son zamanlarda film, dizi veya yarışma ve nerdeyse her yapımda eşcinselliğin işlenmesi şart koşuluyor. Bir grup gencin yer aldığı yapımlarda en az bir eşcinsel karakter bulunması sağlanıyor. Bu hususa "cinsiyetsizleştirme" başlığı altında daha detaylı bir yer verdim.

"Dünya değişti", "Yeni nesil böyle, ne yapalım?", "Zaman artık çok farklı" gibi bahanelerimizi hemen her ortamda dile getiririz. Hâlbuki dünya değişmedi, değiştirildi. Gençlerimiz öncesinde batı medeniyetinin fikir akımları ve ideolojileri, daha sonra popüler kültür, son zamanlarda da sosyal medya araçları ile farklı bir kimliğe büründü. Çarpık eğitim sisteminden kültür katliamına, tarihimizin tahrifinden gençlerimizin batı-doğu arasında sıkıştırılmış kimlik bunalımına kadar tüm gerçekler gözümüzün önünde durmuyor mu? Velhasıl-ı kelam yanlış üstüne yanlış inşa ederek gençlerimizin büyük bir kısmını yoldan çıkarmayı ve farklı bir kimliğe dönüştürmeyi başardılar.

Zamanı bahane ederek yapılan yanlışları görmezden mi geleceğiz? Zaman artık çok farklı diyerek sıyrılmak kolay... Teknolojinin ilerlemesine rağmen dini, vicdani, ahlaki ve kültürel çöküntünün sorumluları kimler? Zihinlerimizi işgal edenler diğer yandan tarıma da el atmış durumda. Düşünebiliyor musunuz? Gdo'lu gıdalar normal karşılanmakta. Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar nasıl olur da sorgulanmadan kabul edilebilir? Bugün bilimin sorgulanamaz, eleştirilemez ve dokunulmaz olduğu savunanların Gdo'lu besinler tüketmemesi ise kendileriyle çelişen bir durum.

@ekitap_evreni

Pek tabi sağlık sistemlerine ve tarıma da el attılar! Sağlıksız beslenmemiz yetmezmiş gibi bozulan sağlığımızı kimyasal ilaçlarla daha da bozmayı başarıyor ve bundan şikâyetçi olmuyoruz. Poşetle ilaç taşıyanlar, doktorların kapısında sıra olanlar, antidepresanlara bağımlı olanlar gün geçtikçe artıyor. Çünkü sağlığımız bozuluyor. Gün geçtikçe ilerleyen tıp, bilim ve teknoloji bozulan sağlığımıza bir çözüm getiriyorsa neden hastalıklar azalması gerekirken artıyor? Neden sürekli sağlığımız bozuluyor ve güvenlik problemlerimiz artıyor? Sorgulamamız gerekiyor.

Algı tekniklerine maruz kalanların sorgulama yetilerini kaybettiklerine şahit oluyoruz. Bu hiç şüphesiz bir anda veya birkaç yıl içinde gerçekleşmedi. Bugüne dek yapılan programlar, çekilen dizi ve filmler, hatta çizgi filmler bir yandan eğlence sektörüne hizmet ederken diğer yandan toplumu şekillendirmek için kullanıldılar. Kültürleri eritmek, toplumun ahlaki değerlerini yerle bir etmek, aile mefhumunu yıkmak ve inançlarını zedelemek için bundan daha iyi bir yol bulamazlardı. 1997 yılında izlediğimiz bir James Bond filmi olan *Tomorrow Never Dies* 'ın (Yarın asla ölmez) kötü karakterini bir medya patronu olarak görmüştük. Bu kötü karakter tüm dünya pazarına hâkim olmak istemekteydi. Hatta bu hırsı iki ülkenin savaşmasına yol açacaktı. Filmde James Bond'a söylediği şu sözler gerçeklikten hiç uzak değil ve anlattıklarımızı tamamlar nitelikte; "Artık kelimeler yeni silah, uydular ise topçu bataryalarıdır; Sezar'ın subayları vardı, Napolyon'un orduları vardı ama benim ise bölümlerim var. Televizyon, haberler ve dergiler"

İnsanlar markette gördükleri ama bilmedikleri bir ürünü almak yerine yirmi dört saat ekranlarda reklamı verilen ürünleri almayı tercih ediyorlar. Bu büyük firmaların reklam yarı-

@ekitap_evreni

şında küçük firmaları ezip geçtiğinin bir göstergesidir. Medyanın kullanıldığı ve toplumları dönüştürmek için faydalanıldığı alanlara hızlıca bakacak ve sorgulayacak olursak;

-Gençlerin kılık kıyafetlerini (yıllık modayı) kimler belirliyor? Düşük bel pantolonlardan, yırtık kıyafetlere kadar insanların ilgi ve isteklerini kimler yönlendiriyor?

-Fast food neden çok fazla tüketiliyor? Fast food zincirleri, şirket sahipleri sağlıksız olmalarına rağmen küresel çapta o denli reklamlar yaptılar ki insanlar artık bir bağımlı gibi, öğün olarak tüketmekte bir yanlış görmüyorlar.

-Sosyal medyada moda olan uygulamaları ve yapılan garip, yeni adetleri kim neden başlatıyor? Bunu insanlara nasıl pazarlıyorlar?

Hollywood sineması Amerika'nın hezimete uğradığı Vietnam savaşını (1965-1973) müteakip öyle filmler çekti ki, gerçeklerden haberdar olmayan biri bu filmleri izlese Amerika Vietnam'ı ele geçirdi zanneder. Amerika Birleşik Devletleri bunu, ordusunun orada yaptığı yıkımı haklı göstermek için yaptı ve tüm dünya Vietnam savaşını haberlerden çok kurgu ve yalan olan bu filmlerden izledi. Gerçekler ise farklıydı. Henüz internetin olmadığı bir dönemde gerçekleri saklamak Amerika için çok zor olmadı. Sekiz senelik süreçteki başarısızlığı bir yana Amerikan askerlerinin gördükleri ve yaşadıkları sonucunda ruh sağlıklarının bozulması, uzuvlarını kaybetmeleri, intihar etmeleri ve perişan halde çekilmeleri aslında aciz duruma düştüklerinin bir göstergesi idi. Ama bizler ne izledik? Amerika'nın kahraman rambolarını! İşte Amerikan sinemasının sadece eğlence sektörü olmadığına bir delil daha…

Bizler Amerika'da kurulan Dış İlişkiler Konseyi (CFR), Dünya Sağlık Örgütü (WHO), Hastalık Kontrol ve Korunma

@ekitap_evreni

Merkezleri (CDC), Gavi İttifakı, Bill & Melinda Gates Vakfı gibi kuruluşları araştırıp üzerinde konuşabiliyoruz. Bu gibi örgüt ve vakıfları hayatında bir kere bile duymamış bir vatandaşımız ise bizi cahillikle suçlayabiliyor. Herkes sorgulama yolunu seçmiyor çünkü medya onlara henüz "sorgulama" komutunu vermedi. Genellikle bu komut sistem değiştirildiğinde verilir. Tarih boyunca böyle olmuştur. Burada sorgulamayan toplumun büyük kesimini cehaletle suçlamak istemiyorum. Çünkü kişi bilmediğinin cahilidir.

Gerçeklere ulaşmanın yollarından biri medyanın algı operasyonlarından kurtulmaktır. Doğru haber, tarafsız haber, gerçek haber gibi başlıklar sizleri yanıltmasın. Gerçeklere ulaşmak istiyorsanız önce ana haber bültenlerinden uzaklaşmanız gerek. Çünkü size gösterilenler ihtiyacınız olan şeffaf bilgiler değil hizmet ettikleri kişilerin ayakta kalmaları için tertip edilen kurmaca haberlerdir. Vatandaş ne yapsın? İşyerine gidiyor elinde bir gazete, hangi gazeteyi okuduysa o görüşü savunuyor. Eve varınca açtığı haber kanallarını sonuna kadar izliyor. Zaten gün boyunca etrafında konuşulanlar ve gazeteden okudukları kafasında bir hayli yer edinmiş, üstüne bir de aynı haberleri defalarca görmek zorunda kalıyor. Türkiye olarak televizyon bağımlılığında listede en üst sıralardayız. Fakat listedeki diğer ülkelerden açık ara farkımız var! Örneğin; Amerika'da yaşayan insanlar da bağımlı fakat daha çok şov programları, müzik, dizi gibi eğlence sektörüne bağımlılar. Bizler de bunlar var. Ama bir de haber bağımlılığı var. Bu yüzden medya ile yönetilen, yönlendirilen bir topluma dönüştük.

Kitle iletişim araçları amacını aşarsa kitle iletişim silahlarına dönüşebilir. Bu araçları kullanarak toplumun psikolojisini altüst edip, kültürünü tahrip edebilirsiniz. Çocukların ailelerine karşı asi olmalarını sağlayıp aile mefhumunu yıkabilirsiniz.

@ekitap_evreni

Sağlıksız bir gıdanın reklamını sağlık dostuymuş gibi yaparak milletin sağlığını bozabilirsiniz. Yapay olanları güzel, doğal olanları kötü gösterebilirsiniz. Ahlaki çerçeveden bakıldığında ise: yanlış olanları doğru gibi göstererek insanları yeniden yetiştirebilir, ahlaki değerleri yanlış gösterip toplumu doğruya ve güzele düşman edebilirsiniz. Bu örnekler çoğaltılabilir. Peki, başka neler yapılabilir? Örneğin toplumsal deneyler yapılabilir. Hiçbir sarsıntı yaşanmamasına rağmen büyük deprem yaşanacağını (veya yaşandığını) ekranlardan ve gazetelerden yayarsanız o habere ulaşan insanların yüzde kaçı yaşadığı şehri terk eder? Yüzde kaçı haberin doğruluğunu sorgular? Haberler kuraklık zamanlarında yandık, bittik, mahvolduk naralan atarken 1 ay sonra sel başlar, barajlar dolup taşar, bir Allah'ın kulu da; "Önceki ay böyle diyordunuz, ne oldu?" diye sormaz. Çünkü tüketim toplumlarında kullanıp atmak yazılı olmayan bir kuraldır. Kıyafet tüket, çikolata tüket ve (hiçbir farkı yok) haber tüket! O haber bir ay önce idi, bitti… Hâlbuki o yeni gün içinde yüzlerce yalan haber ekranlarda dönmeye devam ediyor. Sürekli ışığa ve sese (konumuz gereği haberlere ve algı operasyonuna) maruz kalan bir adam etkilenmediğine dair yemin edebilir. Ama ömür boyu yemin etse de etkilenip etkilenmediği insanlarla olan ilişkilerinde ve davranışlarında aleni bir şekilde ortaya çıkmaktadır…

Gazete geçmişte halkı yönlendirmek için, devletin aleyhine kışkırtmak için resmen bir silah olarak kullanılmıştı. Tarih okurken, özellikle 19. Yüzyılın sonlarında ve 20. Yüzyılın başında gazetenin algı aracı olarak kullanıldığını görüyoruz. Daha sonra insanların hayatına radyo girdi. İkinci Dünya Savaşı yıllarında yaygın bir şekilde kullanılan radyoyu Hitler rejimi çok etkili kullanmıştı. Görüldüğü üzere medyanın bilinçli bir propaganda aracı olarak kullanılmasının hikâyesi çok yeni

@ekitap_evreni

değil. Sadece günümüz teknolojisi ile çok daha ustaca yapılıyor. Bu konuya, Hitler'in sağ kolu diyebileceğimiz ve propaganda bakanı olarak da anılan Joseph Goebbels'in bir sözü ile başlamıştık. Bakın Goebbels bu husus hakkında başka ne gibi sözler sarf etmiş;

"Yalan söyleyin mutlaka inanan çıkacaktır. Olmazsa yalana devam edin. Bir şeyi ne kadar uzun süre tekrarlarsanız, insanlar ona o kadar fazla inanırlar."

"Bir insana yalan olsa bile bir söylemi sürekli tekrarlarsanız, o söylemin nereden geldiğini unutur ve kendi fikri gibi benimser ve savunur."

"Halkı her zaman ateşleyin, asla soğumasına ve düşünmesine izin vermeyin."

"Halk büyük yalanlara, küçük yalanlara göre daha çabuk inanır."

Hitler döneminin en büyük propaganda aracı radyo idi. Teknoloji günümüzde çok daha yakınımızda ve artık sosyal medya dünyanın en büyük propaganda aracı olarak kullanılıyor. Tam manasıyla kontrol edilemediğinden ve iletişim çok hızlandığından sansür uygulamak zorunda kalıyorlar. Fakat kimsenin itiraz edemediği bir gerçek -sosyal medya ortamında bile- paranın ve gücün kitlelere ulaşımda en etkili yöntem olduğudur.

> *"Birinci Dünya Savaşı'ndan beridir sıklıkla kullanılan bu yöntem yani algı operasyonları, teknolojinin ve sosyal medyanın gelişmesiyle birlikte daha profesyonel hale geldi. Bu yapının mimarları kapitalist devletler ve sermayedarlar olup en önemli misyonları toplumları yönetmek ve kontrollerini ellerinde bulundurmaktır. Hatta kısa vadede hedefleri halkların*

@ekitap_evreni

neleri düşünüp, neleri düşünemez hale geldiğini kendi insiyatiflerine almak ve bu şekliyle güçlü olan konumlarını korumaktır."[1]

Yakın bir zamanda, İngiltere'de dönen dolaplar hakkında izlediğim bir film sosyal medyanın bir ülkenin seçimlerinde bile ne kadar önemli ve kullanılması artık şart olan bir araca dönüştüğünü gözler önüne seriyor. Filmin adı: "Brexit: The Uncivil War" İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılma sürecini ve bu sürecin arkasındaki isimlerin mücadelesini anlatan filmde çok ilginçtir ki sürekli bir Türkiye sözü geçiyor.

Film insanların referanduma giderken nasıl kandırıldığını gözler önüne seriyor. Ayrıca sosyal medyanın seçim sonuçlarını nasıl etkilediği hakkında detaylar var. Etik olmayan planlar, kim daha fazla kandırırsa oyu o kapar taktikleri… Avrupa Birliği yanlıları ise bunu etik bulmuyorlar, dürüst mücadele edilmediğinden dem vuruyorlar. Dünyanın neresinde, ne zaman seçimler etik ve dürüst bir şekilde yapıldı ki? Örneğin Amerika… Dünyanın para babaları, zengin Yahudi aileler (elitler/küreselciler) yöneticiler atadılar, güçlü olan ön plana çıktı, güçlü olan sesini yükseltti ve kazandı. Sonra ne mi oldu? Sadece onları hedefe götüren araçlar değişti, hepsi bu…

Bir yalanı kabul ettirebilmek adına medya araç olarak kullanılırken aynı algı yöntemleri ile bir doğruyu yanlış olarak gösterebilirler. İstatistikleri kullanarak işlerine geldiği gibi biri bin, bini bir gösterebilirler. Her türlü manipülasyonu kullanıp karşıt görüşleri ortadan kaldırabilirler. Evet! Açık ve net ifade edebiliriz ki bugüne kadar "medya", ardından 21. Yüzyıl teknolojisi ile "sosyal medya" bir kontrol mekanizması ve (algıları yöneten/yönlendiren) kitlesel bir silah olarak kullanılmaktadır!

1 Emrah Akay, "Kapitalizmin Son Oyunu; Algı Yönetimi", Köklü Değişim Dergisi, 11, Haziran 117, s. 29-34.

@ekitap_evreni

"Henry Kissinger'ın "Bir şeyin gerçek olması pek o kadar önemli değildir; ancak gerçek olarak algılanması çok önemlidir" sözü algı yönetiminin günümüzde ne kadar önemli olduğuna işaret etmektedir. Yani algı yönetimiyle, hedef kitlede oluşan gerçek, gerçeğin kendisinden daha önemli hale gelmektedir. Bu bağlamda, güvenliği sağlamak adına güç kullanımı ancak haklı bir gerekçeye dayandırıldığı sürece meşrudur. Fakat haklı bir gerekçeye dayanmayan güç kullanımı, algı yönetimi ile meşru gibi gösterilebilmektedir. Bu bağlamda, çeşitli düzeyde güç kullanan devletlerin en etkin ve sessiz silahı algıları yönetmektir denilebilir. Günümüzde algı yönetiminde kullanılan araçlar farklılaşarak artmış ve teknoloji özellikle de sosyal medya daha fazla kullanılmaya başlanmıştır. Kitle iletişim araçları vasıtasıyla algıların yönetilmesinde temel amaç, devletlerin iktidarlarının ve politikalarının meşruiyetini sağlamak, güvenliği sağlamaya yönelik kullanılacak veya kullanılan güç yönteminin meşru olduğuna halkı inandırmak, sert veya yumuşak güç kullanmanın kamu vicdanında kabul görmesi, güç kullanımı konusunda hali hazırda var olan desteği arttırmak, kitlelerin sahip oldukları güvenlik algılarını değiştirmek ya da insanların istenilen düşünce ve duyguları benimsemesini sağlamaktır. Bu açıdan algı yönetimi, "güvenlik" tehditlerinden ötürü haklı olarak güç kullanıldığına halkı inandırmak ve kullanılan gücü meşrulaştırmaktır."[2]

2 Mehmet Murat Payam, "Güvenlik Bağlamında Güç Kullanımı Ve Algı(-lama) Yönetimi", Mecmua, Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, Bahar 2018, Yıl:3, Sayı:5, s.21, 22.

@ekitap_evreni

Şaşırtıcı ama gerçek; bir zamanlar sigara reklamlarında doktorlara yer verilmiş ve doktorlara sigaranın sağlıklı olduğunu söyletmişlerdi. Bir ürünün pazarlanmasında ikna ediciler kullanılır. O zaman toplum bunun etik olup olmadığını sorgulamaz. "Bakın doktor tavsiye ediyor! Siz doktorlardan, bilim insanlarından daha mı iyi bileceksiniz?" diyerek savunanlar çıkar. Yıllar evvel bilim insanlarının yaptığı hatalar ifşa olur ama kimsenin umurunda değildir artık. Çünkü konu güncelliğini yitirmiştir. Ne saatler boyunca tartışıldığını görürsünüz, ne de manşetten dev puntolarla verildiğini. İki üç satırlık bir bilgi ile geçiştirilir. Domuz gribinin gerçekte bir salgın olmadığının Dünya Sağlık Örgütü tarafından itiraf edilmesi bugün kimin umurunda? Hala domuz gribine inananlar var! Algı yönetimi ve manipülasyon teknikleri o kadar ilerletilmiştir ki siz geçmişte yaşanan bir olayın yaşanmadığına dair veya tam tersi yaşanmayan bir olayın yaşandığına dair yeminler edebilirsiniz. Bu konu hakkında çok güzel bir örnek var. Geçmişte yaşanmayan bir olayın yaşanıldığına dair yeminler edilen bir olay;

> *"Jay Leno'nun, The Tonight Show'una konuk olan George Carlin, Courtney Love, Ozzy Osborne, Ben Affleck, Kid Rock, Snoop Dog, Sylvester Stallone gibi birçok ünlü isim, efsanevi televizyon dizisi Friends ile ilgili anılarını anlatmıştı. Kesinlikle muhteşemdi. Çok eğlenceliydi. Çok gülmüştüm. Aslında bu isimlerin hiçbiri dizide rol almamıştı. Ancak, on yıl sonra, Perşembe gecesi The Tonight Show'u izleyen binlerce insan, bu ünlü isimlerin diziye konuk oyuncu olarak katıldığını gayet net anımsadığını iddia edecek. Ancak, söylediğim gibi, aslında hiçbiri dizide rol almamıştı. Bu insanlar DVD koleksiyonlarını karıştırarak, arkadaşlarına Affleck'in dizinin bir bölümüne konuk oyuncu olarak*

@ekitap_evreni

katıldığını kanıtlamaya çabalayacak. O bölümde olup bitenleri, Affleck'in kimlerle, ne konuştuğunu, ne kadar komik bir bölüm olduğunu gayet net anımsadıklarını iddia edecekler. Hangi bölümde oynadığını bildiklerini söyleyecekler. Ancak, elbette ki o bölümü asla bulamayacak ve şaşırıp kalacaklar. Arkadaşlarına, Ben'i dizide gördüklerinden emin olduklarını söyleyecekler. Tamam, bellekleri insanları yanıltabilir... Ne olmuş yani? Bunun etkilemeyle ne ilgisi var. Ya da değişimle? Satışla? Pazarlamayla? Hem de çok ilgisi var."[3]

Teknolojinin gelişmesi ile çok daha temiz, dürüst, etik ilkelere bağlı bir dünya mı bekliyordunuz? Yoksa tam tersi mi? Etik ve ahlaki olmayan birçok teknikle çeşitli ürünler pazarlanırken sağlığımız, güvenliğimiz, değerlerimiz ayaklar altında sürünmekte. Bu çarpıcı gerçeği kabullenmez isek toparlanma sürecine giremeyiz. Elon Musk binlerce uyduyu fırlatırken devletlere sormadığı gibi bir başkası yapay et üretirken, gdo'lu gıdaları veya sağlığa zararlı bir ürünü çocuklarınıza yedirip içirirken de size sormuyor…

3 Kevin Hogan, "Gizli İkna Taktikleri", Yakamoz Kitap, 2.baskı, Temmuz 2016, s.49.

@ekitap_evreni

SAĞLIK SEKTÖRÜ

Amerika'da maddi durumu olmadığı gibi herhangi bir sigortası da bulunmayan milyonlarca vatandaş sağlık hizmeti alamıyor, hatta ilaca ulaşamıyor. Dünya'da tıp fakültesi ve hekim sayısında Hindistan birinci sırada fakat nüfusun üçte ikisi ilaca ulaşamıyor. Afrika'da ise insanlar açlık ve kıtlıkla mücadele ediyorlar. Milyonlarca insanın ihtiyacı ne bir aşı, ne de bir ilaç. Onların sağlıklı bir yaşam için su kuyularına, sağlıklı ve yeterli beslenmeye ihtiyaçları var. Açlık, susuzluk veya zamanında tıbbi müdahale olanakları olmayan insanlara iş işten geçtikten sonra hayırseverlik adı altında aşı ve ilaç ulaştırmak o şahısların samimiyetsizliklerini gösteriyor. Dünyada her gün yaklaşık 25 bin insan açlığa bağlı olarak hayatını kaybediyor. Diğer yandan sözde hayırsever elit kesim sağlık alanında gerçek manada bir hizmet etmek yerine başka amaçlar peşindeler. Milyarlarca doları ilaç ve aşı üretmek için harcayanlar sağlık alanındaki adaletsizliği, haksızlıkları ve yukarıda birkaç örnek olarak verdiğim yetersizlikleri (gerçekleri) her zaman görmezden geliyorlar ve bu konularda susmayı tercih ediyorlar. Bir yandan da para kazanmak için gerekirse hastalık üretiyor veya olmayan salgınları toplumların başlarına bela edip onlara ilaç ve aşı satıyorlar.

İster Modern Tıp, ister Endüstriyel Tıp, ister Batı Tıbbı diyelim, genel olarak Tıp sektörü hastayı müşteri olarak görüyor. İlaçları satın almaya başladığı andan itibaren hasta aynı

@ekitap_evreni

zamanda bir tüketici konumunda kalıyor. Sağlık-Para bağlamı üzerinden düşünürsek sıralamada büyük ilaç firmaları için her zaman önce para geliyor. Fakat her parayı yatıranın sağlığına kavuştuğunu düşünürsek yanılırız. Çünkü hastanın tamamen tedavi edilmesi sektör için müşteri kaybı kabul ediliyor.

Anlattıklarımız abartılı veya hayal ürünü gibi gelebilir. O zaman örnek vererek devam etmek daha faydalı olacaktır. Örneğin Obezite meselesine bir değinelim;

Obezite bir salgın mı?

Obezite özellikle Amerika Birleşik Devletlerinde büyük bir sorun olarak görülmekte. Aynı zamanda da büyük bir piyasa, bir sektör, para kazanmanın çeşitli yollarının bulunduğu bir pazar! Dünya Sağlık Örgütü ülkemizde ofis açana kadar toplumun büyük bir kısmı bu örgütün varlığından bile haberdar değildi. Şimdi sık sık adı "pandemi" ile birlikte anılıyor. Yani birçok kişi artık böyle bir örgütün varlığından haberdar. Sizlere Dünya Sağlık Örgütünün obeziteyi salgın ilan ettiğini söylesem tepkiniz ne olurdu acaba? "Hiç öyle şey olur mu?" diyebilirsiniz... Fakat 1997 senesinde bu gerçekleşti. Obezite salgın olarak nitelendirildi. Üç dört kilo fazlası olanlar bile tanıtımı yapılan ilaçların mecburi tüketicisi oldular. Yani sadece aşırı kiloları dolayısıyla sağlık sorunları yaşayanların değil, birkaç kilo fazlası olup sağlıklı yaşayan insanların da bu ilaçları tükettiği görüldü. Piyasa canlandı, firmalar kasalarını doldurdu...

Obezite salgını bilimsel bir gerçeğe dayanıyor mu? Yoksa algı çalışmalarıyla insanlar ilaçlara mı yönlendiriliyor? Metropolitan Sağlık Sigortası şirketinde istatistik uzmanlığı yapan Yahudi asıllı Amerikalı Louis Israel Dublin bir öğle yemeğindeyken bu mevzuyu çözüme kavuşturdu.

@ekitap_evreni

> *"Dublin, yalnızca ortalama kilo eşiğini düşürerek poliçe hamilerini; "aşırı kilolu" kategorisinden sağlık açısından daha tehlike olan "obez" kategorisine kaydırarak, bir anda on binlerce müşteri kazanılabileceğini keşfetti. Bu sırada "normal" kategorisinde yer alan on binlerce insan da "aşırı kilolu" kategorisine geçmiş olacaktı."*[4]

Dublin'in hazırlamış olduğu bu ağırlık tablosu 1972 yılında, Minnesota Üniversitesi'nin kolesterol ve kalp hastalığı fizyolojisi araştırmacısı olarak görev yapan Ancel Keys tarafından geliştirilerek Vücut Kitle İndeksi'ne dönüşecekti.

"Sadece kâr açısından bakıldığında en büyük pazarı, obezite teşhisi konulmuş insanlar (VKİ'leri otuz ya da üstünde olanlar) oluşturmuyordu. Pazarın asıl belkemiği birkaç kilo fazlası olan ve bunu önemli bir sağlık sorunu olarak görmeyen milyarlarca sıradan insandı. Bu insanlar üzerinden para kazanılması için, milyonlarcasının kilosunu bir sorun olarak algılamaya başlaması gerekiyordu.

Bunu gerçekleştirmek için ise bilimin insanlara risk altında olmalarını söylemesi yeterliydi. Her şey yapılan tek bir anlaşmaya bağlıydı. 3 Haziran 1997'de Dünya Sağlık Örgütü uzman görüşlerinin alındığı bir zirve düzenledi. Bu zirvede ortaya çıkan rapordaysa obezite yaklaşan sosyal bir felaketten ziyade bir "salgın" olarak nitelendirilmişti.

Obezite üzerinden para kazanmak söz konusu olduğunda "salgın" vurgusu önemli. Çünkü salgın tıbbi bir felaket anlamına geliyor. Ve bu felaket tıbbiyse şayet, mutlaka tedavisini sunacak birileri de vardır."[5]

---

4 Jacques Peretti, *Dünyayı Değiştiren Gizli Anlaşmalar*, Timaş Yayınları, Kasım 2018, İstanbul, s. 112.

5 A.g.e, s. 135.

@ekitap_evreni

Obezite toplum sağlığını tehdit ediyor, milyonlarca insan bu hastalıkla ve aynı zamanda şeker hastalığı, damar tıkanıklıkları ve kalp hastalıkları ile mücadele etmek zorunda kalıyor. Peki toplum sağlığını tehdit eden Obeziteye karşı çıkanlar Fast Food tüketiminin önüne geçmek için bir adım atıyorlar mı? İlaç satıp para kazanmak amacıyla yola çıkanlar böyle bir adımı neden atsınlar ki? İnsanların sağlıksız gıdalar tüketerek ilaç tüketimine mecbur kalmaları ilaç şirketleri için sürekli müşteri ve iyi bir gelir kaynağı demek.

Kuş ve Domuz Gribi

Aynı şekilde medya vasıtasıyla büyük çapta salgınların toplum sağlığını tehdit ettiğini duyurup ilaç ve aşı satma yoluna da başvurdular. Bir yandan şirketlerin kasaları dolmuş oldu. Ama tek kazanç bu değildi tabii ki. Çok yönlü kazanç sistemi olarak kapitalist düzene de fayda sağlandı. Demek istediğimi Kuş Gribi örneği ile açıklayabiliriz. Tavuk çiftliği sahibi olanların tavukları itlaf edilirken ve çiftlik sahipleri başka alanlara yönelirken bazıları da bu olaydan sonra gelirlerini artırdılar. Tavuk fabrikalarının yanına yanaştığınızda antibiyotik kokusundan rahatsız olabilirsiniz. Ancak bir süre kaldıktan sonra kokuya alışırsınız. İşte insanlar da artık makinelerin kesip paketlediği tavukları tüketirken veya kahvaltıda yediği haşlanmış yumurtaların üstündeki kod numarasından artık rahatsızlık duymuyorlar. Çünkü alıştırıldılar.

Bu konu, üzerinde konuşmaya ve yazmaya değecek bir konu. Çünkü bize sağlıklı tavuk fabrikada yetişen tavuklardır diyorlar. Bu kapalı alan tavukları nasıl besleniyor ve nasıl bir ortamda kesiliyorlar peki? Bunu hiç düşünüp araştırdık mı? Öncelikle bu hayvanlar güneş yüzü görmüyorlar, üst üste birçok kafesin içinde kaldıkları için dışkıların içinde ve

@ekitap_evreni

dar alanlarda yaşıyorlar ve daha önce de belirttiğim gibi bu hayvanlardan yoğun antibiyotik kokusu geliyor. O kadar dar alanda yaşadıkları için herhangi bir hastalık çok hızlı şekilde aralarında yayılabiliyor. Bu yüzden ilaçlamaları özenle yapılıyor. Bir de tırnağı ya da ayağı sakatlandığı için yemlere ulaşamadan arada ölen tavuklar da bulunabiliyor. Genetiği Değiştirmiş Organizmalar (GDO) bir kişiye nasıl normal geliyorsa, bol hormonlu bir tavuk, yapay et, yapay gıdalar da o kadar normal geliyor.

Bizler doğal olan gıdalardan uzaklaştıkça bağışıklık sistemimizin zayıfladığını ve ayakta atlatabileceğimiz hastalıklarda hemen nasıl düştüğümüzü artık anlamalıyız. Fakat biz bunu sorguladığımız an küresel ilaç şirketleri bunu tehdit olarak algılayacak bizlere tek çözümün ilaç ve aşılarda olduğunu hatırlatacaklar. Sağlık kimin umurunda?

Prof. Dr. Oktay Sinanoğlu Ülke Tv –"*Sıra Dışı*" isimli programda şu çarpıcı açıklamalarda bulunmuştu; "Dünya'da şu an Kuş Gribi, Domuz Gribi gibi olmayan salgınlar uydurulуyor. Bunun için bir iki Amerikan şirketinde aşılar hazırlanıyor ve bu işten milyarlarca dolar kazanıyorlar. Bu aşılar aslında olmayan bir salgın ve olmayan bir grip için üretilip birilerinin güdümünde olan ülkelere pazarlanıyor. Şimdi Türkiye'de var mı yok mu, siz bir düşünün. Ben söylemiş olmayayım. Afrika'nın ahalisini, bütün kadınları bu aşıyla aşılıyorlar. Erkekleri değil, yalnız kadınları, bilhassa 17-18 yaşından 45-50 yaşına kadar olanları, yani doğum yapabilecek durumda olanları aşılıyorlar. Başka ülkelerde bu aşıları incelediklerinde bakıyorlar ki içinde, doğumda düşük yapıcı, sakat doğurucu veyahut daha doğmadan rahimde ölüme sebep olan, son derece zararlı bir takım kimyasal maddeler bulunuyor. Yani şimdi burada tam bir katliam yapılmaktadır, böyle birçok ülkede.

@ekitap_evreni

Bazı hükümetlerde baskı ile veya fazla baskıya da gerek kalmadan kafaları oraya ayarlanmış olduğu için -kültürel soykırımla- bu aşıların devletin alıp ahalisini bu aşılarla aşılanmaya mecbur etmesi de sık sık görülüyor."

Domuz gribi meselesinde de birçok farklı tartışmalar yaşanmıştı. Bunun küresel bir tehdit olmadığını ve mevsimsel gribin abartıldığını söyleyen alanında uzman kişiler ve doktorlar konuşmaktan çekinmediler. Çok geçmeden DSÖ'den de bir itiraf geldi. Ama her nedense insanlar bunu sorgulamak yerine unutmayı tercih ettiler. Acaba bu domuz gribi daha büyük bir salgın için tasarlanan bir nevi prova mıydı? Aşı kampanyaları başlamış insanlar panikle bu aşıya koşmuşlardı. Fakat sonradan bu paniğin yersiz bir panik olduğu ortaya çıktı.

Harvard Üniversitesi uzmanları yaptıkları bir araştırma ile domuz gribinin mevsimsel gripten daha tehlikeli olmadığını, hatta öldürme riskinin daha düşük olduğunu, böylelikle aşı kampanyalarının gereksiz bir durum olduğunu açıkladı. Tabii bu husus Harvard Üniversitesinin açıklaması ile bitmedi. Avrupa Konseyi Aile ve Sağlık Komisyonu Başkanı Wolfgang Wodarg domuz gribini; "Yüzyılın en büyük tıp skandalı" olarak tanımladı. Ardından Avrupa Konseyi'ne; "Domuz gribi sahte bir salgın mıydı, araştırılsın" başlıklı bir önerge verdi. Bu önergede 14 milletvekilinin daha imzası vardı. Ak Parti İstanbul Milletvekili Lokman Ayva ve Karabük Milletvekili Mustafa Ünal'da araştırılması için Wodarg'ın önergesine destek verdiler.

Dünya Sağlık Örgütünde, kalp hastalıkları uzmanı olarak alanında bir numara kabul edilen Profesör Ulrich Keil şu çarpıcı itirafta bulundu: "WHO, SARS ve kuş giribi konusunda da tüm tahminlerinde yanıldı. Kamu sağlığını ilgilendiren onca şey varken domuz gribi konusunda halkta büyük bir pa-

@ekitap_evreni

nik yaşanmasına sebep olduk ve bu tamamen abartılmış bir korkuydu. WHO'nun kararları ülkelerin sağlık bütçelerine çok büyük yük getirdi. İnsanların ölümüne sebep olan en önemli etkenlerin hipertansiyon, sigara, yüksek kolesterol, obezite, egzersiz yapmama, sebze ve meyve tüketiminin azlığı olduğunu çok iyi biliyoruz. Hükümetler, WHO'nun tavsiyesi doğrultusunda bu alanlara yatırım yapmaları gerekirken küresel bir salgın yaşanması yönündeki deliller çok zayıf olmasına rağmen domuz gribine yatırım yapmak zorunda bırakıldı. Domuz gribi salgını ilaç üreticilerinin kârlarını artırmak için bu şirketlerle ortak olarak üretilen bir korku kampanyasıydı."

WHO grip direktörü Keiji Fukuda ise "Domuz gribi konusunda karar alan bilim adamlarımızın ilaç şirketleriyle herhangi bir çıkar anlaşmaları bulunmamaktadır" diyerek kendi örgütünü savundu.

Bu itiraflar gelmeden evvel bazı şirketler yine kasalarını doldurmuşlardı. Domuz gribi aşılarının alelacele piyasaya sürülmesinden sonra ne oldu? Pandemrix aşısı maalesef Hollanda'da birçok kişinin narkolepsi hastalığına yakalanmasına sebep oldu. Tedavisi olmayan bu hastalık sebebiyle Hollanda hükümeti hastalara milyonlarca Euro tazminat ödedi. Bu sıkıntı sebebiyle 5 milyon Euro Sağlık Bakanlığına tahsis edildi. 10-15 yaşlarında domuz gribi aşısı yapılan ve aşının yan etkisiyle narkolepsi olan çocukların ailelerine bu parayla tazminat ödendi.

İsveçli bilim insanlarının yaptığı araştırmada, narkolepsi hastalığının, domuz gribine karşı geliştirilen Pandemrix adlı aşıyı olanlarda daha yaygın görüldüğü ortaya çıktı. Meksika'da domuzlarda ortaya çıkan ve kısa sürede dünyaya yayılan grip nedeniyle, birçok ülkede aşı kampanyaları düzenlenmişti. Hollanda hükümeti de, özellikle bebek ve çocuklar

@ekitap_evreni

ile hamilelerin aşı olması konusunda topluma çağrı yapmıştı. 2009 yılında 500 binden fazla çocuk domuz gribine karşı aşılandı. İsveç'te yapılan araştırmanın, narkolepsi hastalığı ile domuz gribi aşısı arasındaki bağa işaret etmesi üzerine Hollanda hükümeti, kurbanlarla anlaşmaya gitme kararı aldı. Eski Sağlık Bakanı Edith Schippers, 2014 yılında Halk Sağlığı Kurumu'na "sorumluluk kabul etmeden kurbanlarla anlaşma" talimatı verdi. Ancak bağımsız uzman görüşlerinin de alınması nedeniyle anlaşma süreci 2019 yılına uzadı. Hollanda hükümetinin 2019 bütçe tasarısında, "domuz gribi aşısı nedeniyle narkolepsiye yakalanan kişilerle yürütülen anlaşma sürecinin çözüme ulaşması için, sağlık bakanlığına fazladan 5 milyon euro ayrıldığı" vurgulandı.[6]

Londra Merkezli Doğal Sağlık Birliği uzmanlarından Dr. Robert Verkerk ise acil bir şekilde piyasaya sürülen aşıların tehlikeli sonuçlar doğurabileceğine dikkat çekmişti. Robert Verkerk: "Ben hastalık daha öldürücü hale gelirse aşılama yapılmasının daha doğru olduğuna inanıyorum. Ancak bu aşamada aşının taşıdığı riskler, faydalarına ağır basıyor. Kaygılarım özellikle hamileler ve altı ay altındaki bebeklere yönelik. Çünkü aşının doğmamış ya da çok küçük bebeklere nasıl etki edeceğini bilmiyoruz. Şu aşamada H1N1 vakalarının çoğu yumuşak. Zaten aşı virüsün şu aşamadaki haline uygun olarak geliştiriliyor. Eğer virüs değişikliğe uğrarsa aşının etkisi yetersiz kalabilir" dedi. Avustralya Ulusal Üniversitesi'nden Prof. Peter Collingnon da ülkesinin aşı konusunda beklemesi gerektiğini savundu. Geçen ağustos ayında da ABD Sağlık Bakanlığı'nın ülkenin önde gelen 600 nörologuna,

6 https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-45587291 , "Hollanda'dan domuz gribi aşısı olup hastalanan vatandaşlara tazminat", 20 Eylül 2018, Yusuf Özkan, Lahey-Hollanda (erişim tarihi 4 Aralık 2021).

@ekitap_evreni

"Yeni geliştirilmekte olan domuz gribi aşısı ölüme yol açabilecek bir sinir hastalığını tetikleyebilir" uyarısını içeren bir mektup gönderdiği ortaya çıkmıştı. Ancak aşının bir an önce uygulanmasını savunan bilim insanları da var. Avustralya Bağışıklık Araştırma Merkezi'nden Prof. Robert Booy, "Yan etkileri zaten birçok aşıda var olan bir sorun. Ancak gerçekten etkili bir yan etkisi olup olmadığını anlayabilmemiz için iki ya da üç milyon insanın aşılanmasını beklememiz gerek" dedi.[7]

Peki WHO, yani bizim kullandığımız kısaltma ile DSÖ kim tarafından kuruldu?

Neden sık sık karşımıza çıkıyor?

Amaçları nedir?

Dünya Sağlık Örgütü/DSÖ (World Health Organization/WHO)

Rockefeller'ın tıp camiası ve ilaç sektörü üzerinde hâkimiyet kurması ve küresel sağlık sektöründe söz sahibi olması sanıldığı kadar kolay olmadı. 20. Yüzyılın ilk yarısını rakip gördüğü sağlık kurumlarıyla ve kabul gören alternatif sağlık metotları ile mücadele ederek geçirdi.

Küresel çapta bir kontrol mekanizması için uluslararası bir örgütün varlığına ihtiyaç vardı. Dünya Sağlık Örgütü 1948 yılında, Birleşmiş Milletler çatısı altında Rockefeller tarafından kuruldu. Dünya genelinde bu örgüte fon veren bağışçıların başında ABD geliyor, Trump koltuğu bırakmadan DSÖ'ye verilen fonu kestiğini ilan etmişti. Bunun üzerine bu unvan "Bill&Melinda Gates" vakfına geçti. Dünya Sağlık Örgütüne mad-

7 https://www.milliyet.com.tr/cadde/asiya-guvenmek-icin-erken-1162727 (erişim tarihi 4 Aralık 2021), https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/domuz-gribi-asisi-olumcul-olabilir-92516 (erişim tarihi 4 Aralık 2021).

@ekitap_evreni

di yatırım yapanların sıralamasında, birinci sırada artık Bill Gates geliyor.

Küresel ittifaktan bahsedenler ve dünyayı kurtaracaklarını ilan edenler, toplumlara kendilerini hayırsever olarak tanıtanlar başta DSÖ olmak üzere kurdukları uluslararası örgüt ve konseylerle "sağlık ve gıda" üzerinden dünyayı şekillendirmekle meşguller.

Bir şirket düşünün, şirketin bünyesinde çalışan bilim insanları var. Her gün laboratuvara girip çıkıyorlar ve çalışıyorlar. İşverenin getirdiği projeyle veya patronun verdiği görevle meşguller. Önlerindeki dosyada üzerinde çalışmaları gereken proje, projenin bütçesi ve ihtiyaçlar yazmakta… Şirket patronunun işin ehli olmaması, ürünü hangi amaçla üretmek istediği, neden bu işe giriştiği orada çalışan bilim insanlarının çok mu umurunda? Bunu sorgulayacaklarsa orada ne işleri var? İşte küresel çapta da olsa örgütler ve kurumlar tıpkı bu örnekte olduğu gibi aynı sistem dâhilinde ilerliyorlar. Dünya Sağlık Örgütü içinde Gates'in projesini eleştirecek veya Gates'in kendisini eleştirecek bir bilim insanı o örgütteki görevine devam edebilir mi sanıyorsunuz? Nitekim bu yaşandı. Bugüne kadar örgüt içinden gelen eleştiriler bastırıldı ve Gates başkanlık seçimlerine kadar müdahil olmaya başladı. Yani bir nevi örgütün lideri gibi davranmaya başladı.

Cenevre'deki Dünya Sağlık Merkezini satın alan Bill Gates işini şansa bırakmayı sevmeyen bir insan. Son 21 sene içinde Gates vakfı DSÖ'ye 2.4 milyar dolardan daha fazla bağış yaptı.

@ekitap_evreni

KORKU

"Korku içinde yaşayan adam asla hür değildir."
Horatius

Toplumu idare etmenin, yönlendirmenin ve itaat ettirmenin en iyi yollarından biri korkutmaktır. Dünya genelindeki yöneticilerin, başka yöntemler kullanmaktansa bu yola başvurmalarının toplumun genelinde olumsuz sonuçlar doğurduğu ise aşikârdır. Toplumu korkutursanız eve hapsedebilir veya korkutup sokaklara çıkarabilirsiniz. Neden böyle bir yola başvurmak istiyorlar? Çünkü getirilmek istenen yeni düzen insanların kabul edecekleri ve seve seve kabullenecekleri bir düzen değil. Bu düzende özgürlükleri ellerinden alınan vatandaşları, zengin fakir arasındaki ayrımın çok daha fazla açıldığını, sadece parası olanın eğitim alıp olmayanın eğitim hizmetlerinden yararlanamadığını, insanların sürekli takip altında tutulduklarını, her adımlarının izlendiğini, yaptıkları harcamalara kadar kontrol altında tutulduklarını göreceğiz. "Yeni dünya nizamı" adını verdikleri ve tüm dünyayı kapsayan küresel planlarını uygulamaya geçirdiklerini görüyoruz ama daha ne kadar ilerleyebilirler bilemiyoruz. İnsanlığa öyle bir korku, panik ve çaresizlik hissi veriyorlar ki insanlar karşı çıkacak enerjiyi kendilerinde bulamıyor. Bu korkuyu, ekonomik baskılarla vermeden evvel tıp alanı vasıtası ile verdiler! İnsanlar korkuyor. Korktukları için sağlıkları bozuluyor, sağlığı bozulan bir insan sebebini ekranlardan öğreniyor.

@ekitap_evreni

Bir insan korktuğu zaman hayatında neler değişir? Geliri normal şartlarda bir işi olan, düzenli bir hayatı olan, sağlığı yerinde olan bir insan korkutulsa ne değişir diyebiliriz. Hayatı öyle bir değişir ki, bu korkudan kurtulmak için işinden, düzeninden, mal varlığından bile vazgeçebilir…

Birkaç örnekle açıklayalım;

John isminde orta yaşlı bir adam var. John işine giderken her sabah sigarasını almak için bir markete uğruyor, ardından başka bir dükkândan kahvesini alıyor, iş yerinin girişinde görev yapan güvenlik görevlisine selam veriyor, ofisine çıkıp günlük rutin çalışmalarına başlıyor. Önceden belirlenen kişilerle konuşuluyor ve John ile gün içinde karşılaşma olasılığı %90 olan kim varsa onlara John'u hiç iyi görmedikleri-ni söylemeleri isteniyor. Yapacakları deney; "John sizi bugün iyi görmedim, yüzünüz solgun, hasta mısınız?" sorularıyla vücudunda yaşanacak tepkileri incelemek. Belirlenen gün deney başlıyor. John marketten sigarasını alırken yıllardır öceme yaptığı kişiden "Yüzünüz solgun gözüküyor, iyi misiniz?" sorusu karşısında kendinden emin ve sağlıklı olduğunu bilerek cevap veriyor. Fakat daha sonra kahvecinin yüzüne hastaymış gibi bakmasının ardından aynaya bakmaktan kendini alamıyor. İşte başladı! Sırada güvenlik görevlisi var. Selamlaşır selamlaşmaz adamdan "geçmiş olsun" sözünü işitiyor. Artık vücudu tepki vermeye başladı. Asansörde başının döndüğünü hissediyor. Şimdi ofisinde! İnsanların bakışlarından rahatsız olmaya başlıyor. Konuştuğu insanlara başının döndüğünü söylüyor, insanlar ona sağlığının önemli olduğunu ve ihmal etmemesi gerektiğini telkin ediyorlar ve ısrarla hasta göründüğünü söylüyorlar. John öğleden sonra bir iki hap içiyor. Akşama doğru nefes almakta zorluk çektiği için kravat ve ceket çıkarılıyor. John kalbinin normalden farklı çarptığını hissediyor.

@ekitap_evreni

Nefes darlığı yaşıyor, baş dönmesi artıyor. Akşam en yakın hastanenin acil servisinde kolunda serum takılı halde buluyor kendisini. Sonraki gün sorduklarında hasta olduğunu anlamadığını, çevresindeki kişilere borçlu olduğunu söyleyip serumun ve ilaçların iyi geldiğine yemin ediyor.

Zehirlendiğine inandırılan bir şahıs panzehir için tüm varlığını vermeye hazır bir bireye dönüşür. Ama panzehri vermeden sadece gösterip komut verirseniz, o artık sizin köleniz olur.

Bu birey üzerinde yapılan deneyin toplum üzerinde artık uygulama safhasına geçtiğini görüyoruz. Seçilmiş bilim insanları, seçilmiş sanatçılar ve medyanın gücü ile insanlara yedi gün yirmi dört saat hasta oldukları telkin ediliyor. Hasta olduğuna inanmayan insanlar ise taşıyıcı olduklarına ikna edilmişler. Bu insanlar pek tabii kurtuluş çaresi olarak testlere, ilaçlara, aşılara yönleniyor. Hala hasta olduğuna inanmayan, hiçbir hastalık belirtisi göstermeyen, sağlıklı olduğunu dile getiren insanlar da var. O sağlam insanların ölümcül virüs taşıdıklarına dair yeminler ediliyor, bir başkasına bulaştırmakla suçlanıyor. Adam spor yapıyor, bağışıklığı güçlü, dengeli besleniyor, dengeli yaşıyor fakat bir başkası ona hasta, taşıyıcı, mikroplu muamelesi yapıyor.

Peki, hastalık hastaları dışında, tamamen sağlıklı bir insan bu psikolojik harpten ve korku furyasından etkilenmeden yaşayabilir mi? Pek tabii etkilenen kişi sayısı kadar etkilenmeyenler de var. Hatta belki de daha çok. Fakat geçmiş yıllarda hastane koridorlarını anımsamaya çalışınca durumun içler acısı olduğunu da görmek zorundayız. Israrla reçete yazdırmak için doktorların kapılarında nöbet tutanlar, sürekli film çektirenler, tansiyon bakturanlar, ısrarla tahlil isteyenler, aşırı ilaç tüketimi, antidepresan ilaçların kullanılmasında aşırı artış gibi hayatımızın gerçeklerini göz ardı etmememiz gerekiyor. Bu insanlara

@ekitap_evreni

televizyon kanalları mütemadiyen hasta olduklarını söylüyor. Artık kendi korkularına yenileri eklendi. Ben hastayım dediğinde inanmayan insanların birçoğu artık kendisine "sen hastasın!" demeye başladı. Artık istedikleri cevabı sabah akşam girdikleri her ortamda ve haber bültenlerinde duymaya başladılar!

SEN HASTASIN!

SEN TAŞIYICISIN!

Diğer bir örnek "House M.D" dizisinden bir sahnede karşımıza çıkıyor. Konversiyon bozukluğuna veya diğer adıyla toplumsal histeriye bir örnek verilen sahnede House uçağın içine girip yolculara, içlerinden birinin bakteriyel menenjit taşıdığını söylüyor. Yolcuların enfekte olma olasılığının yüksek olduğunu ekliyor. Başka semptom gösterenler varsa ayrı bir kabinde izole edileceklerini söylüyor. Belirtileri saymaya başlıyor; ateş, döküntü, bulantı ve sol elde titreme. House bu belirtileri dile getirdikçe uçaktaki yolcular fenalaşmaya başlıyorlar. Eli titreyen, başı dönen, ateşler basan ve hatta panikle; "bu belirtiler bende var" diyenleri izliyoruz. House bunu daha fazla devam ettirmeyerek gerçeği açıklıyor. Yani aralarından kimsenin ölümcül bir virüs taşımadığını itiraf ediyor. Tam çıkacakken bir kadın titreyen elini göstererek ısrarla hasta olduğunu ve belirti gösterdiğini iddia ediyor. House kadına hasta olmadığını ve sol elde başlayan titremenin menenjit virüsünün bir belirtisi olmadığını söylüyor. Ardından aniden çıkan bu belirtilerin sebebini aktarıyor;

"Beynin bedenini kontrol eder. Hasta olduğunu düşünürsen beynin seni hasta yapar!"

İlk uçağa bindiğim seyahatimde cam kenarında eşim, ortada ben, koridor kısmında ise benden genç bir yolcu oturmaktaydı. Bizler acaba korkacak mıyız? Havada seyahat etmek nasıl bir duygu? Diye düşünürken bir anda yanımdaki genç

@ekitap_evreni

arkadaş benimle konuşmaya başladı, bir saati bulan seyahatimizin yarısından fazlasını uçak yolculuğundan korkan bu arkadaşın derdini dinlemekle geçirdim. Korkmaya bile fırsat bulamadım. Başından geçen bir olayı anlattı bana. Zamanında Almanya'ya uçakla seyahat etmiş. Çok korktuğu için uçağa binmeden evvel doktor bir tanıdığına bu durumu söylemiş. Doktor gayet ciddi ve inandırıcı tavırla ona vereceği hapın yüzde yüz iyi geleceğini ve korkusundan eser kalmayacağını söylemiş. Binmeden önce doktorun verdiği hapı içince Almanya'ya kadar korkmadan uçmuş. Tabii bu işin bir de dönüşü var. Yine kendisinin anlattığına göre dönmeden aynı doktoru arayıp verdiği ilacı sormuş. Doktordan cevap; "Sana basit bir ağrı kesici verdim..." Genç arkadaş bu korkusunun yersiz ve psikolojik olduğunu bildiğini ama bir türlü bu durumdan kurtulamadığını söyledi. Uçak kalkarken ve iniş yaparken öyle bir gerilip koltuğa tutunuyordu ki, kendimi unutup ben de bu arkadaşın başına bir şey gelmesin diye korktum. Uçarken zor nefes alıyordu.

Şimdi bu örnek üzerinden kendimize sorular soralım. Uçaktan korkan bu gence seyahat ederken dünya tarihindeki düşen uçak olaylarını ve kaybedilen canları anlatsak... Durmadan, her an türbülansa girebiliriz diye korkutsak! Uçak inerken; "ya iniş takımları açılmazsa?" diyerek onu tedirgin etsek beyninin ve vücudunun vereceği tepkiler ne olurdu? Peki diyelim ki korkutarak öyle bir noktaya getirdik ki kalbi daha fazla dayanamadı. Sebebi ne olacaktı? Psikolojik durumu mu? Yoksa bilerek yaptığımız korkutma taktiği mi? Bu bir cinayet olmaz mıydı?

Histeri ile ilgili okuduğum bir kitapta bu hususta şu çarpıcı cümlelere rastladım:

@ekitap_evreni

"Histeri belirtileri gösteren kişiler telkine çok yatkındırlar. Geliştirdikleri belirtiler, çoğu kez okumuş ya da gözlemlemiş oldukları bazı olaylardan esinlenir. Histeri eğilimli kişi bir zorlanma durumuyla karşılaştığında eğer diğer insanların bu gibi durumlardan hastalık nedeniyle kaçınabildiklerini daha önceden fark etmişse bilinç dışı bir mekanizmayla, bazı belirtiler oluşturarak, içinde bulunduğu tatsız durumdan bir kaçış yolu sağlamaya çalışabilir. Bu yönüyle, öğrenilmiş bir özellikte taşır."[8]

Günümüzde bilim adı altında, zaten korkan insanlara sürekli endişe verilmesi, panik havası estirilmesi ve daha çok korkutulmasının sebebi nedir? Hâlbuki moral en iyi tedavi yöntemlerinden biri olarak bilinir, yukarıda verdiğimiz örneklerin de bizlere verdiği ders budur.

Toplumsal histeriye örnekler vermişken toplumda buna en çok yakalanan ve en fazla etkilenen insanları da görmezden gelmememiz gerekir; "Hastalık Hastalığı!"

Hipokondriyazis kişinin hiçbir rahatsızlığı bulunmadığı fakat sürekli hastalanacakmış endişesiyle yaşaması halidir. Halk arasında hastalık hastalığı olarak bilinen Hipokondriyazis insanların hayatlarını olumsuz etkilemekte. Bu insanları günün birinde acilde, bir başka gün dâhiliyede, bir başka gün KBB doktorunun odasında görebiliriz. Semptom göstermedikleri halde hasta olduklarını iddia ederler. Günümüzde birçok kişi kabul etmese de bu hastalık hastalığı toplumda oldukça yaygın. Ekranlardan sabah akşam verilen korku, panik, endişe haberlerini de bu insanların izlediğini varsayarsak ne gibi sonuçlar doğacağını tahmin etmek pek zor değil. Hiçbir hastalığı yokken bile kaygı sebebiyle kalp çarpıntısı ve nefes

8 M. Olcay Çam – Kırlangıç "Histeri", Saray Medikal Yay., İzmir 1995, s.13.

@ekitap_evreni

almakta zorluk yaşayan bu insanları daha fazla korkutmak yoğun bakıma, hatta ölüme kadar sürükleyebiliyor.

Amerika'nın ünlü yönetmenlerinden Michael Moore 2007 senesinde çektiği Sicko (Hasta) isimli belgeselinde sağlık sektöründeki felaketleri ve insanların başlarına gelenleri çok güzel şekilde aktarıyor. Belgeselde Tony Benn[9] ile çok güzel bir diyalog bulunmakta, bakın Benn insanların neden korkutulduğu konusunda neler söylemiş;

*Tony Benn: "Borçlu insanlar umudunu kaybeder ve umudunu kaybedenler oy kullanmaz. Herkes oy kullanmalı derler ama bence İngiltere ve Birleşik Devletlerdeki insanlar çıkıp çıkarlarını savunan insanlara oy verirlerse bu gerçek bir demokratik devrim olur. Bunun olmaması için insanları umutsuz ve karamsar tutarlar. İnsanlar iki şekilde kontrol edilir. Önce insanları **korkutursunuz** ve ikinci olarak **morallerini bozarsınız**. Eğitimli, sağlıklı ve kendine güvenen bir ulusu yönetmek daha zordur. Bu yüzden insanların eğitimli, sağlıklı ve kendinden emin olmasını istemeyenler olabilir. Çünkü o zaman kontrolden çıkabilirler. Dünya nüfusunun en üst yüzde birlik kısmı dünya varlığının yüzde seksenini kontrol ediyor. Bu inanılmaz! İnsanlar buna katlanıyor. Ama yoksullar, moralleri bozuk, korkuyorlar… Bu yüzden en güvenli şeyin emir alıp iyi bir şeyler olmasını ummak olduğunu düşünüyorlar."*[10]

İnsanları korkutarak ne gibi çıkarlar sağlanabilir? Bunu hangi yöntemle başarabilirler? Medya bu konuda önemli bir konumda bulunuyor. Bir psikolojik savaştan bahsedecek olursak bu savaşın en büyük silahı kesinlikle medyadır. Basit bir örnek verecek olursak ülkemizde haber kanalları ve ana haber bültenleri büyük ilgi görüyor. Dünya sıralamasında televizyon

9 Tony Benn Eski Birleşik Krallık Parlamentosu üyesi ve yazar.
10 Michael Moore, Belgesel; "The Sicko", 2007.

@ekitap_evreni

bağımlılığında üst sıralarda yer aldığımızı da düşünecek olursak toplumun büyük bir kesiminin haberlere de bağımlı olduğunu söyleyebiliriz. Fakat birçoğumuzun bilmediği, bilenlerin büyük çoğunluğunun da kabullenmek istemediği bir gerçek var! Medya size olanı değil, büyük patronlarının istediklerini gösterir. Bir virüs bahane edilerek hayvanlar katledilecekse size bu haberi öyle bir verirler ki sorgusuz sualsiz katliamı savunur veya sessiz kalırsınız. Geçmişte kuş gribi bahane edilerek tavukları itlaf ettiler, bir yandan memlekette sağlıklı yetişen tavuk bırakmazken diğer yandan on binlerce şubelerinin bulunduğu market zincirleri fabrikalarda yetişen tavukları satmaya devam ettiler. Yine yakın bir tarihte Avustralya'da 5.000 (bazı kaynaklara göre 8 veya 12 bin) deve helikopterlerden ateş açılarak katledildi. Şimdi ise büyükbaş hayvanlara gözlerini diktiler çünkü birileri "yapay et" üretimi işine girdi. Yani sağlık adı altında katliam yapılıyor ve bazı şirketlerin kasaları doluyor. Haber bağımlısı insanlar tüm bu katliamların sağlığımız için yapıldığına inanıyor.

İnsanları korkutarak yönlendirme, teknolojinin geliştiği ve bilgiye ulaşımın hızlandığı çağımızda farklı yöntemlerle devam ediyor. İnsanların bilinçaltına ulaşmak ve olumsuz etkilemek bugünün teknolojisiyle hiç zor değil.

> *"Yapılan bir deneyde yetişkin bir insana saniyenin yirmide biri kadar bir zamanda gönderilen korku içerikli fotoğraflara beyninin nasıl tepki verdiği araştırılmıştır. İnsan "korku içerikli bir fotoğraf görmedim" dese de amigdala (beynin altında çok hassas bir noktada bulunur) korkmuş insan yüzleri, ölüm, mezarlık gibi fotoğraflara gereken tepkiyi vermiştir. Bu deneyde bilinçaltının insanı korumak için çok hassas bir şekilde yaratıldığı ve farkında olmasa da bazı şeylere tepki*

@ekitap_evreni

verdiğini gösteriyor. Ayrıca insanın bu duyguları üzerinden kendi farkında olmasa bile, fiziksel olarak kendisine ulaşılabileceği ispatlanmış oluyor. Burada akla gelen soru "İnsana fark ettirmeden ulaşmak ve onun izni olmadan insanı yönlendirmek mümkün olur mu?"[11]

Reklam şirketlerinin bir ürünün pazarlamasını yapmak için bu yönteme başvurduğunu duymayan yoktur. Ayrıca dünyaca ünlü dizi, film ve çizgi filmlerin yine bu yöntemlere başvurarak insanlığı yönlendirdikleri de bilinen bir gerçek. Bir kural, onu denemekten çekinmeyecek kötü niyetlileri durdurmak için konulur. Nitekim Rtük 2006 senesinde bu konuda şu kuralı koymuştur;

"Çeşitli teknik cihazlar vasıtasıyla televizyon yayınlarında çok kısa süreli görüntüler kullanarak, izleyicilerin ancak bilinçaltı ile algılayabilecekleri ürün ya da hizmetlerin tanıtılmasına ilişkin mesajlar içeren her türlü reklam yayınlanamaz" (Rtük,2006)

Medya bugüne kadar gizliden gizliye verdiği mesajları artık alenî vermeye başladı. Bizden bir iki nesil öncesinin ayıpladığı davranışların ekranlardan açık açık verilmesi yozlaşmanın dozajına ve kimlik kaybına, aynı zamanda mahremiyetin ve aile kavramının yok olmasına doğru gidiyor... Korkutmaktan vazgeçmedikleri gibi yönlendirmekten de hiç vazgeçmiyorlar. Ev hanımları programlar izleyerek cinayetlerin iç yüzünü aydınlatmaya çalışıyor! Gençler mafya dizilerine merak sarmış, gençlik dizileri ise inancımız ve kimliğimizden uzak başka milletlerin adetlerini normalleştirme çabasında! Yemek programlarında nimetlerle alay ediliyor. Çizgi filmler gerçeklikten uzak, sihir ve büyü öğeleri ön planda. Garip görüntülü

11 İdris Bilen, "Sosyal Bir Hastalık Korku", İnsan ve hayat, sayı:2, Nisan 2010, s.13.

@ekitap_evreni

şeytani bir yaratık, ya bir cadı, ya da tek gözlü bir varlık çocukların hayal dünyalarını tahrip etmeye devam ediyor. Ve konumuz gereği yazmamız gereken "Korku Stratejisi" ve yetişkinleri topyekûn etkileyen haberlerden yayılan korku virüsü...

İnsanların artık bir çarelerinin kalmadığı net bir şekilde dile getirilmiyor, bunun yerine dolaylı yoldan yönlendirme politikası izleniyor. Bunun adı; öğrenilmiş çaresizlik! Korkutmaları gerekiyor. İnsanlar korkmazsa iflas edecek büyük şirketler, fonksiyonunu yitirecek haber organları, ünlü isimler ve koltuk kaybetmekten korkan siyasetçiler var!

Ünlü filozof, tarihçi ve toplum eleştirmeni Bertrand Russell 1928 yılında okuyucu ile buluşan "Sorgulayan Denemeler" adlı eserinde şu çarpıcı tespitlerde bulunmuştu: "Doğru olduğuna dair herhangi bir kanıt bulunmayan bir önermeye inanmak sakıncalıdır. Böyle bir görüşün genel kabul görmesi durumunda bütün sosyal yaşamımızın ve politik sistemimizin tümüyle değişeceğini kabul etmeliyim..."[12]

12 Bertrand Russell, "Sorgulayan Denemeler", Tübitak Popüler Bilim Kitapları, s.1

@ekitap_evreni

DİSTOPİK KİTAPLARDA 21. YÜZYILI GÖRMEK

Roman olarak okuduğumuz birçok klasik eserin gelecek tasvirlerinin üzerinde çok durulmamış, tıpkı bilim kurgu filmleri gibi hayali tasarımlar olarak kabul edilmiştir. Ütopya konusunda kaleme alınan eserler insanlığın gelecekte nasıl daha güvenilir, daha mutlu, daha güzel bir dünyaya sahip olabileceğimizi anlatır. Bir de gelecekte insanların köleleştirildiği, diktatör yönetimlerin devletlerin başına geçtiği distopya kitapları vardır. Bu eserleri genel olarak "Distopik Eserler" olarak tanımlayabiliriz. Distopya hayal edilen geleceğin karanlık, özgürlüklerin kısıtlandığı, diktatör rejimlerin yönetimde olduğu, doğumların kontrol altında ve laboratuvarlarda gerçekleştiği gibi birçok temayı bünyesinde barındırır. Aslında okuduğumuz geleceğe dair tasarımlar yarım yüzyıl öncesine göre çok uzak olmadığımız hususlar.

Yevgeni Zamyatin'in "Biz" romanıyla başlayalım. Zamyatin daha sonra distopik eserler kaleme alan; Huxley, Orwell ve Le Guin'e de ilham kaynağı olmuş bir yazar.

Yevgeni Zamyatin "Biz" romanında anti-ütopik bir gelecek tasviri yapar. Bireyselliğin yok olduğu, insanların toplum için hayatta kaldıkları bir dünya. Bu dünya artık özgürlüklerin yaşanmadığı, insanların cam evler içinde hayatlarını sürdürdükleri bir dünya. Kimliklerin önemsizliği ve isimlerin unutulduğu bu dünyada insanlar kod numaralarıyla tanınıyorlar.

@ekitap_evreni

Tıpkı artık kimliklerin ve isimlerin yerine dijital kod numaralarımızın önem kazandığı gibi. Zamyatin ilham verdiği Orwell ve Huxley'den çok farklı bir isim, gerek Çarlık döneminde gerek Sovyet Rusyasında siyasi olarak kabul edilmeyen, fikirleri ve duruşu sebebiyle istenilmeyen kişi ilan edilen bir yazar. Bu yüzden son yıllarını, isteyerek gittiği sürgünde geçiriyor.

Zamyatin'in gelecek tasviri günümüzdeki bir gerçeği yansıtıyor. İnsanlar bugünlerde her ne kadar geçici bir önlem olarak görseler de verilen kod numaralarında hiçbir şekilde geri adım atılmıyor. Ayrıca bir örnek olarak Elon Musk'ın çocuğuna verdiği ismi de gösterebiliriz. Elon Musk'ın son doğan çocuğunun adı: "X Æ A-12". Önümüzdeki yıllarda küresel kimliklerimizin olacağı ve isimlerimizin yerine dijital kod numaralarıyla çağırılacağımız söylentileri gerçeğe dönüşmek üzere. Çünkü ulusal kimlik numaralarımızın yerini QR kodları çoktan aldı bile…

Distopik kitapların en ünlülerinden George Orwell'ın "1984" romanı bu türde ön plana çıkan eserler arasındadır. İnsanların zihinlerinin ve bedenlerinin kontrol altında tutulduğu bir düzende sisteme karşı çıkanların başlarına gelenleri okuyoruz. Ünlü "Büyük Birader Sizi İzliyor" cümlesi de bu romandan sonra popüler olup tek göz simgesiyle birlikte çokça kullanıldı. Romanda evlerin içleri dâhil her yerde kamera vasıtasıyla takip edilen insanların mahremiyetlerinin yok edildiklerini okuyoruz. Bu takip meselesi bugün özellikle Çin Halk Cumhuriyetinde yoğun olarak kullanılıyor. Milyonlarca kamera teknolojinin son yeniliklerinden faydalanarak tasarlanıyor ve "yüz tanıma sistemleri" ile vatandaşlar sürekli takip altında tutuluyor. Buna bir de vatandaşlık puanı eklediler ve bir yandan kısıtlı yaşam sürerken diğer yandan insanlık hakları ihlal ediliyor, özgürlüklere prangalar vuruluyor.

@ekitap_evreni

"George Orwell'in 1984 isimli romanında geçen tele-ekranlar ile bugün hemen her mekân ve alanda karşılaştığımızı söyleyebiliriz. Kullanım amaçları Orwell'in distopik kurgusunda bahsettiğinden farklı bir düzlemde olsa da metro istasyonları, tren vagonları, alışveriş merkezleri, binalar, caddeler ve sokaklar, tabelaların yerini alan bu dijital ekranlar ile neredeyse boydan boya kaplıdır. Günümüzün dünyasında hemen her "şey" dijitalleşmiş ve akıllanmış (smart) durumdadır. Önceleri dinamik içerikten yoksun ve bağlantısı kesilebilir durumda bulunan hemen her nesne, artık çevrimiçidir ve durmaksızın veri alabilir ve gönderebilir durumdadır."[13]

Birçok kişi Aldous Huxley'in "Cesur Yeni Dünya" veya George Orwell'ın "1984" adlı eserlerini okumuştur. Romanlarda distopik bir dünya ve akıl almaz olaylar zinciri ardı sıra okunurken acaba bu olayların küresel bir yeni dünya tasarlayanların planlarından mı ilham alınarak üretildiği hiç düşünülmedi. Orwell ve Huxley'in Zamyatin'den farkları var. Öncelikle Aldous Huxley "Fabian" cemiyetinin bir üyesiydi ve Orwell'in hocalığını yapmış bir isimdi. Fabianların tek bir dünya sistemini amaçladıklarını da biliyorsak yazdıkları romanları sadece Sovyet rejimi veya İkinci Dünya Savaşı sonrasında oluşabilecek diktatör devrimleri anlatıyor olmaları uzak ihtimal kalıyor. Bu gibi romanların Yeni Dünya Nizamı denilen asırlık projenin dillendirildiği dönemlerden sonra yazılmış olmaları çok manidar. Örneğin CFR denilen "Dış İlişkiler Konseyi" 1921 senesinde kurulmuştu. Rockefeller'ın büyük desteği ile kurulan konsey bu sene yüzüncü yılında ve amaçlarının tek bir dünya devleti kurmak olduğunu artık sağır sultan bile duydu.

13 Mahir Fatih Ünal, "Dijitalleşmenin Transhümanizme Etkisi", ISophos: Uluslararası Bilişim, Teknoloji ve Felsefe Dergisi, Yıl:2, Sayı:2, s.28.

@ekitap_evreni

Yeterli donanım, teknoloji ve imkân sahibi olsalardı bu projeyi bir asra yaymaz, şimdiye kadar çoktan küresel, tek elden yönetilen dünya nizamını kurabilirlerdi. Şimdiye kadar medyayı, dünya bankasını, tıp sektörünü ve ilaç endüstrisini ellerine geçiren küresel gücün 21. Yüzyılda teknolojiyi insanları baskı ve gözetim altında tutmak için kullandığına şahit oluyoruz.

İnsanlığın hazırlanması distopik kitaplar, bilim kurgu ve korku filmleriyle başladı, elitlerin iş bölümü yaparak tıp, bilim, medya, bankacılık gibi küresel sektörleri ele geçirmeleriyle devam etti. Son zamanlarda ise algılara yerleştirilen korku ve endişe hallerinin adeta bir silah gibi kullanılmasıyla bugüne kadar yaptıkları hazırlıkların uygulama safhasına geçtiğini görüyoruz.

Çok okunan ve sevilen bir kitap olan 1984 gelecekte kurulan hayali bir dünya düzeninden öte, istenen düzeni yani insanları tek elden yönetmek isteyenlerin kurmak istediği düzeni anlatıyordu. Bu düzenden kurtulmak için içten içe çırpınan ama mücadelesi yeterli olmayan başkarakter Winston'ın çektiği çileler okuyucunun bilinçaltına şu mesajı yerleştiriyor; "Hiçbir çareniz yok! Kurtuluşunuz yok! Bu düzene boyun eğeceksiniz!" Dünya Sağlık Örgütü başkanının 2020 senesinde basını karşısına alıp "Eski normale dönüş kesinlikle olmayacak. Tekrar ediyorum; normale dönüş yok" sözleri; "acaba kurulmak istenen distopyanın içinde miyiz, ya da çok mu yakınız?" sorularını getiriyor akıllara...

Distopik romanlarda sadece bize gösterilen kısmı görüyoruz. Yani yeni diktatörlük rejimlerin yönetiminde olan insan sınıflarını... Cesur Yeni Dünya'da sisteme dâhil olan ve olmayanları gördük. Gösterilmeyen kısım ise elitlerin yaşamı. Dünya elitler-köleler şeklinde ikiye ayrıldı ise köleler

@ekitap_evreni

için distopik olan dünya, elitlerin ütopik hayallerini gerçekleştirmiş mi oldu? Zengin elitler veya insanı köleleştiren yönetici sınıf nerede?

İnsanları köleleştirmek için teknolojik gelişmeleri kullanıp diktatörlük rejimleri kuranların kendilerine de harika bir yaşam ortamı kurmaları gerekmez mi?

İnsanlara yapay gıdalar ve ilaçlar vererek kontrolleri sağlanırken kendileri doğal gıdalarla beslenmeyi seçmezler mi?

İnsanlar kitaplardan (dolayısıyla bilgiden) uzak bir yaşam sürerken kendileri ve çocukları ilim ile meşgul olmazlar mı?

İnsanların doğumlarını kontrol altında tutarak üremelerini laboratuvar ortamında tüp bebek yöntemleriyle yaptırıp, genleri üzerinde çeşitli müdahalelerde bulunanlar kendileri malikânelerinde doğal doğum yapamazlar mı?

İnsanların köleleştirildiği distopik romanlarda kölelerin başlarına gelenleri görüyoruz. İyi ama o düzeni kuran ve onları köleleştiren elitler nerede?

@ekitap_evreni

HUXLEY AİLESİ

"İnsana değin hiçbir sorun yalnızca
toptan satış yöntemleriyle çözülemez.
Tüfeğin de bir yeri vardır, şırınganın da."[14]
Aldous Huxley, 1958

İngiliz Huxley ailesinde bireylerin birçoğu bilim dünyasında ve sanat alanlarında çalışmalar yapmış olmakla birlikte ailenin en ünlüsü "Cesur Yeni Dünya" romanının yazarı Aldous Huxley'dir. Aldous Huxley'i, romanını ve geleceğe dair öngörülerini detaylı incelemeden evvel ailenin diğer bireylerini tanıyalım ve kendisinin yetiştiği ortamı öğrenelim. Dedesi Thomas Henry Huxley biyoloji bilgini idi. Aynı zamanda Darwin'in evrim teorisinin en ateşli savunucularından biriydi. Hatta Thomas'ın Darwin teorisini Darwin'den çok daha fazla savunduğu bilinen bir gerçektir. Thomas Henry Huxley aynı zamanda "Agnostik" terimini ilk kez kullanan kişidir. Agnostisizm; ilahi ve doğaüstü varlıkların bilinmediğini ve bilimsel olarak ispatlanamadığı, hiçbir şekilde gözlemlenemediğini ve bilinemez olduğu için kabul edilemeyeceğini savunan felsefi bir fikir akımıdır.

Thomas Henry'nin oğlu, yani Aldous'un babası Leonard Huxley ise bir öğretmen, yazar ve editördü. Aldous Huxley'in kardeşlerinden Andrew Huxley fizyolog ve biyofizikçi idi.

---

14 Aldous Huxley, *Cesur Yeni Dünyaya Ziyaret*, 1958, İthaki Yayınları 2001, s.81.

@ekitap_evreni

1963 yılında Nobel Fizyoloji ödülünü Alan Lloyd Hodgkin ile birlikte hazırlandıkları "Sinir Aksiyon Potansiyeli" çalışmaları nedeniyle ödüle layık görüldüler.

Diğer kardeşi Julian Huxley ise evrimsel biyolog ve hümanist idi. 20. Yüzyılın önde gelen Yeni Darwincilerinden biri olarak kabul edilmekteydi. 1935-1942 yılları arasında Londra Zooloji Topluluğunun sekreterliğini yürüttü. 1946-1948 yılları arasında UNESCO'nun (Birleşmiş Milletler Terbiye, İlim ve Kültür Teşkilâtı) ilk genel direktörü olarak görev yaptı. Julian UNESCO'nun kuruluş maksadını , "kendi felsefesi ve fikir zemini ve kendi büyük maksadı olan tek bir dünya kültürünün ortaya çıkmasına yardım etmek" şeklinde tarif ediyordu.[15] Julian Huxley 1958 yılında, 71 yaşında iken şövalyelik unvanı aldı. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ile de ortak çalışmalar yapmış, özellikle çocuk psikolojisi üzerinde durmuştur.

Bugün adını sıkça duyduğumuz DSÖ'nün kendi anayasası bulunmakta ve bu anayasayı 51 ülke temsilcileri ile Rockefeller Vakfı oluşturmuşlardı. Tek bir dünya nizamının kuruluşu için yardımcı kuruluşlar düşünülürse bunların içinde hiç şüphesiz UNESCO ve WHO bulunmaktadır. Julian Huxley'nin her iki teşkilatta ve önemli çalışmalar yaptığı göze alınırsa kurulmak istenen yeni dünya nizamından haberdar olduğu, hatta bu projeyi geliştirmek için hizmet ettiği bir gerçektir.

Çok ilginçtir kitabımda da yer verdiğim ve bugün üzerinde en çok tartışılan meselelerden biri olan "Transhümanizm" kavramını ilk kez kullanan kişi de Julian Huxley'dir. 1957 senesinde bu konuda bir yazı kaleme almıştı. Transhümanistler Ateist, Evrimci ve Agnostik bir kültürden gelirler. Agnostik terimini ilk kullanan Thomas Henry demiştik. Transhümanizm

15 Mehmet Hasan Bulut, *Yeni Dünya'nın Kurtları*, 2. Baskı, İstanbul 2018, s.98.

@ekitap_evreni

kavramını ilk kez kullanarak bu konuda yazı yazan ise Julian… İşte Huxley ailesine özellikle yer ayırmamızın sebepleri bunlar. Fakat bir de "yeni dünya" düzenini distopik bir romanla okuyucularla buluşturan ünlü bir Huxley ailesi ferdi daha var. "Cesur Yeni Dünya" yazarı Aldus Huxley…

Aldous Huxley ve Cesur Yeni Dünya

Aldous Huxley'nin aile bireyleri kadar şansı yaver gitmemişti. Eton Kolejinde eğitim görürken kısmen körlük yaşadı ve bu rahatsızlık hayatının ilerleyen yıllarında da yakasını bırakmadı. Annesinin vefatı ve kardeşi Trev'in intihar ederek ölmesi yaşadığı acı olaylar arasında yer aldı. Eton'dan sonra Oxford'da Balliol Kolejinde okudu ve 1916 yılında bu kolejden mezun oldu. 1932 senesinde kaleme aldığı "Cesur Yeni Dünya" isimli distopik roman dünyaca ünlü bir esere dönüştü.

George Orwell Aldous Huxley'nin talebelerinin arasında bulunuyordu. Onun yazmış olduğu 1984 romanı dünyaca ünlü bir başka distopya örneğidir. Fakat Cesur Yeni Dünya 1984'ten farklıdır. 1984 romanında daha baskıcı, totaliter bir rejim bulunurken Cesur Yeni Dünya vatandaşları mutlu ve memnun oldukları bir düzen içinde yaşarlar. Ama bu kendi tercih ettikleri bir yaşam değildir aslında. Huxley burada değişik bir bakış açısı getirmiş ve Soma adlı bir haptan bahsetmiştir. Soma (bir nevi uyuşturucu) alanlar köleliğin özgürlük olduğunu ve bilinen özgürlüğün aslında çok kötü olduğunu savunurlar. Çocukluktan, hatta bebeklikten itibaren koşullu şartlandırmalarla yetiştirilen bireyler kurulan sistemin içinde düzenin savunuculuğunu ve koruyuculuğunu üstlenirler. Artık normal doğum yoktur. Bahsedilmesi bile bireyler arasında kötü bir davranış olarak algılanır. Kuluçka Şartlandırma Merkezi adı

@ekitap_evreni

verilen merkezde bebek üretilmektedir. Alfa, Beta, Gama, Epsilon ve Delta isimlerini verdikleri -farklılıklara sahip- çocuklar yetiştirmektedirler.

Aslında Aldous Huxley'in geleceğe dair fikirleri veya öngörüleri bir hayalden ibaret değildi. 1958 yılında Mike Wallace ile yaptığı röportajda geleceğe dair şu çarpıcı sözleri dile getirmişti:

"Öncelikle gelecekte ortaya çıkacak bu türden bir diktatörlük bana göre yakın geçmişte gördüklerimizden daha farklı olacak. Geleceği öngören diğer bir kitaba bakalım. Önemli bir kitap bu; George Orwell'ın "1984" adlı eseri. Kitap Stalin rejimi döneminde, rejim altın çağını yaşarken kaleme alındı. Hitler rejiminin de sonrasıydı. Orwell eserinde tamamen terör ve fiziksel şiddet yöntemlerini kullanan bir diktatörlük (distopya) öngörmüştü. Bana göre gelecekte olacak olan şey şu; diktatörler şunu görecekler, eskilerin de söylediği gibi süngüyle her şeyi yapabilirsiniz ama süngünün üstüne oturamazsınız. Eğer isteğiniz gücünüzü süresiz olarak korumaksa yönetilenlerin rızasını almaya mecbursunuz. Bunu kısmen Cesur Yeni Dünya'da öngördüğüm biçimde uyuşturucu ilaçlarla veya kısmen yeni propaganda teknikleri ile yapacaklardır. Bunu insanın rasyonel tarafını es geçip onun bilinçaltına ve daha derin duygularına hatta fizyolojisine hitap ederek yapacaklar. Öyle ki insan köleliğini sever hale gelecek. Aslında tehlike şu ki, insanlar bir şekilde bu yeni rejim altında gerçekten de mutlu olabilirler. Fakat mutlu olmamaları gereken durumlarda da mutlu olacaklardır."[16]

Huxley 1958 senesinde kendi kurduğu distopik dünyayı ziyaret ettiği başka bir kitap yazdı. Bu sefer bir roman değil, geleceğe dair öngörülerinin yer aldığı tek dünya devletine

16 Aldous Huxley'in Mike Wallace ile röportajı, 1958.

@ekitap_evreni

dair kapsamlı bir çalışmaydı. "Cesur Yeni Dünyayı Ziyaret" isimli bu kitabında Huxley aşırı nüfusun kontrolü, beyin yıkama, kimyasal ve bilinçaltı ikna yöntemleri, doğum kontrolü ile üremenin önüne geçme, romanında da bahsettiği hipnopedya yöntemi ve eğitimin şekil değiştirmesi meselelerinden bahsediyor.

> *"İnsan sayısının yıllık artışı düşürülmelidir. Ama nasıl? İki seçeneğimiz var – bir yanda kıtlık, salgın ve savaş, diğer yanda doğum kontrolü Çoğumuz doğum kontrolünü seçeriz – ve kendimiz hemen fizyoloji, farmakoloji, sosyoloji, psikoloji ve ilahiyatta eşanlı olarak bir muamma olan bir sorunla karşı karşıya kalırız. "Hap" henüz kusursuzlaştırılmış değil. Kusursuzlaştırılırsa ve kusursuzlaştırıldığında, türün doğum oranı düşürülecekse alması gerekecek yüz milyonlarca potansiyel anneye (veya erkekler üzerinde işleyecek bir hapsa, potansiyel babalara) nasıl dağıtılabilir? Varolan toplumsal gelenekler ve kültürel psikolojik süreduru göz önüne alındığında, hapı almak istedikleri halde almaları gerekenler nasıl ikna edilebilirler?"*[17]

Beyin yıkama konusunda bilimsel-detaylı çalışmaların yapıldığı malumdur. Aldous beyin yıkama yöntemlerinden biri olarak psikolojik baskı kurmaktan bahseder. Ünlü Rus bilim adamı Ivan Pavlov'un köpekler üzerinde yaptığı deneysel çalışmaların insanlarda da etkili olduğunu yazar. Romanında "Yeni Pavlovcu Şartlandırma Odaları" bulunmaktaydı. Aldous Huxley yaşadığı yıllara damgasını vuran Ivan Pavlov'un klasik şartlandırma veya klasik koşullandırma çalışmalarından oldukça etkilenmiş olmalı. Fiziksel ve ruhsal

17 Aldous Huxley, *Cesur Yeni Dünyayı Ziyaret*, 1958, İthaki yayınları 2001, s.146, 147.

@ekitap_evreni

baskıların insanlar üzerinde ne denli etkili olduğu konusu başka distopik romanlarda da işlenmişti. George Orwell'ın 1984 kitabında insanın asabını bozan yöntemleri sabırla okuyanlar vardır. Orada başkarakter Winston fiziksel ve psikolojik baskılar sonucunda değişiyordu. Totaliter rejime karşı çıkmak isteyen bu karakteri ortadan kaldırmak mı daha kolaydı? Yoksa onu değiştirmek mi? Beyin yıkama her ne kadar mecazi anlamda kullanılsa da geçmişin silinmesi veya yanlış hatırlanması, fikirlerinin kaybolup ona dikte edilenlerin savunulması gibi davranışlar görülebiliyor. Zaten Huxley kitabının beyin yıkama bölümünde 1984'e değiniyor ve gelecekte yöneticilerin beyin yıkama tekniklerine bel bağlamak zorunda olacaklarını söylüyor.

Beyin yıkama konusundan evvel "toptan zihin manipülasyonu" ve satış sanatları konularına değinir ve ekler: "İnsana değin hiçbir sorun yalnızca toptan satış yöntemleriyle çözülemez. Tüfeğin de bir yeri vardır, şırınganın da"[18]

Huxley kurmuş olduğu distopyasında, kitabı yazdığı yıllarda onu tedirgin eden nüfus artışına da çözüm getirmiştir. Biyolojik kitle üretimini ve bebeklikten itibaren şartlandırmayı bir çare olarak sunar. Huxley bunun gelecekte yapılacağından endişe mi duyuyordu? Yoksa bunu kaçınılmaz bir son olarak mı görüyordu? Bu iki sorunun cevabını hiç şüphesiz yazdığı romanı okuyarak veremeyiz. Huxley, Cesur Yeni Dünyayı Ziyaret isimli kitabında bu konuda şu çarpıcı ifadeleri kullanıyor:

"Şişelerdeki bebekler ve merkezi üreme kontrolü belki imkânsız değildir; ama çok açık ki, biz uzun bir süre için rastgele üreyen bir doğurucu tür olarak kalacağız. Pratik amaçlar için genetik standartlaştırma hesaba katılmayabilir.

18 A.g.e, s.81.

@ekitap_evreni

Toplumlar doğumdan sonra –geçmişte olduğu gibi cezayla ve gitgide artan bir ölçüde, daha etkili ödüllendirme ve bilimsel manipülasyon yöntemleriyle- kontrol edilmeye devam edilecektir.[19]

Huxley'nin distopyasından çıkıp bugün yaşadığımız dünyaya şöyle bir bakacak olursak kurduğu distopyaya çok uzak olmadığımızı görebiliriz. Ülkemizde yasal olmayan ve pek tabii etik kabul edilmeyen "Sperm Bankaları" birçok ülkede yasal ve aktif olarak uzun zamandır uygulama safhasına geçmiş durumdalar. Bu ülkeler içinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti de var. Hatta KKTC'de bu işi yapan klinikler spermleri Danimarka'daki "Cryos İnternational Sperm Bank" ve "Avrupa Sperm Bank"tan alıyorlar. Yapılan reklamlarda; "Bir sperm donörü istenen fiziksel özelliklerle eşleştirilebilir" deniyor. Saç rengi, göz rengi, ten rengi, kan grubu ve "anonymity" denilen sperm bağışçısının gizliliği seçimi gibi özellikler de sunuluyor. Sperm Bankaları tıp alanındaki gelişmelerle birlikte yıllardır aktif faaliyetlerine devam ediyorlar. Bir de taşıyıcı annecilik meselesi var. Tüm bu gelişmeler ve faaliyetler Huxley'nin distopyasına yakın olduğumuzu göstermiyor mu?

Huxley ve eserleri hakkında araştırma yapanlar onun Fabian cemiyeti mensubu olduğunu göreceklerdir. İster edebiyatçı olsun, ister filozof bu cemiyete katılanların yeni bir dünya nizamı kurmak istedikleri ortadadır. Fakat bizimle çok farklı inançlara sahip bu insanların bizim memnun olmayacağımız bir düzeni getirmek istedikleri de ortadadır.

1884 yılında sosyalist düşünür ve yazarların kurduğu Fabian Society'nin hem İngiliz edebiyatında hem de İngiliz düşünce ve toplum tarihinde önemli bir rolü olmuştur. Topluluk,

19 A.g.e, s.13.

@ekitap_evreni

adını üçüncü yüzyılda yaşamış olan Romalı kumandan Fabius Cunctator'dan almıştır. Fabius, Roma'yi Anibal idaresindeki Kartaca ordusundan tüm Roma ordusunu Kartaca ordusuyla karşı karşıya getirerek yenmek yerine küçük küçük saldırılar düzenleyerek kurtarmıştır. Aynı metodu benimseyen Fabian Society de toplumda reform yapmanın yolunun netice vermeyecek tek bir ihtilâl değil de parlementoyu reform yapmaya yöneltecek faaliyetler olduğuna inanmışlardır. Benimsedikleri 'inevitability of gradualness' ('sürecin kaçınılmazlığı') sloganı da bu anlayışı özetleyen bir ifadedir.[20]

Kapitalistlerin kontrolündeki sosyalist Yeni Dünya Nizamı'nı Sovyet Rusya gibi devrimci bir yolla ihtilallerle değil, evrimci bir şekilde inkılaplarla kurmak isteyen İngiltere'deki Fabian Cemiyeti'nin mensupları, Nietzsche'nin eserlerini başuçlarından ayırmıyordu. T. H. Huxley'in bilimkurgucu talebesi H. G. Wells'in de dâhil olduğu bu cemiyetin iki meşhur yazarı vardı. Dünyanın geleceğine dair iki distopya, iki tasavvur ortaya koyan bu yazarlar; George Orwell ve T. H. Huxley'in torunu Aldous Huxley idi. Hem Orwell'in 1984'ünde, hem de Huxley'in Cesur Yeni Dünya'sında dünya, belli bir parti, belli bir zümre tarafından idare olunuyordu. Aile mefhumu ortadan kalkmış, cemiyete sosyalist bir nizam hâkim olmuştu. İki romanın temel farkı; 1984'de insanlar parti tarafından zorla köleleştirilirken, Cesur Yeni Dünya'da insanların köleliği sevmesiydi. Huxley sadece romanı yazmakla kalmamış, Amerika'ya geçerek buradaki ekiple beraber Süpermen'i meydana getirmek için çalışmalara da katılmıştı.[21]

20 Doç.Dr.Sema Ege, "Fabian Society ve İki Yenilikçi Yazar G. Bernard Shaws ve H.G.Wells", Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, 40: 3-4 (2000), s. 217-218.

21 Mehmet Hasan Bulut, "Bâtınîlerin Sahte Tanrısı: Transhümanizm", Türkiye Gazetesi, (29.09.2018).

@ekitap_evreni

II. BÖLÜM
"YENİ DÜNYA DÜZENİ"

@ekitap_evreni

NELER OLUYOR?

Tarihe bakacak olursak asla yıkılmaz denilen devletlerin yıkıldığını, yok olmaz denilen sistemlerin çöktüğünü görüyoruz. İnsanlar yaşanan yoğun savaşların ardından yönetici sınıfının verdiği kararları pek sorgulamazlar. Acil durumlar ve ihtiyaçlar söz konusudur. Günlük dertleri, geçim sıkıntıları ve verdikleri kayıplar onlar için her zaman en önemli sorunlardır. Tabi bunlara bir de açlık, kıtlık, hastalık gibi olasılıkları da ekleyebiliriz. Bu insanlar gündelik dertleriyle veya hastalıkları ile meşgullerken birileri masa başında ya toprak paylaşır veya sistem değiştirirler. Toplumları uyandıran, onları uyaran insanlar da genelde fitne çıkaran, oyunbozan, asi hatta devlet düşmanı olarak tabir edilir.

Savaştan bahsedince insanların aklına hemen top, tüfek, uçak, tank ve bombalar geliyor. Hâlbuki savaşın çeşitli boyutlarını görmezden gelmemek gerekiyor. Kimyasal, biyolojik, psikolojik, ekonomik, sanal harp gibi 21. Yüzyılın hiç hafife alınmayacak harp çeşitleri dünyanın hemen her yerinde bebeklerden yaşlı insanlara kadar tüm insanlığı ilgilendiriyor. Fakat insanlar hiçbir şekilde bu harp çeşitlerini görmek istemiyor, kabullenmiyorlar. Küresel odaklar devletleri tehdit ederek plan ve projelerini dayatıyorlar. Küresel bir nüfus planlaması yaptıkları için; doğum kontrolleri, yasak ve kısıtlamalar, gıda sektöründeki değişimler bu dayatmaların içinde yer alan sadece birkaç husus. İlaç üretiyor, aşı üretiyor, gdo'lu (genetiği

@ekitap_evreni

değiştirilmiş organizmalar) gıdalar üretiyor ve her devlet için, ayrı ayrı bunların aylık veya yıllık tüketim miktarlarını belirleyecek anlaşmalar yapıyorlar. Düşünün bir ağrı kesicinin aylık ve yıllık tüketim miktarı öncesinde belirleniyor. Üretilen aşılarda da aynı durum söz konusu... Para kazanmak için üretilen bu ürünler satılmazsa şirketler büyük hasar görürler ve bu göze alınamaz. Peki insan sağlığı? Dev şirketlerin ayakta kalmak için yaptıkları planlar arasında insan sağlığı bulunsa bile çok önem verilmiyor ne yazık ki. Çünkü şirketler ürettikleri veya üretecekleri bir üründen ne kadar kar edeceklerini düşünürler. Bunu açık ve net şekilde ifade etmezler, çünkü bunun dile getirilmesi şirketlerinin itibarlarını zedeler hatta bitme noktasına getirir.

Bahsini ettiğimiz dayatmalar hiç şüphesiz sadece tıp sektöründe değil. Teknolojik her değişim ve yeni üretilen her ürün için aynı şekilde anlaşmalar yapılmakta.

Üçüncü dünya savaşının birinci ve ikinciden çok farklı olacağı (veya olduğu) aşikâr... Savaşın (planlanan küresel işgalin) ardından planlanan nedir? Ya da daha açıklayıcı olması bakımından en baştan sırasıyla soracak olursak;

Neden yapacaklar?

Nasıl yapacaklar?

Ne zaman yapacaklar?

Aslında her alanda (ekonomi, sağlık, teknoloji, gıda, medya vs.) bir altyapı hazırlığı yaklaşık bir asırdır devam ediyordu. Sonuca yaklaştıkça insanların çok acı bir şekilde hissettiği bir takım yaptırımlar uygulanıyor. Ama çoğu insanda, toplumların büyük kısmında bir hissizlik, umursamazlık, vurdumduymazlık var. Yaşanılanlara tepkilerin az olması veya hiç olmaması öncelikle yukarıda yer vermiş olduğum sebeplere

@ekitap_evreni

dayanıyor; geçim sıkıntısı, işsizlik, hastalık, korku gibi olgulara. Yediğimiz kötü gıdaların vücudumuza ve zihnimize sirayet etmesini de hafife almamalıyız. Tüm bunlara ek olarak, çok önemli bir olgu daha var; ölüm korkusu! Bir insanın özgürlüğüne pranga vurmak için onu ölümle korkutabilirsiniz.

Neden yapacaklar?

Bu soruya cevap vermek önemli. Sebebini bilirsek başımıza gelen hadiseleri ve yaşadıklarımızı daha iyi anlayabilir ve tahlil edebiliriz. Bir amaçları var ve bu amaç uğrunda hazırladıkları projelerin safhaları tamamlanıyor. Amaçları yeni bir dünya devleti kurmak... Tek dünya devleti! Dini ve diğer inanç sistemlerini bitirmek, ulus devletleri bitirmek, kültürleri eriterek yok etmek ve topyekûn bir değişimle tüm dünyanın azınlık elit kesim tarafından yönetilmesi. Kimileri buna bir ütopya, kimileri distopya diyebilir ama hiç kimse bunun bir komplo teorisi olduğunu söyleyemez. Dünyanın azınlık elitler tarafından yönetilmesi uluslararası zirvelerde ve dünyaca ünlü dergilerde açık ve net dile getirilirken bunun bir komplo teorisi olduğunu kim iddia edebilir ki? Fakat bunu planlayanlar bunun insanlık için gerekli olduğunu iddia ediyorlar. İlerleyen teknoloji ile birçok meslek grubunun tarihe karışacağını söylüyorlar. Yapay zekâ ile ve teknolojik gelişmelerle insansız mesleklerin tercih edileceğini dile getiriyorlar. İnsansız üretim ve insansız hizmet sektörlerinin gelişmesiyle birçok insan bu durumdan olumsuz etkilenecek. Tabi buna da çözümleri var. Dünya nüfusunu azaltmak!

Dünyanın elit bir kesim tarafından yönetilmesi, yönetenlerin malum aileler olması kimseyi rahatsız etmiyor. Çünkü dünyadaki tüm gelişmeleri bu elit kesimin medyasından öğreniyor, onların ürünleri kullanıyor, çocuklar okullarda onların

@ekitap_evreni

müfredatlarıyla eğitim görüyorlar. Yani, açıkça söylemek gerekirse toplumlar dünyayı şekillendirmeye çalışan aktif oyuncuları görmüyor veya görmek istemiyor. Dünya genelinde sermayeyi elinde tutan bu elit kesim artık açıktan yönetmek istiyor. Şekillendirmek, değiştirmek, yeni bir çağ başlatmak istiyorlar. "Büyük Sıfırlama" (Great Reset) dedikleri de işte bu. 2021 Davos zirvesinin de konusu bu büyük sıfırlama idi. Koca dünyayı bir tuşa basıp yeniler gibi yenilemek, sıfırlamak istiyorlar.

2018 yılında yapılan 48. Dünya Ekonomik Forumuna katılan (Davos zirvesi) Cüneyt Zapsu şu çarpıcı ifadeleri kullanmıştı: "Sadece memleketleri değil, tüm insanlığı küçük bir elit grup idare edecek."

Şimdi bu nasıl bir komplo teorisi olabilir? Lütfen düşünelim. İnsanlığı başka hiçbir çaresi kalmadığına ve (kendilerinin) dünyayı kurtarmak için çabaladıklarına inandırmaya çalışıyorlar. Bu yüzden alkışlayanları fazla oluyor.

Nasıl yapacaklar?

Bu soruya vereceğimiz cevaplar şu şekilde olabilir; korkutarak, yalan haberler yayınlayarak, algılarla oynayarak, medya ve sosyal medyayı propaganda aracı olarak kullanarak. Fakat aynı zamanda sahip çıkmaya ve korumaya uğraştığımız değerlerimizi yıkarak yapmaya çalışacaklar.

Aile mefhumunu parçalamaya, bireyselliğe ulaşmaya ve daha da kötüsü cinsiyet eşitliği adı altında kadın erkek kavramlarının yok edilerek tek tip insan modeline dönüştürmeye çalışacaklar. Yani insanın cinsiyet kavramına sahip olmamasını istiyorlar.

@ekitap_evreni

Ne zaman yapacaklar?

Şimdiye kadar yaptıkları hazırlıkların sonucuna 10-20 sene içinde ulaşmak istiyorlar. Şekillendirmek istedikleri dünya için bugüne kadar hiç boş durmadılar. Yıllardır izlediğimiz filmler ile projelerinin tanıtımlarını yaptılar, bir nevi reklam yapmış oldular. Aslında insanlığı zihnen hazırladılar da diyebiliriz.

2030 senesine kadar amaçlarına ulaşmak ve tasarlamış oldukları "Yeni Dünya" düzenini kurmak istiyorlar. Özgürlüklerin olmadığı, insanların sürekli baskı ve kontrol altında tutuldukları, efendilerin ve kölelerin yaşadığı bir sistem... Projelerinin "Yeni Normal" ismini verdikleri geçiş döneminden "Yeni Dünya" adını verdikleri sonuca ulaşmak için geri sayıma başladılar.

Ünlü filozof, tarihçi ve toplum eleştirmeni Bertrand Russell 1928 yılında bu konu hakkında bakın ne gibi öngörülerde bulunmuştu;

> *"Daha sıkı toplumsal örgütlenme ve daha geniş bütünleşmeye ilişkin bu iki önermeden çıkan sonuca göre uygarlığımızın gelişmesi için bütün dünyayı kontrolü altına alacak merkezi bir otoritenin oluşturulması zorunludur. Bu yapılmazsa anlaşmazlıklar çoğalacak ve toplum duyarlılığının güçlenmesi sonucu savaşlar daha sıklaşacaktır. Merkezi otorite bir hükümet şeklinde olmayabilir, olmamasını da daha olası görüyorum. Bu otoritenin, savaşta taraf olan ülkelere verilen ödünç paraların çoğunlukla geri ödenmediğini görüp barışın kendi yararlarına olduğuna kanaat getirmiş bulunan sermaye sahiplerinden oluşması çok daha olasıdır. Ya da, bu otorite tek bir güçlü devlet –Amerika- veya bir grup devlet -Amerika ve İngiliz İmparatorluğu- de ola-*

@ekitap_evreni

bilir. Ancak bu noktaya gelinmeden önce, dünyanın Amerika ve Rusya arasında fiili olarak paylaşılacağı uzun bir dönem olabilir; Amerika Batı Avrupa'da ve onun özerk dominyonlarında, Rusya'da Asya'da kontrolü ele alabilir. Böyle iki grup, savunma açısından güçlü, saldırı açısından ise zayıf olur ve bir yüzyıl veya daha uzun süre varlıklarını sürdürebilirler. Ancak sonunda -en azından yirmibirinci yüzyılda herhangi bir zamanı kastediyorum- ya büyük bir felaket olur ya da bütün dünyayı kontrol altına alan merkezî bir otorite kurulur."[22]

Kim bu adamlar?

Neden dünyayı (bizler için) yaşanamaz bir hale getirmek istiyorlar?

Yeni Dünya Düzeni mimarlarını, bu mimarların teknoloji alanında uzmanlaşan askerlerini, kurdukları örgütleri ve oluşumları bir bir inceleyelim…

Fakat önce "Büyük Sıfırlama" (The Great Reset) nedir? Dünyayı nasıl sıfırlamaya çalışacaklar onu görelim.

22 Bertrand Russell, *Sorgulayan Denemeler* (1928). Tubitak Popüler Bilim Kitapları, 19. Basım, Mayıs 2005, s.271.

@ekitap_evreni

BÜYÜK SIFIRLAMA
(GREAT RESET)

David Rockefeller:

"Dünyada 200 civarında olan devlet sayısı yakın gelecekte 1000'e çıkacaktır. Dünyada ulus devletlerin modası geçmiştir. Gelecekte devletler, finans sektörü tarafından idare edildiğinde dünyaya barış ve huzur gelecektir."

Dünya Ekonomik Forumu Başkanı Klaus Schwab:

"Covid-19 sonrası dünyada eski düzene dönmek imkânsız."

Kanada Başbakanı Justin Trudeau:

"Pandemi aynı zamanda bir reset için fırsat. Bu, ekonomik sistemleri yeniden düzenleme çabamızı hızlandırmak için bir şans."

IMF Başkanı Kristalina Georgieva:

"Şunu söylemek istiyorum (yüksek sesle ve net bir şekilde) pandemide hayatını kaybedenler için inşa edebileceğimiz en iyi anıt, daha yeşil, daha akıllı, daha adil bir dünya inşa etmektir."

Prens Charles:

"Pandemi insanların hayatına ve milli ekonomilere hayal edemeyeceğimiz zararlar verdi, aynı zamanda bize yaşamlarımızı ve işlerimizi yeniden düşünüp, resetlememiz için görülmemiş bir fırsat sundu."

@ekitap_evreni

DSÖ Başkanı Tedros Adhanom Ghebreyesus:

"Sizlere dürüst olacağım. Gelecekte eski normale asla geri dönüş olmayacak"

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca:

"Yeni Dünya Düzenine sert ve hazırlıksız bir geçiş dönemi yaşadık."

Birçok başlık altında hayatın dijitalleşmesini nasıl planladıklarını ve bizi nasıl olumsuz etkileyeceğini aktarmaya çalıştım. İnsanlar sanal âleme hapsedildiğinde, yani gözlükleri takarak kendilerini dijital dünyaya taşıdıklarında dışarıda neler olacak? Neden insanlara sanal arsalar ve araziler satılırken Bill Gates gibi milyarderler gerçek araziler satın almanın peşinde? Bu başlık altında yazılanlar taşları yerine oturtacak ve birçok kafa karışıklığı çözüme kavuşacak…

Haber bültenlerinden sıyrılıp gerçekte neler olduğu hakkında kısa bir araştırma yapanların karşısına bir proje çıkıyor. "Great Reset" yani Büyük Sıfırlama projesi. Sonra insanların kafasına şimşek gibi çarpan o popüler soru tekrar soruluyor; "Büyük Sıfırlama bir komplo teorisi mi?" Birilerinin internette uydurduğu bir yalan mı? İnsanların algılayamadıkları bir proje mi? Yukarıda herkesin tanıdığı siyasilerden ve küresel örgütlerin yöneticilerinden sözler paylaştım. Açık ve net bir şekilde sıfırlamadan bahsedenler kendileri. Dünya Ekonomik Forumu Başkanı "Klaus Schwab" bu konuda bir de kitap yazdı. Yine resmi web sitelerinde ve sosyal medya hesaplarında bu konuyla alakalı görseller ve videolar mevcut. Aslında bu 2030 senesine kadar planlanan ve içinde birçok proje barındıran büyük bir dosya. İnsanlığın faydasına gibi gözükse de daha çok elitlerin kendi istedikleri şekilde tasarladıkları bir dünya düzenine benziyor. Burada kafa karışıklığına sebebiyet

@ekitap_evreni

vermemek için yıllardır komplo teorisi olarak algılanan "Yeni Dünya Nizamı" veya "Yeni Dünya Düzeni" meselelerine değinmek gerekiyor. Ne yapacaklardı? İnsanlığa; "hepinizi esir edeceğiz, bundan sonra bize hizmet edeceksiniz, tüm dünyayı biz yönetiyoruz ve biz sizlerin efendileriniz" mi diyeceklerdi? İşte bu şekilde toplumlara sanki daha fazla özgürlük, daha fazla hizmet veriyormuş gibi görünüp tam tersini yapacaklar. Tıpkı köleliğin –sözde- kaldırılıp (asgari ücretli) insanların modern köleliğe geçişi gibi… İnsanoğlu kölelikten modern köleliğe geçiş yaptı, şimdi de modern kölelikten de dijital köleliğe bir geçiş planlanıyor.

İnsanlar kendilerini gerçekten özgür sanarak yeniden köleliğe devam edecekler. Kölelik diyoruz çünkü bizlere seçenek bırakmadan sundukları mülkiyetsizliğe başka bir açıdan bakmak mümkün değil.

> *"Bu görüşün arkasında Rotschild ve Rockefeller aileleri gibi kapitalizmin en güçlü ailelerinin olduğu ve kapitalizmi yayma ve yaşatma derneği olma görevini üstlenmiş olan Davos Konferanslarının düzenleyicisi Dünya Ekonomik Forumunun başkanı Klaus Schwab'ın da bu ailelerin temsilciliğini yaptığı iddia ediliyor. İngiltere veliaht prensi Charles da bu ekibe katıldı ve Covid-19 Salgınının geleceği ve ekonomileri şekillendirmek için fırsat yarattığını söylemeye başladı.*
>
> *Büyük sıfırlama görüşü taraftar bulduğu kadar tepki de çekiyor. Hatta iş Covid-19 salgınının bilerek ve isteyerek çıkarıldığı biçimindeki komplo teorisiyle birleşerek daha büyük bir komplo teorisine dönüşüyor. Bu iddialar, insanlığın, dijital dünyanın giderek kök salmasıyla biçimlenen, yaşamların, davranışların, eylemlerin denetlenip yönlendirilebileceği bir yapıya doğru sürük-*

@ekitap_evreni

> *lendiği iddialarına kadar gidiyor. Büyük sıfırlama adı altında sunulan bu yaklaşımın George Orwell'in ünlü 1984 romanındaki gibi bir dünyanın alt yapısını kurma çabaları olduğu öne sürülüyor."*[23]

Dünyayı tek bir merkezden yöneterek küresel bir sistem değişikliğine gitmek pek kolay değil. Böyle değişimler için küresel çapta bir olay olması ve büyük krizlerin yaşanması gerekir. Kimilerine göre bu kriz büyük sıfırlama için bilerek oluşturuldu, kimilerine göre ise bu krizi fırsat bilerek büyük sıfırlama için kolları sıvadılar. "Biz bu küresel krizi büyük sıfırlama için oluşturduk" demeyecekler tabii ki. "Salgın sonrası için kollarımızı sıvadık ve dünyayı sıfırlamaya karar verdik, çünkü bu düzen böyle gitmiyor" diyecekler. Klaus Schwab büyük krizden veya küresel pandemiden tam 5 yıl önce, yani 2015 yılında Davos'ta şu cümleleri kurmuştu: "Davos'ta yapmak istediğimiz şey reset butonuna basmak" İyi ama dünyayı sıfırlama fikri büyük salgından sonra ortaya çıkan ve ihtiyaçtan meydana gelen bir fikir değil miydi? Bu dosya ne zaman oluşturuldu?

2020 senesinde ekranlarda pandemiden başka bir şey konuşulmadığı sıralarda dünyayı sıfırlamak için acele eden ve bunu medya ile paylaşan siyasetçilerin haberleri görülmedi bile. Örneğin; Amerika'da köklü ve ciddi yayın kurumu *The Hill* "Dünya liderlerinin ekonomiyi dönüştürmek için radikal planları olan Büyük Resetleme ile tanışın" isimli bir makale yayınladı.[24]

---

23 Mahfi Eğilmez, "Büyük Sıfırlama" (Great Reset) https://www.mahfiegilmez.com/2021/01/buyuk-sfrlama-great-reset.html (erişim tarihi: 30 Kasım 2021).

24 https://thehill.com/opinion/energy-environment/504499-introducing-the-great-reset-world-leaders-radical-plan-to (erişim tarihi: 30 Kasım 2021).

@ekitap_evreni

Büyük Sıfırlama hakkında bilgi almak istediğiniz kaynaklara baktığınızda, aynı hizmet için çalışan yayın organlarında bu sıfırlamanın sadece ekonomik yönü gösteriliyor. Sözde dünyanın daha yaşanabilir bir yer haline gelmesi için ve yoksulluğun önüne geçmek için oluşturulmuş bir proje. Fakat söylemleri ile eylemleri birbirini tutmadığı gibi zaman zaman asıl amaçladıklarını da göstermekte bir mahzur görmüyorlar. Hatta bunu bilinçli olarak yapıp toplumları hazırlamaya da çalışıyorlar. Yani bir yandan konuşuyor, bir yandan bunların komplo teorisi olduğunu kendileri ifade ediyorlar. Örnekler verelim. Mesela; mülkiyetsiz toplumlar inşa etmek. Dünya Ekonomik Forumunun kendi yayınladığı videoda "Hiçbir şeye sahip olmayacaksınız ama mutlu olacaksınız" mesajı yayınlandı. Bu video komplo teorisi olarak algılanamaz çünkü kendilerinin yayınladığı bu videoya her an ulaşmak mümkün.

> *"Büyük Sıfırlama fikri dördüncü sanayi devriminden faydalanma, bölgesel kalkınmayı güçlendirme, küresel işbirliğini canlandırma, sürdürülebilir iş modelleri geliştirme, çevreyi iyileştirme, sosyal sözleşmeleri, beceri ve işleri yeniden tasarlama ve ekonomik toparlanmanın şekillendirilmesi olarak yedi ana başlık altında açıklanıyor. Alt başlıklarda ise pek çok detay var; LGBTI katılımı bile düşünülmüş."*[25]

Görüldüğü gibi eşcinseller bu projeye de dâhil edilmiş. Bu hususa da cinsiyetsizleştirme bölümünde değineceğim. İşin sadece ekonomik yönünün gösterilmesi buzdağının sadece görünen kısmı... Arka planda; özgürlüklerin kısıtlanması var. Mülkiyetsiz ama mutlu insanlar ihtiyaçlarını kiralayarak elde edeceklermiş. Burada şu iki soru ortaya çıkıyor.

---

25 https://www.aa.com.tr/tr/analiz/kuresel-ekonomide-buyuk-sifirlama-mumkun-mu/2153975 (erişim tarihi: 1 Aralık 2021).

@ekitap_evreni

1-İhtiyaçları kim belirleyecek?

2-Kiralayacağımız ürünlerin veya eşyaların mülkiyeti kime ait olacak?

Hani bunlar bir komplo teorisi idi ve zengin elitler ile köle toplumlar olarak iki ayrı gruba bölünmeyecektik? Tutarsız açıklamaları ve kaçamak cevaplar vermeleri, ekran karşısında Kanada Başbakanı Justin Trudeau'nun yaptığı gibi zaman zaman paniklemeleri işte bu sebepten kaynaklanıyor. Aslında söylemek istedikleri şu; "Mülkiyetsiz olanlar siz olacaksınız, bizler değil. Biz yine malikânelerimizde, villalarımızda oturmaya ve sizlere ürün pazarlamaya devam edeceğiz, büyük şirketler, oturduğunuz evler, tarlalar, kiralayacağınız otomat araçlar ve küresel çapta kargo şirketleri bizim olacak. Siz bizim koyduğumuz sınıra kadar özgür olacaksınız ve ihtiyaçlarınızı biz belirleyeceğiz." Fakat böyle açık ve net cümleler kurmak yerine üstü kapalı imalarla geçiştiriyorlar.

> *"Alman gazetesi Handelsblatt Büyük Sıfırlama gerçekleşirse 2030 yılına gelindiğinde elitlerin, koyunlarını koruyan çobanlar gibi kitleleri yönlendirdiği yeni bir dünya yaratılacağını öngörüyor. Dünya Ekonomik Forumu önceki yıllarda da "Kriz Sonrası Dünyayı Şekillendirmek" (2009) veya "Büyük Dönüşüm" (2012) gibi çok iddialı kavramlar ortaya atmıştı. 2020 yılında piyasaya sürülen Büyük Sıfırlama kavramının tanıtıldığı Klaus Schwab'ın "Kovid-19: Büyük Sıfırlama" isimli kitabının sonunda anlatılan hikâye çok manidar. Hikâyede bütün bir köy yaklaşan bir felaketi öngörüyor ama köylülerin hiçbiri bunu önlemek için uğraşmıyor ve sonunda hep beraber yok oluyorlar. Bu hikâyenin verdiği mesaja göre Büyük Sıfırlama sadece bir öneri değil mutlak bir*

@ekitap_evreni

ihtiyaç, Kovid-19 salgını ise bizlere daha iyi bir dünyanın kapısını aralayan bir fırsat penceresi."[26]

Dünya genelinde, özellikle Amerika ve Avrupa'da insanoğlu henüz büyük sıfırlamanın adını duymadan bu konular tartışılmış, olası tehlikelere de dikkat çekilmişti. Ekonomi alanında ihtisas yapan ve dört kıtada yüzlerce görüşme yaparak dünya ekonomisinde belirgin beş küresel şirketin analizini yapan, bu konuların uzmanı diyebileceğimiz iki ünlü yazar var; Richard J. Barnet ve John Cavanagh. Barnet ve Cavanagh birlikte "Küresel Düşler, İmparator Şirketler ve Yeni Dünya Düzeni" isimli bir de kitap çıkarmışlardı.

"Yeni doğan bu küresel sistemin en zayıf noktası becerikli, yetenekli fakat yeterince değer verilmeyen ve istenmeyen insanlardır. Sorun son derece basittir: Dünyadaki paralı müşterilerin satın alabilecekleri mal ve hizmetlerin üretilmesinde, giderek daha çok insan ihtiyaç dışı kalmaktadır."[27]

Yine Richard J. Barnet'in Ronald E. Muller ile birlikte yazdıkları; "Evrensel Soygun, Çok Uluslu Şirketlerin Gücü" adlı kitapta bu tehlikeler çok açık ve net şekilde yazılmıştı.

"Tarihte öncesi olmayan bir şekilde örgüt, teknoloji, para ve ideolojiyle dünyayı birleşik bir birim olarak yönetmek için ciddi bir girişimde bulunan küresel şirketlerin yöneticileri var. Özde ise onların talep ettikleri ulus devleti aşmak ve süreç içerisinde onu dönüştürmek..."[28]

26 https://www.aa.com.tr/tr/analiz/kuresel-ekonomide-buyuk-sifirlama-mumkun-mu/2153975 (erişim tarihi: 1 Aralık 2021).

27 Richard J. Barnet ve John Cavanagh, *Küresel Düşler, İmparator Şirketler ve Yeni Dünya Düzeni*, Sabah Kitapları, s.333.

28 Richard J. Barnet and Ronald E. Muller, *Global Reach: The Power of the Multinational Corporation* (New York: Simon and Schuster, 1974), 13,15-16, iktibas eden Howard M. Wachtel, *The Money Mandarins: The Making of a Supranational Economic Order* (Armonk, N.Y.: M. E. Sharpe, 1990), 6. , Ayrıca bkz. David C. Korten, *Dünyayı Yöneten Şirketler*, çev. Mustafa Cesar, Güncel Kitaplar, s.157.

@ekitap_evreni

Birileri tüm bu gerçeklere bilinçli olarak komplo teorisi demeye devam etsin. Gerçekler sonsuza kadar saklı kalmayacak. Hissettiğimiz sıkıntılar ve bunalımlar arttıkça onlar da bu acı gerçekleri tecrübe ederek öğrenecekler.[29] Yazımızın başında iktibas ettiğimiz David Rockefeller'ın sözü ile yaşanan Büyük Sıfırlama süreci arasında bağlantı kurmak zor değil.

Endüstri 4.0

Büyük sıfırlamanın unsurlarından biri "Endüstri 4.0" devrimi. Dördüncü Sanayi Devrimi ile artık insansız fabrikaların adımları atılıyor... Öncelikle Endüstrinin ve Sanayi Devriminin geçmişine kısaca değinelim. Üretimde kas gücünün yerini 18. Yüzyılın sonunda su ve buhar gücüyle çalışan makinalar aldı. Bu devrimle birlikte insanlara da yeni iş imkânları doğmuş oldu. 18. Yüzyıldaki bu dönüşüme Endüstri 1.0 veya birinci "Sanayi Devrimi" diyoruz. 1903 senesinde Henry Ford'un kendi kurmuş olduğu Ford Otomobil Endüstrisine seri üretim bantları kazandırdı. Bu seri üretim bantları şu an birçok sektörde hala kullanılmaktadır. Hatta fabrikanın bir ucundan bir ucuna taşınmasının yanında ayrıştırma işlemleri de bu sistem sayesinde daha hızlı yapılmaktadır. Henry Ford'un bu sistemine elektrik hatları da dâhil edilip seri üretimler başlayınca buna Endüstri 2.0 veya "İkinci Sanayi Devrimi" denildi. 1970'li yıllarda programlanabilir makinaların fabrikalarda ve seri üretimlerde kullanılması üretimi arttırmakla kalmadı insana ait iş gücünü iyice azaltu. Örneğin beş yüz kişinin çalışması gereken bir fabrika beşte bir oranında azaldı. Bu programlanabilir makinaların endüstrilerde kullanılmasıyla birlikte Endüstri 3.0 süreci başlamış oldu. Yalnız burada dikkat etmeniz

29 Fakat yine tekrar etmekte fayda görüyorum ki bu yazdıklarımız felaket tellallığı veya küreselcilerin sözcülüğü değil, sadece uyarı. Şahsen ben muvaffak olamayacaklarını ve devranın döneceğini temenni ediyorum.

@ekitap_evreni

gereken mesele 1970'li yıllardan günümüze gelene kadar bu gelişimin aralıksız devam etmesidir. Yani bilgisayarların gelişmesi, internetin yaygınlaşması ve sistemlerin dijitalleşmesi her alanda kolaylık sağladığı gibi insana olan ihtiyacı da her geçen gün düşürmektedir.

Endüstri 4.0 ise 2011 senesinden beri üzerinde yoğun çalışmalar yapılan ve konuşulan yeni sanayi devrimidir. Aslında buna artık dijital devrim de diyebiliriz. Çünkü yakın bir gelecekte bizi bekleyen Endüstri 4.0 artık insanın pek olmadığı ve tamamen insansız araçların kullanıldığı üretim merkezlerinden oluşuyor. Yapay zekâya bağlı bilgisayarlar ve robotların akıllı fabrikalarda yer alacağı ve insan eli değmeden üretilip paketleneceği, hatta insansız araçlarla üretilen malların naklinin yapılacağı bir sistem. Nesnelerin interneti diyebileceğimiz bu yenilik ile aklınıza gelebilecek her türlü nesnenin internete bağlanabileceği bir sistem geliştirildi. Hatırlar mısınız yıllar evvel evinizin dışındayken elinizdeki telefonla kontrol edebileceğiniz fırın reklamı çıkmıştı. İşte siz evde yokken bile ağa bağlı elektrik süpürgelerinizi, ışıklarınızı, beyaz eşyalarınızı uzaktan kontrol edebileceksiniz. Yine otobüs, metro, metrobüs duraklarındaki akıllı ekranlardan (gelecek olan) toplu taşıma aracının nerede olduğunu ve ne zaman geleceğini de öğrenebilirsiniz. Bunun için akıllı ekrana bakmanıza bile gerek yok, belki telefonunuzdan bile faydalanabilirsiniz. İhtiyacınız olduğunda çağırdığınız insansız taksiler sizi en kestirme yoldan havaalanına bırakabilirler. Nesnelerin interneti hususunun insan hayatını çok kolaylaştıracağı söyleniyor. Siz oturun, tüm işi robotlara ve yapay zekâya bırakın diyecekler…

> *"Bilindiği gibi dijital dönüşümle birlikte tüm elektronik cihazlar akıllı hale gelecek, sensörler yardımıyla birbirleriyle iletişim kurup ihtiyaç halinde yapay*

@ekitap_evreni

zekâ yardımıyla kendi kendine karar verebilecek. Bir yandan Endüstri 4.0 Devrimi kapsamında bireysel iletişim cihazları, evdeki beyaz eşyalar, üretimdeki makineler ve arabalardaki elektronik sistemler gibi etrafını algılayan cihazlar marifetiyle devasa miktarda veri üretilen ve bu veriyi her an işleyen bir dünya tasarlanırken, bir yandan da Büyük Sıfırlama adı altında her alanda yeni bir sayfa açılması ve dünyanın sıfırlanması fikri ortaya atılıyor. Bu iki plan birleşince insanın tüm hareket ve hatta düşüncelerinin bile izlendiği George Orwell'ın 1984 romanında tasarlanan bir dünya akıllara geliyor. Bu bakımdan Büyük Sıfırlama ve 4. Sanayi Devriminin teknolojiye ve teknoloji şirketlerine büyük vurgu yapması bu girişimin pek de masum bir yeni dünya tasavvuru olmadığı, arkasında çok daha karanlık ve saklı planlar olduğu şeklinde yorumlanıyor."[30]

Bahsettiğimiz Endüstri 4.0'dan sadece üreticiler faydalanmayacaklar. Bu ağı kuranlar tüm dünyayı ve sektörleri kapsayan küresel bir devrimden bahsediyorlar. Büyük Sıfırlamanın küresel çapta dünyayı ve insanlığı sıfırlayacak bir proje olduğundan bahsetmiştik. Peki, bu ağda hangi sektörler ve iş grupları yer alacaklar? Sanayi, Tarım, Eğitim, Sağlık, Medya, Müzik, Turizm, Pazarlama, Hukuk ve Lojistik 4.0'a bağlı hale gelecekler. Bu alanlardan tarım ve eğitimde yaşanacak değişimlere kısaca bir değinelim.

Tarım 4.0'da; bulut tabanlı akıllı tarım uygulamaları gündeme gelecek, insansız üretimler gerçekleşebileceği gibi topraksız tarım konusunda da adımlar atılacak. Tarım makineleri

30 https://www.aa.com.tr/tr/analiz/kuresel-ekonomide-buyuk-sifirlama-mumkun-mu/2153975 (erişim tarihi: 1 Aralık 2021).

@ekitap_evreni

dijital olacak. Akıllı gübre olarak tanımlanacak nanoteknolojik gübreler kullanılacak. Yatay tarımın dikey tarıma geçişi LED teknolojisi vasıtasıyla olacak, robotik çiftlikler kurulacak, sulama sistemleri akıllı sisteme bağlanacağı için ihtiyaç duyulduğu takdirde otomatik çalışacak. Aynı zamanda günümüzde başlayan "yapay et" üretimi gibi laboratuvar ortamlarında yetiştirilen ürünler gündeme gelecek.

Dijital Tarım (Digital Agriculture) konusunda Türkiye Cumhuriyeti Dış İşleri Bakanlığı; Bill & Melinda Gates Vakfı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, BM Teknoloji Bankası, Limak Holding, Eczacıbaşı, Dünya Gıda Programı (WFP), Katar Vakfı SDG/ Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri programı ile ortak çalışma yapıyorlar. Resmi sayfalarında Dijital Tarım hakkında şu cümleler yer alıyor.

Bugün çiftçiler, sürekli büyüyen bir nüfusu beslemek için önemli baskılarla karşı karşıya kaldılar. İklim değişikliği sorunları ve uluslararası ticaret zorluklarına yol açan pandemi ile karşılaştıkları zorluklar çok daha karmaşık... Teknolojiyle desteklenen modern ve sürdürülebilir tarım uygulamalarını benimseme ihtiyacı ortadadır. Uganda'da tarımın dijitalleşmesine değer katacak yenilikçi bir ürününüz/çözümünüz varsa başvurmak için bize ulaşın.[31]

Eğitim 4.0'da; açık öğrenme platformları kurulacak, bu dijital platformlarda insanlar istedikleri alanlarda eğitim alabilecek ve yan dallar ile kendilerini geliştirebilecekler. Öğrencilerin okula gitmelerine ve yüz yüze eğitim görmelerine gerek kalmayacak. Okul kavramı dijitalleşecek. Sanal laboratuvarlar oluşturacaklar. Hibrit eğitimin büyük sıfırlama için doğan problemi teorik derslerin online yapılabiliyor

31 https://www.sdgia.org/ (Erişim Tarihi: 10.01.2022).

@ekitap_evreni

fakat pratik derslerin yüz yüze yapılıyor olmasıydı. İnsanlar mecburen okullara gidiyor ve eski sistemde yüz yüze eğitim alıyorlardı. Bunun önüne geçilecek tasarımlar hazırlanıyor. Eğitim içerikli sanal uygulamalar, dijital laboratuvarlar ile birleştirilecek. Örneğin sizin uzaktan laboratuvara bağlanabileceğiz bir programla robotik elleri evinizden kontrol edebilmeniz sağlanacak. Ellerinizi hangi şekilde hareket ettirmek isterseniz edecek ve sensörler yardımıyla laboratuvarlara gitmeden pratik eğitimlere katılabileceksiniz. Eğitimde kesinti yaşanmaması için kesintisiz bağlantı sağlanan tasarımlar hazırlanmakta. Çevrimiçi sosyal ağlar ve harmanlanmış öğrenme ortamları da eğitim dijitalleşmesine katkı sağlayacak. Okul yerini bilgisayara, öğretmen yerini yapay zekâya bırakacak. Böylelikle tarımda, fabrikalarda, taşımada ve diğer sektörlerde olduğu gibi insan yine ön planda olmayacak. Hatta görülmeyecek bile…

Büyük bir değişim Hukuk 4.0 ile de yaşanacak. Ekranlarımızda yer bulan bir haberin bu konu ile bağlantısı var. "Yapay zekâ davayı kazanma ve kaybetme ihtimallerini gösterecek." Yani yargıda yapay zekâya dayalı bir düzen oluşturulacak.

Avrupa Konseyi bünyesinde faaliyet gösteren Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) Aralık 2018'de Yargı Sistemlerinde Yapay Zekânın Kullanımına Dair Avrupa Etik Şartı'nı (AEŞ) kabul etti.[32]

Endüstri 4.0'ın dokuz temel teknolojisini sıralayacak olursak.

1. Nesnelerin interneti,
2. Siber-fiziksel sistemler,

32 Oğuz Gökhan Yılmaz, "Yargı Uygulamasında Yapay Zekâ Kullanımı – Yapay Zekâ Hakim Cübbesini Giyebilecek mi?" Adalet Dergisi, 2021/1, 66.sayı, s.399.

@ekitap_evreni

3. Otonom robotlar,
4. Bulut bilişim,
5. 3D yazıcılar,
6. Büyük veri,
7. Artırılmış ve sanal gerçeklik,
8. Simülasyon,
9. Siber güvenlik sistemleri.

Yapılan açıklamalara bakacak olursak insanlar bu yeni devrim ile birlikte işsiz kalmayacak ve farklı alanlara yönlenecekler. Fakat alışverişin dijitalleşmesi ile birlikte küçük esnafın ve küçük çaplı şirketlerin büyük sıkıntılar yaşadığı bir sürecin içerisindeyiz. Küresel şirketler ve örneğin Çin'in satın aldığı sanal alışveriş şirketleri şehirlerimize kargo şubelerini bile açtılar. Tarımda, eğitimde, sanayide, inşaat sektöründe, pazarlamada çalışan insanlar hangi alanlara yönlenebilirler ki?

Bir de hiç konuşulmayan dünya nüfusu meselesi var ki, işte Büyük Sıfırlama ile Endüstri 4.0'ı birlikte etkileyen meselelerin en önemlisi budur. İnsana ihtiyaç azalırken nüfusun artması beraberinde nüfusun kontrol altında tutulmasını ve ihtiyaca binaen azaltılmasını gündeme getiriyor.

Pandemiyi fırsat bilip "işte dünyayı sıfırlamanın tam zamanı" demelerini şimdi kavrayabildik mi?

@ekitap_evreni

MÜLKİYETSİZLEŞTİRME

Mülkiyet genel olarak insanın -taşınır ya da taşınmaz- bir mal üzerinde sahip olma, o mal üzerinde istediği şekilde tasarrufta bulunabilme, ürünlerinden yararlanma ve bu malı istediği zaman başkalarına devredebilme haklarını kapsayan bir kavramdır.

Yakın bir tarihte insanları mülkiyetsizleştirmek için kolları sıvadılar. Tabii insan sormadan edemiyor. İnsanlık için yeni düzenler getirmeye çalışanlar acaba bizleri çok mu düşünüyor? Yoksa kendilerini üstün görüp efendi-köle düzeni mi oluşturmaya çalışıyorlar? Mülkiyetsizleştirme kulağa (şimdilik) çok uzak gelse de dillendirenler yakın bir gelecekten bahsediyorlar. Üstelik bu konuda açıklama yapanlar siyasetçiler ve zengin elitler olduğunda oturup düşünmek gerekiyor. Size sormuyorlar fakat hiçbir şeye sahip olmadan mutlu olacağınızı iddia ediyorlar. Nakitsiz toplum, ortak eşyalar, konut sahibi olmadan konaklamak gibi meseleler ilk başta çok hoş gibi gösterilse de bu işin sonu özgürlüklerin kontrolünü yöneticilere veya zengin elitlere vermeye gidiyor. Yani her şekilde işin ucu; elitler/köleler sınıflarının doğmasına sebep oluyor. Gıdaya, yakıta, elektriğe ve insanların ihtiyaç duydukları bütün ürünlere sürekli zam yaparak, insanlığı fakirliğe sürükleyerek, yapay kıtlıklar oluşturarak bahanelerini hazırlayacaklar.

@ekitap_evreni

Bir kitabın, bir cep telefonunun hatta bir arabanın ortak kullanılması gerektiğini savunan zengin elitler sizinle mal varlıklarını paylaşmayacaklar, binlerce dönüm arazilerinden vazgeçmeyecekler, sizler daracık dairelerde hayatlarınızı sürdürmeye devam ederken onlar devasa villalarında yaşamaya devam edecekler. Mülklerinden vazgeçmeyecekler. Çünkü onlar elit kesim. Mülkiyetsizleştirme planı ise geri kalan insanlar için tasarlandı. Nakit paranın tedavülden kaldırılarak, insanları dijital sisteme mecbur bırakarak, 2030 senesine kadar mülkiyetsiz bir toplum inşa edilmesi planlanıyor. Mülkiyetsizleştirme "Büyük Sıfırlama" projesinin sadece bir kolu.

Nakit para tedavülden kaldırıldığında, yani nakitsiz topluma dönüştürüldüğümüzde dijital sistem dışında herhangi bir alışveriş yapamayacak duruma geleceğiz. İnsanların zor zamanlar için sakladığı yastık altı paraları, çocukların para biriktirdikleri kumbaraları olmayacak. Tüm bunlar için insanlar cep telefonlarına yükledikleri uygulamalara yönlendirilecekler. Elektriğin gittiği ve şarjınızın olmadığı bir gün içinde sizler iş sahibi olsanız bile cebi boş ve çaresiz durumda kalacaksınız. Çünkü ödemeler QR kodlarla yapılacak. Tabii bu işi de deri altı çiplerle çözmek isteyecekler. Çin bu yeni sisteme çoktan adapte oldu bile. Kahve aldığınızda ödemenizi, bir kasiyer yerine elektronik kod okuyucusu olan akıllı tabletlere yapıyorsunuz. Tek yapmanız gereken telefonunuzu tablete okutmak. Aynı şekilde birçok apartman girişine yüz okuyan tabletler yerleştirilmiş, bu şekilde anahtarla kapı açma zahmetine de bir son verilmiş oluyor. İsveç'te ise tüm bunlar daha basit bir yöntemle, deri altına takılan bir çiple yapılıyor. Şimdilik sadece birkaç bin kişide denenen bu deri altı çipin

@ekitap_evreni

tüm dünyaya yayılması bekleniyor.[33] Tüm bu örnekler insanların verilerinin sürekli paylaşıldığı, mahremiyetin gün geçtikçe önemsizleştiği bir dünyaya sürüklüyor bizleri.

Prof. Dr. Yuval Noah Harari mülkiyetsizleştirme konusuna sıcak baktığını ifade ediyor. *Homo Deus* adlı kitabında; "bir gün içinde sadece işe gidip gelirken kullandığım ve toplamda bir saat işime yarayan araç saatler boyunca kullanım dışı kalıyor. Neden yirmi üç saat elimde tutuyorum?" diye soruyor. Otonom araçların ihtiyaç duyulduğu takdirde onu evden alması ve eve bırakması sağlanabilirmiş. Tabii en sonunda şu satırı eklemeden bitirmek istemiyor; "tabii ki tüm bunlar mahremiyetimizden feragat ederek algoritmalara nerede olduğumuzu ve nereye gitmek istediğimizi söylediğimizde gerçekleşebilir." [34] Bu kavram veya amaç tahmin ettiğimizden çok daha eski;

> *"Campanella'nın (1568-1639) Güneş Ülkesi, Francis Bacon'ın (1561-1626) Yeni Atlantis'i, Thomas More'un Ütopya'sı, Jean Valentin Andrea'nın (1586-1654) Reipublicae Christiaopolitanea'sı James Harrington'un (1611-1677) Oceana'sı (1656). Bütün bu eserlerde dikkat çeken husus istenilen anlamda bütüncül bir devlet tasarımının dile getirilmiş olmasıdır. Bu ütopyalar kapalı bir toplum (ada) yapısı öngörerek toplumu tasarlamış, ancak tasarladıkları toplumda mülkiyeti ve aileyi yok ederek kendinden sonraki sosyalist toplum görüşlerine ilham vermişlerdir."*[35]

33 Boston Bilim Müzesinde yapılan bir konferansta dünya genelinde yaklaşık 10 bin kişinin deri altı çip taşıdığı ifade edildi. Bu rakamın günümüzde 100 bin kişiye ulaştığı düşünülüyor. Bkz. Museum of Science, Boston – "Cyborgs, Futurists & Transhumanism: A Conversation" 10 May 2018.

34 Harari, *Homo Deus*, Kolektif Kitap, 23.Baskı, Ekim 2020, s.401 ,402.

35 Yakup Akyüz, "Rönesans Ütopyalarında ve Distopyalarda Bilim Anlayışına Bakış", Beytulhikme Philosophy Circle Beytulhikme Int Jour Phil 7 (1) 2017 Research Article: 147-164.

@ekitap_evreni

Thomas More'un yazdığı Ütopya isimli eserde; özel mülkiyet mutluluğun önündeki engeldir ve kaldırılmadıkça toplumsal düzenin sağlanması olanaksızdır.

> *"Özel mülkiyet genel olarak ütopyalarda bulunmayan bir olgudur. More'un ütopyasında evler kura sonucunda her on yılda bir değiştirilir; çünkü bir şeyi uzun süre kullanıp alışmak, ona sahip olma hissini körükler. Özel mülkiyetin olmaması hırsızlık gibi suçların da engellenmesini sağlar. Yaşam alanı içinde bulunan her şey ortak kullanıma açıktır; bu sebepten insanların birbirlerini kıskanmaları mümkün değildir."*[36]

More; "mülkiyet hakkı toplumsal yapının temeli oldukça, en kalabalık ve en işe yarar sınıf, yoksulluk, açlık, umutsuzluk içinde yaşayacaktır" der.[37]

> *"Thomas I. White'ın vurguladığı üzere, More için ortak refaha giden yol, yalnızca malların eşit bölüştürülmesinde yatmamaktadır; zira özel mülkiyet ortadan kaldırılmadıkça, insani meselelerde adaleti ve mutluluğu tesis etmek mümkün değildir."*[38]

Mülkiyetsizleştirme bir komplo teorisi veya bir bilim kurgu değil. Dünya Ekonomik Forumu (WEF) gibi uluslararası, ciddi bir oluşumun ajandasında yer alan, üzerinde ciddi değerlendirmeler yapılan bir projedir. Bu forumun yayınladığı makalelerde ve sonrasında çektiği videolarda mülkiyetsiz insanların daha mutlu yaşayacakları iddia ediliyor. Videodaki şu cümle dehşet verici; "hiçbir şeye sahip olmayacaksınız ve mutlu olacaksınız." Araca, eve, elbiseye sahip olmayanların daha mutlu yaşayacaklarını iddia ediyorlar. Yakıtlara gelen

36 Volkan Düzgün, "Aldous Huxley'in Ütopya Dünyası: Cesur Yeni Dünya ve Ada", Yüksek Lisans Tezi, Erzurum-2011, s.20.

37 Thomas More, *Utopia* , s.51.

38 Engin Abat; "Ütopya Kavramının Tarihsel Olarak İncelenmesi", Francis Bacon, *Yeni Atlantis*, s.23,

@ekitap_evreni

zamlar birçok kişinin aracından vazgeçmesine sebep olacak. Elektrik kesintileri ve enerji krizleri insanları çok daha fakirleştirecek. Ama çok daha kötüsü var, ortak kullanım alanları. Örneğin evler! Yine forumun web sitesinde yer alan başka bir cümle şöyle; "Şehrimizde kira ödemiyoruz, çünkü ihtiyacımız olmadığında başka biri boş alanımızı kullanıyor. Oturma odam ben yokken iş toplantıları için kullanılıyor." Burada mahremiyet kavramının silinmek istendiğini de görüyoruz. Siz evde yokken çocuklarınız veya eşinizde mi olmayacak? Diyelim ki yalnızsınız. İyi ama size ait özel bir eşya, özel bir hatıra veya fotoğraf?

Bir de ihtiyacınız olduğunuz eşyaları kiralama seçeneği getireceklermiş. Tanıtım videosunda bunun drone'lar vasıtasıyla kapınıza geleceğinden bahsediyor. Ürünler satın alınamıyor çünkü sahibi oluyorsunuz, bu yüzden sadece kiralayabiliyorsunuz. Ürünleri nereden alıyorsunuz? Küresel çapta büyük şirketlerden! Şirketler bu ürünlerin sahipleri ve size kiraya veriyorlar.

Tüm bunlar nasıl yapılacak? Veya başarılı olabilecekler mi? Böyle bir uygulamanın yapılacağına imkân vermeyen, çok zor olacağını düşünenler çıkacaktır. Aslında çok basit... Sağlığınız bahane edilerek toplumdan izole edileceksiniz. Dijital hayatlar insanlığı tekilliğe sürüklerken önce nakit paraya, sonra mal varlıklarınıza ve eşyalarınıza kadar her şeye elveda diyeceksiniz. Tabii bunları söyleyen bizler değiliz. Tüm dünyanın siyasetçilerini ve bilim insanlarını bir araya getiren, dünyayı şekillendirmek için kolları sıvayan Dünya Ekonomik Forumu söylüyor...

@ekitap_evreni

"Gelecekte, şimdilerde alışageldiğimiz en temel ayrıcalıkların (örneğin, neyi tüketeceğimize kendimiz karar veriyoruz ve özgür irademizi yaşam tarzımızda yansıtıyoruz) yerinde yeller esebilir veya bunlar yalnızca aşırı yüksek servete sahip kişilere has imtiyazlara dönüşebilir."[39]

Burada anlatılmayan ama ajanda da yer alan başka bir proje daha var. Aile mefhumuna son vermek, toplumdaki cinsiyet kavramını yıkmak, hatta doğumun kontrollü ve laboratuvarlarda gerçekleşmesi.

39 Gerd Leonhard, *Teknolojiye Karşı İnsanlık*, s.17.

@ekitap_evreni

CİNSİYETSİZLEŞTİRME

Dünya nüfusunun fazla olması idarecileri uzun zamandır rahatsız ediyor. Bu rahatsızlık dünya kaynaklarının yetersizliğinden değil, insanları kontrol edememekten ve sosyal medya vasıtasıyla insanların gerçeklere anında ulaşmasından doğuyor. Uluslararası zirvelerde, kongrelerde ve akademik ortamlarda çözümler aranıyor. Tasfiye veya öjeniye başvurulması bir yöntem olarak düşünülürken diğer yandan – küresel çaptadoğumun önüne geçilmesi planları yapılıyor. Yani bir yandan mevcut nüfusu düşürme politikası uygulanırken diğer yandan ileride nüfus artışının önüne geçmek için projeler tasarlanıyor. Kontrollü nüfus planı özellikle bizim topraklarımızda uygulanmakta. Çünkü genç nüfusa sahip bir ülke başka ülkeler tarafından bir tehdit olarak algılanıyor. Bu politikadan etkilenen diğer bir ülke Afrika... Afrika sömürgeciler o topraklara ayak bastıklarından bu yana hala nefes alamadı. Afrikalıları kısırlaştırarak ve aralarında hastalık yayarak nüfus planlaması yapıyorlar. Yardım adı altında yapılanları artık bütün dünya görüyor. Bir kuru ekmeğe muhtaç çocuklara (sözde hayırseverler) aşı gönderiyorlar. Çok verimli topraklara sahip ve Avrupa kıtasından büyük olan Afrika 21. yüzyıl dünyasında hala sömürülmeye, soyulmaya devam ediyor.

Nüfus planlaması yapanlar bunu sözde dünyamızı kurtarmak veya insanlığa hizmet adı altında yapıyorlar. Bu yazılanlar gizli saklı projeler değil. Dünyanın çeşitli bölgelerinde bu

@ekitap_evreni

politikalar eleştiriliyor fakat söz sahipleri, insanlara tercih şansı vermedikleri gibi tasarladıkları bu projeleri baskı ile herkese kabullendirmeye çalışıyorlar.

Cinsiyetsiz toplum projesinde ise özgürlük adı altında insanlığı cinsiyetsizleştirme dayatmasına başvuruluyor. Tabi tüm bunlar yapılırken yüzümüze gülerek, kendi oluşturdukları düzenin yasalarını değiştirerek, reklam edilerek ve normalleştirerek yapıyorlar. İnsanlara soran oldu mu? Tabii ki hayır! Olmaması gerekeni normalleştirme çabaları özellikle topluma hitap eden dizi filmlerle ve yarışma programlarıyla yoğun bir şekilde kendisini gösteriyor. Burada basın ve medya yine en etkili yöntem olarak kullanıldığı gibi, zorunlu eğitim içinde cinsiyetsizliği normalleştirme çabaları da zaman zaman uygulamaya geçiyor.

Aşağıda madde madde yer verdiğimiz meselelerde; "cinsiyetsizleştirme projesinin eşcinseller ile ne gibi bir ilgisi var?" sorusu sorulabilir. Fakat bu aşamada gerek eşcinseller ve dernekleri, gerekse fuhuş sektörü ve pedofili sapkınlar aynı proje dâhilinde tek amaç için kullanılmaktalar. Yoğun fonlanan bu legal dernekler ile illegal örgütlenmeler her fırsatta normalleştirilmeye çalışılıyor. Her tepkide veya en ufak bir eleştiride hak ve hukuka başvurup kendilerini destekleyen siyasilerden yardım alıyorlar.

> *"Eşcinselliğin normalleştirilmesi, fuhuş endüstrisi tarafından pedofilinin de normalleştirilmesi için önemli bir kazanım olarak görülmektedir. Amerika ve Avrupa'da pedofiliklerin örgütlenmesine izin verilmekte; pedofilikler bilimsel, hukuki ve siyasi destek görmektedirler. York ve Knight'ın kaleme aldıkları makale, pedofilinin de eşcinselliğin normalleştirme sürecinde olduğu gibi, akademik destek gördüklerini örneklerle anlatıyor."*[40]

40 Mücahit Gültekin, *Algı Yönetimi ve Manipülasyon*, Pınar Yayınları, s.201.

@ekitap_evreni

Nasıl mücadele edeceğiz kısmına geçmeden evvel hangi alanlar içinde neler yaptıklarına ve nasıl normalleştirdiklerine madde madde bir bakalım;

Cinsiyetsizleştirme ve Eğitim:

-İsveç'te anaokulu öğrencilerinin kadın-erkek cinsiyetini algılamaması için kimliksiz ortak mekânlar kullanılıyor ve eğitimde cinsiyet kavramları dile getirilmiyor. Tek bir kalıp üzerinden yaşam öğretiliyor, yani çocuklara cinsiyet gösteren; "kız bebek", "erkek aşçı" gibi oyuncaklar asla verilmiyor. Yani ellerinde bir bebek var ama kız mı erkek mi belli değil. Bilinçli bir sistem dâhilinde algı çalışması yapılıyor. Çocukların kimlik bunalımları yaşamasına sebep olan bu davranışlar onları derin psikolojik travmalara sokuyor.

-Ülkemizde ETCEP isimli proje; "Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesi" 2015 senesinde, yani İstanbul Sözleşmesinin imzalanmasından 3 sene sonra başlatıldı. Bu proje kapsamında seçilen pilot okullarda birçok öğretmene milletin çocuğunu cinsiyetsizleştirmek için eğitimler verildi. Okul kitaplarından cinsiyet belirten bütün ibareler ve görseller kaldırıldı. Pantolon giymek bir kız için nasıl normalse bir erkek çocuğunun pembe renkli bir kız elbisesi giymesi de o kadar normal diyenler oldu. Maalesef bu yazdıklarımız abartı değil.

Bu proje kapsamında eğitimciler öğrencilere: "Kız ya da erkek doğmak biyolojiktir, kız ve erkek rollerini toplum size dayatıyor, siz istediğiniz cinsiyeti kendi özgür iradenizle seçebilir onu yaşayabilirsiniz" diyorlardı.[41]

41 Sema Maraşlı, "ETCEP Projesi Cinsiyet Eşitliği ve Milli Eğitim", http://www.cocukaile.net/etcp-projesi-ve-milli-egitim/ (erişim tarihi: 28 Kasım 2021).

@ekitap_evreni

-Ülkemizde de bir dönem çok tartışılan bir mesele olan "ortak tuvalet kullanımı" da bu projenin bir ayağı. İsveç bu konuda yine birinci sırada yer alıyor. Cinsiyet vurgusunu yok etmek için kadın erkek herkesin kullanabileceği ortak tuvaletler yaptılar. Türkiye'de ise ODTÜ'de cinsiyetsiz tuvalet için 400+ öğrenciden imza toplanmış ama bu karma tuvalete yetkililer izin vermemişti.

-Gökkuşağı bayrağı okullarda... Eşcinsellerin altı ayrı renkten tasarladıkları gökkuşağı bayrağını -tüm okullar, tek bir yerden talimat alırcasına- neredeyse bütün çocuklara çizdirdiler. Çocuklar bu gökkuşağı çizimleriyle pozlar verdi ve fotoğraflar sosyal medyada yayıldı. Kim bilir belki günün birinde sayılarının ne kadar fazla olduğunu göstermek için o fotoğraflardan faydalanabilirler... Çünkü arada bir sosyal medyaya yüklediğimiz fotoğrafların sahiplerinin iznini almaksızın kullanılabileceği yönünde haberler çıkıyor. Gökkuşağı resimlerini öğretmenler okulların duvarlarına, veliler evlerinin camına astılar ama birçok kişi sosyal medyada paylaştı. Online eğitim zamanı yoğun bir fotoğraf paylaşımı yapıldı. 1978 tarihinde tasarlanan bayrak son 10 sene içerisinde tüm dünyada kullanılmaya başlandı. Ayrıca sadece bayrak olarak düşünmeyelim; gökkuşağı temalı çocuk kıyafetleri, rengârenk boyanan merdivenler, gökkuşağı şeklinde moda olan şemsiyeler, palyaço makyajı adı altında çocuklara yapılan gökkuşağı makyajları ve daha neler neler... Bir yandan da bu bayrak çocuk kıyafetlerine yansıdı. En büyük markalar birbiriyle yarışırcasına bu bayrağı milyonlarca çocuğa giydirdiler. Çocuklar bilmeden ve ebeveynlerinin iyi niyetli yaklaşımlarıyla uluslararası bir algı operasyonuna alet edildiler. Bir insan, çocuğunu dini inancına uygun olarak giydirdiğinde kıyameti koparanlar gökkuşağına boyandığında veya erkek çocuklarına pembe renkli kız elbiseleri giydirildiğinde sessiz kaldılar.

@ekitap_evreni

-İlk olarak 2015 senesinde yazar ve aktivist Michelle Tea tarafından San Francisco'da başlatılan "Drag Queen Story Hour"[42] kadın kılığındaki ve şeytani makyajlarıyla erkeklerin ve tam tersi erkek kılığına girmiş kadınların çocuklara hikâyeler okudukları derslerin adı. Bunu bazen izin aldıkları okullarda, konferans salonlarında bazen de kütüphanelerde yapıyorlar. Ebeveynleri ile gelen çocuklara bedenlerin önemsizliğini anlatıp o tertemiz beyinlerini yıkıyorlar. Dönmenin (trans sürecinin) anlatıldığı gibi kötü olmadığı ve çocukların kendilerini erkek ve kız hissetmiyorlarsa onlara yardım edeceklerinden bahsediyorlar. Yoğun protestolara ve eleştirilere rağmen basın ve medyanın bu gibi sapkınlıklara destek vermesi kendilerini güvende hissetmelerine neden oluyor. Bu aktivitelere (veya derslere) katılan çocuklar çıkışta ne öğrendikleri sorulduğunda "kız veya erkek diye bir şey yoktur" cevabını veriyorlar.

Cinsiyetsizleştirme ve Sanat dünyası:

-Netflix başta olmak üzere dizi film izlenen platformlarda bu normalleştirme çabaları hemen her yapımda yerini buldu. Hatta öyle ki; bir şekilde yapımında bu normalleştirme temalarına yer vermeyenlere kapı açılmadı. Yani asıl maksat milletin eğlenmesi veya kültür edinmesi değil, bunlar buz dağının görünen kısmı. Maksat mülkiyetsiz, cinsiyetsiz,

42 Drag İngilizce'den Türkçe'ye "sürüklenme" olarak çevriliyor. Fakat "drag"; erkeksilerin, kadınsıların veya diğer cinsiyet ifadelerinin performanslarını ifade eden bir kavram. Günümüzde daha çok yapılan şovlarda takma isim veya unvan olarak kullanılıyor. "Drag queen" erkek olduğu halde kadınlığı icra eden kişidir ve "drag king" ise kadın olduğu halde erkekliği icra eden kişidir. King ve Queen, yani Kral ve Kraliçe terimlerinin yanında yer alması ise toplumda bir üst model, üstün model algısını yerleştirmek için bilinçli olarak kullanılıyor.

@ekitap_evreni

inançsız bir toplum inşa sürecinde insanların yaşam tarzlarını, bakış açılarını ve toplumsal değerlerini değiştirmek... Tek düze ve tek kalıp bir insan modeli oluşturmak. Kültürleri eriterek ve dini insanların zihninden çıkararak şekillendirmek istedikleri dünya milleti yolunda dizi filmler önemli bir boşluğu doldurmakta.

-Netflix'in en çok eleştiri toplayan filmi Fransız yapımı "Cutties" oldu. Türkiye'de tepkiler çığ gibi büyümese "Minnoşlar" ismiyle gösterime girecekti. Rtük eleştiri ve şikâyetlere kulak vermek zorunda kaldı ve Türkiye'de filmi yasakladı. Filmde Senegal asıllı 11 yaşındaki Amy isimli bir kız karakter başrolde. Bir dans grubuna özenerek videolar çekiyor ve ailesiyle çatışmalar yaşayarak kendi yolunu bulmaya çalışıyor. Buraya dikkat edelim; Amy 11 yaşında ve kendi yolunu bulmaya çalışan küçük bir kız! Film pedofili suçunu normalleştirme çabasında. Yani suç olmaktan çıkarmaya ve normalleştirmeye çalışıyor. 11 yaşında bir çocuk kendi kararlarını verebilir demek onu tüm cinsel istismarlara açık hale getiriyor. Zaten film dünya genelinde de yoğun tepki topladı ve Teksas'ta bu film sebebiyle Netflix'e dava açıldı. Netflix film için; "afişte yer alan tanıtım yazısı diziyi yansıtmadığı için afişi değiştirdik" sözleri gösterime girmeden oluşan tepkileri bastırmaya yetmedi. Filmin Sundance Film Festivalinden ödül aldığını belirten Netflix filmi kaldırmayacağını söyledi. Ama filme ödülü veren kişi pedofiliden yargılanan ve 2019 senesinde 6 yıl hapis cezasına çarptırılan festivalin kurucu ortağı "Sterling Van Wagenen" idi. Çocuklara cinsel tacizde bulunan bir adam kendi sapkınlıklarını normalleştirmek için bu tarz yapımlara destek veriyor olmalı.

@ekitap_evreni

Çocuk tecavüzcüsü, milyarder sapık Jeffrey Epstein davası da bir yandan devam ederken görüyoruz ki; bu pedofili sapkınlığı zengin elitler arasında kurulan bir ağ ile yürütülmekte. Bill Gates'in adının da Jeffrey Epstein ile anılması medya gündeminde yer bulmuş ve hatta evliliğinin son bulmasına sebep olduğu tartışılmıştı.

-Matrix filminin yönetmenleri Wachowski kardeşler ameliyatla cinsiyet değiştirdiler. O günden itibaren yapımlarında eşcinselliği daha çok öne çıkarmaya başladılar. Aslında burada pek kimsenin dikkat etmediği bir husus daha var. Bu kendi arzularından öte günümüzde dünya devletine gitmek isteyen elitlerin inanç sistemlerine de hizmet ediyor. Çünkü bu kişiler Hermetik bir inanca sahip. 16.yy içinde kurulan Hermetik inanç/Hermetizm insanın ilk başlarda çift cinsiyetli ve ölümsüz olduğuna inanır. Onlara göre insan; erkek ve kadın olarak iki cinsiyete ayrıldığında ölümlü bir varlığa dönüştü. Tekrar ölümsüz olabilmek için ilk hale dönmeye çalışıyorlar. Yani çift cinsiyetli bir varlığa. Çok ilginçtir, ilerleyen sayfalarda bahsedeceğimiz transhümanistler de "ölümsüzlüğe" ulaşmanın peşindeler. Yalnız transhümanistlerin çoğu Neo-Darwinci bir akımın temsilcileridir, yani onlar zaten yaratılışa inanmazlar. Fakat bu birbirine zıt gibi görünen iki inanç sistemi aynı amaca doğru yol alıyorlar.

-Türkiye'de eşcinsel sanatçılar son yıllarda çok fazla ön plana çıkmaya başladılar. Yemek programlarından, yarışma programlarına kadar hemen her yapımda karşımıza çıkarılan karakterler bile tabii ki bir tesadüf değil. Bu yapılanlar bilinçli bir propagandanın ve normalleştirme projesinin adımları.

@ekitap_evreni

Cinsiyetsizleştirme ve Siyaset:

-2015 senesinde ABD Yüksek Mahkemesi ülkenin tüm eyaletlerinde eşcinsel evlilikleri hak olarak tanıdı. Başkan Barack Obama düzenlenen basın toplantısında bu kararı; "Amerika için zafer" olarak tanımlamıştı. Alınan kararın ardından Beyaz Saray ışıklandırma sistemleriyle eşcinselleri simgeleyen gökkuşağı renklerine büründü. Eşcinsellere verdiği desteklerle tanınan şarkıcı Madonna ve Demokrat Parti başkan adaylarından Hillary Clinton sosyal medya hesaplarından alınan bu kararı kutlayarak mesajlar yayınladılar.

> *"ABD'deki 50 eyalette de eşcinsel evliliklerin yasal olmasını sağlayacak kararla birlikte, tüm eyaletlerin eşcinsel evliliklere izin vermesi gerektirdiğinin altını çizen mahkeme, bu kararıyla tarihi bir adım atmış oldu. Yüksek Mahkeme'nin verdiği karar, ABD'deki 50 eyalette de eşcinsel evliliğin serbest olmasını sağladı. Bu karardan önce 36 eyalette eşcinseller yasal olarak evlenme hakkı elde edebiliyordu. ABD Başkanı Barack Obama, sosyal paylaşım sitesi Twitter'dan yolladığı mesajda, Yüksek Mahkeme'nin kararına ilişkin "eşitlik yolunda atılmış büyük bir adım" değerlendirmesinde bulundu."*[43]

-Eski ABD Başkanı Barack Obama Amerika tarihi boyunca eşcinsel atamasında rekoru elinde tutmakta. Daha önce Bill Clinton 140 eşcinsel ataması yapan başkan olarak zirvedeydi. Çıkan haberlere göre Barack Obama tam 150 eşcinsel ataması yaparak adını bu konuda bir numaraya yazdırdı. Bu atamalar içinde politik danışmanlardan, üst düzey bürokratlara hatta komisyon üyelerine kadar pek çok eşcinsel bulunmakta.

---

43 https://www.cumhuriyet.com.tr/video/beyaz-saray-gokkusagi-renklerine-burundu-308121 (erişim tarihi: 28 Kasım 2021).

@ekitap_evreni

-Joe Biden ise Amerika tarihi boyunca en eşcinsel yanlısı başkan olarak tanımlanıyor. Hatta 2016 senesinde Beyaz Saray görevlisi iki eşcinsel erkeğin nikâhını Biden kıymıştı. Görünen o ki Başkan Joe Biden Barack Obama'nın rekorunu kırmaya niyetli.

-Biden'ın Ulaştırma Bakanlığı görevine getirdiği Pete Buttigieg, kabinede görev yapan ilk açıktan eşcinsel kişi oldu. Keza eşcinsel olduğunu açıktan duyuran Sağlık Bakanı Yardımcısı Rachel Levine de Senato tarafından onaylanan ilk transseksüel kişi olmuştu.[44]

-Joe Biden, ABD ordusuna trans sapkınların da dâhil edilmesi için bir kararname imzaladı.

> *"Eski ABD Başkanı Barack Obama, Haziran 2016'da Pentagon'un trans sapkınları istihdam etmesi ve bu anlamda eğilimi olan personelin tıbbi masraflarının karşılanmasına karar vermiş ve uygulamaya geçilmesi için Pentagon'a 1 yıl süre tanımıştı. Ancak sürenin dolması üzerine Trump, sapkınların orduya alınmasına karşı olduğunu ifade etmiş ve söz konusu uygulamaya geçişi durdurmuştu. Trump, Mart 2018'de sapkınların orduda görev yapmasını yasaklayan bir karara imza atmıştı."*[45]

-Çin, Rusya ve ABD ordularının tanıtım filmlerinin yer aldığı bir videoda Çin kalabalık ordusunu ve teknolojiyle geliştirilmiş silah sistemlerini, ağır eğitimlerden geçen askerlerini ve tatbikatlarını göstererek ordusunu tanıtıyor. Rusya

44 https://tr.euronews.com/2021/06/01/abd-baskan-biden-federal-kurumlara-yapt-g-m-atamalar-n-yuzde-14-u-esclnsel (erişim tarihi: 28 Kasım 2021).

45 https://www.yeniakit.com.tr/haber/bidendan-abd-ordusunu-yumusatacak-karar-artik-escinsel-sapkinlar-da-yer-alacak-1505465.html (erişim tarihi: 28 Kasım 2021).

@ekitap_evreni

ise bir asker üzerinden tanıtım yapmayı tercih etmiş. Bir Rus askerinin aldığı disiplinli eğitimi ve geçtiği evreleri izlerken bir yandan da ülke savunması için yapılanlar anlatılıyor. Burada asıl ilginç olan ABD ordusunun tanıtım filmi. Öncelikle şunu belirtmeliyim ki diğer iki tanıtım filmi gerçek görüntülerden oluşurken ABD tanıtımı daha ilk saniyelerde gerçek görüntülerden animasyona dönüşüyor ve kısa tanıtım filmi animasyon olarak devam ediyor. Füze savunma sistemlerini işleten bir askerin tanıtım filmi çıkıyor karşımıza, askerin adı Emma. Emma bizlere iki anne tarafından yetiştirildiğini söylüyor. Yani Emma'nın babası yok, annelerinin evlendiği günün bir fotoğrafı görülüyor, iki annesi de gelinlik giymiş. Yani Emma iki eşcinsel tarafından yetiştirilen bir çocuk. Emma çocukken bale yaptığını, keman çaldığını ve eşitlik için yürüyüşlere katıldığını söylüyor. Görüntülerden anladığımız kadarıyla iki annesi ile birlikte LGBT yürüyüşlerine katılmışlar. Daha sonra anneleri gibi eşcinsel bir birliktelik kurmak için bir kız yurdunda kaldığını fakat daha sonra güçlü bir kadın olmak için askerliğe başladığını anlatıyor. İşte bu da ABD ordusunun tanıtım filmi…

-Macaristan'da kabul edilen bir yasa AB tarafından şaşkınlıkla karşılandı. Öyle ki bu yasa iptal edilmezse birlikten çıkarılmakla tehdit edildiler. Peki, neydi bu yasa? Aslında çocukların sağlıklı ve güvenli bir şekilde yaşamaları için hazırlanan taslakta pedofil suçların çok ağır şekilde cezalandırılmaları gerektiği belirlenmişti. Fakat aynı taslak içinde eşcinsellerin toplum içindeki –AB'nin onlara tanıdığı- haklarının da kısıtlanması Macaristan ile AB arasında krize sebep oldu. İlginç olan ise AB'nin onca baskısına rağmen Macaristan'ın geri adım atmamış olması.

@ekitap_evreni

Cinsiyetsizleştirme ile Mücadele

Şunu iyi anlamamız gerekiyor; cinsiyetsizleştirme projelerine karşı çıkmak kadın erkek ayrımı yapmak değil. Ama basını ve medyayı iyi kullanan güçler bu konuda hemen manipülasyona başvurup karşı çıkanları kadın erkek ayrımı yapmakla suçluyorlar. Akıl almaz derecede fonlar aktarılıyor ve vakıflar, dernekler bu iş için sıçrama tahtası vazifesi görüyor. Ülkemizde de çok rastlanan misyonerlik faaliyetlerine benzer bir yol izleniyor. Cinsiyetsizliğin yaygınlaşması için alakasız gibi görünse de eşcinsel derneklerine yoğun destek veriliyor. Büyük yürüyüşler organize ediliyor ve bugüne kadar hiç yapılmadığı kadar büyük reklamlar yapılıyor. Erkek çocuklarını kız gibi davranmaya, kız çocuklarını erkek gibi davranmaya sevk eden çalışmalar gözümüzün önünde uygulanıyor. Ama basın ve medya bunu öyle bir süsleyerek anlatıyor ki; sanki böyle bir problemimiz varmış ve çözmek için uğraşıyormuşuz gibi bir izlenim veriliyor.

Çocuklarımızı bu gibi tuzaklardan uzak tutmak için öncelikle bizim aile mefhumuna sahip çıkmamız lazım. Ailede annenin, babanın yerini ve önemini çocuklarımıza aktarmalı, batı toplumlarının çoktan terk etmeye başladığı "aile" kavramına sımsıkı sarılmamız ve korumamız gerek. Anne, baba kavramları birilerini aşırı derecede rahatsız ediyor. Değerlerimizi asla terk etmemeliyiz!

Manevi, kültürel, sosyal, tarihi değerlerimizden uzaklaştıkça kimlik bunalıma girip, batı toplumlarının düştüğü durumdan daha kötüsünü yaşayabiliriz. Çocuklarımızı o çok değer verdiğimiz aile mefhumunu terk ederek yetiştireceğimizi düşünmek çocuklarımızı cinsiyetsiz, kültürsüz, dijital kölelik düzenine mahkûm bırakmaktır. Dünya hiç olmadığı kadar hızlı bir dönüşüm sürecinde ve bizler inancımıza, ailemize, dostlarımıza şimdiye kadar olduğundan daha fazla tutunmalı, bağlarımızı kuvvetlendirmeye gayret göstermeliyiz.

@ekitap_evreni

Çocuklarımızı teknolojiden tamamen uzaklaştırmak geçerli bir çare gibi görünse de içinde yaşadığımız 21. Asırda bunu gerçekleştirmek imkânsız görünüyor. Metropolleri terk etmek, bilgisayar, tablet ve telefonlardan uzaklaşmak, hiç sosyal medya kullanmamak, doğal yaşama dönmek ve dünya ile irtibatı kesmek bir çare değil bir kaçış olarak düşünülebilir. Ama her kaçış düşüncesi ortamı yabancılara bırakmaktır. Mücadeleden kaçmak çözüm değildir. Bugün kurtuldum diyenlerin çocukları veya torunları belki bir gün bu kaçıştan olumsuz etkilenecekler. O yüzden karar verirken dikkatli vermeli dengeyi iyi sağlamalıyız. Doğal yaşama dönmek güzel bir tercih ama bunu yaparken gerek kendimiz gerek çocuklarımız teknoloji ile tamamen irtibatı koparmamalı, dünyada yaşanan gelişmeleri yakından takip etmeliyiz.

Her alanda dijital devrim yaşanması ve metaverse gibi yenilikler cinsiyet kavramının kaldırılıp yeni bir tür insan oluşturma aşaması için yeni araçlar olarak kullanılacak. İnsanların karşısına çıkarılan rol modellerin ve yeni sanatçıların kadın kılığındaki erkekler ve erkek kılığındaki kadınlar, eşcinseller ve pedofili sapkınların olması isteniyor. Bunlar bir yerden bir düğmeye basılmadan kendi kendine olan yenilikler veya değişimler değiller. Uzun bir döneme yayılan, yavaşça uygulanan, medyanın manipülasyon çalışmalarıyla desteklenen değişimler.

Bu değişimler inancımıza, kültürümüze ve değerlerimize uymuyor ise kabul etmek zorunda değiliz. İnsanı yeniden şekillendirerek kurmak istedikleri yeni dünya düzenine direnmeli, bu işin şeytani bir proje olduğunu idrak etmek zorundayız. Harp sadece meydanlarda kılıçla veya tüfekle çatışmak değildir. İnsan fıtratına, aile mefhumuna, değerlerimize açılan savaşı görmeli bu savaşta safımızı netleştirmeliyiz. Bâtılın karşısında hakkın yanında olmalıyız.

@ekitap_evreni

DİNSİZLEŞTİRME

Mülkiyetsiz ve cinsiyetsiz toplumlar inşa etme sürecinin yanında bir adım daha var. Fakat bu adım daha gizli kapaklı yürütülmekte. Pek dile getirilmeyen "dinsizleştirme" projesi bardağı taşıran son damla olabilir. Uzun zamandır inançlı insanlar üzerine bilinçli olarak yapılan saldırılar zayıf zihinleri etkilemeyi başarmıştı. Fakat büyük sıfırlama ile birlikte girdiğimiz yeni süreç bizleri, geçtiğimiz yıllardan daha tehlikeli bir dönüm noktasına götürüyor.

İnsanlar bunun çok mümkün olmayacağını öngörebilir fakat yazdıklarımdan sonra tehlikeyi fark edip en azından çevrenizdekileri ve sevdiklerinizi uyarabilirsiniz.

İnsanların inançlarının sarsılacağı, özellikle gençlerin ve çocukların çok etkileneceği bir döneme girmiş bulunmaktayız. Detaylı olarak üzerinde durduğum transhümanizm meselesinde transhümanistler insanın gelişen teknolojiler vasıtasıyla yaşlılığın önüne geçeceğine ve ölümsüzlüğe ulaşabileceğine inanıyorlar. Bu kendi inançsız, evrimci, seküler hayat tarzlarına uysa da inançlı insanların dinine karşı bir cephe meydana getiriyor. İnançlı insanlar insanoğlunun ölümsüz olmayacağına, öleceğine ve ölümden sonra ahiret hayatının olduğuna iman ettiler. Ölümü sadece hastalıklara bağlamak ise sadece bir dikkat dağıtma meselesi. İnsanoğlunu genom projeleri ile hastalıklara karşı dirençli hale getirmek onun hiç ölmeyeceği anlamına gelmiyor. Adı sanı duyulmayan yeni bir hastalık,

@ekitap_evreni

deprem gibi doğal afetler, savaşlar, cinayetler, intiharlar, trafik kazaları ve benzeri sebepler her an insanın ölümüne neden olabilirler. Bunun için de "zihin aktarımı" tasarımlarıyla bir sanal ahiret, yapay cennet oluşturma derdindeler. İnsanın beyninin, hafızasının dijitale aktarılması ve yapay zekâ teknolojisi ile o sanal âlemde yaşaması planlanıyor. Aynı şekilde insana çok benzeyen robotların silikon maskeler vasıtasıyla ölen bir yakınınıza benzetilmesi, zihin aktarımının yapay zekâ ile birlikte robotun yapay beyninde yer bulması insanlara "gerçek" algısını yaşatmak için tasarlanıyor. İstedikleri kadar uğraşıp, çabalasalar da insanoğluna sundukları sadece; yapay, sahte, geçici tasarımlar. Geçtiğimiz asırlarda da dünya hayatına bağlı ve buradan ayrılmak istemeyen inançsızlar ölümsüzlüğe ulaşma derdine düşmüş ve hayal kırıklığına uğrayarak son nefeslerini vermişlerdi. Şimdi ise bunu gelişen teknolojiler ve gen alanında yapılan yeni keşifler vasıtasıyla yapılacağına inananlar insanları da bu hayalin peşinden sürüklemekteler...

Diğer yandan ülkemizde kitabı yaklaşık yarım milyon adet satan Harari; dinlerin insanların kurgusu olduğunu, ruhun varlığına inanmadığını çünkü bilimsel baktığı için ruhun kanıtlanmadığını (agnostik görüş), ölümden sonra bir yaşamın olmadığını anlatıyor. Dünya hayatına bağlı ve ölmekten korkan insanlar için seküler, teknolojinin imkânlarıyla daha iyi bir hayat sunan Harari yazdıklarıyla ve anlattıklarıyla çok fazla kişiyi etkisi altına almış bir isim. Harari dinin bir kurgu olduğunu anlatırken bir yandan da içinde bulunduğumuz asırda yeni/sanal dinlerin inşa edileceğini söylüyor;

> *"21. Yüzyılda geçmişte görülmediği kadar güçlü kurgular ve totaliter dinler yaratacağız. Biyoteknoloji ve bilgisayar algoritmalarının yardımıyla bu dinler dakika dakika varlığımızı kontrol etmekle kalmayacak;*

@ekitap_evreni

> *bedenlerimizi, beyinlerimizi ve zihinlerimizi de şekillendirecek, cennetler ve cehennemlerden oluşan bütünlüklü sanal dünyalar yaratacaklar. Kurguyu gerçekten, dini de bilimden ayırmayı başarmak hiç olmadığı kadar zor ve hayati olacak."*[46]

İnsanlık 2.0 kitabının yazarı ve silikon vadisinde bulunan "Tekillik Üniversitesi"ni (Singularity University) kuran Ray Kurzweil ise; "Yeni bir dine ihtiyacımız var" diyor. Teknoloji çağında kendi dinlerinden, dillerinden, kültürlerinden ve değerlerinden uzaklaşan gençleri sanal âlemde oluşturacakları/uyduracakları bir yapay dine yönlendirmeye çalışacaklar. Burada bilimin ve bilim insanlarının desteğini de alarak dijital evrenin dijital inançlarını gençlerin beyinlerine sokmaya çalışacaklar. Ray Kurzweil Bill Gates ile yaptıkları bir konuşmaya kitabında yer vermiş;

> *"Bill: Peki bu dinin bir tanrısı var mı?*
>
> *Ray: Henüz yok ama olacak. Evrendeki madde ve enerjiyi zekâya dayurduğumuz zaman "uyanacak", bilinci yerine gelecek, olağanüstü de bir zekâya sahip olacak. Bu düşünebildiğim tanrıya en yakın şeydir.*
>
> *Bill: Bu silikon bir zekâ olacak, biyolojik değil.*
>
> *Ray: Evet. Biyolojik zekâyı aşmış olacağız. Önce onunla birleşeceğiz ama sonunda zekâmızın biyolojik olmayan bölümü ağır basacak. Bu arada büyük olasılıkla silikon olmayacak, karbon nanotüpler gibi bir şey olacaktır."*[47]

Ray Kurzweil yakın gelecekten bahsediyor ama bunu bir bilim kurgu olarak okumamak gerek. Mevcut teknolojilerin yakında varacağı noktayı işaret ediyor diyebiliriz. Fakat

46 Yuval Noah Harari, *Homo Deus*, s. 187.
47 Ray Kurzweil, İnsanlık 2.0, s.550-551.

@ekitap_evreni

daha yakın süreçte tanrılık iddiasında bulunanları ve tanrıcılık oynayanları görüyoruz. Bilim adamlarının bu süreçte önemli bir pozisyonları var. İnsanın evrimini tamamladığını ama biyolojik olarak zayıf gördükleri insanın gelişen teknolojilerle bir üst sınıfa taşınması gerektiğini söylüyorlar. Yani biyolojik olarak eksik gördüklerini tamamlama, zayıf gördüklerini güçlendirme, hasta gördüklerini iyileştirme derdindeler. Ne var ki bunda diyebilirsiniz elbette. Fakat bu gelişen teknoloji ve bu teknolojileri fonlayanlar kendilerini haşa bir yaratıcı olarak görüyorlar. Güç veya ilim, elinde tutan kişinin inancına ve karakterine göre şekillenir. Günümüzde bilim çevresinde inançsızların, ahlaki ve etik duruştan yoksunların söz sahibi olduğunu görebiliyoruz. Ekranlarda sık gördüğümüz, tıp camiasından biri "Tanrılık bizim mesleğimizde var, evet biraz Tanrıcılık oynuyoruz" demesi ve Bill Gates'in "Ben Tanrı'nın işini yapıyorum" sözleri... Meslekleri kutsallaştırma çabaları ve insanların bunlara inanmaya mecbur bırakılması hep aynı zihniyetin projesi dâhilinde oluyor.

Müslümanları ayırmak ve ibadetlerini engellemek için yavaş ve sinsice yapılan taktiklerin çoğunluk tarafından benimsendiğini görüyoruz. Geçici denilen sözde önlemler geri dönüşü olmayan tahribata yol açıyor. Birleşik Arap Emirlikleri haccı, umreyi yasaklıyor. Kimse ses çıkaramıyor. Çünkü hiç bitirmek istemedikleri küresel sağlık problemlerimiz var. Bu anlayış; insanların ibadetlerini sadece evlerinde yaptıkları, birlik ve beraberliğin gün geçtikçe azaldığı, insanların birbirlerinden çeşitli bahanelerle uzaklaştığı bir düzeni oluşturuyor. Birilerinin istediği bir düzen... İnsanların büyük bir kısmı tedbir adı altındaki uygulamaların, doğal bir felaket için alınan önlemler olduğunu zannediyor. Önlemlerin geçici olduğunu düşünmeleri sağlanarak tepki göstermemeleri

@ekitap_evreni

sağlanıyor. Geçti, geçiyor diyerek yapılan bir oyalama politikası yaşlı ve orta yaşlı insanları sisteme dâhil ediyor. Bu sırada hedefteki gençler ve çocuklar kendi dinlerinden ve kültürlerinden uzak, teknolojiye yakın dijital sisteme adapte ediliyorlar. Bu dijital sistem ailelerin ilgisizliği ve tepkisizliği (aynı zamanda çaresizlik ve geçim sıkıntısı) sonucunda çocukları yeni sisteme adapte olacak şekilde yetiştiriyor. Çocuklar oynadıkları oyunlar ve izledikleri videolar ile farklı inanç sistemlerine yönlendiriliyorlar. Şeytani düzenin dâhil ettiği çocuklar dijital hayatın çekiciliği ile gerçeklerden uzaklaştırılıyor ve teknolojik/dijital köleliğe doğru yol alıyorlar. Metaverse bu anlattığımız sorunlu süreçte bir araç olarak kullanılmaya müsait bir yenilik olarak öne çıkıyor. Gözümüzün önünde olmasına rağmen tepki vermekte çok geç kalıyoruz. İş işten geçtikten sonra gelen pişmanlık çocuklarımızı kurtarmayacak.

Dini inancı olmayan ve dünya üzerindeki inanç sistemlerinin insanların kurgusu olduğunu iddia eden, evrim teorisini teoriden çıkararak bilimsel bir gerçek olarak gören ve bunu tüm insanlığa bilimsel makaleler yayınlayarak kabul ettirmeye çalışanlar var. Bu insanların bir kısmı insanın evrimini tamamladığını ama biyolojik olarak zayıf yönlerinin bulunduğunu, bunu aşmak için teknolojinin yeni gelişmelerinden faydalanabileceğini söylüyor. Bu hem teknolojinin birleştiği bedenlerle yarı biyolojik yarı robotik bir insanın inşası, hem de genetik çalışmalarla insanın biyolojik bedeni üzerinde çalışmalar yaparak daha sağlıklı ve uzun ömürlü bir insanın inşası olarak örneklendirilebilir. Yalnız burada inancı olmayan ve bilimi inanç haline getiren yukarıda bahsettiğim kişilerin bazı fikirleri devreye giriyor. Neden sadece insanı sadece sağlıklı tutalım? Aynı zamanda başka biyolojik özellikler yükleyelim. Neden sadece fiziksel özelliklerimizle yetinelim?

@ekitap_evreni

İnsanı olduğundan güçlü, olduğundan hızlı yapalım. Dıştan bir demir adam olsun, duvarın arkasını dinleyebilsin, içten ise herhangi bir elektronik araç kullanmadan bedeniyle ağa bağlansın diyorlar. Bu gelişmelerin arkasından ise şu açıklamalar geliyor; "insan yaşlılığı yenebilir, ölümsüzlüğe ulaşabilir." Bilim, inançsız insanların elinde bir araç olunca bitmek tükenmez bilmeyen bir dünya hayatına bağlılık ve hedonist duygularla hareket ediliyor. İnsanların dünya hayatlarına bağlılığının bir sonucu olarak; "teknolojik gelişmeler" hayatlarımızı kolaylaştırmak dışında dünyada daha fazla yaşamak, daha fazla tüketmek, diğer insanlardan farklı görünüp üstün olmak ve daha çok mutlu olmak için kullanılıyor.

Örnek verdiğimiz meseleler teknolojiden uzak yaşayanlar için pek önemli görünmeyebilir. Fakat teknolojiyi hayatlarının vazgeçilmez bir parçası olarak gören ve sanal dünyanın çekiciliğine kendilerini kaptıran gençler için durum çok farklı. Harari'nin Dataizm adını verdiği, Ray Kurzweil'in sanal bir tanrı oluşacak dediği, genç neslin zihninin esir edileceği ve dijital dinlerin ilan edileceği dönem çok yakınımızda duruyor. Hatta bu konuyla ilgili aktif çalışmalar yapanlar var.

İnsansız motosiklet ve Google Street View (sokak görüntüleme) hizmetinin geliştiricisi, eski Google mühendisi Anthony Lewandowski, 'Way of Future' isimli bir dini grup kurdu. Grubun internet sitesinde, yapay zekâya dayalı bir 'tanrı' geliştirebilmeyi amaçladıkları ve bu yapay tanrının insanlığın yararına olduğu ileri sürüldü. ABD basınına göre, grubun geliştirmeyi istediği 'yüce robot' kendisine inanların her isteğine karşılık verebilecek. Lewandowski'nin girişimi, ileri teknoloji ile kurtuluşa inanan ve 2013'te kendi kilisesini kuran Hristiyan-Transhümanistler Birliği'nden de destek gördü.[48]

48 https://tr.sputniknews.com/20171009/google-muhendis-tanri-gelecegin-yolu-10305061 83.html (er.tar: 20.12.2021).

@ekitap_evreni

Yapay zekâ programcısı Anthony Levandowski için, gelecekteki süper akıllı bir makinenin tanrıya benzer olacağı fikri ne bir metafor, ne de bir bilim kurgu (kendisi buna inanıyor ve herkesin inanmasını istiyor). Görünüşe göre bu bir hedef. Levandowski, 2016 yılında Uber tarafından satın alınan (ve şu anda Uber ile Google robocar halefi Waymo arasındaki bir fikri mülkiyet davasının odak noktası olan) sürücüsüz bir kamyon şirketi kurdu, bu nedenle yapay zekâ hakkında bildikleri var. Kar amacı gütmeyen dini organizasyonu olan "Way of Future" (Geleceğin Yolunun) "geliştirmeyi ve gerçekleştirmeyi teşvik etmeyi" amaçladığı bildiriliyor.[49]

Akıl almayacak şekilde veriler toplanıyor, mahremiyet ve aile mefhumu kavramları yok edilmek isteniyor. Böyle bir çağda teknolojinin sadece işe yarayan, hayatı kolaylaştıran yönünü görmek ve yaşanacak olumsuzlukları görmezden gelmek toplumları geri dönüşü olmayan karanlık bir yola sokabilir.

49 https://www.newscientist.com/article/2149306-build-an-ai-god-beware-the-downsides-of-this-weird-tech-plan/ (er.tar: 20.12.2021).

@ekitap_evreni

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

"İklim değişikliği yakın dönemde insanlık için varoluşsal bir tehdit olarak görünmüyor olsa bile, birçok insanı yoksullaştıracak, yoksulu daha yoksul hale getirecek. Durum biz atmosfere sera gazı salmayı durdurana kadar devam edecek..."[50]

Bill Gates, 2021.

Büyük Sıfırlama dosyasının içinde bulunan en önemli konulardan birisi küresel iklim krizi ile mücadele. Doğayı ve dolayısıyla dünyayı kirleten küresel şirketler şimdi bunun için toplumları suçlamaya giriştiler. Aslında bu konuyu incelerken olayın bir gerçek yönünü bir de insanları korkutmak için tasarlanan propaganda yönünü görmezden gelirsek bir yere varamayız. Öncelikle dünyayı gerçekten kirleten küresel şirketleri öğrenmeliyiz ki bize tercih şansı verilmeden, tedbir adı altında uygulatmak istediklerinin ne denli tehlikeli sonuçlara yol açacağını ve hayatımızı nasıl zindan edeceklerini idrak edebilelim.

Dünyayı daha temiz bir yer haline getirmek için ülkelerin tabiri caiz ise ellerini taşın altına koyması gerekiyorsa öncelikle süper güçlerin, daha sonra devasa şirketlerin bu konuda ilk sıralarda yer almaları gerekmez mi?

---

50 Bill Gates, İklim Felaketini Nasıl Önleriz, s.58.

@ekitap_evreni

Kömür üretiminde birinci sırada yer alan Çin ve diğer büyük ülkeler bundan vazgeçmiyorlar. Uydu çöplüğüne çevirdikleri dünya yörüngesi hakkında konuşan yok. Gelişmiş ülkelerdeki nükleer çalışmaları da görmezden gelelim. Ondan sonra dünyanın safı olarak bizler büyükbaş hayvancılığı engellemeye çalışarak yapay et üretimine hız verelim. Bir yandan kalan fabrikalarımızı da kapatalım. Ama biz tüm bunları yaparken küresel güçler sadece izlemekle ve konuşmakla yetinsin.

Bu hususun politik bir amaç taşıdığı, yeniden şekillendirilmek istenen dünya için bir araç olarak kullanıldığı, ekonomik açıdan ilk sıralarda yer alan ülkeler dışında diğer ülkelere baskı kurmak için yapay tedbirler hazırlandığı aşikâr. Bu sebeple yazdıklarım yine; "bilime güvenirim, bilim adamlarına güvenirim, araştırmak ne haddimize" diyecek olanların anlama gayreti göstermediği konulardan biri olacaktır.

Bilim insanlarının tamamı aynı görüşte değil ve aşağıda verdiğimiz örneklerde işin uzmanları medyada yer alan haberlerin safsata ve yalan olduğunu düşünüyorlar. Yani bir iklim değişikliği yaşandığını kabul ediyor ama bunun medyada gösterilenlerle bir alakası olmadığını ifade ediyorlar. İnsanları korkutacak kadar büyük bir durumun olmadığını söylüyorlar. İklim değişikliği 21.yüzyılın yeni bir gerçeği değil, dünyanın bir gerçeği. İklim geçtiğimiz asırlarda da değişim içindeydi, gelecekte de değişmeye devam edecek.

Princeton Üniversitesinin Fizik Bölümünün başında olan, yani bir zamanlar Einstein'in bulunduğu koltukta oturan Amerikalı teorik fizikçi Profesör Freeman Dyson'da insan kaynaklı iklim değişikliğini "saçmalık" olarak niteliyor. Dyson: "Evet bu önemli bir konu elbette ve ben –katastrofik- kelimesini sevmiyorum ve ortada katastrofik bir şey yok. Ancak iklim

@ekitap_evreni

değişiyor ve önemli olan da bu. Ama saçma bulduğum, güçlü şekilde karşı çıktığım şey, iklimin öngörülebilir olduğu söylemi. Ne olacağını bilerek 100 yıl önceden bir şeyler yapabileceğimiz fikri. Bu böyle değil, böyle işlemiyor.[51]

Yine aynı üniversitede görevli Profesör William Happer'da aynı fikirde. Katıldığı bir televizyon programında sunucunun; sıcak kış ile küresel ısınmanın arasında bir bağlantı var mı diye sorması üzerine Happer: "Sanmıyorum. Çünkü dünyaya baktığımızda başka yerlerde de çok soğuk bir kış var. Örneğin Alaska'da ya da Avrupa'nın çoğu yerinde... Bunlara baktığınızda ortalamanın bu yıl çok da değişmediğini görüyorsunuz.[52]

Peki, küresel korku politikasıyla ile gerçekten çevreyi ve doğayı kirletenleri bir kenara bırakıp geçim sıkıntısı çeken insanları neden köşeye sıkıştırmak istiyorlar? Çünkü büyük sıfırlamanın büyük bir ayağı olan iklim krizi ile yapacakları değişimi başka bir türlü yapmanın bir imkânı yok. Yapmak istediklerine yakından bakacak olursak;

- Et tüketimini azaltmak istiyorlar. Çünkü özel jetleriyle doğayı on binlerce insanın kirletmediği kadar kirleten elit tabaka 'yapay et' (yani sahte et) işine para yatırdılar. Yapay etin ardından ise alternatif bir besin kaynağı olarak böcek üretimi gündeme gelecek. Küresel çapta online alışveriş sitelerini satın alan Çin tüm dünyaya böceğin tadını tattıracak gibi görünüyor. Doğal gıdalara ulaşımın kısıtlanması onların yapay gıdalarına talebi artıracak.

51 Murat Soydan, "İklim değişikliği konusunda muhtemelen yanlış bildikleriniz", https://www.gzt.com/video/jurnalist/iklim-degisikligi-konusunda-5-yanlis-bilgi-2190091.

52 Murat Soydan, "İklim değişikliği konusunda muhtemelen yanlış bildikleriniz", https://www.gzt.com/video/jurnalist/iklim-degisikligi-konusunda-5-yanlis-bilgi-2190091.

@ekitap_evreni

- Benzinli araçları tedavülden kaldırmak istiyorlar. Çünkü elektrikli araçların üretimi ve bu konularda yaptıkları yatırımların artık kâr aşamasına geçmesi gerekiyor. Doğayı kirleten devasa fabrikaların, (yukarıda Çin örneğinde olduğu gibi) çalışmaya devam etmesi ise tam bir facia!
- Hayatı dijitalleştirmek istiyorlar. İnsanların evlerinde daha fazla vakit geçirmeleri için her türlü imkânı sağlamak için kolları sıvadılar. Bunun için küresel korku politikalarına ihtiyaçları var. Ne kadar korkuturlarsa insanlar o kadar eve hapsolacaklar. Ama bir yandan kendileri özel jetlerle ülke ülke dolaşacak, yatlarıyla Ege sahillerinde tatil yapacak, doğal tarım yapacak, doğal etin ve sütün tadına varacaklar. Elitlerden kimse hesap soramayacak.
- Eğitimi tamamen dijitale dönüştürmek… Bu başta imkânsız gibi gelse de insanlar sağlıkları ile tehdit edildiklerinde başka çıkış kapısı bulamayacaklar. Çocukların eğitimden mahrum kalmaması için dijital eğitim sistemleri geliştirilecek ve müfredatlar küresel/tek tip bir eğitim modeline dönüşecek. Sürekli kayıt altında tutulduğu için yapay zekânın kontrolünde 'bağımsız' olmayan bir eğitim modeli uygulanacak.
- Aile, sosyal ilişkiler, mahremiyet, kültür gibi kavramlar küresel bir değişim yaşayacak. Eşcinselliğin yaygınlaşması, doğumun küresel çapta kontrol altında tutulması insan nüfusunun artışının önüne geçecek.
- Ulus devletler yeniden dizayn edilecek. Küresel 'tek' dünya devleti ile sağlık, tarım, iklim değişikliği gibi konularda farklı siyasi düşüncelere yer verilmeyecek. 'Tek tip' bilim anlayışı dışındaki görüşler bilim dışı olarak görülecek.

@ekitap_evreni

- Küresel çapta şirketler her türlü mesleği içinde barındıran küresel süper marketlere dönüşecekler. Beyaz eşyayı, iç çamaşırlarını, gıdayı, oyuncağı ve aklınıza gelen her ürünü küresel şirketlerden online temin edeceksiniz. Bu zaten uzun zamandır devam eden bir durumdu. Fakat bundan sonra ekonomik sıkıntıların artışı, hammaddelere ulaşımın güçlüğü, küçük şirketlerin ve üreticilerin işlerini bırakmasına sebep olacak. İçme suyundan ekmeğinize kadar kapınıza getirecek küresel çapta şirketlerin kuryeleri her sokakta görülmeye başlanacak. Şimdilik motor ve araçlarla yaptıkları kargo için droneların devreye girmesi bekleniyor.

Yapay Et

İklim krizi meselesinde en büyük hedef tarım ve gıda sektörü. Yapay etin, yani laboratuvar ortamında hazırlanan sahte etin reklam edilmesi meselesi de buna dayanıyor. İnsanların doğal gıdalara ulaşımının yapay kıtlıklarla engellenmesi üretilen yapay gıdalara yönlendirilmelerine sebep olacak. Yapay etin dışında, yapay süt ve ayrıca Uzakdoğu'da olduğu gibi böcek tüketimi gündeme gelecek. Hatta bazı haber ajansları bu kitabı yazmaya başladığım aylarda böcek etinin reklamını yapmaya başladılar bile. Bunlardan ilki her zaman olduğu gibi küreselcilerin bir numaralı basın organı olan BBC oldu.

"Bruce Friedrich 30 yıldır vejetaryen olsa da tekrardan et yemeye başladı. Ama yediği et için hayvan öldürülmedi. Midesine indirdiği, Microsoft'un kurucusu ve CEO'su Bill Gates'in "gıdanın geleceği" olarak adlandırdığı, laboratuvarda hayvan hücrelerinden yapılan bir etti. Friedrich katıldığı TED konferansında laboratuvarlarda üretilen etlerin artan insan nüfusunu beslerken aynı zamanda doğaya dair sorunları

@ekitap_evreni

nasıl çözebileceğini anlattı. Kanada'nın Vancouver kentinde düzenlenen konferansa katılan bir diğer şirket olan Beyond Meat (Etin Ötesi) de katılımcılara bitkiden üretilen et benzeri ürünlerini tattırdı."[53]

Laboratuvarda üretilen sahte et, hayvanlardan kök hücre alınarak bunların laboratuvarda besleyici bir sıvının içine konulup büyütülmesi ile elde ediliyor. Büyükbaş hayvan beslemenin gün geçtikçe zorlaşması, yemlerin zamlanması ve iklim krizi bahanesiyle yapılacak olan baskılar "sahte/yapay" olanın reklamını öne çıkaracak gibi görünüyor. Bill Gates bu konuya oldukça iyimser yaklaşıyor;

> *"Et yemeyi azaltıp yine de etin tadını çıkarmamız mümkün. Bir seçenek bitki bazlı et, yani etin tadını taklit etmek üzere çeşitli şekillerde işlenmiş bitki ürünleri. Halihazırda piyasada bitki bazlı et üreten iki şirkete yatırım yapmış durumdayım: Beyond Meat ve Impossible Foods, yani bu konuda taraf olduğum açık, ama yapay etin oldukça iyi olduğunu söylemeliyim. Doğru hazırlandığında, kıyma için ikna edici bir alternatif..."*[54]

Müslümanlar için bu mesele dünyadaki en önemli meselelerden biri olarak görülmeli. Çünkü kimse domuz tüketimi veya yetiştirilmesi ile uğraşmıyor. Helal olan gıdalarla uğraşıyorlar. Burada en dikkat etmemiz gereken ise yakında kurbanlık veya adaklık bulamayacak olmamız.

Yılın on iki ayı domuz etine ulaşabilen ve yemekte mahsur görmeyenler kurban bayramında Müslümanların yiyeceği iki lokma helal ete gözlerini dikecekler ve bunu iklim değişikliği ile mücadeleye bağlayacaklar. Adını sanını duymadığımız

53 Bill Gates'in 'Gıdanın Geleceği' dediği yapay et, yiyecek sektörünü dönüştürebilir mi? 25 Nisan 2019 BBC News, https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-48045635 (er.tar:03.01.2022).

54 Bill Gates, İklim Felaketini Nasıl Önleriz, s.126.

@ekitap_evreni

ve AB tarafından fonlanan sivil toplum kuruluşları sloganlarla Müslümanlar üzerine yürürken aynı fonlardan nemalanan haber kanalları ve medya onları kahraman ilan edecek... Tüm bunları yaşamamak için uyanmalı, Allah-ü Teâlâ'nın helal kıldığı ete sahip çıkmalıyız.

Haccın ve umrenin pandemi bahanesiyle engellenmesi, namazda saf düzeninin bozulması ve sırada iklim krizi bahanesiyle kurban ve adakların yasaklanması arka arkaya geliyor. Bu gibi hadiselerle Müslümanlarla uğraşılmaya devam edilecek gibi görünüyor.

Alternatif Besin Kaynağı: Böcek

Dünyayı kirletenleri her zaman ki gibi görmezden gelen medya ve basın kuruluşları iklim değişikliğiyle mücadelede fertleri suçluyor. Bunun için yapay eti öneren medya alternatif bir besin kaynağı olarak böcek tüketimine teşvik ediyor. BBC çektiği bir tanıtım filminde böcek tüketimini şu cümlelerle teşvik ediyor:

"İklim değişikliğiyle mücadele için en sevdiğiniz yemek yerine böcek yer miydiniz? 2050'de dünya nüfusunun 9,7 milyara ulaşması bekleniyor. Yani mevcut gıda üretiminin iki katına çıkması gerekecek. Bilim insanları et tüketimini azaltmamız gerektiğini söylüyor. Alternatif protein kaynaklarından biri de böcek. 1.Sağlıklı-Besin ve protein değeri yüksek. 2.Dünyada bol miktarda böcek var. Tahminen 10 kentilyon kadar. 3.Böcek yetiştirirken atmosfere daha az sera gazı salınıyor. Bu önemli çünkü gıda üretimi tüm dünyada salınan toplam sera gazının dörtte birini oluşturuyor. Böcekler ayrıca daha verimli. Mesela aynı miktarda protein almak için. Cırcır böceğine verilen yem miktarı ineklere verilenden 12 kat daha az. Böcek yemenin tarihi eski; 2 milyar insan böcek yiyor.

@ekitap_evreni

Batı dünyası ise daha yeni yeni böcek yemeye başladı. Hollanda ve Afrika'daki bazı çiftliklerde böcek üretiliyor. Sofralık böcek pazarının 2023'e kadar 1,2 milyar dolara ulaşması bekleniyor. Böceklerin kötü bir şöhreti var ama sürdürebilirlik söz konusu olunca onlarla ilgili algılarımız değişebilir."[55]

Habertürk'e konuşan Ziraat Mühendisleri Odası İzmir eski Şube Başkanı Ferdan Çiftçi ise; küresel ısınmanın etkisiyle böcek popülasyonu ve çeşitliliğinin artacağını belirterek, "Protein oranı çok yüksek, aminoasitlerce zengin ve doğrudan insan gıdası ya da dönüştürerek hayvan beslenmesinde alternatif besin kaynağı olarak hamam böceği, çekirge, un kurdu, ipek böceği, cırcır böceği gibi türleri tüketir hale geleceğiz" dedi.[56]

Yemek kurdu-protein çubukları, böcek burgerleri ve böcek unundan yapılmış ürünlere ne kadar hazırız? "Menülerimize böcek eklemek, dünyanın gıda tedarik sorunlarının üstesinden gelmeye yardımcı olabilir" diyen Doç. Dr. Nihal Büyükuslu, "Ülkemizde bu tür beslenme kabul edilebilir gibi görünmese de 130'dan fazla ülkede ve tahmini 2 milyar insan için böcekler, kurtçuklar ve cırcır böcekleri günlük beslenmenin geleneksel bir parçası. Böcekler, çok sayıda protein, değerli vitaminler ve mineraller sağlar. AB'de Mayıs 2021 itibarıyla sarı yemek kurtlarının (tenebrio molitor) insan tüketimi için kullanılmasına ilk kez onay verildi. Diğer böceklerin kullanımı da sırada" bilgilerini paylaştı.[57]

---

55 Ucuz ve çevre dostu olan böcek alternatif besin kaynağı olabilir mi? BBC News, https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-47061391 (er. tar:03.01.2022).

56 Müthiş iddia! 20-30 yıl sonra böcekleri yiyeceğiz. Habertürk, https://www.haberturk.com/bocekleri-yiyecegiz-son-dakika-muthis-iddia-20-30-yil-sonra-bocekleri-yiyecegiz--2934168 (er.tar:03.01.2022).

57 Geleceğin 'besin kaynağı' böcekler olacak. İlk kez onay verildi! Milliyet, https://www.milliyet.com.tr/gundem/gelecegin-besin-kaynagi-bocekler-olacak-ilk-kez-onay-verildi-6635923 (er.tar:03.01.2022).

@ekitap_evreni

İklim Projesi: Greta

2003 doğumlu Greta Thunberg arkasındaki güçlerin eline tutuşturdukları kâğıtları okurken görevi gereği insanları korkutmak, zihinleri hazırlamak, manipülasyon yöntemleriyle gerçekleri saptırmak konusunda yetişkinlerden daha başarılı oldu. Dünya medyası bu kız çocuğunun ergenlik döneminde dert ettiği dünya meselesine odaklandılar. Muhtemelen dünya gerçekleri konusunda en ufak bir fikri olmayan bu kız hangi amaçlar uğruna kürsüye çıkarıldığını bilseydi ve pişman olup konuşmak isteseydi ne olurdu? Büyük ihtimalle dünya medyası onun yeni fikirlerine veya değiştirmiş olduğu yeni görüşlerine saygı duymayacak, onu görmezden geleceklerdi. Ama Greta küreselcilerin, özellikle "Büyük Sıfırlama" adımlarının yılmaz, genç savaşçılarından birisi. Bu yüzden vegan besleniyor ve birilerinin dünyayı şekillendirme politikaları için canla başla çalışıyor.

Greta farklı zamanlardaki birçok konuşmasında toplumları korku ve paniğe teşvik eden şu sözleri sürekli tekrar etmekte; "Benim adım Greta. İsveç'ten geliyorum ve panik olmanızı istiyorum."

İnsanların panik olması gerekiyormuş. Bunu Greta'mı istiyor? Greta'yı parlatarak onu uluslararası zirvelere taşıyanlar mı? Küreselciler böyle fırsatları iyi değerlendirir, toplumları şekillendirmek için toplumların zayıf yönlerini ve duygularını iyi kullanırlar. Greta okula gitmesi gereken zamanlarda elinde bir pankart ile iklim değişikliğine karşı uyarılar yaparken birilerinin dikkatini çekmiş ve "işte aradığımız fırsat" demiş olabilirler. Kim bilir belki de başından beri planlanmış bir proje idi.

@ekitap_evreni

Greta Amerika yolculuğu için uçağı tercih etmedi, böyle çevre dostu bir kızın uçak seyahati kendi sözleriyle çelişecekti. Bir de Greta'nın genç nesillere kendisini ispatlaması gerekiyordu. Yelkenli bir tekne ile macera dolu bir yolculuk yaptı! Sıfır karbonlu, çevre dostu bir yolculuk... Fakat bu tekne üretilirken güneş panellerinin çevreye verdiği zarar ve 3 ton karbon fiber içermesi kimseyi düşündürmedi bile. Bir insanın ömrü boyunca verdiği zarardan fazlası bu tekne üretilirken verildi. Greta bunu umursadı mı? Tabii ki hayır! Onun görevi insanların daha çok panik olmasını sağlamak.

Yolculuğunun ardından New York'taki İklim Zirvesi kürsüsüne çıkan Greta mimiklerini abartılı bir şekilde oynatarak öfkeli ses tonlarıyla şu sözleri söyledi; "Benim burada olmamam gerek, okyanusun ötesinde okulda olmam gerek. Sizler ne cesaretle bizden umut bekliyorsunuz. Boş sözlerinizle çocukluğumu ve hayallerimi çaldınız. Ben yine de şanslı çocuklardan biriyim. İnsanlar acı çekiyor. İnsanlar ölüyor, ekosistemimiz çöküyor, kitlesel yok oluşla karşı karşıyayız ama siz sadece para ve ekonomik büyümelerinizden bahsediyorsunuz. Bu ne cesaret!"

Başlık olarak iklim projesi yazmamın pek tabii tahminlerin ötesinde bir sebebi var. O da Greta'nın 12 farklı ülkeden 15 genç aktivist ile birlikte Türkiye'yi BM çocuk hakları komitesine şikâyet etmesi. Peki, daha sonra ne oldu? BM Greta'nın Türkiye şikâyetini karara bağladı. Greta 2019 senesinde, toplamda beş ülkeyi; iklim değişikliği konusunda yeteri kadar mücadele etmediği gerekçesiyle şikâyet etmişti. Aynı zamanda dünyayı kirlettikleri için, aynı zamanda "Çocuk Hakları Sözleşmesini" ihlal ettikleri gerekçesiyle suçlamıştı. Türkiye, Almanya, Fransa, Brezilya ve Arjantin Greta'nın listesindeydi. Peki, neden bu ülkeler seçildi? Çünkü dünyayı en çok kir-

@ekitap_evreni

leten Çin, ABD, Rusya, Hindistan ve Japonya gibi ülkeler BM sözleşmesinin 2014-Ek protokolünü imzalayan ülkeler arasında bulunmuyorlar.

Şikâyet edilen Türkiye, Almanya, Arjantin, Brezilya ve Fransa ise bu protokolü imzalayan ülkeler içinde. Türkiye bu sözleşmeyi yaklaşık 30 yıl önce imzalayarak çocuk hakları konusundaki yükümlülüklerini kabul etmişti. Türkiye, ayrıca çocuklara bireysel başvuru hakkı tanıyan ek protokole imza atan ülkeler arasında bulunuyor.[58]

Biz küresel ittifak, küresel birlik gibi politik sloganlarla önümüze getirilen sözleşmelere imza atarken Çin, ABD, Hindistan, Rusya ve Japonya'nın sözleşmeleri reddetmesi çok manidar… Greta'nın derdi dünyayı kurtarmak mı, yoksa politik kararların sözcülüğünü üstlenmek mi? İmza atmayan ülkeleri görmezden gelmek, üstelik dünyayı en çok kirleten ülkeleri görmezden gelmek bir bakıma politik amacını da göstermiş oluyor…

Greta 2020 senesinde Davos'ta Prens Charles ile bir araya geldi. Prens Charles "Büyük Sıfırlama" projesinin, yani dünyayı sıfırlamak, sistemi değiştirmek, yeni bir dünya düzeni kurmak isteyenlerin en ünlü isimlerinden birisi. Tabii Charles Greta'ya amaçlarına hizmet ettiği için teşekkür etti ve ona destek verdiğini belirtti.

Greta hakkında konuşan Avustralya Sky News haberden Alan Jones'un sözlerine katılmamak elde değil;

"Neden batı dünyasındaki liderler Greta Thunberg'in bilgisiz ve yanlış bilgilendirilmiş ifadelerine uluslararası maruziyet verdiler? Greta kendisini çevre aktivisti olarak adlandırıyor

58 Greta Thunberg Neden Türkiye'yi BM'ye şikâyet etti? https://www.dw.com/tr/greta-thunberg-neden-t%C3%BCrkiyeyi-bmye-%C5%9Fikayet-etti/a-50565900 (Son erişim tarihi: 10.01.2022).

@ekitap_evreni

ve bu çılgınlığa 15 yaşında başladı. Söylediği saçmalıklardan dolayı asla sorgulanmadı. Ancak elde ettiği tanıtım/popüler oluşu gençleri ona inanmaya yönlendiriyor. Korku ve umutsuzluk nöbetleri bu gençleri bunaltıyor. Çünkü hiçbir siyasi lider bu duygusal, kötü bilgilendirilmiş saçmalığı ortadan kaldırmak için çabalamıyor. Okul çocukları iklim değişikliği için greve gidiyor. Her sınıfta televizyon, klima ve bilgisayara ihtiyaç duyan bir nesilsiniz. Okula yürüyerek ya da bisikletle gitmiyorsunuz ve banliyö yollarında lüks araçlarınızla trafiği tıkıyorsunuz. Şimdiye kadar üretilmiş ürünlerin en büyük tüketicilerisiniz. Her güncellemeye uyuyorsunuz. Modaya uygun kalmak için en pahalı ve lüks ürünlere ihtiyaç duyuyorsunuz. Bütün eğlenceniz elektrikten geliyor. Ayrıca protestolarınızı yönlendiren kişiler nüfus artışını göç yoluyla gerçekten şişirmekte ısrar eden kişiler. Enerji üretimi ve nakliyesi için ne kadar alana ihtiyaç varsa o kadar çok orman ve çalılık alan yok edilir. Buna ne dersiniz? Öğretmenlerine klimayı kapatmalarını söyle, okula yürüyerek git, bütün cihazlarını kapat ve kitap oku. Üretilmiş fast food satın almak yerine bir sandviç hazırla. Bunların hiçbiri olmayacak. Çünkü bencilsiniz. Kötü eğitimlisiniz. Çevresindeki yetişkinlerden ilham alan, kendilerini batı lüksüyle şımartırken asil bir amaca sahip olma duygusuna can atan küçük ...'lere işaret ediyoruz."[59]

Paris İklim Anlaşması

Ülkelerin karbon salınımını azaltmak için küresel bir ittifak kurduğu görülüyor. Bunun en büyük adımlarından biri olan Paris İklim Anlaşması... Bu yüzden dünyanın en kapsamlı iklim anlaşması olarak görülüyor. 197 ülkenin üzerinde uzlaşma sağladığı zirve bildirgesine göre tüm ülkelerin bu

59 Alan Jones, Sky News Australia, https://www.youtube.com/watch?v=fRzHNwyWIIE ve https://www.youtube.com/watch?v=GsUc97_P9_I.

@ekitap_evreni

konuda ortak çalışmalar ve düzenlemeler yapması isteniyor. Karbon salınımını azaltmak ve yoksul ülkelere yardım etmek konusunda uzlaşma sağlandı.

Bu kadar ülkenin bir araya getirilmesi "iklim değişikliği" ile mücadele mi yoksa politik başka bir amaca hizmet ettiğinin bir göstergesi mi? Bunu anlayabilmek için biraz yakın tarihe bakmamız gerekiyor. Örneğin 11 Aralık 1997 yılında imzalanan Kyoto Protokolüne. Bu protokolü Amerika'nın da imzalaması istendiğinde Amerika'da görev yapan otuz bini aşkın akademisyen ve uzman buna karşı çıkmışlardı. Yazılanların tam anlamıyla doğruları ifade etmediğini, bunun Amerika'nın ekonomisine büyük darbe vuracağını söyleyerek aralarında imza toplamış ve reddetmişlerdi. Küreselcilerin bu protokolüne ABD imza atmadı. Çin ve Hindistan ise imzalamalarına rağmen karbon salınımlarını azaltmak zorunda tutulmadılar. Küreselciler istediklerini tam manasıyla yerine getiremedikleri için pandeminin başlayacağı tarih olan 2020 senesini Kyoto Protokolünün bitiş tarihi olarak belirlediler. Ardından 2015 senesinde imzalanan Paris İklim Anlaşması yeniden gündeme geldi.

Türkiye 22 Nisan 2016 tarihinde Paris İklim Anlaşmasına imza atmıştı fakat mecliste onaylanması pandeminin birinci yılına, yani 2021 senesinde denk geldi. Dünyanın en kapsamlı İklim Anlaşması Türkiye tarafından da onaylanmış oldu. Amerika ise 2020 senesinde Trump yönetiminde iken anlaşmadan çekildiğini söylemişti. Joe Biden'ın küresel politikayı savunmasıyla 2021 senesinde anlaşmaya tekrar geri döndüler. Pandemi konusunda Amerika'da söz sahibi olan Dr. Fauci, salgın, aşı ve iklim değişikliği meselelerinde söz sahibi olan Bill Gates ve eşcinsel lobiler Joe Biden'ı desteklediler. Amerika küreselcilerin bütün anlaşmalarına ve dünya politikasına Joe Biden ile yeniden sarılmış oldu.

@ekitap_evreni

Peki, bilim insanlarının "küresel soğuma" ve buzul çağına doğru gidiyoruz sözleri nasıl oldu da "küresel ısınma" ve iklim değişikliği ile mücadeleye dönüştü? 1945'ten itibaren 30-35 sene bilim insanları küresel soğumaya karşı uyarılar yapıyordu. Hollywood buz devri yaşayacağımızı ima eden filmler çekiyor, felaket tellalları dünyanın sonunun geleceğini anlatıyorlardı. Tabi medya bu korku politikasında her zaman olduğu gibi başrolü oynadı ve dünyanın ısınmadığını, aksine sürekli soğuduğunu korku filmi tadında ekranlara getiriyordu. 1980'li yıllarda bu politika tersine döndü ve bu kez de dünyanın buzul çağı yaşamayacağını tam aksine sürekli ısındığını ve buna karşı önlem almamız gerektiği söylenmeye başlandı. Bu kez bilim insanları toplumları küresel ısınma konusunda uyarmaya başladılar. Politikanın rüzgârı hem bilim çevresini, hem medyayı tekrar değiştirmiş oldu.

1990'larda dünyanın sonu gelecek dediler, daha sonra 2000'li yılları işaret ettiler, tabi bu öngörüler ve korku politikaları tutmadı. 2013 senesinde Antarktika'da buzullar tamamen eriyecek dediler. O da olmadı. Tüm bu soğuma-ısınma politikaları yeterince ciddiye alınmayınca bunu genel olarak "iklim değişikliği" adı altında devam ettirmek istediler.[60]

Küresel Su Politikaları

Artan dünya nüfusu ve kaynakların yetersizliği sebebiyle yapay gıda, yapay et, yapay süt üretim ve tüketimlerini gündeme taşınırken aynı bahane "su kaynakları" içinde kullanılmakta.

Küresel aktörler, su kaynaklarını "ortak mülk" olmaktan çıkarıp, tüm dünyada serbestçe elde edilip satılabilecek "özel"

60 Murat Soydan, GZT, "İklim Değişikliği Konusunda Tutmayan Tahminler", https://www.youtube.com/watch?v=RXFWDo18w4E&t=54s

@ekitap_evreni

bir mala dönüştürmeyi başardılar. Suyun denetimi üzerindeki sınırlamaların kaldırılması ve "küresel bir su pazarı" kurulmasını daha yüksek sesle dile getirmeye başladılar.[61]

Diğer yandan küresel bir su kıtlığı veya su sorunu yaşanmasına karşı bizler nasıl davranmalıyız? İsraf İslam dininde haramdır. Bu sebeple Müslümanlar su tüketiminde hassas davranırlar. Abdest alırken veya örneğin; diş fırçalarken suyun açık tutulmaması, israf edilmemesi çok ufak yaşlardan aklımıza kazılmıştır. Bu su tüketimi konusunda bizim bakış açımızı gösterir. Fakat yaşanması olası bir su kıtlığı meselesine duyarsız kalmamak gerekir. Yaşadığımız dünya veya kendi coğrafyamızda bu sorun eğer bizleri ve çevremizi tehdit ediyorsa önlemler konusunda muhakkak üzerimize düşeni yapmalıyız. Fakat bu bahaneyle küreselcilerin diğer meselelerde yaptıkları gibi ipleri ellerine almalarına izin vermemeli, düzeltelim derken bozmamalıyız.

Yazın barajların boşaldığını ve kuraklığın yaşandığını korkutarak ekranlardan verenler kış aylarında yağışların, sellerin ve dolan barajların haberlerini asla vermiyorlar. Bu da bize aynı bilinçli propaganda tarafından yapılan bir oyun olduğunu gösteriyor.

Küreselciler dediğimiz oluşumun su politikasına boyun eğmek bizi her konuda olduğu gibi yanlış yollara sürükleyecek gibi görünüyor. Su kaynaklarımıza sahip çıkmalı, suyun temiz ve güvenilir olması meselesine özen göstermemiz gerekiyor.

---

61 Yusuf Karakılçık, "Küresel aktörlerin su stratejileri ve "bölgesel su birliği" gerekliliği: Avsubir", Akademik Yaklaşımlar Dergisi, İlkbahar 2011, Cilt:2, sayı:1, s.78.

@ekitap_evreni

İklim Değişikliği ile Dijital Dünya İlişkisi

Küresel çapta yapılmak istenen sistem değişiklikleri büyük acılara, ekonomik sorunlara, toplumların sokaklara dökülmesine, psikolojik bunalımlara sebep olur. Hiç kimse düzeninin ve standart yaşamının bir anda değişmesine izin vermez. Bunun için elinde olmayan bir değişim, mecbur kalacağı bir dönüşüm yaşaması gerekir. İşte tüm bunlar için büyük bahanelere ihtiyaç duyulur.

Dijitale dönüşüm ve dünyanın sıfırlanması için çeşitli bahaneler arka arkaya geliyor. Durup düşünmemiz gerek. Çocuklarınız yüz yüze eğitimden mahrum kalacak, elle tutulan paranız tedavülden kalkacak, seyahat etmeniz için ulusal kimliğiniz yetersiz olacak ve dijital kimlik göstermek zorunda kalacaksınız. Diğer yandan alışveriş merkezlerine, bankaya, PTT'ye girerken sağlıklı olduğunuzu ispatlamanız gerekiyor, sanal âlemden arsa satın alıp gerçek hayatta geçireceğiniz vaktin çok daha fazlasını artık sanal âlemde geçireceksiniz, eğitim gibi iş toplantılarınızı da sanal âlemde gerçekleştireceksiniz deselerdi, ne düşünürdük? Tüm bunları kabul etmek için bizim sağlığımızın ve dünyamızın tehdit altında olması gerekiyordu. Peki, bu kadar basit mi? Tabii ki değil...

İklim değişikliği benzinli ve mazotlu araçların sonunu getirecek, kuş gribi meselesinde yaptıkları gibi büyük baş hayvancılığı engellemeye çalışacaklar, ormanlarımız yakılıyor ve bunun sebebi olarak iklim değişikliği bahane ediliyor. İnsanların sağlık durumlarını takip etmek bahanesiyle deri altı çiplere yönlendirecekler. Tabi bu deri altı çipler bu kez havaalanlarına, kamusal alanlara, bankalara girme şartı olacak. Okutan kapıdan içeri girebilecek. Kredi kartı yerine de geçecek, apartman kapısını açan anahtar yerine de. Küresel çapta yapılmak istenen değişimlerin sebepleri/bahaneleri ise insanın ve dünyanın tehdit altında olması... Tehdit edenler ise kapı arkasında, görülmüyorlar.

@ekitap_evreni

YENİ DÜNYA DÜZENİ VE MİMARLARI

"Halkların kendilerini yönetme hakları, dünya bankerleri ve entelektüel elitin otoritesi altına girecektir. Temel ilkemiz budur!"

David Rockefeller

Küreselciler…

Yakın tarihi detaylı incelemeyenlerin, teknolojik gelişmeleri takip etmeyenlerin ve dünyanın büyük şirketlerinin sahiplerini tanımayanların kulak astığı, burun kıvırdığı, hatta hayal olarak algıladığı tanım: Küreselci! Tüm dünya devletlerinin siyasetine dâhil olan, hatta birçoğunu kontrol eden, bunu da çok güzel kılıfına uyduran dünyanın en zengin aileleri için kullanılan bir tabir! Film ve dizilerde izlediklerini sadece "hayalden ibaret" görenlerin, dolayısıyla medyayı, sağlık sektörünü, Hollywood'u bağımsız sananların alay edip, küçük gördükleri veya görmezden geldikleri güç! Bankacılıktan sinema sektörüne, teknolojik yatırımlardan medyaya, silah endüstrisinden sağlık sektörüne paranın döndüğü legal veya illegal tüm sistemlerde, söz sahibi olan güçlere verilen isim! Savaşlarla, katliamlarla, cinayetlerle, soykırımla, sömürgecilikle, her türlü insanlık dışı davranışla mahvettikleri ve kararttıkları dünyayı

@ekitap_evreni

sıfırlayıp kendi şeytani planlarının son darbesini vurmak isteyen şeytanın askerleri!

Kimileri "küreselciler" deyince bir mahzende toplanan maskeli insanların ayin yaptığını, villalarda toplanıp insan kurban ettiklerini, Baphomet heykelinin karşısına geçip tapındıklarını, kan içtiklerini düşünüyor. Gizli saklı neler yaptıklarını, ne gibi sapkın inanışlara sahip olduklarını, gizemli işlerle, büyücülükle ilgilendiklerini konuşup duruyorlar. Hâlbuki küreselci tabiri "Tek Dünya Düzeni" kurmak isteyen zengin aileler ve küresel çapta söz sahibi olan şirketler için kullanılır. Bu insanlar dünyada söz sahibi ve büyük şirketlerin başında olan insanlar.

> *"Yeni doğan küresel düzenin öncülüğünü, çoğu bazı bağımsız uluslardan da büyük olan birkaç yüz dev şirket yapıyor."*[62]

Bu konuma gelmeleri ve dünyanın sayılı zenginlerinin arasına girmeleri pek kolay olmadı. Örneğin Rockefeller ailesi uzun yıllar süren sömürgecilik (tabii sömürgeciliğin getirmiş olduğu hırsızlık, köle ticareti) ve demiryolları işlerinden sonra, petrol işine de girmişti.

21. Yüzyılda kurmak istedikleri yeni nizamda inanç sistemlerini yok edip kendi hükümdarlıklarını ilan etmek istiyorlar. Tek dünya, tek devlet, tek din, tek para gibi kavramlardan sık söz edilmesi de bu küresel projenin sonucunda insanlığın ne ile karşı karşıya olduğunu gösteriyor. Bir yandan bu projelerin çok şeffaf bir şekilde önümüzde durması ve bu insanların varlığının ve amaçlarının görünür olması, diğer yandan toz-pembe dünyalarından ve kendilerine inandırılan sistemin dışında hiçbir şey görmeyen, anlatılanları komplo teorisi olarak nitelendiren insanlar...

62 Richard J. Barnet ve John Cavanagh, *Küresel Düşler, İmparator Şirketler ve Yeni Dünya Düzeni*, Sabah Kitapları, s.1.

@ekitap_evreni

Tek dünya sistemi küresel bir ittifak ile yönetimin, zamanı geldiğinde açık bir şekilde zengin elitlere verilmesine dayanıyor. Bu bir gecede olacak bir mesele değil. Bu amacın pratikte yer bulması için toplumların inanması, ülkelerin değişim sürecine girmesi, hükümetlerin yardım etmesi gerekiyor. Tabii bunun için belki de yapay bir küresel krize, sistem değişikliklerine ihtiyaçları var. İnsanların özgürlüklerinin kısıtlanması, sağlıkları ile tehdit edilmesi, ekonomilerinin çökertilmesi, gıda ulaşımının engellenmesi, medya yoluyla inançların ve ahlaki değerlerin sarsılması, doğum oranlarının azaltılması, nüfusun kontrollü bir şekilde düşürülmesi gibi birçok hususa başvuruyorlar.

Kurulan örgüt ve konseylerin bu amaç uğrunda epey çaba sarf ettiklerini de görmek gerekiyor. Dış İlişkiler Konseyi, Üçlü Komisyon ve Bilderberg bunların en büyükleri. Bu üç büyük oluşum dışında sağlık, medya, bankacılık, silah, moda sektörlerinde de söz sahibi olmak için birçok şirket, kurum ve örgüt kuruluşunda da yer aldılar. Bunlardan biri de WHO (DSÖ). Dünya Sağlık Örgütü'nü kurucu üyelerinden olan Rockefeller küresel tıp sektörünü de yavaş yavaş kontrol altına almayı başarmıştı. Sadece DSÖ ile değil, ilaç sektöründe de güçlü yatırımlar yaparak endüstriyel tıbbın dünyaya yayılmasında büyük pay sahibi olmuştu. Öyle ki dünya genelinde endüstriyel tıp bir başka isimle de anılmaya başlanmıştı; Rockefeller Tıbbı…

Dış İlişkiler Konseyi (CFR)

20.yüzyıl başında önlerinde büyük engel olarak gördükleri Osmanlı Devleti ve Çarlık Rusyası tarih sahnesinden silindikten sonra bir süre yeni bir dünya düzeni kurma konusunda adımlar attılar. Bu konuda yaptıkları ilk büyük girişimlerden

@ekitap_evreni

biri 1921 senesinde Amerika'da kurdukları CFR (Dış İlişkiler Konseyi) oldu. Bu konseyin merkezi New York'ta bulunmakta ve Washington'da da bir ofisleri var. Amerika'nın dış politikası ve uluslararası ilişkiler hakkında kurulan bir düşünce konseyi olduğu söylense de tüm dünya siyasetine etki ettiği bilinen bir gerçektir. Beş bine yakın üyesi bulunan konseyde CIA yöneticileri, dışişleri bakanları, üst düzey politikacılar, medya patronları, bilim camiasından ünlü isimler, bankacılar ve hukukçular var. Kurucuları arasında David Rockefeller, Paul Warburg ve ABD'ye daha sonra başkanlık da yapan Herbert Hoover gibi isimler bulunmakta. Paul Warburg Venedik kökenli; "Yahudi bankacılık hanedanı" olan Warburg ailesinin bir ferdi idi. New York'ta büyük bir Yahudi cemaat olan "Emanu-El Tapınağı" üyeliği yapmıştı.

CFR kurucu üyelerinin her biri alanında uzman, çoğunlukla Yahudi ve zengin elitlerden oluşuyor.

> *"29 Temmuz 1921'de New York'ta kurulan Dış İlişkiler Konseyi (Council on Foreign Relations), tek dünya devletini hedeflemişti. Ünlü Rothschild'ler de Rockefeller'de, Morgan'da kurucu üyesidir. Tüm Amerikan başkanları, finans kuruluşlarını yönetenler, Dünya Bankası'nın başına geçirilenler, Birleşmiş Milletleri yönlendirenler, Dış İlişkiler Konseyi ile bağlantılıdır. Kissinger da Holbrooke da, baba oğul Bushlar da, Clinton da, Kennedy de, Obama da adamlarıdır. Yeni Dünya Düzeni en tepedekilerin kurguladığı bir düzendir. İstenen tek kültürlü, tek hukuklu, tek ordulu, tek bayraklı, tek dinli bir dünya devletidir. Bu devlet masonik bir yapı tarafından yönetilecektir."*[63]

63 Banu Avar, *Hangi Dünya Düzeni?*, s.25-26.

@ekitap_evreni

Yalnız bu hususu; "Tüm dünyayı yönetiyorlar" olarak değil, "Tüm dünyayı yönetmek istiyorlar" olarak okumalıyız. Aksi halde her şey bitmiş demektir. Bu konseyin kurucu üyelerinin arasında Rockefeller'lar dışında Rotschild'ler de olduğunu belirtelim. Bu konsey bir ahtapot gibidir. BM'nin yöneticileri ile CFR arasında bağlantı vardır. Bu konseyin sadece düşünce kuruluşu olduğu ve dünya siyasetinde söz sahibi olmadıkları görüşü ya çok iyi niyetli insanların yöneticileri tanımamasından veya cahillerin cehaletlerinden kaynaklanmaktadır.

Prof. Carroll Quigley Dış İlişkiler Konseyini şu sözlerle tanımlar: "Finansal kontrolün özel ellerde toplandığı bir dünya sistemi... Dünyadaki tüm ülkelerin politik sistemlerini ve dünya ekonomisini bir bütün olarak denetlemeyi hedeflemektedir..."

Konsey İkinci Dünya Savaşı yıllarında da aktif görevler üstlenmiş, savaş ve barış araştırmaları grupları kurmuş ve tavsiyeler içeren raporlar hazırlamışlardı.

> *"Dış politika uzmanlarından müteşekkil muhtelif savaş ve barış araştırmaları grupları, New York valisi olduğu dönemde Konsey merkezinin bitişiğindeki bir evde yaşayan Başkan Franklin D. Roosevelt için gizli uzman tavsiyeleri üretecekti. Roosevelt ve Konsey arasındaki yakın ilişkiler devam etti. Tarihin o noktasında, Dışişleri Bakanlığı'nın bu türde araştırmalar yapmak için personel ve finansman imkânına sahip olmaması nedeniyle bakanlık yöneticileri Konsey'in önerisini kabul etti. Savaşın sona ermesiyle birlikte bu ortaklık, kısmen Rockefeller Vakfı tarafından finanse edilen 682 tane gizli rapor üretti."*[64]

64 David C. Korten, *Dünyayı Yöneten Şirketler*, s.172-173.

@ekitap_evreni

Konuşulan politik, ekonomik ve sosyal meselelerin Amerika ile sınırlı kalmadığı ve tüm dünya siyasetinde aktif rol oynama konusunda da fikirlerin belirtildiği bir konsey. Ayrıca dünyayı tek bir çatı altından yönetmek, yani tek dünya devletine gitmek isteyen bir konsey… Böyle bir girişimin kısa yoldan ve kısa zamanda yapılamayacağını bildikleri için bunu bir asra yaymak istediler. Yani 2021 senesi çok şeye gebe bir sene…

@ekitap_evreni

III.BÖLÜM
"DİJİTAL İŞGAL"

@ekitap_evreni

TEKNOLOJİ VE İNSAN

İnsanın teknolojiye karşı olması, bilimin getirdiği yeniliklere karşı çıkması bugün olduğu gibi geçtiğimiz asırlarda da sık tartışılan meselelerden biri idi. 19. Yüzyılda Ned Ludd isimli İngiliz bir işçinin başlattığı hareket yaygınlaşarak büyüdü ve Ludistik hareket (Ludizm) olarak adlandırıldı. Ludistler teknoloji karşıtlarının genel ismi oldu. Makineleşmeye karşı bir hareket olan Ludizm insanların işsiz kalacakları korkusuyla makinelere saldırmasıyla başlamıştı.

Fakat teknolojinin insana karşı kullanılması veya tahakküm aracı olarak bilimsel gelişmelerden faydalanılması pek tabii herkesin düşünmesi gereken hususlardır. İki hususu birbirinden ayırmak insanlığın geleceği için faydalı olacaktır. Bilim insanlığın yararına kullanıldığında güzeldir. Ama günümüzde bilim; insanların iyiliğini düşünmek yerine şirketlerinin kârını, kendi egolarını tatmin etmeyi, etik ve ahlaki değerlerden uzak dünyevi hazları amaçlayan zengin elitlerin elinde şekilleniyor. Bu elitlerin insanların sağlıklarını düşündüğünü iddia etmek bugüne kadar yapılan "genetiği değiştirilmiş organizmalar", "genetiği değiştirilmiş hayvanlar" ve "genetiği değiştirilmek üzere olan insan" gibi konuları ya görmezden gelmek veya konunun cahili olmaktır. İnsan kendisini hayvanların ve bitkilerin genetiğini değiştirme konusunda yetkili sayıyorsa buna ne hakkı var diye sormak gerekir. Genetiği ilk değiştirilmiş domatesin tadını ve kokusunu hatırlayan var mı? Neden yediklerimizden yeterli besini alamıyoruz?

@ekitap_evreni

Diğer yandan hayatın dijitalleşmesi birçok insanın farkında olmadığı küresel bir değişime sebep olmak üzere… İşsizliğin artacağı, insanların aile bağlarının kopacağı, mahremiyetin ve özel hayatın yok olacağı, insanların dininden ve kültüründen tamamen uzaklaşacağı yeni "dijital çağ" inşası teknolojik/bilimsel gelişmeler yolu ile sağlanmakta… Bir yandan insana benzeyen robotların gelişimi ve üretimi son hızla devam ederken diğer yandan insanı teknoloji ile donatarak robotlaştırma süreci başlatıldı. Beyin çipleri, ellere takılan altı çipler, göğüs kafesinin içine takılan çipler, insan zihninin buluta yüklenmesi, gözlerin kayıt etme özelliği olan kameralara dönüşümü, her insana ulusal kimlikler yerine küresel kod numaraları verilmesi, kısaca insanı maddeleştirme süreci tahmin edemediğiniz kadar hızlı gelişiyor. Ardı arkası kesilmeyen yeni teknolojik gelişmeler artık yıldan yıla değil, günden güne şekillenmekte…

Teknolojinin Üstel İlerlemesi

Özellikle 21. Yüzyılda teknoloji çağ atladı. Artık yeni bir ürünün hizmetimize sunulması için birkaç yıl beklemamize gerek kalmadı. Bunun sebebi üstel ilerleyen teknolojinin birçok farklı dal ile birlikte hareket etmesi oldu. Buna da tümleşik deniyor. Yani hem çok hızlı ilerliyor, hem de birbirinden ayrı ilerleyen birçok alan birleşiyor. Teknolojinin üstel ilerlemesini rakamlarla şu şekilde gösterebiliriz; 2,4,8,16,32,64,128… Katlanarak ilerleyen teknolojinin farklı alanlarla birleşmesine, yani tümleşik devam etmesine ise şu örnekleri verebiliriz; yapay zekânın farklı iş dallarında kullanılması, dijitalleşmenin hayatın tümünü etkilemesi, tıp alanında nanoteknoloji, biyoteknoloji ve genom çalışmalarının bir arada yürütülmesi. Ayrıca; "Nesnelerin İnterneti"

@ekitap_evreni

ile çevremizdeki maddelerin internete erişiminin sağlanması, "Bedenlerin İnterneti" ile de insanların herhangi bir araca bağlı kalmaksızın internete erişimi bizleri hiç olmadığımız kadar teknoloji ile iç içe yaşayacağımız bir çağa sürüklüyor. Bundan hayvanlar da etkilenecek. Çünkü büyükbaş ve küçükbaşların, evcil hayvanların, sokak hayvanlarının takibi için hayvanların da (deri altlarına) çiplendiği bir dönemden geçiyoruz. Aynı zamanda, doğal gıdaların yerini yapay gıdaların alması, yapay gıdalar üreten şirketlerin kazanç sağlamak adına doğala düşman oldukları bir dönem…

Bu üstel ve tümleşik ilerleme nereye varacak? Gerd Leonhard, *Teknolojiye Karşı İnsanlık* adlı eserinde bu ilerlemeyi üç madde ile açıklar. Üçüncü madde "Özyinelemeli" olmasıdır. Yani teknolojinin ulaştığı yeni bir düzen; yapay zekânın kendi kendini onarması, geliştirmesi ve üretmesidir. İnsana ihtiyacın gün geçtikçe azalması teknolojinin özyinelemeli olmasının bir getirisidir.

Teknolojiye karşı çıkmak bilimsel tüm gelişmeleri reddetmek ise bu kabul edilebilir değildir. Fakat insanoğlunun doğada ve dünyada dengeyi sağlamak adına bazı gelişmelere sınır koyması gerekir. Dini, etik ve ahlaki kaygılar taşımayan zengin elitlerin elindeki teknoloji insanoğlunu geri dönülemez bir distopyaya sürüklüyor. İnsanların genetiği ile oynanarak gelecek nesilleri etkileyecek çalışmalar yapılacaksa, Hitler'in yaptığı gibi üstün ırk kavramını ortaya çıkaracaksa ve teknolojiyle içiçe yaşamak istemeyen, doğal yaşamayı tercih eden insanlara bu seçenek verilmeyecek ise bu gidişata bir dur demek her insanın görevidir. Teknolojik gelişime ve gelişmelere açık olmak demek insan fıtratına sınırsız bir müdahaleyi desteklemek değildir. Hayvanların genetikleri ile oynanarak yeni türler ortaya çıkarmak, bunları doğaya

@ekitap_evreni

salarak dengeyi bozmak da değildir. Hayatın her alanındaki dijitalleşmeye karşı çıkmak teknolojiye karşı çıkmak değildir. Bu ayrımların yapılması ve teknolojinin sadece insanın sağlığı, gelişimi ve ihtiyaçları için şekillendirilmesi gerekir. Aksi takdirde hiç masum olmayan ve dünyayı soykırım, işgal, terör ve ayrımcılık ile tahakküm altına alan güçler bu gelişmeleri de kendi şeytani düzenleri için kullanmaktan çekinmeyeceklerdir.

@ekitap_evreni

DİJİTAL EĞİTİM

2020 senesinde insanlar daha neler olduğunu tam anlayamadan yıllar evvel altyapısı hazırlanan "dijital eğitim sistemi" ile tanıştı. Zamanının büyük bir kısmını zaten oyun oynamak, film izlemek, müzik dinlemek için bilgisayar, telefon ve tabletlere harcayan yeni nesil evden hiç çıkmadan bir de saatler boyunca ekranlardan ders takip etmek zorunda kaldı. Bir açıp bir kapanan okullar insanları o kadar yordu ki ne öğrencilerde öğrenme isteği ne de eğitmenlerde öğretme isteği kalmadı. Bitmek bilmeyen yasak ve kısıtlamalar hayatımızın her alanında bizleri; eğitim, iş, alışveriş gibi her ihtiyacımız için sanal sisteme yönlendirdi.

Ne yazık ki teknolojik gelişmeleri takip etmeyenler ve dünya gündeminden kopuk yaşayanlar neler olup bittiğinin farkında değiller. İnsanlar bunun (online eğitimin) geçici bir çözüm olduğunu ve eninde sonunda yüz yüze eğitime geçilip öğrencilerin okullarına kavuşacaklarını düşünüyorlar. Fakat birileri uzun zamandır eğitim sistemini tamamen dijital sisteme dönüştürmeyi planlıyor. Teknoloji devlerinin eğitime el atmaları öğretmenlik mesleğinin geleceğini tehlikeye atmış durumda.

"Siyaset, Piyasalar ve Amerikan Okulları" (Politics, Markets and America's Schools) ve "Öğrenimin Özgürleştirilmesi" adlı kitaplarıyla eğitimde serbest piyasa devrimi kavramını ortaya atan John Chubb ve Terry Moe adında Stanford Üniversitesi'nde görev yapan iki Amerikalı akademisyendi.[65]

65 Jacques Peretti, *Dünyayı Değiştiren Gizli Anlaşmalar*, Timaş Yayınları, Kasım 2018, İstanbul, s.345.

@ekitap_evreni

Chubb ve Moe "öğretmenlerin okulda çalışmamasını" savunuyordu. Ebeveynlerin ve şirketlerin işbirliğini engelleyen siyasiler ve ticarilerin okullardan uzaklaştırılması gerekiyordu. Ancak Chubb ve Moe'nun planının en tartışmalı kısmı devrimin nasıl gerçekleştirileceğiydi. Öğretmenlerle doğrudan yüzleşilmeyecek, bunun yerine teknoloji kullanılacaktı.[66]

Terry, öğretmenler bunu kabul etsin ya da etmesin, "teknoloji devriminin geldiğini" söylüyor. O zaman işlerini kaybetme olasılığı bulunan öğretmenlere tavsiyelerde bulunabilir misiniz? "Ne olduğunu anlamaları gerekiyor. Bitti artık. Şu anda gerçekleşmekte olan gelecekle mücadele etmek yerine onunla birlikte çalışmayı kabul etmeleri gerekiyor."[67]

Farkında mıyız? Ya da ne zaman farkına varacağız bilmiyorum fakat elit kesim ne yiyeceğimize, ne giyeceğimize ve nasıl eğitim alacağımıza dair adımlar atıyor. Bunu ne vatandaşlara ne de hükümetlere sormuyor, danışmıyor veya tartışmaya açmıyor. Eğitim bir anda dijital sisteme dönüyor fakat milyarlarca insanın bu konudaki fikri veya istekleri önemsenmiyor. Fakat insanların eğitimin dijitalleşmesini istemeleri için altyapılar hazırlanıyor, projeler tasarlanıyor.

Eğitim sistemindeki bu dönüşüm süreci birçok kişiye tatlı gelebilir ve teknolojinin nimetlerinden yararlanmak güzel gelebilir. Fakat yapay zekâ onların istediği şekilde çalışınca hazırladıkları müfredatlar yeni dünya nizamına uygun bireyler yetiştirecek. Öğrencilerinize doğru tarihi anlatabilecek misiniz? İnancınıza uygun yetiştirebilecek misiniz? Kültürünüzden bahsedebilecek misiniz? Çok zor. Çünkü kamera karşısında ders anlatırken sürekli takip altında olacak ve izleneceksiniz. Üstelik her konuştuğunuz kayıt altında olacak.

66 A.g.e., s.346.
67 A.g.e., s.346.

@ekitap_evreni

Özgürlük olmayacak. Aynı zamanda bu sistem farklı fikirlere de kapalı olacak. Ruhsuz, duygusuz, sevgisiz, tek tip bilgi aktarımı sağlanacak.

"Online eğitim" adı verilen uzaktan eğitim sistemi öğretmenler için ilk başlarda rahatlık gibi görünse de zorluğunu ancak yaşayanlar bilir. Eğitmen bir arkadaşımla bu husus üzerinde bir sohbetimiz olmuştu. İki ayrı eğitim modelini de yaşayan bir eğitmen olarak yaptığı kıyası şu cümlelerle dile getirdi; "Yüz yüze eğitim verirken bazen öğrencilerimin sıkıldığını hisseder şaka yapardım, bunaldıklarında on dakika erken çıkarırdım. Bazen müfredat yorucu gelirdi, sohbet ederek öğrencilerime moral vermeye çalışırdım. Fakat online eğitimde bunların hiçbirini yapamıyorum. Çünkü her girdiğim ders kayıt altına alınıyor. Kendimi robot gibi hissediyorum. Dakikası dakikasına müfredatı işlemek zorundayım. Öğrencilerimden birçoğunun dikkatleri dağılmadan takip ettiklerini sanmıyorum. Hiç bu kadar yorulmamıştım. Diğer bir sorun da ben sınıfta hareket ederek ders anlatan biriyim. Ekran karşısında yedi saat ders verdiğim oldu. Boyun ağrısı ve bel tutulması başladı. Üstelik ekrana sürekli baktığımdan gözlerim ve başım ağrıyor."

Öğrencilerin ekran karşısında odaklanma problemi yaşadıkları bir gerçek. Saatlerce ekrana bakmanın getirdiği baş ağrısı, baş dönmesi ve göz rahatsızlıkları da bu sürecin olumsuzlukları arasında yer alıyor. Ebeveynler çocuklarını teknoloji bağımlısı olmaktan uzak tutmaya çalışırken bir anda bu sisteme adapte olmaya mecbur bırakıldılar. Çocuklar uzaktan eğitimin saatleri dışında da bilgisayar karşısında oyun oynuyor, sosyal medyada vakit geçiriyor veya film izliyor. Bu da demek oluyor ki bir çocuk veya lise çağındaki yetişkin gününün yarısını veya yarısından fazlasını ekran karşısında harcıyor.

@ekitap_evreni

Sistemin olumsuz taraflarını sorgulamak ise pek bir işe yaramıyor. Çünkü "olması gereken" yüzyüze eğitim sistemi, yani "normal" olan artık sağlığa tehdit olarak görülüyor. Bu sebeple bahaneleri hazır; "başka seçeneğimiz yok..." Tabii bu mecburiyetin bir süre sonra normale döneceğini ve olması gerekenin ve normal olanın "uzaktan eğitim" olacağını düşünüyorlar.

İlköğretim, ortaöğretim ve üniversite düzeyi müfredatları alınan kayıtlarla ortak bir (sanal) bulutta toplamıyor. Gelecek yıllarda belki çok daha profesyonel bir sistem inşa edilecek. Öğrenci sanal sistemde soru sorduğu an ona cevap verecek bir sistem... Ama öğrencinin başını okşayan, yüzüne gülümseyen, derdini dinleyen bir eğitmenden yoksun bir sistem.

Yapılan hazırlıklar, teknolojik altyapı ve eğitimde dijitalleşme iki haftalık, iki aylık veya iki yıllık tasarlanmadı. Topyekûn bir değişim, tamamen farklı bir sisteme geçiş planıyla zamana yayılarak yapıldı. Fakat öğretmenleri toplu halde işsiz bırakacak bir plan yapmadılar. Eğer bu şekilde bir yol izleselerdi iki farklı olumsuz sonuç ile karşılaşmaları kaçınılmazdı. Bunlardan biri; sayıları azımsanmayacak eğitmenlerin ve ailelerinin vereceği tepkiler. Tepkilerin büyüyerek toplumsal kargaşaya dönüşmesi ve hükümetlerin etkilenmesi... Bir diğeri eğitim alanların uyum süreci. Bir anda öğretmenlerin işsiz kalması, okulların tamamen kapanması yerine bir ara geçiş dönemi uygulanması gerekiyordu; yani "öğretmenlerin okula gitmeden ekran karşısında sanal eğitim vermeleri." Bu geçiş dönemi hem olası tepkilerin önüne geçecek hem de geliştirilen yapay zekânın hazırlığı için zaman kazanılacaktı. Bu geçiş modeline isim olarak "Hibrit Eğitim" deniliyor. İnsanların yanıldıkları nokta ise; salgının biteceği ve eski yüzyüze eğitime geri dönüleceği hayali. Fakat proje sahipleri istedikleri altyapıyı sağlar sağlamaz tam

@ekitap_evreni

tersini yapacaklar. Yani tamamen dijitale eğitime geçiş aşaması başlayacak.

Chubb ve Moe, Liberating Learning adlı eserlerinde teknolojinin öğretmenlerin üstesinden gelmek için kullanacağı zekice bir plandan bahsediyor. Teknoloji sınıf ortamına yavaş yavaş girecek. Önce İPadlerle ve daha sonra çocuklara kişiselleştirilmiş eğitim verilmesiyle öğretmenler yavaş yavaş sınıflarından dışlanacaklar. Teknoloji sınıf ortamına girdikçe öğretmenlerin gerekliliğini ortadan kaldıracak. Ta ki bir gün kendilerine ihtiyaç olmayana dek...[68]

Tüm dünya temsilcilerinin katıldığı zirvelerde üzerinde durulan konulardan biri olan "Büyük Sıfırlama" (Great Reset) planında dijital eğitimin de yer alması akıllara şu soruyu getiriyor; biz büyük bir salgın olduğu için online eğitime geçmedik mi? Yoksa online eğitim, online alışveriş, online iş, online toplantı, online ödeme, nakit paranın git gide kullanımdan kalkması gibi hayatımıza giren zorunlu yenilikler için mi salgın başlatıldı? Birçok insanın daha evvel duymadığı yenilikler ne hikmetse salgın ile birlikte hayatımıza girdi ve ekranda sık sık karşımıza çıkanlar "eskiye dönüş yok" cümlesini çok fazla tekrar eder oldular. Bunlardan biri DSÖ başkanı Tedros oldu ve cümleyi birkaç kez ardarda tekrar etti; "İnsanlar eski normale dönmenin mümkün olacağını düşünüyorlar. Eski normale dönüş olmayacak. Tekrar ediyorum; eski normale dönüş yok!"

İnternet güvenliği uzmanı ve sosyolog Casilli: Şimdi bazı şakalar yapılıyor: "CEOların, teknoloji vizyonerlerinin yıllarca beceremediği dijital dönüşümü koronavirüs yaptı" diye. Yani "insanların beceremediğini koronavirüs becerdi"

68 A.g.e., s.346-347.

@ekitap_evreni

diyenler var. Örneğin üniversiteler 10 yıldır dijital eğitimi deniyor ama hiçbir zaman tam olarak başarılı olamamıştı. Şimdi ise koronavirüs yüzünden tüm eğitim sektörü uzaktan eğitime geçti. Veya bazı başka ofis işleri, bakanlıklar bile ‹akıllı çalışma' yöntemiyle uzaktan işlerini halletmeye başladılar. Ama teknolojiler bize sunulduğunda, bize verilen sözler bunlar değildi. Video konferanslar, uzaktan eğitimler... Son birkaç günde ve haftada, bize sözü verilen teknolojilerin çok hızlı ve kötü bir şekilde uygulandığını gördük. Bu ani geçiş, altyapısı sağlam sistemler üzerine oturtulmadı. Şirketler de bu uzaktan çalışma yöntemiyle çalışanlarını denetleyebilmek için bazı bilgisayar yazılımları satın almaya başladı. Bu da kitlesel gözetimin bir yöntemi... Uzaktan çalışma derken bunun bir gözetim ve takip sistemine dönüşebileceği hesaba katılmamıştı. İdeal olan da bu değil."[69]

Kişisel verilerin toplanması, kameraların yatak odalarına kadar girmesi ne kadar normal tartışılır. Ama şu bir gerçek ki sağlığımız tehdit edilirken bizlerden eğitimimizden, özgürlüklerimizden ve mahremiyetimizden vazgeçmemiz isteniyor. Orwell'in kurguladığı (veya projeyi kaleme aldığı) 1984 romanındaki "Büyük Birader Sizi İzliyor" aşamasına adım adım sürüklendiğimizin henüz farkında değiliz.

69 BBC Türkçe, "Koronavirüs - İnternet güvenliği uzmanı sosyolog Casilli: COVID-19 salgını kitlesel gözetim ve veri toplama sistemlerini güçlendiriyor", Çağıl Kasapoğlu, 2 Nisan 2020 https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-52133084 (Son erişim tarihi: 26.01.2022).

@ekitap_evreni

DİJİTAL KİMLİK

Dünya'nın yeni bir çağa girmesi, planlanan birtakım projelerin gerçekleşmesi, dijital bir hayatın normalleşmesi için küresel bir krize ihtiyaç vardı. Bu kriz ile birlikte, (büyük değişimlere gelecek olan toplumsal tepkilere) bir kalkan bulunması gerekiyordu. İhtiyaç duydukları büyük kalkanı 2020 senesinde dünyaya sundular. Siyasetçilerin; "salgın sonrası dünyanın eskisi gibi olmayacağı" ifadelerinde bulunması veya Sağlık Bakanının "yeni dünya düzenine sert bir giriş yaptık" sözünün arkasında da işte bu gerçek yatıyor.

Ulusal kimlik numaralarının geçersiz kalacağı fakat küresel kod numaralarının dünya genelinde yayılacağını tahmin bile edemezdik. Ama şimdi konuşulan gerçekler arasında. Diğer taraftan yüz yüze eğitimin yerini online eğitim aldı. Sadece bilgisayar ve internet erişimine sağlayabilenlerin aldığı yarım yamalak derslerle iki senemiz geçti. Fakat insanlar her geçen gün buna alışmaya, normal görmeye başladılar. Sonra nakit paranın tedavülden kalkacağı konuşuldu, sanal sistemde yer alan hesaplardan tüm ihtiyaçlarımızı dijital olarak karşılayacak, ödemelerimizi QR kodlarıyla yapacaktık. İş toplantıları evden görüntülü aramalarla yapılmaya başlandı. Yüz takip sistemlerini ve vatandaşlık puanlarını duyduk, hatta Çin'de nasıl uygulandığını bile gördük. Aynı sistemin Türkiye'de denendiğini ve maskesiz insan avında kullanıldığını da gördük. Sağlıktan ekonomiye, eğitimden alışverişe

@ekitap_evreni

kadar ihtiyacımızı gidermek için "aracı" olarak telefon ve tabletlerimizi kullandık. Yani dijital hayata mecburen adapte edildik. Sosyal mesafeye uymayanlar için mesafe koruyucu teknolojik cihazlar üretildi. İnsanların birbirlerine yaklaşmaması için üretilen teknolojik bir cihaz…

Şimdi bir düşünelim, salgın olmadığını varsayarak dijital bir değişim projesini devreye soktuklarını varsayalım. Bir insanı eve kapatmadan tüm işlerini online yapmasını söyleseler di bunu kaç kişi kabul ederdi? Yüz yüze eğitimden kaç kişi vazgeçerdi? Kim kendisine dijital bir kod numarası almak isterdi? Sürekli takip altında olmayı kim dilerdi? Vatandaşlık puanı adı verilen insanlık dışı uygulamayı vicdanen kim kabul edebilirdi? Çok ilginç ama insanlar atılan tüm bu adımların geçici uygulamalar olduğunu düşünüyorlar. Bunların hiçbiri ama hiçbiri kritik iki haftalar veya bir iki senelik geçici salgın için üretilmedi. Kalıcı bir düzen sağlamaya, ama kendilerine hizmet edecek bir düzen sağlamaya çalışıyorlar. Dijital bir dünyanın bize sunacakları ise henüz bitmedi…

İnsanlar başlarına gelen felaketlerin gerçek sebeplerini araştırmanın boş olduğunu düşünürler. Onlar için o an, en acil olan yapılması gerekeni yapmaktır. Alacakları tedbirleri duymak için televizyon kanallarını açmaları yeterlidir. Sağanak yağış olacağı haberini alıp şemsiyeyle dışarı çıkmak gibi… Fakat bazen ekranlardan duydukları veya politikalar gereği bilim çevresinin tavsiyeleri kendi sağlıklarını bozabilir. Margarini öven TV kanallarını izledikleri zaman çoluk çocuğa ekmeğe margarin sürüp yediririler, tüm yemeklerini margarinlerle yaparlar. Bilim insanlarından yumurtanın zararlı olduğunu duyup yumurta yemeyi bırakabilirler. Tavukların hastalıklı olduğunu duyarlarsa tavukları toplu bir şekilde itlaf edebilirler. Ama o sırada süpermarkete gidip

@ekitap_evreni

fabrikada üretilen paketlenmiş tavuk satın alırlar. Yine zamanında sigaranın reklamını doktorlara yaptırmışlardı. Yapılan tavsiyeler, alınan kararlar birilerini zengin ederken toplumun büyük bir kısmı bu alınan kararların kendi sağlıkları için olduğuna yemin edebilirler. Reklamlarda izledikleri bir ürünün veya haberlerde yapılan bir yayının yanlış olmasının bir imkânı var mı? Sağlığımızı bozmak isteyenler hiç ekranlara çıkabilirler mi? Bu iki soruyu soruyorlar. Acı ama gerçek...

Bu yazdıklarım ile anlatmak istediğim şu; insanlar salgın hastalıklardan kurtulmak için sıkı takip altında tutulmanın bir çare olduğunu düşünüyorlar. Telefonla takip, insansız hava araçlarıyla takip, kameralarla takip, akıllı bileklikler ile takip, insanlara verilen kod numaraları ile takip. Bu gibi sıkı tedbir adı altında alınan kararların haklı kararlar olduğunu düşünüyorlar. Ekranlarda kendilerine söylenen ve bilim insanlarının tavsiyeleri üzerine tek çıkar yolun bu olduğunu düşünüyorlar. Tabii bu da yıllar evvel, "sağlığımız için mahremiyetimizden vazgeçmek zorunda kalacağız" diyenleri haklı çıkarıyor. Kim diyordu? Örneğin 2018 senesinde Davos zirvesinde Prof. Dr. Yuval Noah Harari çok açık ve net bir şekilde insanların sağlıkları için mahremiyetlerinden vazgeçeceğini anlattı. Mahremiyet ile sağlık arasında bir savaşın yaşanacağını ve kazananın mahremiyet değil sağlık olacağının da altını çizmişti. Sağlıkları için özgürlüklerinden ve kişisel haklarından vazgeçenler pek tabii mahremiyetlerinden de vazgeçebilirler. Durum bu kadar vahim! Fakat durumun vahametini idrak edebilen insan sayısı ne yazık ki çok az...

Bu gibi gelişmeler bizi küresel ve dijital bir diktatörlüğe, özgürlüklerimizin ellerimizden alınmasına ve zengin elitlerin dünyada at koşturmasına sürüklüyor. Dijital kimlikler gündeme geldi bile. Bu gidişle, öyle görünüyor ki insanlar ulusal

@ekitap_evreni

yerine küresel bir kimliğe sahip olacak. Ülkemizde uygulanan insan kodları dünyanın başka bir yerinde başka bir isimle uygulanıyor. Tabii geçici olarak... Bir dünya vatandaşı olarak kod numarası, hesap numaraları, sağlıklı olup olmadığı, aşılı olup olmadığı, aynı dijital kimlikte birleşecek. Kişi ödemelerini yaparken, kendisini tanıtırken veya seyahat ederken bu dijital kimliğini kullanacak. Bunun reklamını yaptıklarında insanların çok büyük bir kısmının sorgusuz sualsiz bu yeni sisteme sahip çıktığını, toplumun büyük bir kesimi tarafından normal kabul edildiğini göreceğiz. Sağlığımız için diyen bilim insanlarını ve buna mecburuz diyen medya mensuplarını dinleyeceğiz. Daha sonra belli başlı bazı sıkıntıların çıkacağı kaçınılmazdır. Çünkü Çin'de uygulanan "vatandaşlık puanı" meselesi var. Dijital Kimlik hususu ile ne alakası var demeyin. Doğrudan alakası var!

Nakit paranın da tedavülden kalktığını ve ödemelerin tamamen dijitalleştiği bir dünya düşünelim. Bir kişi bankaya borcu olduğu halde ülkesindeki başka bir şehre anne babasını ziyarete gitmek isterse dijital sistem ona seyahat için bilet verecek mi? Yoksa onun onayını almadan buna engel mi olacak? Sosyal medyada mevcut iktidar veya küresel elitler hakkında bir eleştiri yazdığı an internet erişimine engel mi getirilecek? Seyahat etme, alışveriş merkezine girme, hatta arkadaşlarıyla görüşme veya sosyal yaşamın gereklerinden herhangi birini yapmak için puanının yeterli olup olmadığına mı bakılacak? İşte bu gibi sorular aslında soru olmaktan çok büyük bir sorun. Günümüzde bu sorunların çözümünü sunanlar yok, sadece sözcülük yapmakla yetinenler var…

Her teknolojik gelişmeye alkış tutanlar teknolojik her gelişmenin kendileri için tasarlandığını sanıp yanılıyorlar. Atom bombasını, nükleer bombayı ve kimyasal silahları okuma

@ekitap_evreni

yazma bilmeyenler üretmediler. Alanında uzman bilim insanları ürettiler. Yani bilim insanların daha sağlıklı, daha özgür, daha rahat bir yaşama kavuşmaları için kullanılabilir. Ama ruh hastası bir diktatör tarafından veya dünyayı kendi istedikleri gibi dönüştürmeye çalışan elitler tarafından da kullanılabilir. O zaman ihtiyatla yaklaşmak ve her bilimsel çalışmaya "yararlı" dememek gerekiyor. Son bir asrın bize haykırdığı gerçekler arasında ders almamız gereken hadiselerden biri de bu değil mi?

Dijital kimliğin hayatımıza getirdiği kolaylıkların reklamını yaparken bizlerden neler götüreceğinin de konuşulması çok mühim. Teknolojik bir projeye veya ürüne para yatıranların asıl amaçlarını görmek ve tehlikeli sonuçlarını idrak edebilmek gerek. Yoksa ürünün sahibi değil esiri olmamız kaçınılmaz bir son olarak bizleri beklemektedir...

Dijital kimlik hayatın her alanında kullanılan bir yenilik olarak karşımıza çıkacak. Mevcut düzende şirketler ve işverenler iş başvurularında kimlik ile birlikte sağlık raporu da istiyorlar. Dijital kimlik ile birlikte bu rapor işi son bulacak. Zaten sistem bireyin sağlıklı olup olmadığını anında gösterecek. Ayrıca her yıl düzenli aşılanıp aşılanmadığına da bakılacak. Aşıları tam olmayana iş imkânı verilmeyecek. Fakat daha önce de bahsettiğim gibi bunlar elitlerin projeleri. Tam manasıyla muvaffak olup olmayacaklarını henüz bilmiyoruz. Ama böyle bir projenin varlığı inkâr edilemez. Gerek dijital kimlik meselesi, gerek yapay zekâ ve transhümanizm meselesine komplo teorisi olarak yaklaşmak gerçekleri inkâr etmek olur. Bu konuda bilgisi olmayanlar teknoloji alanında yapılan gelişmelerin ve çalışmaların farkında olmadıkları için anlatılanlar onlara komplo teorileri gibi geliyor.

@ekitap_evreni

Dijital bir dünya kurmayı başarırlarsa ve bireyler mahremiyetlerinden vazgeçerlerse, her istendiğinde aşı olmaya mecbur bırakılırlarsa, doğum kontrolü bile devlet tarafından sürekli yapılır, aile mefhumu yıkılır, insanlar her türlü hak ve özgürlüklerinden ödün verirlerse o zaman onlara;

"Neden böyle bir hayatı tercih ettiniz?" diye sorulacak.

Soranlar şu cevabı alacaklar;

"Çünkü sağlığımız tehdit altındaydı!"

@ekitap_evreni

WEB 3.0

1980'lerin sonlarına doğru tanıştığımız Web 1.0 çok az kullanıcıya sahipti. 21. Asra girmemizle kullanmaya başladığımız Web 2.0 ise dünya genelinde birçok meslekten, eğitime, medya sektöründen, eğlence dünyasına kadar herkesi etkileyen bir gelişme oldu. Sosyal medyayı bir araç olarak kullanmaya başlayan insanlar artık sosyal medyayı bir amaç olarak görüyorlar. Yedikleri yemeklerden, gezdikleri mekânlara, yaptıkları işlerden özel hayatlarına kadar milyonlarca insan sosyal medyada yaptıklarını paylaşmaya başladı.

Aslında Web 2.0'ın ismen dile getirildiği 2004 yılından itibaren Web 3.0 konuşulan bir kavramdı. Ne zaman hayatımıza gireceği konusunda net bir tarih açıklanamıyordu. Kripto paraların yayılmasıyla Web 3.0 tekrar gündeme geldi. Blok zincirleri ve Metaverse kavramları Web 3.0'ın bir nevi ilan edilmesiydi. Sebebini şöyle açıklayabiliriz:

Web 1.0'da aracılar sunuculardı. Etkileşim için bir sunucuya ihtiyaç duyuluyordu. Yani siz herhangi bir uygulamaya tek bir tıkla bağlanamazdınız. Bu sunucular yerini platformlara bıraktı. Buna da Web 2.0 ile geçtik. Sosyal medya platformlarına üye olarak, indirdiğimiz bir uygulamayla tek tıkla bağlanabiliyoruz. Peki aracı olmadan internet erişimi mümkün mü? Bunu da Web 3.0 sağlayacak. Web 3.0 aracı olmadan, merkeziyetsiz bir bağlantı sağlayacak. Application yani uygulamalar yerini Dapplication'a (Decentralized-app) yani

@ekitap_evreni

merkeziyetsiz uygulamalara bırakacak. İnsanların internete erişimi önceden aracılarla yapılırken artık aracı olan kullanıcının kendisi olacak. Dinlediğiniz şarkılar, okuduğunuz haberler, makaleler veya internetten aldığınız herhangi bir verinin ücreti aracılara değil, direk olarak kullanıcıya aktarılacak. İşte burada, "merkeziyetsiz" bir internet erişim ağında Metaverse devreye giriyor. Aynı zamanda internetin hızlanması, VR gözlüklerin geliştirilmesi Web 3.0'ın ayağını kuvvetlendiriyor.

Web 3.0 aynı zamanda yapay zekâ ile de bağlantılı bir gelişme. Semantik web kavramı da burada devreye giriyor. Semantik web kelimelerin çevirileri dışında içerdikleri anlamları da ifade eder. Bu da arama motorlarının öncekinden daha akıllı olacağı anlamına gelir. Bu sebeple bu kavramı "anlamsal web" olarak kullananlar da var. Yapay zekâya bağlı olan arama motorları aramak istediğimiz bir kavramı, bir kelimeyi veya bir cümleyi tanımlayarak bizim aslında aradığımız manayı sunacak. Yani bizi daha çok anlayacak bir sistemden bahsediyoruz.

İnternetin kurucusu Tim Barners-Lee'nin gelecekteki web hakkında şöyle bir öngörüsü bulunmaktaydı:

> *"Web için bir hayalim var, öyle ki bilgisayarlar web üzerindeki bütün veriyi, içerikler, linkler ve insanlarla bilgisayarlar arasındaki bütün işlemler gibi, analiz etmeye muktedir olacaklar. Henüz ortaya çıkmamış olsa da ortaya çıktığı zaman anlamsal web ile birlikte ticaretin günlük mekanizmaları, bürokrasi ve günlük yaşamlarımız, birbiri ile konuşan makineler tarafından yürütülecek. İnsanlığın asırlardır konuşup durduğu "akıllı ajanlar" nihayet gerçekleşecek."*[70]

70 Günce Ali Bektaş, "İnternet tabanlı eğitim sistemlerinde Web 3.0 teknolojisinin kullanılması üzerine bir uygulama", Yüksek Lisans Tezi, Kasım 2012, Ankara, s.26.

@ekitap_evreni

İnsanın hayatının bir parçası haline gelen internet "Nesnelerin İnterneti" ile insanın eşyalarının bir parçası, "Bedenlerin İnterneti" ile de vücudunun bir parçası haline gelecek. Civardaki neredeyse tüm nesnelerin internet erişimi ve birbirleriyle bağlantısı insanın hayatını derinden etkileyecek. Bunun ürkütücü ve etik olmayan yanı ise insanların buna mecbur bırakılmaları olacak.

Nesnelerin İnterneti ve Bedenlerin İnterneti nedir? İki ayrı başlıkta özetlemeye çalışacağım.

Nesnelerin İnterneti (Internet of Things/IoT)

Evlerimizde internete bağlanabilen kaç cihaz var? Bilgisayar, tablet, televizyon ve telefonlar dışında internete erişimi olan başka cihazların olduğunu düşünebiliyor musunuz? Akıllı buzdolabı, akıllı elektrik süpürgesi, akıllı saat, akıllı fırın internete erişim sağlayabilecek nesneler arasında bulunuyor. Hatta aydınlatma sistemleri, bahçelerdeki sulama sistemleri, iç ve dış kapılar ve daha birçok nesnenin internet erişimine şahit olacağız. On yıl evvel internete bağlanan nesnelerin sayısı beş altı iken 2022 itibariyle bu rakamın ona katlanarak elliyi aşacağı tahmin ediliyor.

Tüm bu nesneler internete erişmekle kalmayacak kendi aralarında koordineli hareket etmeye başlayacaklar. Bahçedeki sulama sistemi ne zaman sulama yapılacağını bilecek, buzdolabı hangi ürünün nereye konması gerektiğini bilecek, elektrik süpürgeleri kendilerini şarj edip tekrar temizliğe devam edecekler. İnsanın evinde müdahale etmesi gereken çok az nesne kalacak.

Nesnelerin İnternetini sadece ev ile kısıtlı tutmak istemiyorlar. Bir çöp konteyneri internete erişim sağlayabilirse dolu-

@ekitap_evreni

luk oranı takip edilebilir ve yapay zekâya bağlı olan akıllı ve insansız çöp aracı zamanında çöpü alabilir.

Akla gelebilecek her türlü nesne, teknolojik entegrasyonlar yapılarak akıllı hale getirilebilir. Örneğin bir kavanoz, çeşitli sensör ve araç entegreleriyle içerinde kaç kilogram ürün bulunduğunu veya doluluk oranını tespit edebilir. Buna ek olarak nesneler, Wi-Fi, Bluetooth veya benzeri ağ araçlarıyla erişilebilir veya iletişim kurulabilir hale getirilebilir. Bu sayede başka nesnelerle veya insanlarla temas kurarak, faydalı amaçlar doğrultusunda kullanılabilir. Örneğin, reçel kavanozu olarak kullanılan bir akıllı kavanoz, doluluk oranı %10'un altına düştüğü zaman başka nesnelere veya doğrudan sahibi olan insana ağ yoluyla bilgi göndererek reçelin bitmekte olduğunu hatırlatabilir. Buna ek olarak markette alışveriş yapan bir insan, evde ne kadar reçel kaldığını öğrenmek için mobil cihazından evdeki telefona bağlanarak doluluk oranını kontrol edebilir.[71]

Nesnelerin internetinin hayatı kolaylaştıracağı ve insanların zaman ve enerji tasarrufu yapacağı aşikâr... İnsana ihtiyacın gün geçtikçe azaldığı dünyada 'madde' odaklı yaşamın insanın maneviyatının tehlikeye soktuğu da bir gerçek... Ayrıca sensör ve vericilerle dolu, dokunduğumuz her nesnenin internet erişimi sağladığı konutlarımızda, yatak odalarımıza kadar teknolojiye boğulduğumuz bir dünyada nasıl sağlıklı kalabileceğiz? Bu da ayrıca değerlendirmemiz gereken bir konu.

Evinizdeki işleri neden dert ediyorsunuz ki? Onların hepsini cihazlar halleder. Siz VR gözlüğü takarak Metaverse evrenlerinde keyfinize bakın. Sanal iş toplantınızı yaptıktan sonra, sanal yabancı dil dersinizi alın, sanal ortamda arka-

71 Nesnelerin İnterneti (IoT) Nedir? https://www.milleni.com.tr/blog/teknoloji/nesnelerin-interneti-nedir (er.tar:03.01.2022).

@ekitap_evreni

daşlarınızla veya ailenizle buluşup sohbet ettikten sonra kalan vaktinizi evde odanızdan hiç çıkmadan sanal âlemde mekânları gezerek, gözlüğü çıkarmadan dizi film izleyerek veya saatlerce oyun oynayarak harcayabilirsiniz. Sakın ama sakın dışarıya çıkmayın, çıkarsanız sağlığınız bozulabilir. Doğadan, çevreden, sosyalleşmekten, ailenizle bir araya gelmekten kaçının... Bunları açık ve net bir şekilde söyleyemiyorlar tabii ki ama ağızlarındaki bakla ve sizler için tasarladıkları yeni düzen işte tam olarak bu! Ama bu düzen kurucuların kendi hayatları sizin için tasarladıklarından çok uzak. Onlar azalan nüfuslu dünyada dalından meyve yemenin, çıplak ayakla toprağa basmanın, temiz sularda denize girmenin, doğal ürünlerin tadına bakmanın ve sanal yerine gerçek mekânların sahibi olmanın keyfini çıkarmakla meşgul olacaklar.

Aklımıza gelebilecek her türlü nesnenin internete bağlanması yani maddelere yeni bir fonksiyon kazandırılması sırayı yaşayan canlılara getiriyor. İnsanlar ve hayvanlar internete bağlanabilir mi? Yoksa siz *Black Mirror* ve benzeri yapımları kurgudan ibaret mi zannetmiştiniz?

Sırada bedenlerin interneti var...

Bedenlerin İnterneti (İnternet of Bodies/IoB)

İnsanların internet erişimi önceden taşınabilir cihazlarla gerçekleşemiyordu. Günümüzde akıllı telefonların hayatımıza girmesi, internetin hızlanması, uygulamaların artmasıyla insan artık yürürken bile internet erişiminde kalmaya devam ediyor. Cepte, çantada taşınabilir araçlar artık giyilebilir hale geldi. Örneğin akıllı saatler. Gün içinde sizin vücudunuzla bağlantıya geçerek kalp ritminizi ölçüyor ve internet erişimiyle bu verileri sizinle paylaşabiliyor.

@ekitap_evreni

Giyilip çıkarılabilir teknolojiler yerine kitapta birkaç yerde değindiğim çipler de bedenlerin internete erişimine katkı sağlayacak şekilde geliştiriliyor. Hasta olup olmadığınız üçüncü kişilerle paylaşılacak, belki de bu veri trafiği insanoğlunun mahremiyet kavramını unutmasına sebep olacak. Ayrıca yine beyne yerleştirilecek bir cihaz vasıtasıyla insanı dijitale taşıma projesi var. Bu aşama için Elon Musk'ın Neuralink projesini örnek olarak gösterebiliriz.

Bir de internetin insan beynine entegre edilmesi hadisesi var. Neokortekslerin dijitale entegre edilmesi Ray Kurzweil'in tasarladığı projelerden sadece bir tanesi. Yirmi dört saat sisteme bağlı beyinler ve bilgiye erişimin beyin ile birlikte sanal ağa bağlanıp buluttan çekilmesi insanın hayatını tümden değiştirecek kan donduran bir düşünce. Alıcıların aynı zamanda verici olarak kullanılması, bilgiye ulaşmak için bunu kabul eden insana veri yüklenmesi kaçınılmaz bir durum. Bu durum insanın programlanmasını ve kontrolünün kolaylaşmasını getirir ki bu geri dönüşü olmayan distopik bir dünyaya adım atmamızı sağlar.

@ekitap_evreni

METAVERSE

"Güvenilir biçimde çalışan aletler ve mekanizmalarda Tanrı'yı görüyorum. İnsan mekanizmasının sınırlı duyusal departmanlarından daha güvenilirler."
Buckminster Fuller

Çocuklarımızı daracık evlerde büyütürken onlara koşacak, toprağa basacak, arkadaşlarıyla oyunlar oynayacak alanları sağlayamıyoruz. Eskiden kapılarının önünde oynayan çocuklara artık rastlamaz olduk. Çocuklarının başlarına bir şey gelir korkusuyla sokağa çıkmalarına izin vermeyen ebeveynler de haklı. Bu durumda hem anne babaların hem de çocukların sığındıkları yer telefonlar, tabletler ve bilgisayarlar oluyor. Aslında sanal dünyanın tehlikesi dışarıdaki kadar fazla…

Bilgisayar oyunları ve sanal dünya (teknolojinin üstel bir şekilde yükselmesiyle birlikte) o kadar hızlı bir şekilde ilerliyor ve gelişiyor ki çocuklar ve gençler bile bu hıza yetişemiyor artık. Bu baş döndürücü değişim hem ürünlerde ve programlarda kalite artışına hem de insanların ekranların karşısında daha fazla zaman geçirmelerine neden oluyor. Öyle ki bilgisayar oyunu oynarken hayati ihtiyaçlarını unutup ölen insanları, kundaktaki bebeklerini unutarak ölümüne sebep olan aileleri, yoğun uykusuzluk ve oyun stresiyle birlikte kalp krizleri geçirenleri duyuyor, haberlerine şahit oluyoruz. Tabii bunlar en acı tablolar. Telefon bağımlılığı özellikle

@ekitap_evreni

çocuklarda yayılıyor ve bu beraberinde birçok hastalığı tetikliyor. Örneğin elindeki telefona ara vermeden bakma ihtiyacı hisseden ve tuvalet ihtiyaçlarını oturdukları yere yapan çocuklara sık rastlanıyor. Ayrıca; baş ağrıları, baş dönmeleri, denge kaybı, göz ağrıları, göz bozuklukları, konsantrasyon eksikliği, sürekli bakma ihtiyacı hissedildiği için psikolojik bunalımlar, toplum içinde kendilerini yalnız hissetme gibi sanal dünyaya bağımlılığın getirdiği rahatsızlıklar ve olumsuzluklar gözümüzün önünde duruyor.

Sokağa çıkma yasaklarında ve online eğitim sürecinde tablet ve telefon kullanımları iki kat arttı. Bu neredeyse uyku ve yemek dışında tüm zamanı küçük ekranlar karşısında geçirmek demek. Çocuklar ekran karşısında ders gördü, ekran karşısında sohbet etti, ekran karşısında büyükleriyle hasret giderdi ve kalan zamanlarını da ekran karşısında oyunlar oynayarak geçirdiler. Öyle ki ekran karşısında uyuyakalan veya elinde telefon, tabletlerle iki büklüm sızıp kalan çocuklar gördük.

Sürekli bakma ihtiyacının doğurduğu; "sanal dünyadan kopmanın getirdiği huzursuzluktan" biraz bahsetmek istiyorum. Bilgisayar oyunları ve konsolların hayatımıza girdiği yıllarda oyunların bir sonu vardı. Bir amaç, bir maksat, hikâyesi ve bir finali olan kurgulardan ibaretti. Teknolojinin hızlı gelişimi oyunların sürelerini artırdığı gibi hiç bitmeyen ve sürekli kazanım sağlanan oyunlar girdi hayatımıza. Bu oyunları oynayanlar; puan, altın, güç, asker, kıyafet, silah vs. almak ve geliştirmek için sürekli ekran karşısında vakit geçirmeye başladılar. Öyle ki bu sanal dünyanın gerçek olmayan temaları parayla bile satılır hale geldi. NFT (Non-fungible Token) ya da Türkçe ismiyle "değiştirilemez jeton" ile dijital varlıklar özellik ve ayrıcalık kazanmış oldular. Yani bu gibi sanal değerle-

@ekitap_evreni

ri olan, satışa çıkarılan verilerin telifleri de sağlanmış oldu. Bu veriler veya veri birimleri dijital ortamdaki bir defterde depolanıp bir blok zincirine (Block chain) bağlanıyor. Bu blok zinciri ise sürekli olarak büyüyen bir kayıt listesi. NFT'nin piyasa değerinin 2020 itibari ile tam üç katına çıktığı ve 250 milyon doları aştığı açıklandı.

İnsanlar artık sanal dünyada yaşamayı bir ayrıcalık olarak görmeye başladılar. Gerçek paralar sanal dünyaya aktarıldı, elle tutulamayan verilere ve sanal objelere son yıllarda o kadar çok harcama yapıldı ki bu iş kendi kendine bir sektör haline geldi. Artık gerçek paraların sanal dünyaya aktarılma süreci de pek tartışılmıyor, artık sanal paraların sanal alışverişlerde nasıl kullanıldığı hakkında konuşuluyor.

Bilinçli aileler çocuklarının çok fazla telefona, tablete ve sanal dünyaya bağımlı hale gelmesine izin vermiyorlar. Tamamen reddetmek ve yasaklamanın da çok yanlış olduğunu biliyoruz. Çocukları teknolojiden tamamen kopartmayacağız fakat onların teknolojiye esir hale gelmelerine de engel olmamız gerek. Çocukların toprağa basmaya, arkadaşlarıyla bedenlerini yoracak (geliştirecek) fiziksel oyunlar oynamaya, sosyalleşmeye, spor yapmaya, kitap okumaya, gezip yeni yerler öğrenmeye ve birçok geliştirici aktiviteye katılmaya ihtiyaçları var. Birileri tüm bu ihtiyaçları sanal dünyada önlerine sürmenin ve yeni uygulamalardan milyarlarca dolar para kazanmanın peşinde. Aynı zamanda çocuklarımızı sanal dünyanın bir kölesi haline getirmeye de çalışıyorlar. Bunu arttırılmış gerçeklik veya sanal evren olarak tanımlayabileceğimiz, internetin yerini alacak olan yeni bir sistem ile yapacaklar.

Metaverse ile...

@ekitap_evreni

Meta yani öte/ötesi ile Verse yani (Universe) evren kelimelerinden oluşan bir kavram. Tam olarak şöyle çevirebiliriz; Evren Ötesi. Bazı tanıtım yazılarında ve haberlerde Metaverse "Kurgusal Evren" olarak duyuruldu. İnternet hızının ve kullanılan cihazların kalitelerinin artması insanların aklına "daha ne kadar ileri gidilebilir ki?" sorusunu getiriyordu. Anlaşılan o ki, elli sene evvel akıllı telefonları bugünkü manada anlayamadığımız gibi 2021 senesinde de önümüzdeki elli senede ne gibi değişiklikler olacağını tahayyül edemiyoruz. Fakat şu bir gerçek ki hedonist bir yaklaşımla durmadan ilerlemek isteyen üreticiler kasaları dolmaya devam ettikçe çok daha fazlasını yapacaklar. Yeni üretilecek cihazlar ve tasarımlar için bugün kullandığımız mevcut tasarımlar yeterli gelmeyecek. Bu sebeple Metaverse'ün tamamen yaygınlaşması ve tutunabilmesi için 5G ve 6G teknolojilerine ve VR Gözlüklere ihtiyaç duyulacak. İnsanın ruh sağlığının, zihninin ve fiziksel sağlığının ne derece etkileneceği ise hiç tartışılmıyor. Bugün çocuklarının ellerinden saatlerce oynandığı için şarjı biten ve şarja takılı bir şekilde oynamaya devam edilen telefonları ve tabletleri alamayanlar var. Buna bir de sanal gerçeklik gözlükleri eklenecek ve ebeveynlerin işlerini zorlaştıracak gibi görünüyor.

Fiziksel insanların sanal dünyaya girebildiği, orada hareket edebilerek, çeşitli etkinliklere katılabildiği, dolaşabildiği, hatta yer satın alabildiği çevrimiçi bir dünyadan bahsediyoruz. Hatta sanal dünyalar topluluğu bile diyebiliriz. Çünkü orada bir sınır yok ve yazılımlar devam ettikçe büyüme de devam edecek. Gerçek hayattan bir gözlük vasıtasıyla çıkıp sanal âlemde saatlerini, günlerini harcayan insanların bir arada etkinlikler yapabilmesi de bu yenilikler arasında. İnsanlar eve kapatıldıkça bu gibi çıkış yolları cazip gösterilecek ve dijital bir hayatın dışarıdakinden daha güvenli olduğu anlatılacak.

@ekitap_evreni

"Sakın çıkmayın, insanların arasına karışmayın size virüs bulaşabilir. Neden toplantı yapmak için şirkete gitmek zorunda olduğunuzu hissediyorsunuz ki? Bu artık geçmişte kaldı. Hem sizin için çok sağlıklı bir tercih olmayabilir. Sosyal mesafenizi sağlayamayabilir ve hastalık kapabilirsiniz. Siz en iyisi evinizden çıkmadan metaverse ile bağlanın ve işyerinize kadar yorulmadan toplantımızı ister yatak odanızdan, ister mutfağınızdan gerçekleştirin" diyecekler. Bunun altyapısı hazırlanmadı mı? Ya da bizler zaten bunları yakın bir zamanda duymadık mı?

Metaverse'ü sadece eğlence amacıyla tasarlamadılar. Sanal turizm adını verecekleri bir sistemle dilediğiniz ülkenin, dilediğiniz şehrini sokak sokak gezebilecek, tarihi eserlerin yanına yanaşabilecek, ziyaretlerinizi yapabileceksiniz. Tabi bunu ücretsiz yapamazsınız. Sanal turizm şirketleri sizin ayağınıza, hatta daha net bir ifadeyle sizi oturduğunuz yerden tura götürdüğü bu hizmetin karşılığını sizden elbette alacak. Nakit paranın (tam tarihi netleşmese de) tedavülden kaldırılması planlanıyor. Siz evinizden çıkmadan çalışabilir ve örneğin hesabınıza yatan parayla yine hiç dışarı çıkmadan, İtalya'nın Floransa şehrine sanal bir ziyaret gerçekleştirebilirsiniz. Ne kadar heyecanlı değil mi? Ama daha bitmedi! Suudi Arabistan metaverse ile Kâbe'nin ziyaret edilebileceğini ve hac simülasyonunun tasarım aşamasında olduğunu açıkladı.

Metaverse aynı zamanda birbirinden bağımsız birçok sektörün çalışma sistemini "küresel" bir ağa bağlamanın en kolay yolu. Hayatın her alanında yaşanan dijital değişimin tek bir bulut içinde toplanmasını sağlayan bir araç olarak da düşünülebilir. Mark Zuckerberg, Metaverse tanıtımında şunları söylemişti; "Hayal edebileceğiniz herşeyi yapabileceksiniz. Arkadaşlarınızla bir araya gelmek, çalışmak, öğrenmek,

@ekitap_evreni

oyunlar oynamak." Reklamın ilgi çekici olması tüm bunların dijital bir ortam içinde yapılabilmesi... Öğrenmekle veya eğitimle ilgili yapılabilecek bir değişiklik insanların online eğitim sisteminde yaşadıkları bir problemi de ortadan kaldırabilir. Teorik-pratik olarak ikiye ayırabileceğimiz ders sistemimizde, teorik olanın online platformda, pratik olanın yüzyüze, sınıflarda veya laboratuvarlarda uygulanması onlar için bir problem idi. (Tabii burada benim tamamen yüz yüze eğitimi savunduğumu da belirtmek isterim) Metaverse ile birlikte, belki de bu işi planlayanlar pratik eğitimleri de arttırılmış gerçeklik ile vermek isteyebilirler. VR gözlük ile spor hocasını karşısında gören bir öğrenci eğer hocasıyla birlikte sabah sporu yapabiliyorsa dijital bir laboratuvar ortamında deney de yapabilir. Özel sensörlü kollar belki de siz hareket ettikçe laboratuvardaki robotik kolları harekete geçirecek, böylelikle bir kimya bölümü öğrencisi evinden çıkmadan deney yapmayı öğrenmiş olacak. Japonya'da marketteki bir robot sahibinin evdeki hareketlerini sensörler vasıtasıyla yaparak raflara ürünleri dizmeyi başardı.

Her teknolojik gelişmede olduğu gibi Metaverse hususunda da mahremiyet kavramına saygı duyulacağı, bu ortamda insanların kendilerini güvende hissedeceğini, takip edilme gibi hususların yaşanmayacağı gibi yalanları tekrar duyuyoruz. Acaba şu an kullandığımız internet sisteminde ve sosyal medya üzerinde böyle bir güvenliği sağlayamayanların bu iddiasına inananlar var mı? Daha henüz facebook'ta bunu sağlayamayan ve bundan nemalanan Zuckerberg Metaverse üzerinde nasıl böyle iddialı konuşabilir diyebilirsiniz ve bu konuda haklısınız. Çocuklarımızın kaybolacağı sanal evrenlerde onlarla tanışanlar, onlarla sınırsız iletişim kurmak isteyenler ve onları yönlendirenler çıkacak. Gençler ve çocuklar bunu

@ekitap_evreni

bağımlı hale getirirlerse ailelerine ayırdıkları vakit bugün olduğundan daha az olacak. Mahremiyet kavramının yanı sıra aile mefhumunu da etkileyecek bir dizi problemler ardı sıra toplumu dönüştürmeye ve bitirmeye devam edecek.

Toplumsal etkisini bugün bile öngörmek mümkün. Zaten günümüzde aileler bir araya geldiklerinde birbirlerinin yüzünü görmüyorlar. Çünkü herkes ya bir ekran karşısında veya telefonla meşgul oluyor. Düşünmek zor değil. Herkesin VR gözlük takıp birbirlerini hiç görmedikleri bir ortamda sağlıklı bir evlat yetiştirmenin nasıl güç olacağı ortada. Bireylerin ruh sağlıkları etkilendiği gibi toplumsal bir psikolojik bunalıma girileceği ve sosyalleşmenin dijitalleşmeye dönüşeceği tehlikesini de göz ardı etmemek gerekir.

> *"Düşük maliyetli, her yerde ve her zaman bulunabilen dijital teknolojiler sayesinde düşüncelerimizi, kararlarımızı ve anılarımızı giderek ucuzlaşan mobil aygıtlara ve bunların da ardında duran akıllı bulutlara aktarabildik. Bu "dış beyinler" hızla biçim değiştiriyorlar: "Beni tanıyan" nesnelerden "beni temsil eden" nesnelere, buradan da "ben olan" varlıklara dönüşüyorlar. Aslında bunlar bizim dijital kopyalarımız haline geliyorlar. Sizi bu kaygılandırmıyorsa bir de önümüzdeki beş yıl içerisinde bu dış beyinlerin 100 kat daha güçlendiklerini düşünün."*[72]

Gerd Leonhard'ın bu tespitleri üzerinde durmalı, düşünmeli ve çareler bulmak için çabalamalıyız. Teknoloji neden ısrarla birilerinin istediği şekilde ilerlemek zorunda? İnsanlığın faydası için bir adım atılması gerekiyorsa neden önümüze sadece tek bir yol çıkıyor? İnsanlara tercih şansı verilmiyor. Sabah akşam bir ürünün reklamı yapılırsa pek tabii alıcısı çıkar.

72 Gerd Leonhard, Teknolojiye Karşı İnsanlık, s.23.

@ekitap_evreni

Ürün faydalı olsa da olmasa da alıcısı çıkacaktır. Milyon dolarlarca para aktarılıp reklamı yapılan bir ürünün dini, ahlaki ve etik yönünü çok az kişi sorgulayacaktır.

Makineleşmenin ve dijitalleşmenin getireceği sorunları konuşmak kimseyi teknoloji düşmanı veya bilim karşıtı yapmaz. Geleceğimiz için ve çocuklarımız için bu mevzuları en detayına kadar irdelemeli ve dünyanın birilerinin tasarladığı veya kendi çıkarları için dönüştürmeye çalıştığı yöne doğru gitmesine boyun eğmemeliyiz.

Sanala yönlendirip gerçeği elimizden alanlar

İnsanlar metaverse arazisi satın almaya başlıyor. Orta yaş üzeri insanların ve ebeveynlerin tam olarak algılayamadığı, kavramların ve anlatılanların karmaşık geldiği bu düzende birileri bu karışıklıktan faydalanarak gençleri ve çocukları bu bataklığa dâhil etmek istiyor. Gerçek hayatın zorluğu, işsizlik, geleceğe dair ümitsizlik ve yanlış tercihler insanın zayıf yönünü harekete geçiriyor ve insan gerçeklerden uzaklaşmaya başlıyor. Kendisine bir çıkış kapısı veya kendisini iyi hissettirecek bir bahane bulmaya çalışıyor. İyi hissettiren, gerçek olmasa da başarılar elde etmek isteyen, oyunlar kazanan, binalar inşa eden, şirketler kuran hayali bir adam olmak kendisine haz veriyor. Bunu iyi bilen içerik üreticileri ise özellikle gençlerin bu zayıf yönlerinden faydalanmaktan çekinmiyorlar.

Metaverse sizlere sanal dünyada dolaşmanızı sağlayan bir avatar oluşturmanızı istiyor. Bu avatar kendi suretinizde de olabilir. Bu avatarın saç şeklini, göz rengini, kıyafetlerini değiştirebilirsiniz. Oyunlara veya iş toplantılarınıza o avatarınızla (yani sanal dünyadaki siz) katılabilirsiniz. Bu anlatılanlar bize çok uzak veya ulaşılmaz gelebiliyor. Fakat teknolojinin

@ekitap_evreni

hızlandıkça büyüdüğü, büyüdükçe hızlandığı ve baş döndürücü bir gelişim ile hayatımızda yer bulması bir gerçek.

Bill Gates; çoğu çalışanın önümüzdeki iki veya üç yıl içinde sanal toplantılarını metaverse'de yapacağını tahmin ediyor. Gates, metaverse toplantılarının benimsenmesinin yavaş olacağını, çünkü birçok kişinin sanal gerçeklik gözlükleri gibi deneyime tamamen dalmak için araçlardan yoksun olduğunu söyledi. Ancak, kullanıcıların sanal olarak daha bağlı hissetmelerine yardımcı olmak için üç boyutlu avatarlar ve uzamsal sesle yapılan ilerlemeler konusunda iyimser olduğunu dile getirdi. Gates, "Hala yapılacak bazı işler var, ancak teknolojinin ofiste birlikte olma deneyimini gerçekten kopyalamaya başladığı bir eşiğe yaklaşıyoruz" dedi. Metaverse, kullanıcıların sanal bir evrende "yaşadığı" VR, artırılmış gerçeklik ve video gibi teknolojileri birleştiren dijital bir âlemdir. Meta CEO'su Mark Zuckerberg de dâhil olmak üzere meta veri tabanının destekçileri, meta veri tabanının modern internetin yerini alabileceğine inanıyor. Zuckerberg, metaverse'nin temel bileşenlerinin önümüzdeki beş ila on yıl içinde ana akım haline geleceğini tahmin ediyor. Bu yılın başlarında Meta (eski adıyla Facebook), insanların sanal çalışma odalarında toplanabilecekleri bir VR uygulaması olan Horizon Workrooms'u tanıttı.[73]

İnsanlar metaverse'de arazi satın almaya, hatta inşa etme sürecinde görev almaya yönlendirilirken Bill Gates ise dünya genelinde arazi satın alma işine devam ediyor. İnsanları sanal âleme hapsederken toprağın önemini, gerçeğin sanaldan daha değerli ve kıyas bile edilmeyecek derecede kıyme-

73 USA Today: "Bill Gates predicts our work meetings will move to metaverse in 2-3 years" https://www.usatoday.com/story/tech/2021/12/10/bill-gates-metaverse-work-meetings-predictions/6459911001/ (er.tar: 12.12.2021).

@ekitap_evreni

tini çok iyi biliyor. Bu kıyası yaparken sanal âlemin gerçekçi olmasını gerekçe göstererek bu tartışmayı başlatanlar çıkacaktır. *Matrix* filminde olduğu gibi hangisinin gerçek olduğu tartışmaya açılabilir mi? Gerçek arazileri toplayan sadece Gates değil. Metaverse tanıtımı yaparak insanları bu alana yönlendiren Zuckerberg'te alan genişletmeye devam ediyor.

"Teknoloji milyarderi ve Facebook'un ana şirketi Meta'nın CEO'su Mark Zuckerberg, Hawaii'de sahip olduğu topraklarını genişletti. 37 yaşındaki girişimci Kauai adasında 17 milyon dolar karşılığında 450 dönümlük arazi daha satın aldı. Böylelikle Zuckerberg'in Ko'olau Ranch adını verdiği mülkü, Kauai'nin kuzey kıyısında yaklaşık 6 bin dönüme ulaştı."[74]

Dizi ve Filmlerde Metaverse

Bir romandan uyarlanan sinema filmi *Ready Player One-2018* (Başlat) Metaverse ile dünyadan soyutlanan insanların sanal âlemde sürdürdükleri hayatı anlatıyor. Baş karakterimiz Wade Watts küçük yaşta ailesini kaybetmiş ve gerçek dünyanın sorunlarından uzaklaşmak için zamanının çok büyük bir kısmını Oasis adlı sanal bir evrende geçiriyor. Oyunun kurucusunun oyun içine sakladığı anahtarın peşine düşen Wade Watts neredeyse bütün insanların VR gözlükler takarak katıldığı sanal dünyada büyük bir mücadeleye girişir.

Yine ünlü *Black Mirror-2011* dizisinin birkaç bölümünde bu konuya yer verilmiş, artırılmış gerçeklik, sanal evrene hapsedilme, insanların gerçek dünyadan soyutlanması, dijital kölelik gibi hususlar ustaca işlenmişti. Dizi genel olarak 21.yüzyılda karşılaşacağımız teknolojilerin insanların hayatını nasıl

74 https://www.ntv.com.tr/galeri/dunya/mark-zuckerberg-hawaii-de-17-milyon-dolara-yeni-arazi-aldi-yerel-halktan-somurgecilik-tepkisi,EQsNFUS4ckm85R1BTU5hgw/QQSFcx3tcE-opplC1Q2e9w (er. ter:02.01.2022).

@ekitap_evreni

olumsuz etkilediğini gözler önüne seriyor. Bazı bölümlerde VR gözlükler yerine şakağa yerleştirilen bir mikroçip vasıtasıyla sanal âleme giriş yapıldığı ve sanal ile gerçeğin pek ayırt edilemediği bir zamanı görüyoruz.

Metaverse ilginç bir şekilde Japon animelerinde de işlenen bir konu. *Sword art Online -2009* isimli animede insanlar kafalarına taktıkları kaska benzer bir başlık ile sanal evrene giriş yapıyorlar. Sword art online ise sanal evrende insanların kendi avatarları katılabildikleri bir oyunun adı. Fakat oyunun sahibi çıkış tuşunu iptal ediyor. Kaskları ile bağlanan insanlar çıkış tuşuna basamadıkları için sanal âlemde hapsoluyorlar. Oyundan çıkmanın son yolu son bölüme ulaşıp son patronu öldürmek… Fakat oyunda kendileri ölürlerse gerçek dünyada da ölüyorlar, çünkü insanlar o kaskı takarak oyundaki acıları bile hissedebiliyorlar.

Sanal dünya ve gerçek dünyanın birbirine karıştığı, hangisinin gerçek hangisinin simülasyon olduğu anlaşılmayan bir hayatı *Matrix-1999* filminde izlemiştik. İnsanlar sanal âlemde yaşadıkları acıları gerçekte de yaşıyor, hatta bu onların ölümüne bile sebep olabiliyordu. İstedikleri zaman sanal dünyadan çıkamıyor, bunu sadece belirli bölgelerdeki telefona ulaşarak gerçekleştirebiliyorlardı. Aynı zamanda film gerçeği sorguluyor, yaşadığımız hayatın da bir simülasyon olduğunu alttan alta zihinlere yerleştirmeye çalışıyor. Günümüzde Nick Bostrom, Elon Musk gibi bilim insanları bir simülasyonun içinde yaşadığımızı düşünüyorlar.

@ekitap_evreni

DİJİTAL DÜNYA DÜZENİNİN TASARIMCILARI

"Beğensek de beğenmesek de, hayatımızın büyük bir kısmının, bu inanılmaz eşitsizlik anında bile, bu çok zengin teknoloji liderleri tarafından şekillendirildiği bu yeni yaldızlı çağdayız"[75]

Edward Felsenthal
(Time Dergisi Genel Yayın Yönetmeni)

Gates, Musk, Kurzweil, Bostrom, Zuckenberg, Harari...

Ekranlarda, bilim kurgu filmlerinde, distopik romanlarda veya popüler dizi filmlerde karşımıza sık sık çıkan bir kavram; yeni dünya düzeni... İnsanların böyle bir düzen kurulmak istenmesinin sebeplerini bilmemeleri veya meselenin bahsettiğimiz gibi eğlence sektöründe sık kullanılması bir komplo teorisi gibi anlaşılmasına neden oluyor. Yahudiler Fırat Dicle arasındaki toprakların kendilerine vaat edilmiş topraklar olduğuna inanıyorlar. Siyonistler tüm dünya yönetiminin kendi ellerinde olmasını istiyorlar. Yahudi kökenli ama evrimci/tarihçi Prof. Yuval Noah Harari tüm dünyayı değiştirecek; yapay zekâ çalışmaları, robot teknolojisi, genetik çalışmalar yapılırken

75 https://www.ntv.com.tr/galeri/dunya/elon-musk-time-dergisi-tarafindan-yilin-kisisi-secildi,u1eww2j790u0fThzhuoqoIIQ (er.tar: 24.12.2021).

@ekitap_evreni

Mescid-i Aksa altında Süleyman mabedinin aranmasını garip ve boş bir iş olarak görüyor. Zaten Harari'ye göre tüm dinler insanlar tarafından kurgulanmıştır, insanı maddeden ibaret görür ve ölümden sonra bir hayatın olduğuna inanmaz. Bu inanca sahip bir insan dünyayı çok sever ve burada ne kadar yaşarsak kârdır anlayışıyla hareket eder. Harari de teknolojik gelişmelerin insanı ölümsüzlüğe ulaştırabileceğini öngörmekte ve bu çalışmaların önemine değinmektedir.

Yeni bir dünya nizamı insanı mülkiyetsizleştirme, cinsiyetsizleştirme ve dinsizleştirme üzerine kurulmaya çalışılan küresel bir oluşumdur. Gündemin teknoloji ile birlikte çok sık değişmesi ve özgürlüklerimizin kısıtlanması bu amacın aşamalarını hissettirmektedir. Normal olmayan uygulamalar, kültürel dönüşüm, aile mefhumunun değersizleştirilmesi gözümüzün önünde yapılmakta, insanlar geçinmek ve hayatta kalmak için çabalarken bu yapılanlara bir türlü anlam verememektedir.

Ziyaretlerin, iş toplantılarının, eğitimin, alışverişin, hatta seyahatin dijitalleşmesi, kısaca hayatın dijitalleşmesi, kurulmak istenen yeni dünya düzeni için nasıl sistematik çalıştıklarının da bir göstergesidir.

Bu konuda birçok bilim insanı, medya patronları, akademisyenler ve siyasetçiler hizmet ettikleri amaç doğrultusunda verilen talimatları takip ederler. Yediğimiz sağlıksız gıdalar merdiven altında değil laboratuvarlarda üretilir. Kitlesel ölümlere sebep veren nükleer ve kimyasal silahlar bilim adamları tarafından tasarlanır. Ahlaksızlık ve din düşmanlığı çekilen dizi ve filmler yoluyla kitlelere izlettirilmektedir. Bu bilgilerden hareketle kim bilim dünyasının veya medya sektörünün –sadece- insanlık için çalıştığını dile getirebilir?

@ekitap_evreni

Günümüzde öne çıkan bazı isimler yeni dünyayı şekillendirmekle görevlendirilen ve teknolojiyi bu amaç doğrultusunda kullanan bilim insanlarıdır. Aralarında bir işbirliği olsa da bu çok dikkat edilen veya göze batan bir durum değildir. Fakat birbirlerine atıfta bulunarak insanlığın hizmetinde olduklarını anlatıp dururlar.

Bu isimlerden Ray Kurzweil; robot teknolojisi ve android çalışmalarında, Nick Bostrom; yapay zeka ve zihin aktarma projelerinde, Elon Musk; uzay çalışmaları ve Neurolink projelerinde, Bill Gates; iklim krizi ve gen projelerinde, Mark Zuckenberg; metaverse ve dijital dünya projelerinde, Yuval Noah Harari ise işin tarihi, etnik, felsefi ve sosyolojik boyutuyla insanlığı yeni bir inanç sistemine yönlendirme işinde görevli yeni dünya düzeninin tasarımcılarıdır.

Öncelikle burada tek tek tanıtacağımız bu insanların ortak yanlarından bahsetmekte fayda var. Çünkü bu ortak yanları hem onları ve amaçlarını öğrenmek açısından hem de ne gibi bir süreçle karşı karşıya olduğumuzu anlamak açısından çok önemli.

1-Evrim teorisine inanmaları ve insanın evrimini tamamladığını, insanlığın 1.0'dan 2.0'a geçiş aşamasına geçeceğinden bahsedip, Transhümanist bir dönemin hazırlığı içinde olmaları,

2-Agnostik görüşe sahip olmaları... Yani bilimsel olarak ispatlanmadığı için ruhun, ilahi varlıkların bilinemez olduğunu savunan felsefeyi benimsemeleri. Bill Gates, Elon Musk ve Yuval Noah Harari agnostik görüşü savunurlar.

3-Eşcinselliği küresel sistem içerisinde yaymaya çalışmaları… (İçlerinde eşcinsel olanlar da var)

@ekitap_evreni

4-Yeni bir dünya düzeni kurma gayretinde olmaları ve dünyayı şekillendirmekle görevlendirilmeleri...

5-Teknolojiyi insanlığın yararı ve sağlığı için değil insanlığı tahakküm altında tutmak için kullanmaları,

6-İklim krizi bahanesiyle kırmızı et ve balık tüketiminin önüne geçecekleri için veganlığı savunmaları.

@ekitap_evreni

BİLL GATES

Özellikle son 2 senedir adı en çok anılan ünlülerden biri olan Bill Gates kurucusu olduğu Microsoft'u bırakıp aşılama politikası ve iklim krizi ile meşgul olmaya başladı. Dünya henüz koronavirüs adını duymamışken, 2015 yılındaki TED konferansında büyük bir salgının bizleri beklediğini söylemişti. Gates Vakfı BioNTech'e ilk yatırımını ise koronavirüs salgınından önce yaptı. Vakıf, 2019 yılında BioNTech'e 55 milyon dolarlık bir yatırım gerçekleştirdi. Yatırım yaptıkları tek şirket bu değildi elbette. BioNTech dışında biyoteknolojik çalışmalar yapan başka firmalara da yüklü miktarda para aktardılar. Bunlardan biri CureVac'a 2015 senesinde tam 52 milyon dolar yatırım yaptı. Trump ABD başkanı iken Dünya Sağlık Örgütüne verilen fonun kesildiğini ilan edince Bill Gates bu örgüte yatırım yapan en zengin insan olarak yine ön plana çıktı…

1955 yılında doğan William Henry Gates (gerçek ismi budur) Microsoft'u, dolayısıyla Windows'u hayatımıza sokan kişidir. Fakat bir bilgisayar yazılımcısının aşı işine girişmesi, sağlık sektörüne yönelmesi ve yatırımlarını bu alanlara yönlendirmesi hiç şüphesiz tesadüfi değildir. Çünkü Dünya Sağlık Örgütünün ilan ettiği tüm salgınların (kuş gribi, domuz gribi, korona pandemisi) ardından küresel çapta kar edilecek yegâne iş aşı işidir. Bu sebeple Bill Gates yeni ayrıldığı eşi Melinda Gates ile kurdukları "Bill & Melinda Gates Foundation"

@ekitap_evreni

adına pandemi ilanının çok öncesinde bu işe yüklü yatırımlar yaptılar. Zaten Gates yaklaşık 6-7 sene evvel dünyayı kasıp kavuracak, küresel çapta bir pandemiden bahsedip, bir yandan dünyayı uyarırken diğer yandan parasının bir kısmını aşı üretime aktarıyordu.

Bill Gates'in adı son yıllarda pedofili ağının yöneticisi ünlü milyarder Jeffrey Epstein ile anılıyor. Eşinden boşanma sebebi olarak Jeffrey Epstein davasında Bill Gates'in de adının geçmesi medyada sık sık dile getiriliyor. Çocuk tacizcisi Epstein ile görüştüğünü saklamayan Bill Gates pek tabii birlikte kirli işler peşinde koştuklarını itiraf edemez. Yahudi bir ailede doğan Jeffrey Epstein'in geçmişi ise kirli ve karanlık. Milyarder Epstein çocuk pazarlayan ekibin yöneticisi konumunda olduğu için 2008 senesinde bir soruşturma geçirmiş (Bu yıl için bilinen reşit olmayan 36 kız çocuk dava dosyasına eklenmiş), bu soruşturmadan parası sayesinde paçayı kurtarmıştı. 2019 senesinde aynı meseleden dolayı tutuklanıp hücreye atılınca kendini asarak hayatına son verdi. Bill ve eşi Melinda ise 27 yıllık evliliklerine 2021 senesinde son verdiler. Bu boşanmanın Epstein davasıyla bir bağlantısının olup olmaması ise şimdilik sadece merak konusu…

Yeni dünya düzeni kurmak isteyenlerin ortak noktaları vegan ve eşcinsel olmalarıdır. Örneğin; Prof.Dr. Yuval Noah Harari hem vegandır, hem de erkek olan menajeri ile evlidir. Kurulmak istenen Yeni Dünya Düzeni için kollarını sıvayan Gates'in de vejetaryen olduğu biliniyor. Yapay etin tanıtımını yapıp önerdiği için, Türk medyası da hemen bu konu üzerinde durmaya başladı. Hatta Ankara Üniversitesi laboratuvarda yapay et üretmeye başladı bile… İklim krizi meselesinde büyükbaş hayvanları suçlayacakları için ve doğal etin ve üretiminin

@ekitap_evreni

önüne geçmek için altyapısını hazırlamaya başladılar. Bill Gates yapay et için şu tabiri kullanıyor: "Gıdanın geleceği"

Yine en çok tartışılan hususlardan biri 2015 senesinde yaptığı TED konuşmasında söyledikleri. Bir varil ile sahneye çıkan Gates çocukken olası bir nükleer felaketten çok korktuklarını, bunun için gıda stoku yaptıklarından bahsediyor. Nükleer bir bomba patlarsa bodrum kata inip bu varil içine yaptıkları stokları yiyeceklerini düşünmüşler. Olabilecek bir nükleer felakete karşı nasıl bir hazırlık yapılabilir? Ya da bir savaş çıkmadan ne gibi önlemler alınabilir? Devletler bu gibi durumlara her zaman hazırlıklılar. Ama Gates gelecekte bizi bekleyen problemin nükleer bir bombanın değil, dünyayı etkileyecek derecede yayılma ihtimali olan bir virüsten bahsediyor. Bu sırada konferansta izleyicilerin ekranda gördükleri ise mutasyon haberlerinde sık karşılaştığımız bir virüs (İnfluenza, H1N1) resmi oluyor. 10 milyon kişinin ölümüne sebep olabilecek tehlikenin roketler değil virüsler olacağını söylüyor. Gates daha sonra, böyle bir olası salgında ne gibi önlemler alınmalı ve hazırlıklarımız nasıl olmalı sorularına cevaplar veriyor. Günümüz birikim ve teknolojisinden yararlanmak, cep telefonlarının bu iş için aktif kullanılması, yine teknoloji kullanılarak insanların takip edilmesi, küresel çapta iş birliği, salgınla mücadele için simülasyonlar hazırlanması, aşıya yapılan yatırımlar, donanımlı uzmanlar ve askerin bu savaşta (virüsle insanlığın savaşı) aktif olarak kullanılması Gates'in çözüm önerileri arasında yer alıyor. Bill Gates ayrıca şu endişelerini de dile getiriyor; "Kişiler hasta olduklarını bilmeyebilirler, bu şekilde uçağa binebilir, markete girebilir ve virüsü yayabilirler. Virüsün kaynağı tıpkı Ebola gibi doğal bir salgın olabilir ama biyoterörizm de olabilir." Bill Gates bu konuşmayı 2015 senesinde yaptı.

@ekitap_evreni

İnsanlar haklı olarak soruyorlar; "Bill Gates çok öngörülü bir insan mı? Yoksa kurduğu oyunun bir tanıtımını mı yapıyor?" Hiç şüphesiz koronavirüs konusunda, izolasyon, aşı, kapatma kararları gibi konularda en fazla konuşan ve kendisine danışılan kişi Bill Gates. Onun uzman olmadığı bir alanda konuşması birçok insanı rahatsız ettiği gibi kendisini haklı görenler de çıkabiliyor. Hâlbuki herkesin atladığı ve görmezden geldiği bir mesele var, bir sektörde parayı yatıranın dediği olur. Dünya Sağlık Örgütüne yüklü miktarlarda bağışlar yapan Bill Gates'e bu sebeple bir dönem örgüt içinden tepkiler gelmişti. Bill Gates DSÖ'ye ne yapacağını söyleyebilir mi? Neden olmasın? Para aktarmıyor mu? Tabii bu çatlak seslerin uzun sürmediğini de hepimiz tahmin edebiliriz. En büyük yanılgımız tıbbi ya da teknolojik çalışmalarda bu gibi örgütleri bağımsız zannederek aşırı güvenmemiz. Bir bilgisayar yazılımcısının dünyayı kurtarmak için salgından evvel aşı işine milyonlarca dolar yatırması ve hayatlarımız için canla başla mücadele etmesi sadece dünyayı tozpembe görenlerin umudu olabilir... Üstelik hayırsever olarak bilinen Bill Gates bu süreçte kasasından para eksiltmedi, tam aksine girdiği bu işten kar ederek servetini katlamış oldu. Bir kuru ekmeğe muhtaç olanlara aşı götürmek, İsrail'in Filistinli Müslümanlara aşı yardımında bulunması gibi akla mantığa aykırı bir tutum. "İsrail Filistin'e 1 milyon doz kovid aşısı vereceğini duyurdu"(18.06.2021) Üstelik Bill Gates'in Afrika'da yaptığı aşılamalarla çocukları felçli bırakması gibi sorunlar göz ardı edilen büyük problemler arasında yer alıyor.

Bill Gates ve eşi Melinda Gates'in adını taşıyan Bill&-Melinda Gates Vakfı'nın yaptığı aşılar, Afrikalı ve Asyalı çocukların hayatını karartıyor. Bu aşılar nedeniyle sadece Afrika'da bir köyde 50 çocuk felç oldu. Medyada çıkan haberlere

@ekitap_evreni

sinirlenen Gates'in, haberlerin önüne geçebilmek için medya kuruluşlarına sponsor olmaya başladığı ileri sürülüyor. On yıl önce girdiği aşı sektöründe dünyada milyonlarca çocuğa aşı yapan Bill Gates'in asıl hedefi Afrikalı ve Asyalı çocuklar. Her çocuğun aşılanması için çalıştığını ifade eden Gates'in sözde amacı, "kötü sağlık hizmetlerinin ve temiz suyun yetersizliği nedeniyle menenjit ve sıtma gibi hastalıkların sık görüldüğü Afrika'yı korumak." Ancak aşılamada ortaya çıkan sonuçlar Gates'i yalanlarken, bugüne kadar binlerce çocuğun felç olduğu ifade ediliyor. Gazeteci Christina England tarafından yapılan habere göre, özellikle Afrika için geliştirilmiş menenjit aşısı "MenAfriVac", Kuzey Çad'taki küçük Gouro köyünde en az 50 çocuğu felç etti. Menenjit hastalığı için önleyici tedavi olarak tanıtılan "MenAfriVac" aşısı küçük çocukların her birinin halüsinasyonlar görmesine, sarsıntı yaşamasına ve en son olarak da felç geçirmesine sebeb olduğu belirtiliyor. Çad'ın Gouro köyündeki yapılan aşılama sonrası çocuklarda ani baş ağrıları, şiddetli kusma, ağızdan gelen salya ve kontrol edilemeyen sarsıntılar görüldüğü haberleri gelirken, bölgede hastane ve sağlık görevlilerinin olmaması nedeniyle çocuklarını 300 km uzaklıktaki hastaneye götüremeyen Afrikalı vatandaşların yerel yöneticilerden istedikleri yardımların geri çevrildiği belirtiliyor. Aşı sonrası yaşanan rahatsızlıkları görmezden gelen Çad hükümetinin de, MenAfriVac aşısının satışını ve dağıtımını durdurmak yerine, mağdur ebeveynlerin susmaları için onlara para teklifinde bulunduğu ileri sürülüyor. Bill&Melinda Gates Vakfı'nın yanı sıra, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nün de 'MenAfriVac' aşıları ve sonuçları hakkında gerçek dışı bir söylem geliştirdiği görülüyor. Dünya Sağlık Örgütü ve Menenjit Aşısı Projesi (MVP)'nin, tekrar tekrar Afrikalı ve Asyalı çocuklara

@ekitap_evreni

yapılan 'MenAfriVac' aşısının dondurulmadan taşınabileceğini iddia ederek, aşının güvenliği hakkında bariz bir şekilde yalan söylediği ifade ediliyor. Aşının prospektüsü ise açık bir şekilde aşının dondurularak saklanması ve ışıktan korunması gerektiğini vurguluyor. Bill Gates'in, aşı skandalları üzerine hakkında çıkan haberlerin önüne geçebilmek için medya kuruluşlarına ve gazetecilere sponsor olmaya başladığı bildiriliyor. Ancak kimi kuruluşlar Gates'in kirli işlerini ortaya çıkarmaya devam ederken; Gates'in, David Rockefeller, Ted Turner, Michael Bloomberg, George Soros gibi "Siyonist kodamanlar" ile bir araya gelip dünyanın nüfus problemini(!) çözmeye çalıştığı kaydediliyor. Bu noktada, The Telegraph gazetesine verdiği röportajda Bill Gates'in "Benim artık paraya ihtiyacım yok, ben Tanrı'nın işini yapıyorum!" demesi anlamlı bulunuyor.[76]

AFSAM, yani Afrika Stratejik Araştırmalar Merkezi'de sayfasında aynı habere yer veriyor.[77] Sosyal medya ortamında birçok yalan haber yayınladığı ve hızlı şekilde yayıldığı için bazı teyit grupları ve teyitçilerin bu konuda harekete geçtiklerini görüyoruz. Yukarıda yer verdiğimiz haberin de yanlış olduğu teyitçiler tarafından ilan edilmiş. Fakat bu teyit gruplarının fonlandığı vakıflar arasında Bill&Melinda Gates Vakfı'nın bulunması işlemlerin bağımsız ve tarafsız olmadığını gösteriyor. Medyayı çok rahat kontrol edenler ve tek elden yönetenler sosyal medyayı aynı şekilde kontrol edemiyorlar. Bu sebeple bu gibi organizasyon ve kurumlara ihtiyaç duyuyorlar.

76 Milli Gazete, 14 Mart 2013, https://www.milligazete.com.tr/haber/1062637/bill-gates-hakkinda-sok-iddia (Son erişim tarihi: 26.01.2022).

77 AFSAM, afsam.org, "Bill Gates binlerce çocuğu felç etti" http://www.afsam.org/?Syf=26&Syz=2284908/B%C4%B0LL-GATES-B%C4%B0NLERCE-%C3%87OCU%C4%9EU-FEL%C3%87-ETT%C4%B0! (Son erişim tarihi: 26.01.2022).

@ekitap_evreni

İzledikleri politikalar ve projeler gereği bunu yapmak zorundalar. Tabii dünya gündemine uzak kalmayan, okuyan ve araştıran insanlar biraz vakit ayırdıklarında gerçeğe ulaşmaları zor değil. Fakat yine de teyit sayfalarının insanlar üzerinde etkisi azımsanmayacak şekilde yüksek. Teyit sayfalarının ve ekiplerinin tek amacı ortaya çıkan gerçekleri sansürlemek… Çünkü gerçeklerin ortaya çıkarak sosyal medyada yayılması küresel güçlerin planlarına çomak sokuyor.

Charles Bukowski; "Afrika'ya ilaç göndermeye karar vermiştik; fakat hepsinin üzerinde 'tok karnına' yazıyordu!" demişti. Bugüne kadar sözde hayırseverler Afrika'da yaşanan açlık, kıtlık ve özellikle su sorununa yatırmadıkları milyonlarca doları neden illa onları aşılamak için yatırdılar? Hastalıkların önüne geçmek için diyenler olabilir. İyi ama açlık, kıtlık ve su sıkıntısının (ve tabii yaşadıkları bölgenin ekonomik ve sosyal koşullarının) doğuracağı hastalıklar? Bu sorular yanıtsız kalıyor. Belki de bu soruların yanıtlarını şimdi aşılanan Afrikalı çocukların büyük dedelerini köleleştiren zihniyete sormalıyız. Şimdinin sözde hayırseverlerine, yani zamanın köle tüccarlarına, insan sağlığını önemsemeyen, sağlık adı altında şeytani planlar ve yatırımlar yapanlara sormalıyız…

Bir bilgisayar programcısı olan ve teknoloji ile arası çok iyi olan Bill Gates arama motorlarında dünyanın en ünlü doktorlarını bile geride bıraktı. Google arama motoruna "dünyanın en güçlü doktoru" yazdığımızda karşımıza Bill Gates'in çıkmasına tıp camiasından bir tepki gösterilmiyor. Çünkü Gates küresel sağlık sektörünün en büyük yatırımcılarından biri konumunda…

Gates tıp alanında kendisini gösterdikten sonra ve kendi tabiriyle "Tanrı'nın işini yapıyorum" dedikten sonra şimdi

@ekitap_evreni

İklim Krizi ile mücadele etmeye başladı. Bu konuda bir de kitabı var; İklim Felaketini Nasıl Önleriz. İnsanların kafasında bir "kurtarıcı" olarak anılmak istese de dünya genelinde aleyhinde sürekli yazılar yazılıyor ve protesto ediliyor.

Bill & Melinda Gates Vakfı Türkiye'de

Bill Gates'in aşı sektörüne yüklü yatırımlar yaptığı biliniyor. Aynı zamanda tarım ve beslenme alanlarında, iklim değişikliği konusunda küresel çapta çalışmalar yapıyor. 2019 senesinde Türkiye'de Tarım ve Orman Bakanlığı ile ortak çalışmalar yapmak üzere iki gün süren işbirliği toplantısı gerçekleştirildi. Tarım ve Orman Bakanlığının resmi sayfalarında şu açıklama yer aldı;

"Bill ve Melinda Gates Vakfı (BMGV) ile ülkemiz arasında uzun vadeli işbirliği tesis etmek üzere BMGV'den uzmanların da iştiraklarıyla 10-11 Nisan 2019 tarihlerinde Dışişleri Bakanlığı ev sahipliğinde "sanitasyon"[78], "finansal kapsayıcılık", "beslenme" ve "SDG Etki Hızlandırıcısı"[79] konularına odaklanan oturumlardan müteşekkil bir çalıştay gerçekleştirilmiştir."[80]

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'da (UNDP) özellikle SDG Etki hızlandırıcı konusunda Türkiye'nin yürüttüğü programa katkı sağlamaktadır. Tabii ki Bill&Melinda Gates vakfı ile birlikte…

78 Sanitasyon: Temiz içme suyu, insan dışkısı, kanalizasyonun arıtılması gibi birçok çalışmanın bir arada yürütülmesi işlemidir.

79 SDG Etki Hızlandırıcısı: Sürdürülebilir kalkınma amaçları etki hızlandırıcı projesi.

80 https://www.tarimorman.gov.tr/ABDGM/Haber/529/Bill-Ve-Melinda-Gates-Vakfi-Calistayinda-Muhtemel-Is-Birligi-Alanlari-Ele-Alindi (Erişim Tarihi: 10.01.2022).

@ekitap_evreni

UNDP, Bill & Melinda Gates Vakfı, Eczacıbaşı Grubu ve Limak Vakfı'nın mali desteğiyle, T.C. Hükümeti'nin yürüteceği "SDG Impact Accelerator" (SKA Etki Hızlandırıcı) girişimi başladı. Girişim kapsamında, "Geçim İmkânları ve Temel Hizmetler", "Temiz Su ve Sanitasyona Erişim" alanlarında icatlarını ticarileştirmeye ve büyük sorunları çözecek sürdürülebilir iş modelleri kurmaya odaklanan, dünyanın her yerinden tutkulu ve üretken ekipler aranıyor. Büyük bir soruna çözüm getiren yeni teknoloji veya ürünler üzerinde çalışan ya da "Dijital Kimlik" ve "Atıksız Portatif Tuvalet ve Sanitasyon Sistemleri" alanlarındaki pilot projeler için yenilikçi çözümler önermek isteyen ekip veya bireyler başvurabilir.[81]

81 https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/presscenter/articles/2019/06/solving-big-challenges--sdg-impact-accelerator-kicks-off.html (Erişim Tarihi: 10.01.2022).

@ekitap_evreni

NOAH HARARİ

Yahudi kökenli olmasına rağmen evrime inanan Profesör Yuval Noah Harari yazdığı kitaplarla ve verdiği demeçlerle dünya gündeminde sık konuşulan isimlerden biri. Harari'nin yakın gelecekte dijital diktatörlükten bahsetmesi, yeni teknolojik gelişmelerin dünyanın gidişatını değiştireceğini ifade etmesi bir tarihçinin tahminlerinden çok masa başındaki projelerin sunumunu gösteriyor bizlere... Yani Noah Harari bize geleceğe dair endişelerinden veya öngörülerinden bahsetmiyor, yakın geleceğe dair tasarlanan projelerin tanıtımını yapıyor. Bu aradaki farkı görmeyenler veya anlayamayanlar da Harari'nin ne kadar öngörülü bir insan olduğunu anlatıp duruyorlar.

Harari, 1948 senesinde işgal edilen Filistin topraklarının kuzeyindeki Hayfa kentine bağlı Kiryat Ata Yahudi Yerleşkesinde doğdu. Babası devlet için çalışan bir silah mühendisiydi. İyi şartlarda ve disiplinli bir eğitim gördü. 17 yaşında Kudüs'te İbrani Üniversitesinde Tarih ve Uluslararası İlişkiler bölümlerinde okumaya başladı.

İlk kitabı "Hayvanlardan Tanrılara Sapiens" birçok ülkede farklı dillere çevrilerek okuyucuyla buluştu. Evrim teorisini savunan ve tüm dinlerin kurgudan ibaret olduğunu kanıtlamaya çalışan; insanlığın evrelerini, kültürlerin oluşumunu ve dönüşümünü anlatan bu kitap beklentilerin üzerinde bir okuyucu kitlesine ulaştı. Daha sonra yazdığı "Homo Deus, Yarının kısa

@ekitap_evreni

bir tarihi" adlı eserinde insanın evriminin tamamlandığını ve Sapiens'in Homo Deus olma (tanrılaşma) mücadelesini anlatıyor. İnsanın gelişen teknolojilerle "Süper İnsan" olacağını ve bunun kaçınılmaz olduğunu dile getiriyor. İnsanın yaşlılığa ve hatta ölüme meydan okuyacağını ve ölümsüzlüğe ulaşacağını iddia ediyor. Ardından üçüncü kitabı; "21. Yüzyıl için 21 ders" isimli kitabında henüz ilk çeyreğinde bulunduğumuz 21. Yüzyılda değişen teknolojik gelişmelerle birlikte karşılaşacağımız (olası) sorunların üstünde duruyor.

Kendisinin bir gay olması ve eşinin bir erkek olması (İtzik Yahav) aynı zamanda bir vegan olması bugünlerde salgın sonrası "yeni dünya" kurmak isteyenlerin ortak noktalarından sadece ikisi. Eşcinsel olduğunu saklamayan Noah Harari, hayatını birleştirdiği adamla Kanada, Toronto'da resmi bir evlilik gerçekleştirdi. Eşi "Itzik Yahav" ile birlikte Kudüs yakınlarında bireylerin kurduğu çiftliklerden oluşan, bir tür kooperatif olan Moşav denilen bir köyde yaşıyor. Bu köylerde yaşayanlara da Moşavnik denir. Meditasyona ilgisi var ve 2019 yılından beri akıllı telefon kullanmadığını söylüyor.

Yazdıklarımızdan yola çıkarak şunu söyleyebilirsiniz; "kişinin cinsel tercihi, özel hayatı, kısaca onun mahremiyeti bizleri ilgilendirmez. Bunlar konumuzun dışında ve bireylerin kendi özgür hayatları dâhilindedir." Fakat Harari sizinle aynı fikirde değil. Harari; mahremiyetin yok olacağı ve insanların özel hayatlarının olmayacağı bir dünyadan bahsediyor. Bu dünya eski kültürlerin ve inançların eriyerek yok olduğu, insanın değerinin makinenin değeriyle eş değer olduğu, verilere ve algoritmalara dayalı olan bir dünya... Harari eğer bu bilginin özel hayatı dâhilinde olduğunu ve paylaşılmaması gerektiğini düşünseydi uluslararası Davos zirvesinde kendi özel hayatını ve eşcinsel olduğunu dile getirir miydi? 2018 yılında Davos'ta

@ekitap_evreni

konuşan Harari konuşmacılara, kendi yaşadıklarından yola çıkarak şu örneği vermişti;

Harari: "Biz gerçekten kendimizi tam olarak tanımıyoruz. Bir örnek vermek gerekirse 21 yaşındayken, eşcinsel olduğumu, bunu inkâr ederek bir kaç yıl yaşadıktan sonra nihayet fark etmiştim. Bir istisna değil bu. Birçok gay erkek uzun yıllar bunu inkâr ederek yaşıyor ve kendileri hakkında çok önemli bir şey bilmiyorlar. Şimdi 10 veya 20 yıl içindeki durumu hayal edin. Bir algoritma herhangi bir gence, kendisini cinsel yörüngede nerede olduğunu tam olarak söyleyebildiğinde ve hatta bunun ne kadar şekillendirilebilir olduğunu... Algoritma göz hareketlerini beyindeki kan basıncınıza göre izler ve kendinize kim olduğunuzu söyler. Şimdi belki de şahsi olarak böyle bir algoritmayı kullanmak istemiyorsunuzdur. Ama belki kendinizi okuldaki sınıfımızdan birisinin sıkıcı doğum günü partisinde bulacaksınız ve arkadaşlarınızdan biri bu yeni duyduğumuz harika habere vakıf cinsel yöneliminizi belirten bu yeni ve harika algoritma çok eğlenceli olmaz mıydı? Diğerleri izler ve yorum yaparken bu Algoritma üzerinden herkes kendini test etmeye başlarsa siz ne yapardınız? Yürüyüp uzaklaşır mısınız? Yürüyüp gitseniz ve hatta sınıf arkadaşınızdan veya kendinizden saklansanız bile Amazon, Alibaba ve gizli polisten saklanamazsınız. Siz internette gezinirken, video izlerken, ya da sosyal medya özet akışlarınızı kontrol ederken; bu algoritmalar göz hareketlerinizi kan basıncınız ve beyin aktivitelerinizi izleyebilecekler ve bilecekler. Coca Colaya eğer şu kişiye şekerli içecek satmak istiyorsan, reklamda çıplak kız değil, çıplak erkek kullanmalısın diyebilecek. Siz ne olup olmadığını bile bilmezseniz. Ancak onlar bu bilgileri bilecek bu bilgiler milyarlar değerinde olacak."[82]

82 Prof.Noah Harari, 2018 Davos Konuşması, Türkçe Çeviri: Fatma Öneroğlu. https://www.youtube.com/watch?v=bg27nJb7Rck

@ekitap_evreni

Aslında Harari bu örnekleri verirken bir nevi aba altından sopa göstermiş oluyor. Bu teknolojiden kaçışın olmadığını aktardığı gibi, bir yandan bu teknolojinin ne kadar faydalı olduğunu ve hangi durumlarda işe yarar olduğunu ispat etmeye çalışıyor. İnsanlığı bekleyen yeni düzenin kaçınılmaz olduğunu söyleyen birçok kişiden biri olan Harari bu işin sonunun dijital diktatörlük olduğunu iyi biliyor.

Noah Harari'ye göre günümüz liderleri teknolojinin geldiği son noktayı ve bu teknolojiyi nasıl kullanacaklarını bilmiyorlar. Harari bu konuda haklı olabilir. Gerçekten de yöneticiler bioteknoloji, nanoteknoloji konularında, transhümanizm gibi belli başlı tehlikeli sonuçlar doğurabilecek yeni meselelerde bilgi ve fikir sahibi değiller ne yazık ki. Aynı tüketici toplumlarında akıllı telefonlar, tabletler gibi kullanılan teknolojik ürünlerin nasıl çalıştığını bilmeyen tüketiciler gibi… Günlük siyasetle ve yarım asır öncesinin mantığıyla ülke yönetmeye kalkan dünyadaki mevcut liderler fikir sahibi olmadıkları bu alanların, kendi sonlarını da getireceğinin henüz farkında bile değiller. Lakin Harari'nin bu husus hakkında getirdiği çözüm fikri çok tehlikeli. Çünkü ortak bir akıldan bahsediyor. Bu ortak akıl zengin elit (Yahudi kökenli olduklarını söylemeye sanırım gerek yok) ailelerin yönetiminde olan teknoloji devlerinin ortak aklı. Hiç şaşırmadık!

Şirketlerin büyüyerek gelişmesi sınırsız ve inanılmaz bir şekilde gözümüzün önünde gerçekleşiyor. Trump henüz koltuğu terk etmemişken ve yasal olarak başkanlığını sürdürürken Twitter'ın Amerika Başkanına sansür uygulaması geçmişte yaşanabilecek türden bir durum değildi. Teknoloji devlerinin ne derece zenginleşip güçlendiklerinin bir kanıtıdır bu. Şirketlerin çok büyüdüğü ve devletleri boyunduruk altına aldığı bir zaman diliminde yaşıyoruz. Şirket sahiplerinin

@ekitap_evreni

ülke yöneticilerini hizaya getirdikleri yeni bir düzen içerisindeyiz... Siyaseti bir asır veya yarım asır öncesinin düzeniyle karşılaştırmak bu gerçeği görmezden gelmektir ve tehlikeli sonuçlar doğurur.

Pandemi ilanının ardından ABD Başkanı Donald Trump, Dünya Sağlık Örgütünü suçlamış ve ABD'nin bu örgüte yapmış olduğu toplam 900 milyon dolar yıllık finansmanı keserek 'cezalandırmaya' karar vermişti. Ardından Prof. Harari bu örgüte 1 milyon dolar bağış yapacağını açıkladı. Eşi, menajeri ve aynı zamanda iş ortağı olan Itzik Yahav ile birlikte kurdukları "Sapienship" kurumu adına Dünya Sağlık Örgütüne tam 1 milyon dolar bağışta bulundular. Aslında bu bağış Bill Gates'in yaptığı bağışın yüz ellide biriydi. Bill&Melinda Gates Vakfı Dünya Sağlık Örgütüne tam 150 milyon dolar bağışta bulundu. O güne kadar Dünya Sağlık Örgütüne para aktaran birinci kaynak ABD idi. Bill&Melinda Gates Vakfı ikinci sıraya kendisini yazdırmayı bildi. Bill Melinda Gates, Reuters'le yaptığı telefon görüşmesinde, "Bir pandemi sırasında Dünya Sağlık Örgütünün maddi kaynağını kesmek kesinlikle hiç mantıklı değil. Küresel, koordineli bir cevaba ihtiyacımız var" demişti. Halbuki Bill Gates Microsoft'tan ayrılarak (pandemi öncesi) aşı işine girince milyon dolarlık yatırımlarının boşa gitmemesi için DSÖ'ye ihtiyacı olduğunu çok iyi biliyordu! Daha önce domuz Gribi gibi sahte bir pandemi başlatan, sonra sahte pandemi olduğunu itiraf eden DSÖ bu konu için bulunmaz hint kumaşıydı. Diğer yandan; üç kitap yazan, Davos zirvesinde konuşan ve Dünya Sağlık Örgütüne 1 milyon dolar bağış yapan başka bir tarihçi profesör gösteremezsiniz.

Harari yaptığı konuşmada insanları hacklemenin yolunun bulunduğunu ve bu uygulamanın insanlık tarihini değiştireceğini söylüyor. Bunun bioteknoloji ile yapılacağını söylediğinde

@ekitap_evreni

ise arkasındaki ekranda "biotech" yazısı beliriyor. Konuşmanın yapıldığı yıl 2018. Bakın bu konuda başka neler söylüyor:

Harari: "Şimdi gezegenin yöneticileri tam olarak nasıl olacaklar? Buna "veri"ye sahip olanlar karar verecek. Veriyi kontrol eden sadece insanlığın değil yaşamın kendisinin de geleceğini kontrol edecek. Çünkü bugün veri, dünyadaki en önemli servet. Antik çağda arazi en önemli servetti. Çok fazla toprak birkaç elin hükmü altına girdi ve insanlık aristokratlar ve halk tabakası şeklinde ikiye ayrıldı. Daha sonra modern çağda son iki yüzyılda en önemli ekonomik varlık olarak makineler toprağın yerini aldı ve çok fazla sayıda makine birkaç elin hükmüne girdiğinde de insanlık, kapitalistler ve emekçi sınıflar olarak ikiye ayrıldı. Şimdi "veri" en önemli servet olarak makinelerin yerine geçiyor. Ve birkaç elin hükmündeki çok fazla "veri" ile insanlık sınıflara ayrılmayacak. "Tür"lere farklı türlere ayrılacak. Şimdi "veri" neden bu kadar önemli? Önemli, çünkü öyle bir noktaya ulaştık ki, sadece bilgisayarları hacklemiyoruz, insanlığı ve diğer organizmaları da hackleyebiliyoruz. Bilgisayarları, e-posta hesaplarını, banka hesaplarını ve cep telefonlarını hacklemek ile ilgili bugün çok fazla konuşma var. Ama aslında bizler insanoğlunu hackleme yeteneğini kazanıyoruz. Şimdi insanoğlunu hacklemek için neye ihtiyacınız var? İki şey gerekli: Çok fazla bilişim gücüne ihtiyacınız var ve bol miktarda veriye ihtiyacınız var, özellikle biyometrik verilere. Ne satın aldığım ya da nereye gittiğime dair veriler değil, bedenimde ve beynimin içinde neler olduğuna dair veriler."

3 sene geçmiş olmasına rağmen ve böyle ciddi ve dünya temsilcilerinin bulunduğu bir ortamda konuşulmasına rağmen bugün bu bilgileri birilerine biz aktarsak bizi komplo teorisyeni olmakla itham ederler. Son iki sene içerisinde

@ekitap_evreni

insanların dijital bir diktatörlükten korkması ve bu konuda mücadele edenlerin bulunması boşuna değilmiş. Ciddi manada bir tehlike ile karşı karşıyayız ve bırakın önlem almayı toplumun genelinin daha başımıza gelecek tehlikenin varlığından haberdar bile olmadığını görüyoruz. Bugün komplo teorisi olarak görülen her ne varsa bunların uluslararası zirvelerde ve bilim çevresinde konuşulduğu görülüyor. Dijital kimlikler, bireylere tıpkı bir ürün gibi verilecek olan dijital kod numaraları, yüz takip sistemleri ve vatandaş puanlama sistemi (Çin'de aktif uygulanmaya başlandı), insan vücudunun teknoloji ile birleşmesi, bedenin verici olarak kullanılması, deri altı çip üretimleri insanlığı dijital bir diktatörlüğe taşımakta ve bu insanların sağlık alanında tehdit edilmeleriyle gerçekleştirilmekte. Toplumlar tüm bunları ölüm veya hastalanma korkusuyla kendileri kabul edecekler. Bunun bütün altyapısı sağlanmış görünüyor.

Harari: "En önemli değişim (değiş-tokuş) "Sağlık Hizmetleri" olacak. Bugün bahsettiğimiz en önemli şey "mahremiyet". Onunla sağlık arasındaki değiş-tokuş. Daha iyi bir sağlık karşılığında, beyninizdeki ve bedeninizdeki olup bitenlerin bilgisine erişilmesine izin verir misiniz? Benim tahminim "sağlık" kazanır. İnsanlar sağlıkları için mahremiyetlerinden vazgeçebilirler ve belki de birçok yerde seçenekleri de olmayacak. Eğer bedenlerinin içinde olup bitene erişime izin vermezlerse sigortalanamayacaklar."

CNN ile yaptığı bir röportajda ise yine mahremiyet ve sağlık hususlarında şöyle diyor:

Harari: "Mevcut salgındaki tehlikelerden biri, bu acil durumla başa çıkmanın bir yolu olarak özellikle biyometrik gözetim gibi, aşırı gözetim önlemlerine gerekçe olacak olmasıdır. Ancak acil durum bittikten sonra bile bu tedbirler kalacak.

@ekitap_evreni

İnsanları gelecek salgınlardan korumak iddiasıyla biyometrik sinyalleri için tüm nüfusu durmadan izleyen bir sistemden bahsediyoruz. Ancak bu, aşırı totaliter bir rejimin temellerini de oluşturabilir. Çağımızda büyük bir gözetim ve gizlilik sorunu var. Sanırım mahremiyet ve sağlık arasında büyük bir savaş göreceğiz ve sağlık büyük ihtimalle kazanacak. Sonucunda bu tür salgınların yayılmasını engellemek adı altında insanların mahremiyeti kalmayacak. Şimdi mesele şu ki; teknoloji çok etkin olarak kullanılabilir. Artık bütün nüfusu gözetleyecek ve yeni bir hastalığı daha çıktığı anda fark edecek teknolojiye sahibiz. Ve hastalığı kontrol altında alıp enfekte olmuş tüm insanları takip etmek ve tam olarak nerede, ne yaptıklarını öğrenmek aşırı kolay. Ancak bu tür bir gözetim sistemi insanların ne düşündüğü ve insanların ne hissettiği gibi başka pek çok şeyin izlenmesinde de kullanılabilir. Ve eğer dikkatli olmazsak bu salgın totaliter rejimlerin hızlanan gelişimine mazeret olabilir."[83]

Bizi bu işe zorlayanlar kimler? Teknoloji neden onların istedikleri şekilde yönleniyor ve neden bizler sağlık hizmeti almak için mahremiyetimizden vazgeçmek zorunda bırakılıyoruz? Burada asıl tartışmamız ve düşünmemiz gereken husus, kurulmak istenen düzen için salgınların bahane edilmesidir. Eğer sağlığımızı düşünüyorlarsa ve sözde hayırsever zenginler milyonlarca dolar yatırımlar yapıyorlarsa sağlık hizmeti alamayan insanlar da neyin nesi? Hasta bir insan tedavi olmak için hastaneyi arıyor ve iki üç hafta sonraya, bazen bir ay sonrasına randevu veriliyor. Sigortasız insanlar Amerika'nın göbeğinde ilaca ulaşamıyor ve bu kişilerin sayısı Türkiye nüfusu kadar. Bacağı yarılan bir insan parası

83 CNN-Christiane Amanpour, Yuval Noah Harari röportajı, 15.03.2020, Türkçe Çeviri: Argıthan Selçuk https://www.youtube.com/watch?v=EwusbaOFr2Y.

@ekitap_evreni

olmadığı için yarığı evinde kendisi dikiyor. (Michael Moore'un "Sicko" belgeseli giriş kısmı) Doğum para, ameliyat para, tedavi para, ilaç para… Teknoloji insanların bu dertlerine çare bulmak yerine neden dünyayı bir açık hava hapishanesine çevirmek istiyor? Hastalıkların çaresini bulsunlar ve insanlar sürekli ilaç kullanmaktan kurtulsun. Ama olmaz! Siz tedavi olursanız, yani hastalıktan kurtulursanız çark dönmez, ağrı kesiciler üretilmez, aşı şirketleri iflas eder, milyon dolarlık yatırımlar çöpe gider ve insanlar hastalıklardan dolayı ölmezlerse dünya nüfusunu kontrol altında tutamazlar. Doğal yaşamayı seçen elitler size yapay gıdaları, sentetik malzemeleri ve kimyasal ilaçları tavsiye ediyorlar. Kendileri sağlıklı yaşıyor, doğal ürünler tüketiyor, permakültüre yöneliyor ama sizleri sağlıksız bir yaşama mahkûm bırakıyorlar.

Kişisel verilerin hızla toplanması ve bu verilerin kullanılarak gizliliğin ihlal edilmesi ne gibi sorunlara yol açacak? diye sorabiliriz. Fakat "salgın" devam ettikçe ve ettirildikçe bu soruyu çok fazla kişinin sormayacağına da emin olabiliriz.

Harari, bunların yanlış ellerde, iktidar tarafından "herkes hakkında bilgi toplayan ve şeffaf olmayan bir şekilde kararlar alan topyekûn gözetim rejimlerini kurumsallaştırmada" kullanılabileceği uyarısında bulunuyor. Örneğin İsrail'de hükümet, bireylerin lokasyon bilgisine erişme konusunda sadece sağlık yetkililerinin değil, gizli servislerin de yetkilerini artırdı. Harari bunun Güney Kore'de pilot proje olarak uygulandığını, ama orada daha şeffaf adımlar atıldığını ifade ediyor. Dünyanın en gelişmiş gözetim operasyonlarına sahip Çin'de ise karantinayı ihlal eden yurttaşları tespit edip cezalandırmak için yüz tanıma yöntemi kullanılıyor. Harari bunun kısa vadede haklı gerekçelere dayandırılabileceğini, ama bu önlemlerin kalıcılaşması halinde riskler ortaya çıkacağını söylüyor:

@ekitap_evreni

"Hem sağlık alanında hem de ekonomik olarak hükümetlerin güçlü ve bazen de radikal uygulamalara başvurmasından yanayım. Ama bu, her şeyden önce, tüm halkı temsil eden hükümetler tarafından yapılmalıdır." "Normal dönemlerde bir ülkeyi nüfusun yüzde 51'inin desteğini alarak yönetebilirsiniz. Ama böylesi zamanlarda herkesi temsil etmek ve herkese bakmak durumundasınız."[84]

Gerek Harari'nin gerek ekranlarda sık karşılaştığımız sözde hayırseverlerin dolaylı yoldan anlatmak istedikleri nedir? Küresel bir gücün veya oluşturulacak ortak bir platformun karar alıcı-verici bir konumda olmasını ve bunun mevcut iktidarlardan daha yetkili bir kurum olacağını ima ediyorlar. Bunu dolaylı yoldan anlatmasalar ve ima yolunu seçmeseler bu amaçlanan küresel düzenin, yani "tek dünya nizamı" denilen projenin açıkça ilanı olurdu.

Harari'nin sözlerini bir uyarı ve niyetinin de insanlığı tehdit eden bazı tehlikelerin önüne geçmek için mücadele etmek olduğunu savunanlar çıkacaktır. Fakat kendisi işgal edilen bazı bölgelerde yapılan uygulamaları çok iyi bilen bir kişi. Yani kendisi bir amaç uğruna mücadele edecekse eğer, neden dijital diktatörlük kurmak isteyenleri açıkça ilan etmekten çekiniyor?

Harari: Batıda bu tarz durumlar mevcut. En iyi kendi ülkemi bilirim. İsrail, Batı Şeria'da gerçek bir gözetim takip rejimi kuruyor. Tarihte hiçbir yerde böyle bir şey görmedik. Gerçekten de her yeri, her bireyi takip etmeye çalışıyorlar. Hala o biyometrik sensörün kritik çizgisini geçmedik. İster Amerika, ister İsrail ya da Çin'de olsun hala olay sosyal medya, benim mobil telefonum, nereye gittiğim, kredi kartımla ne aldığımla ilgililer. Hala içime girebilecek teknolojimiz yok, ama

84 BBC Türkçe, "Yuval Noah Harari Bbc'ye konuştu: Koronavirüs sağlık krizinden ziyade siyasi bir kriz", 10 Nisan 2020 https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-52241948 , (Son erişim tarihi: 26.01.2022).

@ekitap_evreni

belki sahip olduğumuz teknoloji ile 5 yıl 10 yıl sonra bu olacak. Çok uç bir örnek vermek gerekirse, diyelim ki Kuzey Kore'de yaşıyorsunuz, bedeninizin içinde neler olduğunu sürekli takip eden bir bilezik takıyorsunuz ve odadan içeri giriyorsunuz ve duvarda asılı olan liderin resmine bakıyorsunuz. Bilezik, bu resme baktığınızda beyninizden, kan basıncınızdan neler olduğunu o kişi hakkında ne hissettiğinizi öğreniyor. İşte dijital diktatörlük dendiğinde anlatılmak istenen şey tam bu…

Aldous Huxley'nin "Cesur Yeni Dünya" isimli eserini okuyanlardan kaç kişi öyle bir dünyada yaşamak ister? Eşcinselliğin küçük yaşta serbest bırakıldığı, etik, ahlaki, kültürel değerlerin yok edildiği, dinden bahsedilmeyen yeni bir dünya. İnsanların stres yaşamamaları ve düzenden şikâyetçi olmamaları için "soma" isimli bir hapın sürekli yutulduğu; insanlığın makineleşmeye dönüştüğü bir distopya. Böyle bir dünya ancak romanlarda var olabilir diyebilirsiniz. Hatta böyle bir dünyayı kim ister diye sorabilirsiniz. Bakın Harari bu konuda ne düşünüyor;

> *"Aldus Huxley'nin Büyük Buhran döneminin tam ortasında, 1932'de yayımlanmış distopik romanı Cesur Yeni Dünya'da, mutluluk en üst değerdir ve psikiyatrik ilaçlar siyasetin temeline yerleşerek oy sandığının ve polisin yerini alır. İnsanlar her gün, üretkenliklerini ve etkinliklerini azaltmadan mutlu eden sentetik bir ilaç olan "soma"dan bir doz alırlar; tüm gezegeni yöneten Dünya Devleti asla savaşlar, devrimler, grevler ve gösterilerle tehdit edilemez, tüm insanlar hangi koşullarda yaşarlarsa yaşasınlar hallerinden son derece memnundurlar. Huxley'nin gelecek vizyonu George Orwell'in 1984'ünden çok daha tedirgin edicidir. Böyle bir dünya fikri çoğu insanı rahatsız eder ama*

@ekitap_evreni

> *bunun neden olduğunu kolay açıklayamazlar. Herkes sürekli mutlu olacaksa, bunda kötü olan nedir ki?"*[85]

Son cümleden hareketle Harari'nin mutluluktan kastı nedir? Kendisi insanı; "diğer canlılar gibi algoritmalarla yaşayan bir varlık" olarak tanımlar. Kullanılan ilaçların insan beynini yanıltarak sürekli mutluluğa yönlendirmesi onun nezdinde büyük bir keşif ve önemli bir ilerlemedir. İnsanoğlunun var olduğu günden bugüne mutluluk peşinde koştuğunu ve evrim sürecinde (ve sonrasında) karşısına çıkan engelleri kendilerinin oluşturduğunu iddia eder. Bu görüşe göre Aldous Huxley'in dünyası ve insanları yapay bir mutluluğa sevk eden "soma" ilacı gerekli ve kabul edilebilirdir.

Bu görüşün bir benzerine *Equilibrium*-2002 filminde rastlıyoruz. Yeni bir dünya düzeni kurulmuş ve tüm vatandaşların Prozium adlı sıvı bir ilacı her gün düzenli bir şekilde kendilerine zerk etmeleri (boyundan yapılan bir aşı ile) şart koşuluyor. Bu sayede hem duygular kontrol altında tutuluyor hem de toplum. Çünkü ilacı alan hiç kimse özgürlük naraları atmıyor, eskiye dönmek istemiyor. Zaten hatırlamıyorlar. Filmde geçmişe dair ne varsa yok etmekle sorumlu rahipler/savaşçılar görülüyor. İçlerinden bir kişi, başkarakter John Preston bir gün Prozium içmeyi unutuyor ve uyanıyor. Hissetmeye, duymaya, görmeye başlıyor. Tabi bundan sonra kendisi de düzen için bir hedef ve tehdit haline dönüşüyor.

Gerek Huxley'in *Cesur Yeni Dünya* romanında gerek *Equilibrium* ve benzeri yapımlarda gözden kaçırmamamız gereken bir ayrıntı daha var. Soma, prozium adı her ne olursa olsun o maddeleri devlet yöneticileri ve elitler kullanmıyor... Bu da bize insanlığı mutlu etmek için tıbbi bir adım atıklarını değil, insanları köleleştirmek için mutluluğu bahane ettiklerini gösteriyor.

85 Harari, *Sapiens*, Kolektif Kitap, 57.Baskı, Kasım 2020, İstanbul, s.383.

@ekitap_evreni

RAY KURZWEİL

Teknolojiyi genel olarak ya ana haber bültenlerinden takip eder, ya da yeni çıkan ürünün reklamına denk gelip bir an önce temin etmeye çalışırız. Teknolojinin hayatımıza her zaman kolaylıklar sağladığını düşünür hayatımızı olumsuz etkileyen yönlerini görmezden geliriz. Buna hem mucitlerin, hem üreticilerin, hem de pazarlayanların sessiz kalmaları, olumsuz yönlerinin tartışmaya kapalı olması ve eleştirenlerin geri kafalı veya bilim düşmanı olarak nitelendirilmesi de etkendir.

Ray Kurzweil Bilim çevresi tarafından çok sevilen ve takip edilen ama tüketici toplumları tarafından pek tanınmayan bir isim. Kurzweil özellikle 21. Yüzyılın ilk çeyreğinde fikirleriyle birçok tartışmaya sebep olmuş bir bilim insanı. Bu fikirlerinin pratiğe geçiş aşaması ise özellikle 21. Yüzyılın ikinci çeyreğinde hepimizi etkileyecek bir konumda duruyor. Transhümanizm meselesini henüz işitmeyen, ne olduğunu bilmeyen, araştırma ihtiyacı bile duymayan toplumumuzda Kurzweil'in tanınmaması ise çok doğal. Kitabının kapağında; "Tekilliğe Doğru Biyolojisini Aşan İnsan" cümlesini okuyan bir vatandaşımız herhalde bir bilim kurgu romanı diyerek burun kıvıracaktır. Hâlbuki "İnsanlık 2.0" isimli 700 sayfalık bu kitap bize çok uzak gelecekte olabileceklerin tahminini değil, çok yakın bir gelecekte olacakların (projelendirilen, teknolojik yeniliklerle gelinen noktanın) ne olduğunu gösteriyor. Kitap bir roman değil, diğer yandan çok

@ekitap_evreni

uzak bir geleceğe dair hayali kurgulardan ibaret bir çalışma da değil... Kitap içinde bulunduğumuz 21.yüzyılın ilk çeyreği ile ikinci çeyreğinde bizi nelerin beklediğini gösteren ve teknolojik gelişmelerin insanlığı sokacağı yola dair bilimsel bir çalışma. Bill Gates, Kurzweil'in bu kitabını şu cümlelerle övüyor:

> *"Ray Kurzweil, tanıdığım insanlar arasında yapay zekânın geleceğini en iyi öngörebilen kişi. İnsanı meraklandıran bu yeni kitabı, bilgi teknolojilerinin insanlığın biyolojik sınırlarını aşmasını sağlayacak kadar hızlı geliştiği, yaşamlarımızı bugün bile hayal edemeyeceğimiz biçimlerde dönüştüren bir geleceği öngörüyor."*[86]

1948 senesinde New York, Amerika'da doğan Ray (Raymond) Kurzweil bir mucit, yazar ve fütürist olarak özellikle son 20 senedir anlattıklarıyla birçok bilimsel yayın yapan kuruluş ve bilim çevresi tarafından değer verilen bir isim. Kurzweil aynı zamanda bir transhümanist. Sık sık belirttiğimiz gibi evrim teoirisine inanmanın yanında insanın evrimini tamamladığını ve günümüz teknolojisi ile insanın bir adım ileriye taşınabileceğini söyleyenlerin arasında bulunuyor. İnsan 2.0 dediği de bu. İnsanın biyolojik yeteneklerinin artık yetmediğini ve bunu artırmanın yollarının bulunduğunu söylüyor. Aynı zamanda insanın yaşlılığı yenerek ölümsüzlüğe ulaşabileceğini de düşünüyor.

> *"Siborglaşıyoruz. İnsan bedeninin 2.0 sürümü senaryosu, teknolojimizle giderek yakınlaştığımız, çok eski bir eğilimin devamını temsil etmektedir. Bilgisayarlar önce büyük, erişilmeyen havalandırmalı odalarda, beyaz önlüklü teknisyenlerin ilgilendiği makineler olarak ortaya çıktı. Sonra masalarımıza taşındı, sonra*

86 Ray Kurzweil, İnsanlık 2.0, Alfa Yayınları, arka kapak yazısından iktibas.

@ekitap_evreni

kollarımızın altına, şimdi de ceplerimize girdi. Yakında bedenlerimizin, beyinlerimizin içine yerleştireceğiz. 2030'lara geldiğimizde, biyolojik olmayan yanlarımız biyolojik olanlardan fazla olacaktır. Üçüncü bölümde irdelediğim gibi, 2040'lara geldiğimizde biyolojik olmayan zekâ, bizim biyolojik zekâmızdan milyarlarca kat daha yetenekli olacaktır. Ciddi hastalık ve sakatlıkların yenilmesinin getirdiği yararların zorlamaları bu teknolojilerin hızlı kulvarda kalmasını sağlayacaktır. Bununla birlikte, tıp uygulamaları bu teknolojilerin yalnızca ilk benimsenme evrelerini temsil etmektedir. Teknolojiler yerleştikçe, bunları, insan potansiyelinin çok büyük çaplarda artması için kullanmanın önünde hiçbir engel bulunmayacaktır."[87]

Kurzweil sadece bu konu ile gündeme gelen bir insan değil tabii ki, onun diğer görüşlerini, önerilerini ve projelerini de göreceğiz. Hepsi birbiri ile bağlantılı olsa da ayrı ayrı inceleyerek daha sonra bütünü görmeye çalışalım. Transhümanizm meselesini bu yüzden kitabın son bölümünde göreceğiz.

Teknolojik Tekillik (Singularity)

İnsanın hayatında yaşanacak büyük değişimler, teknolojinin insan vücuduna girerek biyolojik insanın hibrit bir varlığa dönüşmesi, yapay zekânın dur durak bilmeyen ilerlemesi... Tüm bunların insanın hayatını, hatta doğasını değiştirerek insanoğlunu bir tekillik sürecine sokacağı konusu Ray Kurzweil'in hayatını adadığı belki de en önemli konu olarak biliniyor. John von Neumann 1950'li yıllarda bu terimi ilk kullanan kişi olarak esas tehlikeyi de dile getirmişti; "Bu tekillik sürecinden sonra bildiğimiz insan hayatı son bulacak"

87 Ray Kurzweil , İnsanlık *2.0 Tekilliğe Doğru Biyolojisini Aşan İnsan*, Alfa Yayınları, s.463

@ekitap_evreni

Kurzweil, örtüşen üç devrimin tekilliğin başlangıç yolunu açacağını söylüyor. Bunu GNR olarak kodlamış. (Türkçe'de de aynı şekilde) Bu üç devrim; Genetik, Nano teknoloji ve Robotbilim. İnsanın gen haritasının çıkarılması ve Nano teknolojiden de faydalanarak insanın yaşlanmasının önlenebileceği ve sağlık sisteminin tümüyle değişeceği düşünülüyor. Diğer yandan yapay zekâya bağlı insan görünümünde robotlar (humanoidler) insanların hayatlarına girecekler. Bu üç devrimin insan hayatını gerçekten değiştireceğini kimse inkâr edemez. Ama Kurzweil'a hemen her programda ve söyleşilerde şu sorular soruluyor. "Bu anlattıklarınız güvenli mi?", "Mahremiyet kavramı yok mu olacak?", "Verilerimizin güvenliğini kim sağlayacak?" Kurzweil'a göre endişe edecek bir şey yok. Hatta Kurzweil Silikon Vadisinde "Tekillik Üniversitesi" (SU - Singularity University) kurdu. Üniversitenin konum olarak Silikon vadisinde olması teknolojinin kalbinde, yeniliklerin ortasında olması sebebiyle seçilmiş. Kurzweil insanın biyolojik bedenine müdahale edilerek dijitalle birleşmesini ve yeni bir türün ortaya çıkmasını çok uzak görmediğinden bu işin eğitiminin verilmesi gerektiğine inanıyor. Çünkü yakın gelecekte yaşanacak bu yeniliklerin kaçınılmaz olduğunu özellikle belirtiyor.

Ray Kurzweil'ı ve onunla aynı görüşü paylaşanları belki bir Neo-Darwinci olarak tanımlayabiliriz. İnsanın evrimini artık insanın kendi elinde tuttuğunu düşünenler bir "üst insan" ortaya çıkarmak için (fiziğine ve zihnine) müdahale edilmesi gerektiğini düşünüyorlar. Yani insanın yaratılmadığını ve günümüze evrim geçirerek ulaştığına inananlar yeni süreçte biyolojik evrimden teknolojik/dijital bir evrime dönüşüm yaşanacağını söylüyorlar. "Teknolojinin geldiği nokta insanın yaşlanmasını önleyecekse ve insanı ölümsüz bir varlığa dö-

@ekitap_evreni

nüştürecekse neden insana müdahale etmeyelim ki?" anlayışı hâkim. Ayrıca sadece yaşlanmayı önlemek ve ölümsüzlüğe ulaşmak değil, insanı teknoloji vasıtalarıyla donatarak bir siborg haline getirmeyi de amaçlıyor ve bunda bir mahzur görmüyorlar.

> *"Bilgisayar mühendisleri de bu alanda arı gibi çalışmakta olup, gelecekte özerk işleyen robot tasarımlarının peşinden koşmakta, sadece et ve kemikten oluşan insanıysa 'seri sonu ürün' düzeyine düşürecek makineler tasarlamaktadırlar. Bu üstün zekâ sahibi teknik varlıklar sayesinde, insanın organik donanımında görülen engel ve darlıklar kolaylıkla aşılabilecektir. Beynimizin içinde kodlanmış olan yazılımın içimizden çıkartılarak makinelere aktarılmasıyla hem ölümsüzlük bizim olacak, hem de sonsuz bir mükemmelliğe sahip olacağız."*[88]

Zihinlerin Buluta Yüklenmesi

Teknolojinin durmak bilmeden ilerlemesi bizleri sanal evrenlerde dolaşacak dijital köleler mi yapacak? Bu ilerlemenin sonu insanın kendi neslini yok etmesine mi sebep olacak? İnsan gerçek dünya yerine sanal dünyada yaşamak isteyecek mi? Kurzweil'a göre evet. Çünkü bu hızlı değişim ona göre insanların hayatlarını kolaylaştıracak adımları getiriyor. Mahremiyetin, etik ve ahlaki değerlerin geride kalacağını hiç çekinmeden ifade edebiliyorlar.

İnsanlar ağa bağlanırken ve sanal verilerin toplandığı buluta ulaşmaya çalışırken kablolara ihtiyaç duyabiliyorlar. Kablosuz taşınabilir cihazlar yoluyla da iletişimin ve etkileşimin daha hızlı olması bilim insanları için yeterli değil. Artık insanın

88 Jürgen Habermas, İnsan Doğasının Geleceği, s.68-69.

@ekitap_evreni

o buluta herhangi bir araç kullanmadan bağlanması için çalışılıyor. Yani zihnimiz o bulutun içindeyken yirmi dört saat ağa bağlı kalacak ve buluttan istediğimiz bilgiyi anında elde edebileceğiz. Karşımıza yabancı biri çıktı ve bize adres sordu diyelim, yapay zekâ bize yardım edecek ve yabancıya hem cevap verecek, hem de gideceği yeri detaylı bir şekilde tarif edebileceğiz. Bu abartılı bir durum değil ve bizim mevcut aygıtlarımız bunu zaten sağlıyor. Tabii şu an bunu taşınabilir aygıtlar yardımıyla yapabiliyoruz. Navigasyonlar buluta bağlı yer tarifi verebiliyor, aynı zamanda buluta dünyanın dört bir tarafından saniyede milyarlarca veri aktarılıyor. Bu veriler her dilde ve her hususta sanal ortamda yer buluyor. Buluttan istediğiniz bilgiyi çekip alabiliyorsunuz. Tıpkı kütüphaneye girip raflardan bir kitap seçmek gibi... Tek bir fark var, o da bu işlemin sanal ortamda çok hızlı olması. Ray Kurzweil bu teknoloji üzerinde çalışan biri ve bunu gerek TED konferanslarında, gerek verdiği demeçlerde "neokorteksler" ile yapılacağını söylüyor. Yani neokortekslerimizi buluta bağlayarak. Bunun için ellerimizi ve gözlerimizi kullanmadan neokortekslerimizin ağa bağlanmasıyla gerçekleşebileceğini söylüyor.

> *"Nanoteknoloji uzmanları, insan organizmasının yaşamsal süreçlerine teknik destekte bulunmak üzere, insanla makineyi bir potada eriten bir üretim tesisi tasarımını geliştirmektedirler. Bu tesiste kendi kendini düzenleyen bir sevk ve idare sistemiyle sürekli yenilenme, kesintisiz onarım ve geliştirme söz konusu olabilecektir. Bu vizyona göre kendini kopyalayarak yeniden üretebilen minik robotlar insan bedeni içinde çalışacak ve organik malzemenizle birleşerek, sözgelimi, yaşlanmanızı önleyecek ya da korteksinizin işlevini artırabileceklerdir."*[89]

89 Jürgen Habermas, İnsan Doğasının Geleceği, s.68.

@ekitap_evreni

Kurzweil'ın dikkat çektiği asıl nokta ise sadece zihinlerimizin ağa aracısız bağlanma ihtiyacı değil, ağdaki bilgilerle zihnimizin çok daha fazla gelişmesi. Transhümanistler teknoloji yardımıyla insanı olduğundan daha sağlıklı, güçlü ve zihninin sonsuz bilgi ile dolu bir "süper insan" yapmaya çalışıyorlar.

İnsan zihninin buluta bağlanmasıyla birlikte o buluttan birileri de insanın zihnine bağlanabilecek. Fakat bunun güvenlik kodlarının olduğunu ve güvenilir olduğunu söyleyecekler. Tabi bu kodu yazanlar yine güvenlik gerekçesiyle zihninize bağlanabilirler. Teknolojiyi elinde tutanlar her yenilikte telefon güncellemeleri gibi zihninizi de güncelleyebilecekler. Kurzweil bu konuda insanları rahatlatmaya çalışıyor. Fakat bizler biliyoruz ki her teknolojik yenilik ilk önce askeri sahada kullanılır, daha sonra yapılanlar ise çift yönlü ilerler. Yani her teknolojik gelişme insan hayatını kolaylaştırdığı gibi insanın psikolojisine ve fiziksel yapısına hasar da verir. Akıllı telefonlar hayatımızı kolaylaştırıyor fakat bir yandan çocuklarımızı sanal dünya bağımlılığından kurtarmaya çalışıyoruz.

Kurzweil zihnin bulutlara yüklenmekle bu işin bitmeyeceğini ve çok daha ileri boyuta taşınacağını da söylemeden edemiyor. İnsan neokorteksleri yapay neokorteklere bağlandıktan sonra şu kaçınılmaz sonu kimseden saklamıyor: "Sonunda düşünmemize tamamıyla yapay neokorteksler hâkim olacak."

@ekitap_evreni

MARK ZUCKERBERG

Dünyanın en zengin genci olarak da anılan Mark Elliot Zuckerberg Facebook ile dünyanın en büyük sosyal medya platformunu oluşturarak adını en ünlüler arasına da sokmuş oldu. Yahudi inancına göre soy anneden geçer. Zuckerberg'in ise hem anne hem babası Yahudidir. Babası Edward Zuckerberg 1984 yılında New York'ta doğan oğlu Mark'ı Reformist Yahudi okuluna yazdırdı.

19.yüzyılda başlayan Reformist Yahudi hareketinin farkı modern çağa ayak uydurmak için birçok fikir akımını, çağdaş anlayışları Yahudilik öğretileri ile birlikte sürdürme gayeleridir. Din ile dünya işlerini birbirinden ayrı tutma düşüncesi ilk defa Reformist Yahudiler hareketiyle başlamıştır. Hareket diyoruz fakat artık mezhep olarak kabul edilmiş durumda. Reformist Yahudiler dinde modernleşmeden, dönüşümün sürekliliğinden yanadır. Almanya'daki birçok Yahudi, katı Yahudi gelenekleri ile dünyaya ayak uyduramamış ve ayrılmayı veya din değiştirmeyi seçmişti. Bu mezhebin oluşmasındaki sebep insanları hem dünyadan koparmamak hem de Yahudilikten ayrılmalarını önlemekti. İşte Zuckerberg lise hayatına başlayana kadar bu okulda yetişti, yetiştirildi…

Lise eğitiminden sonra Harvard Üniversitesine giren Zuckerberg bilgisayar bölümünde tahsil yaparken kurduğu bir web sitesi için üniversitenin veri tabanına izinsiz giriş yaparak (hackleyerek) oradan öğrencilerin profil fotoğraflarını aldı.

@ekitap_evreni

Ortaya çıkan bu suçun sonucunda disipline verildi. Zuckerberg bu olayın ardından okulu bıraktı. Ardından facebook'u kurdu. Amerika'nın en büyük arkadaşlık sitelerinden birine dönüşen facebook kısa sürede tüm dünyada yayıldı ve 3 milyar civarında kullanıcıya sahip oldu.

Zuckerberg insanların verilerine ulaşmak için artık hackleme yöntemine başvurmuyor. İnsanlar kendi verilerini kendileri giriyorlar. Özel hayatlarını, ne yediklerini, ne giydiklerini, konum bildirerek nerede olduklarını, nereye seyahat edeceklerini, dini inançlarını, ideolojilerini, tuttukları partileri, sevdikleri sanatçıları, hobilerini, fobilerini ve daha birçok özel bilgilerini açtıkları hesaba durmadan ekliyorlar. İnsanlar hakkında dosyalar hazırlamak, onlar hakkında çok fazla bilgi sahibi olmak ve onlara sevdikleri ürünleri pazarlamak hiç bu kadar kolay olmamıştı. Hamburgere zaafınız olabilir, bu yüzden algoritma sizin genel olarak yemek yediğiniz saatlerde ekrana bir hamburger reklamı koyabilir. Çok sevdiğiniz tarzda bir kıyafeti önünüze çıkarabilir. Günümüzde veri sahibi olmak "güç sahibi olmak" ile eşdeğer tutuluyor. Sebebi küresel bir şirketin ürün pazarlamak için anında milyonlarca kişiye ulaşma kolaylığı ve reklamını kullanıcının cebine kadar soktuğu bir pazar haline gelmesi…

Mark Zuckerberg, Kongre'deki ifadesinde verileri reklam şirketlerine vermediklerini ifade etti. Zuckerberg, "Facebook hakkında, reklamcılara veri sattığımıza ilişkin yaygın bir yanlış algı var. Reklamcılara veri satmıyoruz" dedi. Soruyu soran Senatör, "Ama açıkça kiralıyorsunuz" karşılığını verince Zuckerberg, "Biz reklamcılardan kime ulaşmak istediklerini öğreniyoruz ve yerleştirmeleri yapıyoruz. Facebook, reklamları veriler el değiştirmeden doğru kişilere gösteriyoruz ve reklamcılara gitmesini sağlıyoruz. Temel işleyişimiz böyle" cevabını verdi.[90]

90 https://www.bbc.com/turkce/haberler-43715583 (erişim: 30.12.2021).

@ekitap_evreni

Bu arada dönüp dolaşıp işin ticari tarafını görüp etik tarafının görülmemesi meselesine geliyoruz. Çünkü siz hesabı açtığınız gibi verilerinizi paylaşmaya da başlıyorsunuz. Yetişkin insanların bile sorun yaşadığı günümüzde çocukların sosyal medyada istismar edilmesi, güvenlik problemleri yaşanması, çocukların yasadışı ve ahlaksız davranışlara yönlendirilmesi sık tartışılan ama önü alınmayan hususlar olarak gözümüzün önünde duruyor... Şirketlerin ticari kaygıları etik ve ahlaki boyutun önüne geçiyor. Bugün paylaştığınız çocuğunuzun fotoğrafını yarın bir başka sitede kötü bir amaç için kullanıldığını görseniz ve sitenin başka bir ülkede bilinmeyen bir yerden yayın yaptığını öğrenseniz hakkınızı nasıl savunacaksınız?

Dünya henüz mevcut internet düzeninde ve sosyal medya ağlarında güvenlik problemini çözememişken Mark Zuckerberg Facebook'u Meta'ya çevirdi. Metaverse hakkında çok olumlu konuşmalar yapan Mark sosyal medyanın geleceğinin artık sanal bir evrende yaşanacağını düşünüyor. Artık özel fotoğraflarınız değil, sizin ve çocuklarınızın simülasyonları paylaşıma açık olacak. Yani güvenlik yine en az konuşulan husus olarak yerini son sıraya yazdırmış oldu...

@ekitap_evreni

NİCK BOSTROM

Varoluşsal Risk ve Antropik İlke üzerine çalışmalarıyla tanınan Nick Bostrom Oxford üniversitesinde görev yapan bir filozof. Bostrom tıpkı Elon Musk gibi bir simülasyonun içinde yaşama ihtimalimizin olduğunu söylüyor. Bostrom'un "Simulasyon Argümanı" bizim gerçek olarak kabul ettiklerimizin aslında gerçek olmadığı ve simülasyon olduğu, fakat insanların bu simülasyon içinde yaşadıklarının farkında olmadıklarını ileri sürüyor.

Yapay Zekâ alanında da yoğun çalışmalar yapan Bostrom'un; *Süper Zekâ – Yapay Zekâ uygulamaları, tehlikeler ve stratejiler* adlı bir kitabı da bulunmakta.

Transhümanist akımın en öne çıkan temsilcilerinden biri olan Bostrom David Pearce ile birlikte "Dünya Transhümanist Derneği"ni kurdular. Derneğin amacının "insanlığın durumunu iyileştirmek" olduğu ve bunu gelişen teknolojiler ile kanıta dayalı bilimin etik kullanımıyla yapacaklarını söylüyorlar.

Simulasyon Argümanı

Bostrom simülasyon argümanına %50'den daha az bir olasılık veriyor. %20'ye kadar indirebileceği bir olasılık... Yüzdenin geri kalan kısmının lehine veya aleyhine bir kanıt bulamadığını belirten Bostrom bu sebeple her birine anlamlı bir olasılık atamanın mantıklı olduğunu düşünüyor. Bu tahminlerin kişisel görüşü olduğunu söylüyor. Fakat bu argümanı 2003 yılında yazdığı bir makale ile ortaya çıkaran da kendisi.

@ekitap_evreni

Bostrom teknolojinin insanı ulaştıracağı yerin "insan sonrası" (post-hümanizm) olacağını ve güçlü işlem gücüne sahip bir çağın yaşanacağını söylüyor. Bu ampirik veri sonucunda simulasyon argümanını üç önermeli durumla açıklar ve hangisinin ilk olduğunu söylemese de en az birinin doğru olduğunu söyler.

Bu üç önerme:

1-İnsanlık çok üstün bir teknolojik çağa ulaşmadan yok olacaktır;

2-Teknolojik olarak üst düzeylere ulaşan medeniyetlerin hiçbiri bizim evrimsel tarihimizi simüle etmekle ilgilenmeyecektir;

3-Neredeyse kesinlikle bir bilgisayar simülasyonunda yaşıyoruz.

Eğer ilk önerme doğru ise insanlık teknolojinin ilerlediği ve durdurulamayan, çok üstün bir çağa geçemeden yok olacak. Eğer ikinci doğru ise gelecekte yaşayacak üstün medeniyetler içinde geçmişte yaşamış atalarının simülasyonunu yapmaya istekli biri ya da birileri bulunmayacaktır. Eğer son önerme doğru ise, "bizler" kesinlikle (şu an) bir simülasyonun içinde yaşıyoruz. Eğer şu an bir simülasyonda yaşamıyorsak atalarımız çok gelişmiş bir teknolojiye ulaşabildiler ama bir simülasyon programı hazırlamadılar.[91]

Bostrom ve kendisi gibi düşünen bilim insanları dini bir inanca sahip değiller, dolayısıyla insanın bir ruhu olduğuna ve ölümden sonra bir yaşamın olduğuna da inanmıyorlar. Bu sebeple bir arayış içerisindeler. Fakat bu arayış inançlı bir insanın çıktığı yolculuğa hiç benzemiyor. Onların arayışı

91 Nick Bostrom, The Simulation Argument, https://www.youtube.com/watch?v=nnl6nY8YKHs (er.tar: 21.12.2021).

@ekitap_evreni

insanın nereden geldiği (nasıl evrim geçirdiği) ve nereye gideceği (insanın evriminin nereye ulaşacağı) hakkında sorulara cevap aradıkları bir yolculuk... Bu sebeple Bostrom bir yandan yapay zekâ üzerine çalışmalar yaparken bir yandan da bu zekânın nereden geldiği ve nereye gideceği hakkında tezler yazarak bu tezlerin olumlu olumsuz yönlerini değerlendirerek ömrünü tüketiyor. İnsanın gelişen teknoloji ile nereye gideceği konusu ise önce Transhümanizm, sonra Posthümanizm ile açıklamıyor. Çünkü Silikon Vadisinin hayırsever bilim insanları teknolojinin ilerleyişinin artık insanın kontrolünden çıkacağı bir dünyaya doğru yol aldığımızı düşünüyorlar.

İnsanın gelişen teknolojilere bağımlı olması önce taşınabilir, daha sonra giyilebilir, şimdi ise simbiyotik yani bir arada yaşanabilir hale gelmesine sebep oldu. İnsan bedeni içinde teknolojik bir nesnenin bulunması, (örneğin mikroçipler gibi) birçok kişiyi rahatsız etse de bilim insanları bunu engellenemez, durdurulamaz bir yenilik olarak görüyorlar. Bugün siz inancınıza uymadığı veya etik olmadığı gerekçesiyle bedeninizden istediğiniz zaman çıkaramayacağınız bir çip taşımak istemeyebilirsiniz. Ama sağlık bahanesiyle; seyahat şartı, iş yeri için çalışma şartı, dijital kimlik gibi taşıma şartı gibi şartlar getirildiğinde ister istemez insanlar buna yönlenmek ve kabullenmek zorunda kalacaklar. Teknolojinin insanların yararı için değil de elit sınıfın dünyayı şekillendirmek için tasarlandığını öğrendiğimizde bu gibi sorunlardan nasıl kurtulacağımızı da konuşabiliriz.

@ekitap_evreni

Bostrom ve Süper Zekâ

Nick Bostrom: "Yapay Zekâ bir kutuya komutları yerleştirmek için kullanılırdı. Verileri titizlikle işleyen insan programcılar vardı. Uzman sistemler geliştiriyordunuz ve bunlar bazı amaçlar için çok kullanışlı olmalarına rağmen çok hassastı, ölçeklenemiyorlardı. Yani temelde, ne verirseniz sadece onu alıyordunuz. O zamandan beri, yapay zekâ alanında yeni bir bakış açısı türedi. Günümüzde, olay makinelerin öğrenmesine kadar dayandı. Elle yazılan belgeler, fikirler, özellikler yerine sıklıkla ham bilgilerden öğrenebilen, algoritmalar yaratıyoruz. Aslında bir bebeğin yaptığı şeyle aynı… Yapay zekâ bunu, tek bir alanla sınırlamaz. Aynı sistem çift halinde dilleri çevirmeyi öğrenebilir ya da ataride herhangi bir oyunu oynamayı öğrenebilir. Elbette yapay zekâ, henüz insanların etki alanları arası öğrenme ve planlama yeteneğinin yakınında bile değildir. Kortekste, makinalarla nasıl eşleştirebileceğimizi henüz bilmediğimiz bazı algoritmik zorluklar var. Fakat asıl soru şu: "Bu algoritmaları eşleştirmekten ne kadar uzaktayız?" Birkaç yıl önce, dünyanın önde gelen yapay zekâ araştırmacılarıyla ne düşündüklerini öğrenmek için bir anket yaptık ve sorduğumuz sorulardan biri de; "Yaklaşık hangi yılda yüzde elli ihtimalle insan düzeyinde bir makine zekâsına ulaşabiliriz?" İnsan seviyesini burada yetişkin bir insan kadar herhangi bir işi yapabilme olarak tanımladık. Ama gerçek insan seviyesi, sadece belli bir alanla sınırlandırılamaz. Sorduğumuz uzmanların söylediklerine dayanarak ortalama bir cevap çıkarttık. Bu cevap ise 2040 ya da 2050 idi. Bunun olması için yıllar geçebilir, ya da daha erken bir tarihte olabilir, gerçek şu ki kimse zamanını bilmiyor."[92]

92 Nick Bostrom, What happens when our computers get smarter than we are?, TED konuşmaları, 27 Nisan 2015, https://www.youtube.com/watch?v=MnT1xgZgkpk (er. Tar: 21.12.2021).

@ekitap_evreni

Bir transhümanist olan Bostrom gerek transhümanizme gelen eleştiri ve tepkilere, gerek yapay zekâ alanındaki olumsuz görüşlere cevaplar veriyor. Genel olarak etik ve ahlaki tartışmalar; yaşlanmayı engelleme, ölümsüzlüğe ulaşma, insanların simülasyon içinde yaşadıkları görüşü, zayıf gördükleri insan vücuduna her türlü müdahalede bulunma isteği, yapay zekânın durdurulamaz ilerlemesi sonucunda kontrolü eline alabilme ihtimali gibi hususları içeriyor. Yapay zekâ alanına yapılan yatırımların bir sonu görünmüyor. Bu sebeple durmak bilmeden gelişiyor ve hızlanıyor. Amaçlanan hedef insan düzeyine ulaşması... İşte burada insanların hem etik kaygıları, hem de güvenlik korkuları devreye giriyor. Fakat Bostrom'a göre artık dönüşü olmayan bir yola girmiş durumdayız;

> *"Güvenlik meseleleri ve etik tartışma konusu olmasına karşın, sonuç baştan bellidir. O kadar yatırım yapılmıştır ki artık geri dönüş mümkün değildir. Yapay zekâ araştırmacıları elli yılı aşkın zamandır insan düzeyinde yapay genel zekâya erişmek için çalışıyorlar. Elbette şimdi tam meyvelerini toplamaya hazırlanırken birdenbire durup tüm bu çabaları çöpe atmalarını beklemek hayal olur."*[93]

Yapay zekânın insan zekâsına yaklaşması insanları kaygılandıran problemlerin başında geliyor. Kontrolden çıkma olasılığı yüksek olan veya bunu çok büyük ihtimalle silah olarak kullanmak isteyenlerin olacağı bir dünyada bu kaygıların ortaya çıkması çok doğal. Robot yapıyor ve insana benzetmeye çalışıyoruz, yapay zekâ çalışmaları yapıyor ve insan düzeyine ulaşmasına çalışıyoruz. Sonra ondan insanın yapacağı hataları yapmamasını istiyoruz. Kumanda insanda olduğu zaman

93 Nick Bostrom, *Süper Zekâ, Yapay Zekâ uygulamaları, tehlikeler ve stratejiler*, s. 144.

@ekitap_evreni

tehlike doğuracak olan yapay zekâ kumandayı kendisi devraldığında daha güvenli olmayacak. Bir yandan gen çalışmalarıyla biyolojik olan insanın zekâsı yükseltilmeye çalışılırken bir yandan dijital bir yapay zekâ için çaba sarf ediliyor. Bostrom'da süper zekânın sadece gen mühendisliğiyle değil, dijital teknolojilerle de ortaya çıkabileceğini ve iki farklı seçeneğin olduğunu söylüyor:

> *"Tam beyin emülasyonu ve makine zekâsı. Tam beyin emülasyonu insan beyninin nasıl işlediğini sinir hücreleri düzeyinde anlamak ve insan beyninin bilgisayar simülasyonunu yapmak anlamına geliyor, fakat Bostrom mevcut teknolojiyle bunu gerçekleştirmenin çok zor olduğunu hatırlatıyor. "İnsan beynindeki trilyonlarca sinir hücresi bağlantısını üç boyutlu ve gerçek zamanlı bir simülasyonla modellemek gerek. Sanal zekâ mevcut insan zihinlerine eşdeğer veya onların kopyası olmalı."*
> *Bostrom için bu bir risk, çünkü insan zihnini bilgisayara yüklemek Matrix tarzı bir köleliğin önünü açabilir. Milyarlarca köleleştirilmiş beyin simülasyonu fiziksel dünyada yaşayan kanlı canlı insanların işini gören bir süper bilgisayar olarak sömürülebilir. Aynı zamanda, ölümsüzlüğe kavuşmak için yaşlılıkta beyinlerini bilgisayara yükleyen insanlar kendilerini sanal bir dünyaya hapsetmiş olabilirler. Süper zekâ gelişmeden önce sırf bu trend bile bilinen toplum düzeninin çökmesine ve sanal âlem bağımlılığının insanları gerçek dünyadan koparmasına yol açabilir. Gerçi Bostrom bunun beklenmedik bir sonuca yol açabileceğini de söylüyor: "Zihinlerini bilgisayarlara yükleyen insanların bilgisayarlarda evrim geçirerek kısa sürede ilk süper zekâ örneklerine dönüşmesi mümkün."*[94]

94 Kozan Demircan "Yapay Zekâ ve Uygarlığın Sonu", Populer Science Türkiye, Mayıs 2015, s.72.

@ekitap_evreni

Burada bahsedilen sanal dünyaya hapsedilme ve beyinlerin bilgisayarlara yüklenmesi hususları yakın tarihte dizi ve filmlerde kendilerine yer buldu. Örneğin; *Black Mirror – 2011 (bazı bölümlerinde), Upload – 2020, Replicas – 2018* ve benzeri yapımlarda sanal dünyaya hapsedilme, zihin aktarımı, yapay cennet gibi konular (insanları alıştırmak, zihinlere girmek için) işlenmişti.

@ekitap_evreni

ELON MUSK

Teknoloji meraklılarının ilgiyle takip ettikleri, adını dünyanın en zengin insanı olarak yazdıran Güney Afrika doğumlu Elon Musk 2021 yılında 50 yaşına bastı. Tesla, SpaceX, Neuralink organizasyonlarını yöneten Elon Musk son zamanlarda çok önem verdiği beyin çipleri üzerinde çalışıyor. Deri altı çiplerin sık konuşulduğu günümüzde beyin çiplerini tasarlayarak üretim aşamasına geçmeye çalışması cesurca bir adım olarak görülüyor. Halbuki Musk, Gates, Kurzweil gibi teknolojiyle ilgilenen zengin elitler kendilerini kimseye hesap vermez ve kimse tarafından hesap sorulamaz olarak görüyorlar. Tüketiciler için ise ellerine geçen yeni ürünün mutlu etmesi ve daha çok haz vermesi yeterli oluyor. O teknolojinin götürdükleri ya da yıktıkları çok az kişinin umurunda. Üreticiler çip ürettiyse çoğunluk taktıracaktır anlayışı hakim. Bu düzen nereye kadar gidecek?

Elon Musk'ın ilk eşi Blood Angel (Kan Meleği) ve Lord of Bones (Kemiklerin Efendisi) kitaplarının yazarı Kanadalı Jennifer Justine Wilson'dı. Sekiz yıllık bir evlilikten sonra ayrıldılar. Elon Musk daha sonra oyuncu Talulah Riley ile evlendi. Riley Westworld dizisinde Angela karakterini canlandırmıştı. Elon Musk daha sonra oyuncu Amber Heard ile kısa süreli bir ilişki yaşadı. Amber Heard oyunculuk dışında bir aktivist olarak da ün yapmış biri. Lgbt faaliyetlerine destek veren ünlüler arasında bulunuyor. Elon Musk 2018 tarihinden itibaren şarkıcı

@ekitap_evreni

Grimes ile birlikte. Elon Musk ile şarkıcı Grimes'ın 2020 yılında bir çocukları dünyaya geldi. Çocuklarının adını "X Æ A-12" (X Ash A-12) koydular. Grimes X harfinin bilinmeyen denklem olduğunu, Æ kelimesinin Elf dilinde yapay zekâ anlamına geldiğini duyurdu. İsmin son kısmı, yani A-12 ise Archangel-12'nin kısaltılışı. Lockheed'in CIA için tasarladığı bir uçak modeli olan Archangel'in kelime manası ise "Büyülü Melek."

Grimes'ın 2019 yılında çektiği *Violence* isimli klipte henüz başlamayan pandemiye yaptığı atıflar dikkat çekiyor. Gerek sözleri, gerek cerrahi maskelerle yaptıkları danslar aylar sonra hastanelerde çekilecek olan maskeli toplu dans videolarının (ritüellerinin) bir ön gösterisi gibi olmuş. Grimes'ın klip başında elinde tutup okuduğu ise Çin tarihinin ünlü kitabı Sun Tzu'nun "Savaş Sanatı." Bu klip yayınlandıktan birkaç ay sonra virüsün Çin'in Wuhan şehrinden yayıldığı tüm dünya medyasında yer bulmuştu.

Beyinlere Müdahale ve Neuralink

Elon Musk'ın sekiz nörolog ile birlikte implante edilebilir beyin-makine arayüzleri geliştirmek amacıyla 2016 senesinde San Francisco'da bir Amerikan Nöroteknoloji şirketi olan Neuralink'i kurdular. Şirket insanların bilgisayar yazılımıyla birleşmesine, yapay zekâ alanındaki gelişmelerle desteklenmesine çalışıyor. Tüm bunları insan beynine yerleştirecekleri bir çip yardımıyla yapacaklarını söylüyorlar. Etik sorunlar ile güvenlik kaygıları insanların kafasını kurcalasa da Elon Musk projesini anlatırken bu konularda insanları ikna etmeye çalışıyor. San Francisco'da 100 kişinin çalıştığı şirkette çalışmaların hızlanmasını isteyen Musk 100 milyon dolarlık bir yatırım yaptı.

@ekitap_evreni

Peki beyin-bilgisayar arayüzü ne anlama geliyor? Beyinde gerçekleşmesi istenen eylemlere ilişkin sinyalleri algılayıp analiz eden ve ileten bilgisayar tabanlı sistemlere beyin-bilgisayar arayüzü (Brain Computer Interface – BCI) ya da beyin-makine arayüzü deniyor. Beyin-bilgisayar arayüzleri, beyin içerisine Link (çip) implantı ya da kafa derisine yerleştirilen elektrotlar aracılığı ile insan beynindeki sinyalleri alarak, yorumluyor ve komutları gerçekleştirerek; beynin internete bağlı her cihazı kontrol edebilecek bir güce kavuşmasına imkan veriyor. Daha basit anlatmak gerekirse, Neuralink düşüncelerin okunabilmesi gibi kulağa ütopik gelen bir durumu gerçeğe dönüştürüyor.[95]

> *"2016 yılında bir konferansta yaptığı konuşmada Elon Musk, bu implantların beyin zarının hemen üzerine yerleştirileceğini, hatta şah damarından yapılacak enjeksiyonlarla kana karışarak beyne yol almasının mümkün olabileceğini ifade etmişti. Ancak şirketin implantları yerleştirme metodu değişmişe benziyor. 16 Temmuz 2019'da yapılan açıklamaya göre Neuralink, her biri ultra ince, esnek polimer iplere yüklenen 3.000 elektrot geliştirdi . Bunlar beynin farklı yerlerine, farklı derinliklerde yerleştirilerek beynin konuşma, görme, duyma ya da hareket kontrolü gibi farklı merkezlerini etkileyecek şekilde tasarlanabilir. Her birinin çapı bir saç telinin yaklaşık olarak dörtte biri kadar olan bu iplerin beyne yerleştirilebilmesi için cerrahi bir operasyondan faydalanılması bekleniyor."*[96]

---

95 Süper İnsana Giden Yol: "Neuralink", Ekim 2020, https://www.justwork.com/blog/super-insana-giden-yol-neuralink/.

96 Elon Musk ve Neuralink, thinktech, STM Teknolojik Düşünce Merkezi, https://thinktech.stm.com.tr/uploads/docs/1608824985_stm-blog-neuralink.pdf?.

@ekitap_evreni

Elektrikli Araçlar ve Tesla

Yakın bir tarihte iklim krizi hakkındaki haberler gece gündüz insanları meşgul ettiğinde elektrikli araçlar buna bir çözüm olarak sunulacak ve mevcut düzendeki araçları hızlı bir şekilde tasfiye etmeye çalışacaklar. İklimi korumak, dünyayı kurtarmak için bunun gerekli olduğu bilim insanları tarafından dile getirilecek. Çaresiz kalan insanlar elektrikli araçlara yönlendirilecek. Tabii bir yandan yakıtlara gelecek olan aşırı zamlar birçok aracın elden çıkarılmasına sebep olacak. Mülkiyetsiz toplumlar inşa etme sürecinde yakıtlı araçlardan elektrikli araçlara geçiş hibrit bir dönem olarak tasarlanmış olabilir. Ayrıca elektrikli araç satışları için insanlar kripto paralara yönlendirilecek.

Elon Musk 2014 senesinden itibaren Tesla şirketinin yönetim kurulu başkanlığında bulunuyor. 2007 senesinde özel sermayeden aldığı finansmanla sermayesini 60 milyon doların üstüne çıkarmıştı. 2021 senesinde sermayesini 15 milyar dolara çıkaran şirket bu yılın başında yaklaşık 50 bin adet bitcoin alarak dijital varlıklara da yatırım yaptığını göstermiş oldu. 2021 yılının Mart ayında Tesla şirketi elektrikli araçların bitcoin ile satın alınabileceğini açıkladı.

Şirket sadece elektrikli araçlar üretmekle kalmıyor, elektrikli araçların kısa sürede şarj edilebilmesi için evlere güneş panelleri ve solar kiremitler de tasarlıyor. Bu çalışmaları da kardeş şirketleri olan SolarCity aracılığıyla yaptılar.

OpenAI şirketi

Yapay Zekâ çalışmalarına birçok ülke, birçok kurum ve şirket yatırım yapıyor. Etik problemlerden çok güvenlik problemlerinin konuşulması da işte bu yatırımcıların kafalarını kurcalıyor. Çünkü kendi emekleriyle bir yere getirdikleri ve

@ekitap_evreni

kendi kendini geliştirme becerisine sahip bir yapay zekânın kontrol dışına çıkmasını veya rakiplerinin eline geçmesini düşünmek bile istemiyorlar.

Dünyaca ünlü hayırsever Elon Musk pek tabii bu işe de el atarak, sadece insanlığa fayda sağlayabilecek düzeyde bir yapay zekâ hususunda araştırmalar yapmak için ve gelecekte doğabilecek risklerin önüne geçmek için Sam Altman ile birlikte OpenAI şirketini kurdu... Bu şirket için 1 milyar dolar taahhütte bulundular ve şirketi tanıtırken şu cümleleri kullandılar; "Geleceğin iyi olmasını sağlamak için yapabileceğimiz en iyi şeyin ne olduğunu tartıştık?" Kenarda durabiliriz veya düzenleyici gözetimi teşvik edebiliriz ya da yapay zekâyı güvenli ve insanlığa faydalı bir şekilde geliştirmeye derinden önem veren insanlarla doğru yapıya katılabiliriz."[97]

Teknolojiyi yakından takip edenlerin kafasını en çok kurcalayan problemlerden biri OpenAI şirketinin yapay zekâ veya süper zekâya ulaşıldığında bunun ne kadarının insanlık ile paylaşılacağı konusu... Diğer bir problem ise; Musk'ın yapay zekâ çalışmalarının her zaman riskli olduğunu kabul etmesi ve yapay zekâ ile güçlenen insanların diğerlerinden üstün konuma gelmesi meselesi. Musk bu problemin çözümü için, herkese açık olmasını savunuyor (yani büyük küçük demeden tüm bireylere). Böylece bir etik problemin yaşanmayacağını savunuyor. Fakat bu kez dünya genelinde kötü niyetli kişilerin elinde bir silaha dönüşebileceği kaygısı ortaya çıkıyor. Musk'ın bu gibi sorulara karşı insanlığı rahatlatacak açıklamalara ihtiyacı var. Çünkü gerek Neuralink gerek Tesla'nın elektrikli araçları yapay zekâya muhtaç çalışmalar.

97 John Markoff, "Silicon Valley investors to bankroll artificial intelligence center" The New York Times, https://www.seattletimes.com/business/technology/silicon-valley-investors-to-bankroll-artificial-intelligence-center/ (er. Tar: 29.12.2021).

@ekitap_evreni

İşin başında yapılan yüklü yatırımlar olduğu gibi işin sonunda amaçladıkları bir kâr tablosu da var.

Kurucular, kimin ne kadar bağışta bulunduğuna ve proje parasının ne oranda harcanacağına ilişkin ayrıntılı bilgi vermeye henüz hazır olmadıklarını söyledi. Projenin gelişimini her yıl finanse edecekler. Ayrıca, projenin finansman veya personel açısından ne kadar hızlı büyüyeceğini açıklamaya henüz hazır olmadıklarını da söylediler. LinkedIn'in kurucu ortağı Hoffman bir e-postada "Yapay zekâ, bugün dünyayı iyileştirmek için en büyük fırsatlardan biri" dedi. "Spesifik uygulamalar, sürücüsüz arabalardan tıbbi teşhise ve hassas kişiselleştirilmiş ilaca, diğer birçok veri, analiz ve endüstriler arasında karar verme alanlarına kadar uzanıyor.[98]

OpenAI'nin web sitesinde yer alan bir açıklamada, girişimin "dijital zekâyı bir bütün olarak insanlığa en çok fayda sağlayacak şekilde, finansal getiri sağlama ihtiyacıyla kısıtlanmadan" ilerletmeyi amaçladığı belirtildi. "İnsan düzeyinde yapay zekânın topluma ne kadar fayda sağlayabileceğini anlamak zor ve yanlış inşa edildiğinde veya yanlış kullanıldığında topluma ne kadar zarar verebileceğini hayal etmek de aynı derecede zor. Açıklamada, yapay zekânın "bireysel insan iradesinin bir uzantısı olması ve özgürlük ruhu içinde mümkün olduğu kadar geniş, eşit ve güvenli bir şekilde dağıtılması" gerektiği belirtildi. Önümüzdeki birkaç yıl içinde taahhüt edilen 1 milyar doların sadece küçük bir kısmının harcanacağını söyledi.(12 Aralık 2015)"[99]

98 hups://www.seattletimes.com/business/technology/silicon-valley-investors-to-bankroll-artificial-intelligence-center/ (er. Tar: 29.12.2021).

99 BBC News, https://www.bbc.com/news/technology-35082344 (er. Tar. 29.12.2021).

@ekitap_evreni

DİJİTAL İŞGALDEN TRANSHÜMANİZME

Tasarlanan dijital bir dünya için bundan daha iyi bir çare bulunamazdı; "sağlığımız tehdit altında! Dünya tehdit altında!" Herkesin eve kapatılacağı, işlerinin ve eğitimlerinin dijitale dönüşeceğini, teknolojiyi kullanamayanlarının hayatın birçok alanında mahrum kalacağı bir düzen…

Suçlu kim olacak? Haberlerde devletlerin ekonomik problemler dolayısıyla başka devletleri suçladığını izlerken bir yandan küresel bir ittifaktan söz edildiğini ve ellerin sıkıldığını görüyoruz. Geçtiğimiz yıl yarasa çorbasından bahsedenlerin önümüzdeki yıllarda şekillenecek olan dünya düzeninden bahsettiklerini görüyoruz. Yani ortada bir tertip var fakat bilerek yapılan binlerce yalan haber üzerinden olayın üstü çok güzel bir şekilde kapatılıyor. Bir gün uykudan uyanır ve pandeminin bittiği haberini duyarsak büyük ihtimalle vücudumuzun herhangi bir yerinde bir çip veya tıpkı asırlar önce takılan prangalar gibi bileğimize takılan akıllı bir bileklikle uyanmış olacağız. Dünya artık kafamıza estiği zaman seyahat ettiğimiz veya yakınlarımızı ziyaret ettiğimiz bir yer olmaktan çıkacak. Maneviyatın ve kültürlerin silindiği, cansız, ruhsuz bir dijital dünyaya dönüşen hayatımız bizleri kölelik düzeninin en üst seviyesine çıkaracak. Fakat bu onların planı… İnanan insanlar için henüz mücadele bitmedi!

@ekitap_evreni

Yazılanların komplo teorisi olmadığı artık çok açık ve net bir şekilde ortaya çıkmış durumda. Olaylar teoriden gerçeğe dönüştüğü için artık komplo gerçeği olarak konuşabiliriz.

İstifa eden eski Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk; "20 sene sonra hepinizin vücudunda çiplerin olacağı, herkesin düşüncesinin uzaydan okunacağı bir çağa doğru gidiyoruz. Bizim bu konularda muhakkak bir mesafe almamız şart" derken hayali bir takım projelerden bahsetmiyor veya komplo teorisi anlatmıyordu.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan 2019-2023 On birinci kalkınma planı, 61. Maddede şöyle yazmaktadır; "Sağlık bilimlerinin gelişimiyle biyoteknolojik ürün ve bireyselleştirilmiş ilaçlar gelişmekte, vücut değerlerini ölçen deri altı çipler, akıllı saatler ve bileklikler gibi giyilebilir sağlık teknolojilerinin çeşitlenmesi ve kitlesel kullanımlarının yaygınlaşması beklenmektedir."

Pentagon 2021 Nisan ayında yaptığı açıklama ile covid-19'u tespit eden bir mikroçip geliştirdiğini tüm dünyaya duyurdu. Bu çipi derinin altına yerleştireceklerini ve semptomların önceden tespit edileceğini söylediler. Yani siz hastaneye gidip test yaptırmadan hasta olup olmadığınızı anında öğreneceksiniz. Fakat sadece siz öğrenmeyeceksiniz. Devletin yetkili birimleri, aileniz, hatta patronunuz bile durumdan haberdar olacak. Grip olduysanız dünyanız başınıza yıkılacak.

Örnekleri ve açıklamaları çoğaltmamız mümkün. Deri altı çip üretiminde dünyada yeni gelişmeler yaşanırken yerli bir firma kolları sıvayarak harekete geçti ve üretim aşamasına geçti. Tüm bu örnekler ve açıklamalar komplo teorisi değil bilimsel bir gerçekliktir.

@ekitap_evreni

İnsanın vücuduna yapılacak müdahale sadece deri altı çiplerden oluşmuyor. Bitkilerden ve hayvanlardan sonra insanın genetiğinin değiştirilmesine, insan beyninin dijital ortama aktarılmasına ve insanın gerek biyolojik gerek teknolojik mutasyona uğratılmasına çalışacaklar. Dijital dünyaya adapte edilmeye çalışılan insan gerçek hayattan soyutlanarak bir nevi sanal âlemde köle yapılmak istenmekte... Zengin elitlerin kontrolü altında olan bilim insanlığın tahakkümü ve takibi için çok hızlı bir şekilde gelişmekte, her geçen gün özgürlükler kısıtlanmakta, mahremiyet kavramı yok edilmekte.

Batı asırlarca birbiri üstüne inşa ettiği düşünce akımlarından geri adım atmıyor. İnsanın varoluş mücadelesini anlamayan veya yanlış yorumlayan batı kendisine bir çıkış kapısı arıyor ama hakikate ulaşamıyor. Batı kendisini sürekli tekrarlıyor ve çok sıkıldığı dünyadan kurtulmaya çalışan bir mahkûm gibi kıvranıyor.

> *"Jean Baudrillard, Batı toplumlarının ve kültürünün artık sona yaklaştığını ve farklı bir şey üretemedikleri için de kendi simülasyonunu yaratarak kendisini tekrar ürettiğini, ancak bunun Batı'nın sonu anlamına geldiğini ifade eder."*[100]

İnsanı teknolojik gelişmeler vasıtasıyla geliştirme ve olduğundan üstün bir konuma ulaştırma çabasını, yani Transhümanizm akımını detaylı bir şekilde incelemeli, nasıl bir düşünce yapısıyla karşı karşıya geldiğimizi görmeliyiz.

100 Kurtdaş, M., Ç. (2018). Jean Baudrilliard'ın simülasyon kuramında kitle iletişim araçları ve toplumsalın sonu. Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11(3), 2012-2023. doi:. 10.17218/hititsosbil.408137.

@ekitap_evreni

IV. BÖLÜM

"TRANSHÜMANİZM"

@ekitap_evreni

TRANSHÜMANİZM NEDİR?

"Transhümanizm: Dünyanın en tehlikeli fikri. Transhümanistler sonsuza dek yaşadıklarını görmek istediğim en son topluluktur."[101]

Francis Fukuyama, 2004

15. yüzyılda ortaya çıkan Hümanizm akımının yeni bir uzantısı olan Transhümanizm insanın fiziksel ve bilişsel özelliklerini geliştirip üstün bir insana dönüşmesi için çaba sarf eden entelektüel ve kültürel bir akım olarak tanımlanıyor. Fakat teoriyi aşıp pratik aşamasına geçtiği için günümüzde tüm insanlığı ilgilendiren bir hususa dönüştü. Aslında uzun zamandır yavaş bir geçiş aşaması yaşandı fakat bugün olduğu kadar konuşulmadı, tartışılmadı. Tansiyon ölçen akıllı saatler, biyonik kol ve bacaklar, transkraniyal başlıklar gibi hayatımıza giren teknolojik gelişmeler ve insanın teknolojiyi giyilebilir bir biçimde kullanmasıyla bir nevi trans (dönüşüm) süreci zaten yaşanmış oldu. Bu süreci çok eskilere götürerek örneğin; gözlük kullanımının da insana taşınabilir bir özellik kazandırdığını da söyleyebiliriz. Günümüzde korkulan veya transhümanizmi daha fazla gündeme taşıyan husus ise; teknolojinin

101 Francis Fukuyama, "Transhumanism – the world's most dangerous idea", 2004 .https://www.au.dk/fukuyama/boger/essay/ (erişim tarihi: 6 Aralık 2021) Ayrıca bkz. Francis Fukuyama, "Dünyanın en tehlikeli fikri Transhümanizmi" Türkçe çeviri: Halil İbrahim Medet. https://www.bertaraf.com/haber-dunyanin-en-tehlikeli-fikri-transhumanizmi-francis-fukuyama-ceviri-halil-ibrahim-medet-5821 (erişim tarihi: 6 Aralık 2021).

@ekitap_evreni

insan vücuduyla bütünleşmesi, yarı robot yarı insan bir siborg (sayborg) dönemine geçilmesi. Buna da ufak bir örnek olarak mikroçiplerin deri altına yerleştirilmesini gösterebiliriz. Bugün dünya genelinde çiplenen yaklaşık 100 bin insanın varlığı tedirgin olmamıza yeter fakat bunu tıpkı akıllı telefonlar gibi pazarlamaktan çekinmiyorlar. Ayrıca sinir sistemi ile kontrolü sağlanan protezler de geliştirildi. Easton LaChappelle adlı bir genç henüz 17 yaşındayken, zihin gücüyle yönetilen robotik bir el yapmayı başardı. Zihin gücüyle hareket ettirilen objeler sadece protez el veya kollar değil, bir (transkraniyal) başlık yardımıyla başka hiçbir kumandaya ihtiyaç duyulmadan drone'lar artık zihin gücüyle kontrol edilebiliyor.

Transhümanizm; biyoteknoloji, nanoteknoloji, bilişim teknolojileri, genom projeleri gibi bilim dallarından faydalanarak hastalıklara çare bulduktan ve insanı teknolojik üstün yeteneklerle donattıktan sonra yaşlanmayı engellemeyi ve ölümsüzlüğe ulaşmayı amaç edinir. Yaşlanmayı engellemek için yapılan çalışmalar tıp alanını ilgilendirdiği için geriatrik onkoloji ve geriatrik psikiyatri -yeni teknolojik gelişmelerle- sürekli desteklenmektedir. Teknolojinin hızla gelişmesi ve üretilen çiplerin nano boyutlara taşınması, robot üretimlerinin hızlanması, yapay zekâ çalışmalarına büyük yatırımlar yapılması transhümanistlerin proje ve amaçlarına hizmet etmektedir.

Transhümanizm kelimesini ilk kullanan kişi Julian Huxley'dir. 1957 senesinde yayınlanan bir yazısında ilk kez bir terim olarak transhümanizmi; "insan olarak kalan fakat kendisini aşarak insan doğasının yeni imkânlarını, yine kendi doğası için keşfeden insan" olarak tanımlamıştı.

> *"İnsan türü, istediği takdirde, burada bir şekilde bir birey, şurada başka bir şekilde başka bir birey gibi gelişigüzel olarak değil, bir bütün halinde insanlık*

@ekitap_evreni

olarak kendini aşabilir. Bu yeni inanca bir ad koymamız gerek. Belki transhümanizm diyebiliriz: İnsan olarak kalan, ancak insan doğasının yeni olanaklarını gerçeğe dönüştürerek kendisini aşan insan.

"Transhümanizme inanıyorum": İnsan türü, bunu gerçekten inanarak söyleyebilen yeterince insan olduğunda, bizim, Pekin insanından farklı olduğumuz kadar farklı yeni bir tür varoluşun eşiğine gelecek. İnsanlık gerçek yazgısını artık bilinçli şekilde gerçekleştiriyor olacak."[102]

Aslında Huxley bu tanımından tam 30 sene evvel, yazdığı *Religion Without Revelation*-1927 (Vahiysiz Din) adlı eserinde de bu konuya değinmişti. Fakat Huxley'den sonra, teknolojinin hızlı bir dönüşüm yaşamasıyla bu tanım; "teknolojinin bütün imkânlarından faydalanarak kendi kapasitesini artıran ve yaşlılığı yenmeye çalışarak ölümsüzlüğü arayan insan" olarak değişti.

Teknolojik gelişmeler insanın hayatını kolaylaştırırken bir yandan insanlığı çok hızlı bir şekilde dijital hayata adapte etmeye ve tekilliğe sürüklüyor. Metaverse bir yandan insanı dijital hayatın içine çeken bir girdap özelliğini taşırken makineler (veya robotlar) insanların işlerini elinden almaya devam ediyor.

Her gelişmeyi reddetmek veya karşı çıkmak insan sağlığı, kronik rahatsızlıklar ve bugüne dek çözülemeyen hastalıklar için yolları tıkamak ve engel olmak demektir. Tam da burada sormamız gereken sorulardan biri şu olmalı; "Transhümanizm tamamen reddedeceğimiz bir alan mı olmalı, yoksa ona kucak mı açmalıyız?" Transhümanizmi tıbbi bir terim

102 Julian Huxley, "Transhumanism" (1957), Türkçe çeviri; https://bilimvesaire.com/2020/01/teknoloji/transhumanizm-julian-huxley/ (erişim tarihi: 14.12.2021)

@ekitap_evreni

olarak değerlendiremeyiz. Çünkü transhümanistler insan vücudunu ve doğasını zayıf görüp insanı bu özelliklerden kurtarmayı ve daha üstün bir varlığa dönüştürmeyi vaat ederler. Teknoloji kullanılarak göz rahatsızlıkları olan bir insanı iyileştirmek veya hiç görmeyen bir insana görme yetisi kazandırmak sanırım kimsenin karşı çıkacağı bir gelişme olmaz. Fakat sağlıklı bir insanın görme yetisini arttırarak duvar arkasında yaşananları görmesi konusuna sanırım birçok kişi karşı çıkacaktır. Aynı şekilde duymayan bir kişiye duyma yetisi kazandırmak iyi bir gelişme iken, duyma yetisinin arttırılması ile üst katta konuşulanların duyulması pek hoş karşılanmayacaktır. Transhümanistler bu gelişmelerin sadece sağlık ve ihtiyaç için kullanılmasına karşı çıkarlar. Her türlü gelişmenin insanı daha üstün bir varlığa dönüştürmek için kullanılması gerektiğini söylerler. Bu isteklerinin etik ve ahlaki bir altyapısı yoktur. Bir diğer sorun; örnek verdiğimiz iki durumda (görme ve duyma yetilerinin keyfi olarak artırılması) mahremiyetin de yok sayıldığı bir sonuç ortaya çıkarıyor. Abartılı bulanlar için bu kez soruyu biz soralım; "Sınırı kim belirliyor?" Makineleşmenin ve insanı makineleştirmenin sınırı ne olmalı? Bu ucu açık ve sınır tanımayan değişim ve gelişim ne gibi tehlikeli sonuçlara yol açabilir? Örneğin *Black Mirror* dizisinde 21.yüzyılda yaşanan/yaşanacak olan teknolojik değişimlerin insanların hayatına verdiği zararı izledik. İnsanların yarı robot yarı insan olma isteği tercih edenlere yine yetmeyecek ve tarihin her döneminde rastlanan üstün olma mücadelesi başlayacaktır. Bu kaçınılmaz son elitlerin teknolojiyi kullanarak köle gördükleri insanları tahakküm altına alma politikasına dönüşebilir. Nitekim Fukuyama ve Habermas gibi isimler bu kaygıları dile getirmekten çekinmezler.

@ekitap_evreni

Önümüzdeki yıllarda, teknolojinin biraz daha hayatımızın içine girmesiyle etik ve ahlaki problemlerin ortaya çıkacağı çok net… Aile mefhumunun giderek değersizleştirilmesi, mülkiyetsizliğe ve cinsiyetsizliğe değer yüklenmesi, eğitimin milletlerin ve devletlerin bağından koparılarak küresel/tek düze bir hal alması reklam edilmeye başlandı. Kültürün, geleneklerin ve inançların yerini Harari'nin *Homo Deus*'ta ifade ettiği gibi Dataizmin (Veri Dini) alması gidişatımızın ne denli tehlikeli sonuçlar doğuracağını gösteriyor bizlere… Ayrıca insanlara tercih hakkı verilmediği takdirde bu gidişatın dine karşı bir cephe olacağı da öngörülebilir. Nitekim transhümanizmi bir din olarak görenler de var.

> *Julian Huxley, Religion Without Revelation-1927 (Vahiysiz Din) eserinde isminden anlaşılacağı üzere transhümanizmin kendisini din olarak benimsetme eğilimi taşıdığını göstermektedir. Nitekim insanın nasıl olması gerektiğine dair kurallar ve dinlerdeki gerçekliğin aksine ütopik bir yaşamı barındırdığından dolayı Steven Goldberg transhümanizmi bir din olarak kabul etmiştir.*[103]

Biops (British Institue Of Posthuman Studies) 2013 senesinde hazırladığı 11 dakikalık bir animasyon ile transhümanizmi tanıtırken işin etik, ahlaki ve dini boyutuna değinmeden teknolojik gelişmelerin insanları daha mutlu edeceğini çünkü insanların en büyük dertlerinin çözüme kavuşacağını anlatıyor. Bu dertlerin de yaşlılık ve yaşlılığın getirdiği ölüm olduğunu aktarıyor. Transhümanistler evrim teorisini destekler fakat artık evrimin tamamlandığını söyleyip, gelişen teknolojinin nimetlerinden faydalanarak insanın bundan sonra "kendi evrimini kendisinin belirleyeceği" bir dünya tasarlar.

103 İshak Doğan, "Transhümanizm: "Allah'ın Yarattığını Değiştirme" veya İnsana Karşı Şeytan 2.0", Marife, dini araştırmalar dergisi, c:21, sayı:1, 2021, s.15-16.

@ekitap_evreni

"İnsanlık, biz ne kadar ilerlemiş olursak olalım 3.8 milyon yıldır sürmekte olan bir kimsayal deneyin eseridir. Evrim, sizi siz yapmış olan süreçtir. Ama evrim, geleceğe göre davranmaz, geleceği hesaba katmaz, bizim ne olmamız gerektiğiyle ilgili tercih yapmaz. Genlerin aktarımı evrimin tek hedefidir. Ama biz düşünen insanlar olarak, bundan çok daha fazlasını önemseriz. Bilinç, dünyayı tecrübe etmek, onun üstüne kafa yormak ve onu şekillendirmek demektir. Böylece hümanizm olarak başlayan süreç – yani bizim insan doğasına karşı en olumlu yaklaşım ve muamelemiz Transhümanizme dönüşür- yani onu teknolojik gelişmeleri kullanarak bizzat kendimiz geliştirmemiz. İnsan doğasını değiştirmek belki de tarihteki en tehlikeli belki de en özgürleştirici olandır. Genel olarak konuşmak gerekirse, Transhümanist düşünce iki şey yapar;

1-Mevcut gidişatı göz önünde bulundurarak gelecek teknolojilerin nasıl gelişeceğini ve bizi etkileyeceğini değerlendirir.

2-Mevcut ve gelecek teknolojilerin kullanımı ile yararlı toplumsal değişimlerin ortaya konmasını sağlar."[104]

İnsan kendi doğasını değiştirmenin iyi veya kötü olup olmayacağını tartışabiliyor mu? Ayrıca insanlara böyle bir seçenek sunuluyor mu? Nerdeyse tüm dünyayı dolaşan, Cengiz Han'ın mezarını bulmaya kendisini adamış ünlü belgesel yapımcısı Albert Lin geçirdiği bir kaza sonucunda bir bacağını kaybetti, dizden aşağısını kesmek zorunda kalmışlardı. Albert Lin bugün biyonik bir bacakla dolaşıyor, mesleğine devam ediyor, hatta kayalıkları bile tırmanabiliyor. Albert

104 Posthuman: An Introduction to Transhumanism, British Institute of Posthuman Studies, 2013, Written by: Peter Brietbart, Marco Vega. https://www.youtube.com/watch?v=bTMS9y8OVuY.

@ekitap_evreni

Lin teknolojik bu dönüşümün insanlığın yararına olduğu görüşünde. Biyonik bacağındaki parmaklarını hissettiğini söyleyen Lin insan vücudundaki bu sınırın (yani ne kadarı biyonik olabilir) neresi olduğunu merak ediyor. Albert Lin mutlu. Çünkü teknoloji ona mesleğini geri kazandırdı. Peki, teknolojinin hızla geliştiği bir çağda, her türlü meslek grubunun insansızlaştırıldığı bir dönemde işsiz kalacak olan milyonlarca insanın mutluluğu?

Transhümanistlerin ne istedikleri ya da çalışmalarından neler bekledikleri hususuna bakacak olursak üç süper amaçtan bahsedebiliriz.

Süper Yaşam Süresi/Uzun Ömür (Super Longevity): Yaşlılığın önüne geçmek için ve insan vücudunu sürekli genç tutmak için yapılan çalışmalar. Bu çalışmaları yapanlar insanın yaşlılığa mahkûm kalmaması gerekliliği ile teknolojinin bunu önleyeceğini düşünürler. Bu görüşün bir sonraki aşaması ölümsüzlüğe ulaşmaktır. Tabi bunu hastalığa ve yaşlılığa bağlı ölümlerin önüne geçmek olarak okuyabiliriz. Çünkü ölümün binlerce sebebi olabilir. Ama insan beyninin dijital ortama aktarılması, zihin nakli ile bir nevi hayatı devam ettirme planları var. Detaylı bir şekilde göreceğiz.

Süper Zekâ (Super Intelligence): Yapay Zekânın gelişimi ve insan hayatına etkisi üzerinde yapılan çalışmalar. Bu alandaki amaçlardan biri yapay zekânın insanla bir etkileşimi sonucu insanı daha üstün bir mertebeye çıkartmak. Telefonda bir tuşla ulaşabildiğimiz bilgiye beynimizdeki bir çiple ulaşabildiğimizde eğitimin, okulların, öğretmenlerin hatta yabancı dillerin bile bir vasfı kalmamış olacak. Ray Kurzweil'a göre bu onlarca yıl sonra değil belki en fazla 5-10 sene içerisinde yaşanmış olacak.

@ekitap_evreni

Süper Sağlıklı Yaşam (Super Wellbeing): Bedenin geliştirilerek hastalıklara karşı dayanıklı olması ve teknolojik gelişmelerle birlikte gelişmiş biyolojik özellikler kazanma alanında çalışmalar. Bu alanda biyoteknoloji ve gen projeleri üzerinde çalışmalar yapılıyor. Özellikle CrispR-Cas9 çalışmaları sonucunda insanın genleri üzerinde değişiklikler yapmak, doğum öncesi bebeklere biyolojik özellikler kazandırmak gibi üzerinde tartışılan konuları içeriyor.

Transhümanistler bu üç hususta neler söylüyorlar ve amaçladıkları düzene dair ne gibi öngörülerde bulunuyorlar şimdi onlara bir bakalım:

@ekitap_evreni

SÜPER YAŞAM SÜRESİ/ UZUN ÖMÜR

Transhümanistlerin yaşlılığı yenme, insanı daha uzun ömürlü yapma gayretleri ruhun varlığını reddederek insanı maddeden ibaret görme ve dolayısıyla dini bir inanca sahip olmamalarından kaynaklanıyor. İnsanın yaratılmadığını ve günümüze evrim geçirerek ulaştığını, şimdiye kadar ölümlerin çoğunlukla hastalıklardan kaynaklandığını çünkü geçmişte bunu engelleyecek teknoloji ve tıbbi altyapının olmadığını söylüyorlar. Ölümden sonra bir yaşamın olmadığını ve hayatın dünyadan ibaret olduğunu, tıpkı hayvanlar gibi (Harari gibi evrimci yazarlar insanı diğer türler içinde bir tür olarak görür) ölünce herşeyin biteceğini düşünüyorlar. İşte bu görüş onların dünyaya daha fazla bağlanmasına sebep olduğu gibi, seküler bir hayatı da kaçınılmaz kılıyor. Yaşam süresinin yetmediği gibi, hayatın çeşitli faktörlerinden alınan hazlar da yetersiz geliyor ve ortaya hedonist kişilikler çıkıyor. Tüm bu öngörüler ve düşünceler şu sözleri doğuruyor ve "Hastalığın önüne geçersek ölüme engel olabiliriz, ölüme engel olursak çok daha uzun yaşayabiliriz. Hatta ölümsüzlüğe ulaşabiliriz. Günümüz teknolojisi ile buna çok yakınız" diyorlar. Biops'un 2013 senesinde hazırladığı videoda bu hususta şöyle bir örnek veriliyor:

> *"Şunu düşünün: Kötü bir organizasyon havayla bulaşan bir virüs üretir. Bu virüs sizlere ve tüm insanlığa*

@ekitap_evreni

yayılır. Sonuç olarak her gün 100.000 insan ölür. 30 yıl içerisinde her yedi insandan birisi, yani 1 milyar insan, bu virüs yüzünden ölür. Şimdi böyle bir virüse karşı antivirüs geliştirmek için dünya liderlerinin araştırmaya ne kadar kaynak koyması gerekir sizce? Küresel öncelikler listemizde bunu nereye koyardınız? Durumun ciddi olacağına hiç şüphe yok. Çoğu insan derhal bir çözüm bulunmasını isterdi. Ama bu sadece bir düşünce deneyi değil mi? Pek değil. Her gün, 100.000 insan ölüyor, yaşlanmanın neden olduğu hastalıklar yüzünden! Ama nedense kimse yaşlanmayı küresel öncelikler listesine koymuyor bile... Bu çifte standardı kim açıklar? Yani biz ölümü kabullenmek durumunda mıyız?" [105]

1915 senesinde doğan David Rockefeller 200 yaşına kadar yaşamak istiyordu, 100 yaşına ulaştığında o güne kadar kendisine birçok organ nakli yapılmıştı. Ölümsüzlüğe ulaşamadı, ölümden kaçamadı. 101 yaşında öldü. Kendisi hayatı boyunca doğal yoldan yapılan tedavilere ve iyileştirici tıp yöntemlerine karşı büyük bir savaş vermişti. İnsanların ilaçlara bağımlı kalacağı küresel bir sağlık sektörünü avuçlarının içine aldı. Bu uzun ve çetrefilli bir süreçti. Sağlık örgütünden, sağlık kurumlarına ve tıp fakültelerine kadar artık küresel düzen onun istediği gibi "endüstriyel" olarak devam ediyor. Batı tıbbı olarak dile getirilen tabir günümüzde Endüstriyel Tıp veya Rockefeller Tıbbı olarak ta biliniyor. 21. Yüzyılın ilk çeyreğinde bile Anadolu'da doğal yaşayan, hazır gıda tüketmeyen, sürekli hareket eden, büyük şehirlerin kalabalığından ve gürültüsünden uzak kalabilen az sayıda insan 120 yaşına kadar sağlıklı yaşayabiliyor. Ama ilaç tedavisi uygulanan ve hastane

105Posthuman: An Introduction to Transhumanism, British Institute of Posthuman Studies, 2013, Written by: Peter Brietbart, Marco Vega, https://www.youtube.com/watch?v=bTMS9y8OVuY.

@ekitap_evreni

odalarında son nefeslerini veren insanların haddi hesabı yok. Terk ettiklerimizi unuttuğumuz için doğal olarak kıymetlerini de bilemiyoruz.

Aubrey de Grey, *Ending Aging*-2007 (Yaşlanmayı Durdurabiliriz) isimli kitabında yaşlanmanın önüne geçmenin gereklerinden ve faydalarından bahsediyor. Yaşlanma ile savaşmak için en gerçekçi yöntemin vücudu hücresel ve moleküler düzeyde yenilemek, biriken hasarı ortadan kaldırmak ve insanı biyolojik açıdan daha genç bir duruma geri döndürmek olduğunu söyler.[106] Gençleştirmek için yapılan çalışmaların insanın yaşlılığını yenebileceğini düşünmektedir. Aubrey de Grey bunu uzak bir ihtimal olarak görmez. Günümüz teknolojisi ile bunun gerçekleştirilebileceğini söyler.

Aubrey de Grey bu alanda uzmanlaşan ve insanın "ölümsüzlük" arayışının uzak bir ihtimal olmadığını düşünen bir isim.

> *"Aubrey de Grey, yaşlanma karşıtı araştırmalarında bir uzman olarak diyor ki, önceliklerimiz sapmış durumda ve acilen, ciddi olarak yaşlanmanın etkilerinden dolayı ortaya çıkan ölümlerin karşısına geçmemiz gerek. Batı dünyasında ölümle sonuçlanan hastalıkların başlıca sorumlusu... Transhümanizmin bu ayağının hedefi; "süper yaşam süresi". Bu gün yaşlılıkla mücadele etmek için yetecek kadar akıla ve bunun için kullanılacak teknolojileri geliştirecek ekipmana sahibiz. Ne yazık ki, biz bunu yapacak finansal desteğe sahip değiliz. Çoğumuz; "yaşlanmak sadece hayatın bir gerçeğidir" fikriyle yaşamaya alışmış durumdayız. Eğer modern tıp bizi canlı ve sağlıklı tutmakla yükümlüyse o zaman yaşlanma karşıtı tıp da bunun doğal sonucu olmalıdır. Soru, "ne kadar yaşayabilirizden", "ne kadar*

106 Aubrey de Grey, Michael Rae, *Yaşlanmayı Durdurabiliriz* , çev: Engin Tarhan, ODTÜ Geliştirme Vakfı Yayıncılık

@ekitap_evreni

> *yaşamak istiyoruz"a döndüğünde ne olacaktır? Yaşlanmanın olmadığı bir dünya neye benzeyecek? Devasa nüfus artışını nasıl denetleyeceğiz? Bunu sağlayacak teknolojilere kim sahip olacak? Bunlar büyük sorunlar, neyse ki soracak kadar zamanımız var hala."*[107]

Nick Bostrom; *The Fable of the Dragon-Tyrant* (Tiran Ejderha'nın Masalı)[108] isimli kısa analojisinde insanların uzun müddet yok etmeye çekindikleri, korktukları bir ejderhayı anlatır. Bu ejderha hakkında kötü konuşmak yasaktır. Ejderha adına kurbanlar verilir, lehine bilimsel açıklamalar yapılır. Gün gelir insanoğlu ejderhadan kurtulmak ister. Bilim ve teknolojinin gelişmesiyle ejderhayı yok edecek planlar yapılır. O güne değin boş korkular ve endişeler yaşamışlardır. İnsanoğlu ejderhayı yenmeyi ve onu yok etmeyi başarır. Bostrom sonunda ejderhayı yaşlılığa benzetir ve insanların bu ölüm korkusuyla ve yaşlanma duygusuyla yaşamasının artık son bulması gerektiğini ifade eder.

Transhümanistlerin Ölümsüzlük Arayışı

Yaşlanmanın önüne geçerek ölümsüzlüğe kavuşmak transhümanistlerin amacıdır. Bu konuda yaptıkları çalışmalar kendileri dini bir inanca sahip olmadıkları için inançlı insanların değerleri ile çelişir. Ölümü yenme arzusuna sahip olan ve ölümden sonra bir hayatın olmadığına inanan transhümanistler bu yolda çalışırlarken tüm etik kavramları da görmezden gelirler. Nitekim Gerd Leonhard; *Teknolojiye Karşı İnsanlık* isimli eserinde bu yolda çalışmalar yapanların etik ve ahlaki ilkeleri önemsemediklerini yazar;

107 Posthuman: An Introduction to Transhumanism, British Institute of Posthuman Studies, 2013, Written by: Peter Brietbart, Marco Vega. https://www.youtube.com/watch?v=bTMS9y8OVuY.

108 Nick Bostrom, "The Fable of the Dragon – Tyrant", *Journal of Medical Ethics*, 2005, Vol. 31, No. 5, pp 273-277.

@ekitap_evreni

"Sağlık Bakımı Sektöründe, Silikon Vadisi üstel bolluk uzmanı(genelde işini çok takdir ettiğim) Peter Diamandis, genetik öncüsü Craig Venter ile yeni bir teknoloji şirketi kurdu: Human Longevity İnc [İnsan Uzun Ömürlülüğü A.Ş] Diamandis şirketi hakkında çok olumlu konuşuyor; çok uzun yaşamamızı sağlayacağından hatta belki de sonsuza dek yaşayabileceğimizden bahsediyor. Fakat Diamandis yaşlanma, uzun ömürlülük ve ölüm hakkındaki çoğu etik ve ahlaki meseleleri büyük oranda göz ardı ediyor."[109]

Onlarca yıldır, hayatın her kesiminden araştırmacılar, filozoflar ve vatandaşlar, tıbbi araştırmaların yaşlanmayı durdurmasını istediler. Transhümanistler bu düşüncede en ileri olanlar arasındadır. Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri, Rusya ve başka yerlerdeki bu akımın hemen hemen tüm üyeleri, bu alanda yoğun eylemin aktif destekçileridir. Transhümanistlerin uzun ömür açısından öncelikleri, günümüzde de çeşitlilik göstermektedir. Bunlar, yaşamı uzatmak için yeni ilaçlar ve sağlıklı yaşam tarzları arayışı olan en geleneksel olanlardan, cryonics (insan ve hayvan bedeninin gelecekte çözülmek üzere dondurulması) ve bilincin "indirilmesi" gibi en baş döndürücü olanlara kadar uzanır. Dün, uzun ömür için ürünlerin kullanımı ile ilgili olarak, birçok transhümanistin önceliği antioksidanlar ve hormonlardı, bugün birçok transhümanist metformin ile deney yapıyor ve mümkün olan en kısa sürede senolitik ilaçların (yaşlı hücreleri yok eden ürünler) kullanımını düşünüyor.[110]

---

109 Gerd Leonhard, *Teknolojiye Karşı İnsanlık*, Siyah Kitap, s.149.

110 Didier Coeurnelle, "Longevity: killing death? Transhumanists in search of gained time" http://www.longlonglife.org/en/op-ed-anti-aging-transhumanism/longevity-killing-death-transhumanists-in-search-of-gained-time/ (erişim tarihi: 23.12.2021).

@ekitap_evreni

Cryonics, gelecekte tıbbi teknoloji ile sağlığın yeniden sağlanması amacıyla donma altı sıcaklıkları kullanarak ölme sürecini duraklatarak yaşamı koruma uygulamasıdır. Yani ölümsüzlük peşinde olanlar insanın dondurulduktan yıllar sonra tekrar yaşayabileceğini iddia ediyorlar. Transhümanist Nick Bostrom; "Cyronics kavramı iyimserdir. Nanoteknoloji konusunda önde gelen birçok uzman, bunun Cyronics hastaları yeniden canlandırmayı mümkün kılacağını tahmin etmektedir"[111] diyerek çalışmaları destekler.

> *"1962 yılında Fizikçi Robert Ettinger 'Ölümsüzlük Beklentisi' (The prospect for immortalty) adlı kitabında Cryonics'in temelini atmış oldu. Ettinger bu işlemin 'tam ölüm anında' kendisine uygulanmasını da öngörüyordu."*[112]

Filozof ve transhümanist olan Max More ise; "Alcor Yaşam Uzatma Vakfı" başkanı olarak bu çalışmalarda en çok öne çıkan isimlerden biri. Gelecekte insanları teknoloji aracılığıyla diriltmek için cryonics işiyle uğraşan Alcor topluluğunun başkanı Max More'un şeytanı öven bir makalesi bulunmakta.

> *"More der ki: "Lucifer", "ışık getiren" anlamına gelir... Hikâye, Tanrı'nın Lucifer'i cennetten attığıdır, çünkü Lucifer Tanrı'yı sorgulamaya başlamıştır... Lucifer, aklın, zekânın, eleştirel düşüncenin vücut bulmuş halidir. Tanrı'nın dogmasına ve diğer tüm dogmalara karşı durur. O yeni fikirlerin keşfedilmesini savunur... Tanrı da bizim eğlenmemizden nefret eder. Kendimize çok fazla zevk verirsek, o zaman ona itaat etme ilgimizi kaybedebiliriz. Bana katılın. Lucifer'e katılın ve zihnimiz, irademiz ve cesaretimizle Tanrı*

111 What is Cyronics? hups://www.alcor.org/what-is-cryonics/ .

112 Hüseyin Temel, "Transhümanizme Farklı Bir Bakış!", İnsan ve Sosyal Bilimler Dergisi, 2 (2), s.374

@ekitap_evreni

ve onun entropik güçleriyle savaşmak için Extropy'ye katılın."[113]

Transhümanistler ölümsüzlüğe ulaşmayı dünyaya olan bağlılık ve sevgilerinin dışında -insanların kurgusu olduğunu zannettikleri- dinlere karşı bir cephe açmak için de istiyorlar. Bir yandan kendilerini üstün bir varlığa dönüştürmeyi, bir yandan yeni bir inanç sistemi inşa etmeyi arzu ediyorlar. Çünkü amaçlarına ulaşmak için onlara destek veren insanların ahiret inancının olmaması, ölümsüzlüğe ulaşmak istemesi ve insana her türlü müdahaleye açık olması gerekiyor... İnsanın genlerine müdahale ederek gerekirse kobay olarak kullanmanın, uzuvlarını değiştirerek yapay olanla yer değiştirmenin, insanı güçlü ve mutlu hissettirecek her türlü kimyasalın kullanılmasının, teknolojik ve biyolojik olarak insanın mutasyona uğratılmasının serbest olması gerektiğini savunuyorlar.

113Mehmet Hasan Bulut, "Bâtınilerin sahte tanınısı: Transhümanizm", 29.09.2018. https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/genis-aci-fikir-ve-tartisma/604402.aspx (erişim tarihi: 24.12.2021)

@ekitap_evreni

SÜPER ZEKÂ

İletişimin ve etkileşimin hız kazanması artık baş döndürücü bir hal almaya başladı. Eskiden kilometrelerce uzaktaki bir yakınımıza ulaşmak çok zaman almaktaydı. Telgraflar, mektuplar derken telefon insanoğlunun hayatına girdi. Aradığınız kişiye yalnız evdeyken veya ofisteyken ulaşabiliyordunuz. Daha sonra tuşlu cep telefonları cebimize girdi. Tek işlevi konuşmak ve mesajlaşmaktı. İnternetin yaygınlaşması ile birlikte cep telefonları akıllı telefona dönüştü. Artık kameraların bir yandan ufalıp diğer yandan kalitesinin artmasıyla ve akıllı telefonlara eklenmesiyle birlikte iletişim kendisini nerdeyse 24 saat etkileşime bıraktı. Artık görüntülü konuşmalar yapılabiliyor, hatta canlı yayın toplantıları, iş görüşmeleri ve eğitimler o küçücük telefonlarla gerçekleşebiliyor. Burada bittiğini düşünenler tarihte hep yanılanlar olmuştur. Çünkü teknoloji dur durak bilmeyen bir bencillikle ilerlemeye devam eder. Dışarıdan bir komutla hareket ettirebileceğiniz ve internet aracılığıyla bağlanabileceğiniz ev cihazlarının sayısı gün geçtikçe artıyor. Artık tuşa ihtiyaç duymadan nesnelere bağlanmak veya yakınınızla iletişime geçmek yeni sürecin sadece birkaç örneğini teşkil etmekte...

> *"Her yıl bilgisayarlar giderek güçleniyorlar. Eskiden bir odayı dolduran bilgisayarlar artık cebimizde geziyor. Daha önemlisi işlemci gücünün iki katına katlanması için gereken zaman gittikçe azalıyor. Bilgisayar çağının başında ikiye katlanma süreci 18 ay sürüyordu.*

@ekitap_evreni

Bu aralık gittikçe azalıyor. Bu grafik düz bir çizgi değil, katlanarak artan bir eğri. Bu eğriye bakarsak göreceğiz ki bir noktada dik hale geliyor artarak. İnsan tarihinde ulaşacağımız bu ana "teknolojik tekillik" (technological singularity) deniyor." [114]

Teknoloji doğru kullanıldığı takdirde insanlığa hizmet eden bir araç olarak görülebilir. Ama insanların teknolojinin kölesi haline gelmesi ve gidişatın önlenemez bir hal alması dünyanın birçok ülkesinde tartışılmakta. Teknolojik tekillik yapay zekânın insan zekâsının ötesine geçerek medeniyeti ve insan doğasını radikal bir biçimde değiştirecek duruma gelmesidir. Bu konuda yapılan tartışmalar şöyle dursun Nick Bostrom ve Ray Kurzweil gibi transhümanistler tehlikeli sonuçların önceden tahmin edilmesine rağmen çok cesurca bunu savunabiliyorlar.

"Fütürist düşünür ve mucid Ray Kurzweil'e göre bu teknolojiler geliştikçe bilgisayarlara ayak uydurmak için biz de vücutlarımızı değiştirmeye başlayacağız. Bu konsept tanıdık olmalı: Biz zaten teknolojimizle simbiyotik (ortak yaşam, ortakyaşarlık) bir ilişki içindeyiz. Düşüncelerinizi inanılmaz süratle dünyanın öte tarafına iletebiliyorsunuz, uyduları kullanarak yerinizi net bir şekilde bulabiliyorsunuz ve insanlığın kayıtlı tüm bilgi birikimine erişebiliyorsunuz. Üstelik bunu üstünüzde taşıdığınız bir cihazla yapabiliyorsunuz. Bütün bunlar 20 sene önce düşünülmezdi dahi. Bu tahmin edilebilir bilgisayar kabiliyeti patlamasından, sonuç olarak silikona işlenmiş bir bilinç, yani yapay zekâsı çıkacak. Yapay Zekânın kendisini geliştirme hızı göz önüne

114 Posthuman: An Introduction to Transhumanism, British Institute of Posthuman Studies, 2013, Written by: Peter Brietbart, Marco Vega, https://www.youtube.com/watch?v=bTMS9y8OVuY.

@ekitap_evreni

alınırsa, insanların şu anda tahmin edemeyecekleri bir zekâ ile keskin düşünce kabiliyetine erişecektir. Eğer Kurzweil haklıysa, biz bu teknolojiye kendimizi entegre edecek ve istediğimiz anda bu Yapay Zekâ ile bağlantı kurabilir hale gelebileceğiz. Bunun sonucu olarak bu Yapay Zekâ ile bütünleşip onun tüm yeteneklerine de sahip olabileceğiz. Bu insan türünü hızla süper-zekâ devrine itecektir. Ama bazıları, biyolojik olmayan bir bilgisayarın bilinç sahibi olamayacağını söylüyor. Ya da belki de distopik bilim kurgu filmlerindeki gibi Yapay Zekânın hedefleri bizimkinden farklı olacak. Bilgisayarlara giderek daha da bağlı hale gelmemiz geleceğimiz açısından nasıl olacaktır?"[115]

Giyilebilir teknolojiler insanı çok fazla korkutmuyor. Tıpkı aracınıza binip gitmek gibi Demir Adam tarzındaki bir giyilebilir teknolojiyle uçabilir veya savaşabilir, daha sonradan üstünüzden çıkararak normal yaşantınıza geri dönebilirsiniz. Fakat teknoloji devleri size giyilebilir değil de beden içinde taşınabilir, yani çıkartamayacağınız, bedeninizle bütünleşen bir ürün satmak isterse ne olacak? Veya günümüzde binlerce insanın yaşadığı gibi derinizin altındaki bir çiple yaşamak korkunç gelmiyor mu? Tüm bu yenilikler bir şekilde yapay zekâ çalışmalarının çatısı altında toplanıyor. Yapay Zekâ çalışmalarının artık önlenemez bir hızla ilerlemesi bahsedilen teknolojik gelişmelerin yaşanmasına kapı aralıyor.

115 A.g.v.

@ekitap_evreni

Yapay Zekâ

İnsanlar yoğun bir hayat yaşıyorlar. Çalışma saatleri dışında odaklandıkları tek nokta akıllı telefonları. Sosyal faaliyetler birçok kişi için lüks olmaya başladı. Özellikle büyük şehirlerde, trafiğin sürekli sıkıştığı, yüksek evlerin ve egzoz gazlarının arasında geçen hayatlar insanları yine akıllı telefonlara yönlendirmekte. Kimse artık kafasını kaldırarak doğayı, çevreyi ve insanları görmek istemiyor. Eğer orman veya deniz görmek isterlerse internete giriyorlar, arama motoruna yazıyorlar ve sadece görerek tatmin olmaya çalışıyorlar. Özledikleri arkadaşlarını ziyaret etmek yorucu ve vakit gerektiren bir etkinlik, diğer yandan arkadaşları onlara bir telefon kadar yakın. Üstelik artık görüntülü konuşma seçeneği de var. Özel günlerin, bayramların, hatta doğum günlerinin bile telefona esir edildiği bir çağdayız artık. Hislerimizi, duygularımızı bile söylemekten üşeniyor, bunun yerine emoji denilen görsellerle yetiniyoruz. Yoğun hayatın ve kalabalıkların arasında bireyselleşen insanlar gün geçtikçe artıyor.

Toplumumuz tüketime alıştıkça üretimden uzaklaştı. Birçok kişi kullandığı hazır teknoloji ürünlerinin nimetlerinden faydalanıp bir "teknoloji meraklısı" veya "teknoloji sever" olarak karşımıza çıkar. Hâlbuki kullandığı telefon, tablet gibi teknolojik ürünlerin nasıl hazırlandığı veya nasıl çalıştıkları hakkında bilgisi olan veya fikir sahibi olan çok az sayıda insan vardır. Bu sebeple bu insanları teknoloji meraklısı değil de; "tüketim meraklısı" ve "tüketim sever" olarak tanımlamak daha doğru olacaktır.

Yine aynı şekilde izledikleri filmlerin verdikleri mesajları hayal dünyası, bilim kurgu, komplo teorisi olarak gören de çok fazla kişi var. İzlediğimiz filmlerde, özellikle son on sene

@ekitap_evreni

içerisinde çok fazla yapay zekâ, robot teknolojisi, gen çalışmaları, zihin transferi, transhümanizm ve posthümanizm konuları işlenmekte. Bu konularda araştırmalar yapanlar görecektir ki bahsi geçen bu hususlar bir kurgudan ibaret değil. Hatta milyarlarca dolar yatırımlar yapılan ve tahmin ettiğimizden çok daha fazla ilerleyen çalışmalar teori safhasından uygulama safhasına çoktan geçti bile. Bu yüzden özellikle bilim kurgu filmleri ile transhümanizm temalı filmleri birbirinden ayırmamız gerekiyor.

Geleceği tahmin edemeyiz fakat yakın gelecekte uygulanması planlanan ve altyapı aşamaları tamamlanan projeleri konuşmak tahminden çok öte bir durumdur. Tepsi ile size kahve getiren bir robot programlandığında elinde silah taşıyabilir, hatta hedefe ateş edebilir. Fakat yukarıda da ifade ettiğim üzere tüketici toplumları ve yeterli bilgiye sahip olmayanlar için bu meseleler şimdilik bilim kurgudan ibaret. Hatta gözüyle görse bile... Ne demek istediğimi bir örnekle açıklamak istiyorum.

Bir vatandaşa, karşısına insan görünümünde bir robotun çıkacağını ve sorduğu sorulara cevap vereceğini; tüm dilleri konuşabileceğini, tüm işlemleri anında yapabileceğini, A'dan Z'ye ansiklopedik bilgileri sorduğunuzda eksiksiz bir şekilde anlatabileceğini söylesek bize ne cevap verir? Herhalde çok abarttığımızı, böyle bir teknolojinin henüz var olmadığını söyleyecektir. Gerçekte ise bu teknolojiyi cebinde taşımaktadır. Google arama motoruna sesli arama seçeneğiyle istediği bir soruyu sorabilir, tarihi veya coğrafi bilgiye ulaşabilir, gideceği yerin konumuna ulaşabilir, matematiksel işlem yapabilir ve tüm bunları dilerse kendi dilinde, dilerse başka dillerde de yapabilir. Şimdi bunu kullanan insan cebindeki ufacık telefonla tüm bunları yapabiliyor da aynısını insan görünümünde bir

@ekitap_evreni

robotun –aynı veri tabanına bağlanarak- yapabileceğini neden düşünemiyor? Bu teknolojiyi insanın cebine kadar getiren bilim dünyası aynı uygulamayı bir robotun beynine aktarmaktan aciz mi?

"Bir kalbe sahip insansı robot" olarak satışa çıkarılan Pepper'ın ilk tanıtımı 2014 senesinde yapılmıştı. Ayarların tamamlanmasıyla birçok dilde konuşabilen, estetik hareketler yapabilen, dans edebilen, sorulara yanıt verebilen ve daha birçok özelliğe sahip bu robot ülkemizde de satışa sunuldu. Ürün özellikleri arasında şöyle yazıyor; "insanların duygularını okuyabilen ve duygu durumlarını değiştirebilen" bir robot... Teknolojinin katlanarak ilerlediği günümüzde 7 sene önce tanıtılan ve 6 sene önce piyasaya sürülen, satışı başlayan bu robotun özellikleri ileri bir teknolojinin ürünü değil mi? Ayrıca bu bize sunulan bir robot. Başka neler var?

Robot teknolojisinin ordularda kullanılması önümüzdeki süreçte tartışılan çok ciddi bir mesele haline gelecek. Iron Man filminde izlediğimiz gibi giyilebilir teknolojiye sahip tasarımlar mevcut. Ayrıca kürdan ağırlığında robot arılar ve böceklerin çalışmaları da devam ediyor. Bu gibi hafif ve normal böcekten farklı görünmeyen nano robotların özellikle istihbarat toplamak için kullanılacağı söyleniyor.

Bugüne kadar veri aktarımı yaparak devasa bir bulut sistemi oluşturduğumuz ve bunu kendi ellerimizle yaptığımız bir gerçektir. Dünyanın birçok noktasından sadece bir saniyede milyonlarca veri aktarımı yapılıyor. Makaleler, videolar, kitaplar, filmler, müzikler ve daha birçok veri... Bankalar, borsa dünyası, kamu kurumları, muhasebeciler dijital dünyaya adım attılar. Hatta en ufak işletmeler bile bugün dijitalleşmeye ayak uydurmaya çalışarak gelirlerini artırmanın peşindeler. Bu verilere ulaşmak ise tek bir tuşla veya sesli komutla anında ger-

@ekitap_evreni

çekleşiyor. Bir yandan da insanların kişisel verileri işleniyor. Yani biyometrik fotoğraflarından, videolarına, özel hayatında yaptığı konuşmalardan duygusal tepkilerine, çocuklarının kişisel bilgilerinden, ne giydiğine, hangi yemekleri sevdiğinden, sürekli içtiği içeceğin ismine kadar milyarlarca veri. Bilim dünyası bu ilerlemenin yapay zekâ alanındaki çalışmaları hızlandırdığını, bundan sonraki süreçte yapay zekâ ile birçok iş grubunun birlikte çalışacağını söylüyor.

> *"Stephen Hawking; "tam yapay zekânın gelişmesinin insan ırkının sonu olduğuna dair uyardı ve devam etti: "Yapay zekâ kendi başına hareket edebilir ve gittikçe artan bir hızla kendini baştan tasarlayabilir. Yavaş biyolojik evrimleri yüzünden belli bir kapasitesi olan insanlar ise, mücadele edemeyebilirler ve alt edilirler."*[116]

Yapay Zekâ çalışmaları bir yandan bilim insanları tarafından ileri aşamalara taşınmaya çalışılırken diğer yandan insanlar dünyanın birçok noktasından buluta veriler giriyor. Yapay zekânın tüm bilgi ve birikimini insanoğlunun bilinçli veya bilinçsiz katkısıyla gerçekleştiğini söyleyebiliriz. Programlanabilir yapay zekânın ürküten bir yanı yok. İnsanların veya bilim insanların geleceğe dair kaygısı yapay zekânın kendisini geliştirebilme ve programlayabilme özelliğine ulaşmasıdır.

> *"Nick Bostrom'un da aralarında olduğu bazı uzman ve düşünürler, yapay zekâ insan zekâsını geçtiğinde insan türünü zaten yok edeceğinden insan evladının bahsi geçen düşüşü yaşamayacağı konusunda uyarıda bulunuyor. Yapay zekâ ya insan türünün kendisine düşman kesilerek fişini çekeceği korkusuyla ya da bambaşka akıl etmez bir amaç uğruna bunu yapabilecektir. İnsanlar açısından da kendilerinden akıllı bir sistemin isteklerini kontrol etmek oldukça zor olacaktır."*[117]

116 Paul Scharre, *İnsansız Ordular*, s.304-305.
117 Yuval Noah Harari, *Homo Deus*, s.340-341.

@ekitap_evreni

Gelecekte böyle bir tehdidin yaşanma ihtimalini gören insanlar neden ısrarla bu yolda ilerleme gayreti gösteriyor diye sorabiliriz. Fakat Harari ve Eliezer Yudkowsky gibi konu hakkında görüşlerini belirten araştırmacılara göre, yapay zekânın güvenlik tehdidi oluşturmasından dolayı bu çalışmaları durdurmak çözüm değil. Çünkü bir ülke yapmazsa diğer ülke onun önüne geçecek. Yapay zekâ çalışması yapmayan ülke geri kalacak. Örneğin ABD bu konuda geri adım atsa Rusya veya Kuzey Kore atmayacak, bu da ABD'nin teknoloji savaşında ve hemen her alanda sorunlarla uğraşmasına sebep olacak. İşte bu bitmek tükenmek bilmeyen yarış insanlığın sonunu getirene dek devam edecek gibi görünüyor.

@ekitap_evreni

SÜPER SAĞLIKLI YAŞAM

İnsanı bir üst evreye taşımak için çabalayan transhümanistler teknoloji alanındaki son gelişmeleri yakından takip ediyorlar. Nanoteknoloji, biyoteknoloji, moleküler biyoloji ve genom projeleri gibi birçok alanı da ortak bir amaç için birleştirmeyi umut ediyorlar; ölümsüzlük arzusu. İnsanın gen haritasının çıkarılmasının amaçlarına giden yolda transhümanistlere güçlü bir ivme kazandırdığı söylenebilir. Aynı zamanda CrispR-Cas9 gibi buluşlar çok maliyetli olmayan çalışmaları doğurdu.

Transhümanistler insanın yaşlılık dönemlerinde değil, çok daha önceki evrelerinde, hatta ana karnında iken müdahale edip bebeğe çeşitli özellikler kazandırmak veya olası hastalıklara karşı onu dirençli hale getirmeyi diliyorlar.

> *"Yakında ebeveyn olacağınızı düşünün. Doktorunuz size isterseniz çocuğunuzun bazı biyolojik özelliklerini modifiye edebileceğinizi söylüyor. Mesela çocuğunuzun depresyona yatkınlığını belirleyebileceksiniz, ya da ne kadar endişeli, kıskanç, sinirli, hatta acıya ne kadar toleranslı olacağını tayin edebileceksiniz. Çocuğunuz için "yüksek kronik depresyon" ihtimalini mi tercih edersiniz? Ya da düşük acı toleranslı olmasını? Peki ya panik ataklar ve endişe? Muhtemelen istemezsiniz."*[118]

---

118 Posthuman: An Introduction to Transhumanism, British Institute of Posthuman Studies, 2013, Written by: Peter Brietbart, Marco Vega, https://www.youtube.com/watch?v=bTMS9y8OVuY.

@ekitap_evreni

İnsanın biyolojik özelliklerine müdahale insanı dönüşü olmayan bir yola sokmakta. Bir yandan genlerin üzerinde yapılan çalışmalar, diğer yandan deri altına işlenecek çipler vasıtasıyla insanı siborg dönemine sokmakta biyolojik ve fizyolojik özelliklerini değiştirerek insan yeni bir türe dönüştürülmek istenmekte. Bu evrede insan nasıl robota benzetilmeye çalışılıyorsa yeni üretilen robotlar da insanlara benzetilmeye çalışılmakta. Amaç yakın bir gelecekte insan-robot ayrımının yapılmaması ve posthuman denilen döneme geçişin sağlanması. Kısa ve net bir şekilde ifade edecek olursak; "insan artık kendi biyolojik türünü unutacak ve yerini bambaşka bir türe bırakacak" diyorlar.

Automata (2014) isimli filmde üstün yapay zekâlı bir robot insana şu sözlerle hitap eder; "Belki zamanınız bitiyordur. Hiçbir yaşam formu bir gezegende sonsuza dek kalamaz. Bana bak. Bir insanın ellerinden doğdum. Bir insan zihni tarafından tasarlandım. Sizin çağınız bizim içimizde yaşayacak. Bu sayede sizin de var olduğunuz bir zaman olacak…"

İnsanın evrimini tamamladığını ve artık teknolojiyle birlikte insanı daha fazla geliştirmeyi başaracaklarını söyleyenlerin geleceğe dair öngörüleri var. Bilim ve teknolojinin üstel hızına ayak uyduramayan insanın yerini yeni bir türe bırakacağını söylüyorlar. Yani insan neslinin son bulacağını düşünüyorlar. Peki, ama insan kendi neslinin son bulacağını öngörüyor ise neden bunu durdurmak yerine ısrarla bu yolda çaba sarf eder? İşte burada batı düşüncesinin asırlardır süregelen, bitmek bilmeyen tahakküm politikası, doymak bilmeyen ihtiras ve hırsı, hedonist davranışları ve kalıplaşmış ideolojileri devreye giriyor. Batı kendisini kurtarma peşinde değil, kendisini yok etme yolunda ilerliyor.

@ekitap_evreni

Dünya Transhümanist Derneği kurucularından biri olan filozof David Pearce'a göre; "bir insan kendi biyolojik sınırlarını aşmak için teknolojinin kullanımına inanıyorsa o transhümanisttir." Pearce yaşlılığı korkunç bir hastalık olarak görüyor ve tedavi edilip artık böyle bir hastalığın önüne geçilmesi gerektiğini savunuyor. Tıpkı bu derneği birlikte kurduğu Nick Bostrom gibi. Bostrom yukarıda yer verdiğimiz ejderha analojisinde bu konudan bahsediyor ve hikâyedeki insanların sanki hiç yenilmeyecek gibi görünen ejderhayı yenip hayatlarından çıkardıkları gibi yaşlılığın da günün birinde hayatımızdan çıkacağı görüşünü savunuyor.

> *" Transhümanizmin son büyük ayağına filozof David Pierce öncülük ediyor, amacı eziyetin son bulması. David Pearce'a göre tüm bilinçli ruh hallerimiz, hislerimiz ve duygularımızdan beyin kimyamız sorumlu. Pearce diyor ki, evrim bizi mutlu olmak üzere tasarlamadı. O bizi canlı kalmak ve genlerimizi aktarmak üzere geliştirdi. Sürekli endişeli ve memnuniyetsiz bir canlı, avcılara karşı daha dikkatli olacaktır ve canlı kalmak için gerekli önlemleri alacaktır. Ama bugünün dünyasında bu hislerin tamamı kötü algılanıyor. Biyolojimiz son 200.000 yılda çok fazla değişmedi. Yani kültürlerimiz ve toplumlarımız ilerlerken biz hala aynı agresif, kıskanç, endişeli Savanna avcı toplayıcılarıyız. Bu yüzden Pearce diyor ki, eğer türümüzün sağlığını arttırmak istiyorsak genlerimizi modifiye etmeliyiz. Kendimiz ve sevdiklerimizin acısını, eziyetini azaltmak bizim temel motivasyonumuz olmalıdır. Kendilerine "eziyet karşıtları" diyenler, modern teknolojileri kullanarak tam da bunu yaptığımızı söylüyorlar. Acı ve eziyetimizi ortadan kaldırıp süper sağlık dönemini yaşayacağımızı söylüyorlar.*

@ekitap_evreni

Şu anda tüm çocuklarımız genetik zarların insafında. Pearce'a göre biz bu zarları kendi yararımıza değiştirebilir ve daha mutlu, sağlıklı ve uzun yaşayan insanlar yaratabiliriz. Fakat şevkat, merak, bilgi açlığı, hedonizmimizin önüne geçebilir mi? Çok mutlu ve rahat olursak yıldızlara gitmeyi hayal eder miyiz? Belki de bazen acı çekmek iyi bir şeydir."[119]

---

119 A.g.v. , https://www.youtube.com/watch?v=bTMS9yBOVuY.

@ekitap_evreni

DÜNYA TRANSHÜMANİST DERNEĞİ

Nick Bostrom ile David Pearce'ın birlikte kurdukları bu dernek; "insanlığın durumunu iyileştirmek için teknolojilerin ve kanıta dayalı bilimin etik kullanımı" amacıyla ortaya çıkıyor. Logo olarak seçtikleri "h+" (human+) insanın yeni özellikler kazanacağını, kendini aşacağını, biyolojik özelliklerine teknolojik özellikler ekleneceğini ve eski sorunlarını (yaşlılık, ölüm) geride bırakacağını anlatıyor. H+'nın bir daire içinde yer alması ve dairede boşluk bırakılması insanın hapsolduğu (veya bu düşünceye göre insanın kendi kendini hapsettiği) korkularından ve karamsarlıklarından kurtularak kendisini teknolojinin yardımıyla aşıp çıkacağını, daireden çıkarak daha mutlu olacağını savunuyorlar. Transhümanistler insan vücudunu yeterli görmezler, yaşlılığın önüne geçmek ve ölümsüzlüğe ulaşmak gibi en büyük amaçlarının dışında insanın fiziksel yeteneklerini de geliştirmek için birçok yeniliği destekler ve katkıda bulunurlar. Bu sebeple bir insanın insansız bir hava aracını kafasının içindeki bir çiple kaldırıp indirmesini veya giyilebilir bir teknoloji vasıtasıyla (normalde hiç kaldıramayacağı ağırlıkta) çok ağır bir kayayı yerinden kaldırmasını heyecanla takip edip, üretimleri için teşviklerde bulunurlar. Burada da tüm bu gelişmelerin ilk önce askeri alanda kullanma meselesi devreye girmekte ve bu düşüncenin askeri/teknolojik bağlamda da değerlendirilmesine sebep olmaktadır.

@ekitap_evreni

David Pearce için; "İnsanlık için en büyük tehdit, bizzat insan doğasıdır".[120] İnsan doğasına müdahale edilmesine karşı çıkan Francis Fukuyama ise aynı zamanda transhümanistlerin tasavvur ettikleri düzenin eşitliği ortadan kaldıracağını düşünür.

> *"Toplumun birdenbire transhümanizmin büyülü dünya görüşüne kapılması olası değildir. Ancak biyoteknolojinin cezbedici imkânlarını büyük bir ahlaki bedele mal olduğunu fark etmeden kabul etmemiz oldukça mümkündür."* [121]

Nick Bostrom Fukuyama'nın sözlerini eleştirir. Eşitlik konusunda ona hak vermekle birlikte transhümanistlerin bu konuda etik bir duruşları olduğundan ve bu hareketin zaten bu sebeple kurulduğundan bahsediyor. Diğer yandan Fukuyama'yı biyomuhafazakar olmakla suçlayıp kendilerini acımasızca eleştirdiğini söylüyor. Fukuyama trashümanizmin dünyanın en tehlikeli fikri olduğunu yazmıştı. Bostrom'un cevabı ise şu şekilde;

> *"Görünüşe göre transhümanizmin tek gerçek tehlikesi, hem sol hem de sağdaki insanların onu Fukuyama ve Başkanlık Konseyinin diğer bazı üyelerinin önerdiği gerici biyomuhafazakarlıktan çok daha çekici bulabilecekleri."*[122]

120 David Pearce; "İnsanlık için en büyük tehdit, bizzat insan doğasıdır" Cins Dergi, Söyleşi: Serdar Bilir, s.24.

121 Francis Fukuyama, "Dünyanın en tehlikeli fikri Transhümanizm" Türkçe çeviri: Halil İbrahim Medet, https://www.hetaraf.com/haber-dunyanin-en-tehlikeli-fikri-transhumanizm-francis-fukuyama-ceviri-halil-ibrahim-medet-5821 (erişim tarihi: 6 Aralık 2021).

122 Nick Bostrom, "Transhumanism: The World's Most Dangerous Idea?" (2004). https://www.nickbostrom.com/papers/dangerous.html (erişim tarihi: 7 Aralık 2021).

@ekitap_evreni

Transhümanistler, herkesin bilişsel, duygusal ve fiziksel sağlıklarının çeşitli boyutlarını geliştirmek için bu tür araçları kullanma seçeneğine sahip olması gerektiğini öne sürüyorlar. Bostrom bunun sadece tıp ve teknolojinin geleneksel amaçlarının doğal bir uzantısı değil, aynı zamanda insanlık durumunu gerçekten iyileştirmek için büyük, insani bir fırsat olduğunu düşünüyor. Fukuyama ise böyle bir seçeneğe herkesin sahip olamayacağı ve bu fırsatlardan sadece bir kısım insanların faydalanacağı ve bunun eşitsizliğe sebep olacağı kanaatinde. Yalnız Fukuyama'nın transhümanist düşünceden rahatsızlık duyduğu başka bir mesele daha var. İşin ahlaki, etik kısmı ve gerek fiziksel, gerek zihinsel müdahalenin yanı sıra insan fıtratına da yapılacak müdahalenin insanı geri dönüşü olmayan bir uçuruma sürükleyeceği meselesi…

> *"İyi özelliklerimiz, kötü özelliklerimizle derinlemesine bağlantılıdır; eğer şiddetli ve agresif olmasaydık kendimizi savunamazdık ya da ayrıcalık duygusuna sahip olmasaydık yakınlarımıza sadık olamazdık, eğer kıskançlığı hissetmeseydik aşkı asla hissedemeyecektik. Ölümlü oluşumuz bile türümüzün bir bütün olarak hayatta kalmasında ve adapte olmasında kritik bir işlev görüyor (ve transhümanistler sonsuza dek yaşadıklarını görmek istediğim en son topluluktur). Temel özelliklerimizden herhangi birisini değiştirmek kaçınılmaz olarak, birbirine bağlı olan bir özellikler bütününü değiştirmeyi zorunlu kılar ve bunun nihai sonucunu asla tahmin edemeyeceğiz."* [123]

123 Francis Fukuyama, "Dünyanın en tehlikeli fikri Transhümanizm" Türkçe çeviri: Halil İbrahim Medet https://www.hertaraf.com/haber-dunyanin-en-tehlikeli-fikri-transhumanizm-francis-fukuyama-ceviri-halil-ibrahim-medet-5821 (erişim tarihi: 6 Aralık 2021).

@ekitap_evreni

TRANSHÜMANİZM İNANCI

Transhümanizmi bir din kabul edenler olduğu gibi, aşağıda vereceğimiz örneklerde görüldüğü üzere; "Amaç Tanrı olmak" diyenler de bulunuyor. Ayrıca Kurzweil dijital bir tanrıdan bahsediyor. Bu gibi örnekleri incelediğimizde görüyoruz ki; evrimci ve agnostik bir kökene sahip transhümanistler hümanizm ve aydınlanma dönemlerinden aldıkları birikimle yeni bir dönüşüm sürecine hazırlık yapmaktalar.

Andrew Vladimrov adlı bir nörolog, ama aynı zamanda bir transhümanist. BBC'nin bir haberi için verdiği röportajda; "Sadece üç saat uyku uyuyabildiğinizi ve stresli olduğunuzu düşünün. Beyne kan pompalayan kaynağa ve beynin harekete geçirmek istediğiniz bölgesine bir ışın yönlendiriyorsunuz. Artık iyisiniz. Kimileri bu işe kalkışmamamız görüşünde. Tanrı'yı oynamamalıyız diyorlar. Ama amaç zaten Tanrı olmak" diyor.[124]

> *"İnsanın nasıl olması gerektiğine dair kurallar ve dinlerdeki gerçekliğin aksine ütopik bir yaşam barındırdığından dolayı Steven Goldberg (ö. 2010), transhümanizmi bir din olarak kabul etmiştir. Üstelik bu din, Huxley'in iddia ettiği gibi vahiysiz değildir; bu yeni dinin vahyini, öğretilerini ve değerlerini artık*

124BBC News Türkçe; "'Tanrı'yı Oynamak: Teknolojiyle bedenlerini geliştirmeye çalışan Transhümanistler.", 12 Temmuz 2019, video: https://www.facebook.com/watch/?v=810993559968890 (erişim tarihi: 7 Aralık 2021).

@ekitap_evreni

Batılı düşünür ya da filozoflar değil, önü alınamayan bilimsel ve teknolojik gelişmeler belirlemektedir."[125]

Rusya dış politika danışmanı ve Neo-Avrasyacı akımın en önemli temsilcilerinden olan Aleksandr Dugin'in transhümanizm hakkındaki düşünceleri şu şekildedir;

"Kutsal öğretiler bize şeytanın hemen hemen her işi başarabileceğini savunur. Ama insanı yaratamayacağını, sadece görünüşte ona benzer bir şey yapabileceğini ya da onun sahte bir gölgesini (simülasyonunu) üretebileceğini söyler. H+ çok net bir şekilde şeytanın planıdır."[126]

Transhümanistlerin ölümsüzlük arayışı, dini reddetmeleri, insan vücudunu kusurlu bulmaları, agnostik olmaları gibi inançlı insanların inandıklarıyla çelişen görüşleri var. Batı dünyasında kiliseye karşı bir cephe alan, insanı odak noktasında tutan ve insanı kutsayan Hümanizmin yine batı dünyasında geçirdiği dönüşümle ortaya çıkan transhümanizm akımı zaman zaman Hristiyanların tepkisi ile karşılaşabiliyor.

Transhümanizm meselesine İslam dünyasında ise tepki vermek, reddiye yazmak bir kenara dursun maalesef birçok kişi tarafından ne olduğu veya ne manaya geldiği bilinmiyor bile...

125İshak Doğan, "Transhümanizm: "Allah'ın Yarattığını Değiştirme" veya İnsana Karşı Şeytan 2.0", Marife Dini Araştırmalar Dergisi, cilt:21, sayı:1, yaz:2021, s.16.

126Aleksandr Dugin, "Transhumanism", Her-an, 2016, http://her-an.org/2016/10/aleksandr-dugin-transhumanism/ .

@ekitap_evreni

TRANSHÜMANİST PARTİ

2014 senesinde Zoltan Istvan tarafından kurulan Transhümanist Parti seçim zamanı tabut şeklindeki seçim otobüsü ile tepki çekmişti. Istvan bu otobüse "ölümsüzlük otobüsü" adını vermişti. İnsanlara alışkın olmadıkları bir gelecek vaat eden Zoltan Istvan, yaşlılığı yenip ölümsüzlüğe ulaşmanın peşinde olan bir isim. Transhümanistlerin arasında ön plana çıkıyor ve bunu sahada aktif olarak gösteriyor. 2016 senesindeki ABD Başkanlık seçimlerinde adaylığını ilan ettiğinde Transhümanist Parti bayrağı altında göreve aday olan ilk siyasi aday oldu. Başkanlık gerçekleşmediği için California Valiliği için aday olmayı hayal ediyor. Istvan aynı zamanda *Transhumanist Wager(2013)* adlı romanın yazarı. Roman dünya genelinde transhümanist bir devrim yapmak isteyen bir filozofun hayatını anlatıyor. Zoltan Istvan'ın kendisi de Columbia Üniversitesinde felsefe bölümü okumuştu.

Zoltan Istvan insanın biyolojik bedeninin zayıf olduğunu düşünüyor ve giyilebilir bir kıyafetmiş gibi bedeninden kurtulmak istiyor. Kendisinin inançsız bir insan olduğunu özellikle belirten Istvan kendisi için kalıcı bir şeyler tasarlamak için çabalıyor. Robot teknolojisi, genetik mühendislik, yapay zekâ gibi birçok dalın, arzu ettiği transhümanist süreçte kendisine yardım edebileceğini düşünüyor. İnsan vücudunun da bir makine olduğunu söylüyor ve bu makinayı tasarlama hususunda cesur davranılmasını istiyor. Bu yüzden

@ekitap_evreni

insanın vücuduna ve zihnine her türlü müdahalede bulunulmasını tavsiye ediyor. İnsanın bu trans (dönüşüm) sürecinde birçok yol olduğunu söylüyor ve deri altına takılan çiplerin önemine de vurgu yapıyor. Kendisinde olduğu gibi çalışanlarına da deri altı çipleri mecbur bırakmıştı. Çalışanlar kapıları açarken veya örneğin ödeme yaparken deri altı çipleriyle yapabiliyorlar.

@ekitap_evreni

TRANSHÜMANİZM YOLUNDA GNR

Transhümanistlerin gelişmeleri takip edip destekledikleri çok önemli üç alan var. Ray Kurzweil bunu GNR olarak kodlamış. Genetik, Nano teknolojik ve Robotik. Transhümanistler insanı olduğundan daha sağlıklı, daha güçlü, fiziksel ve zihinsel yetenekleri artırılmış bir hale getirmek için bu üç bilim dalının tartışılmaz bir biçimde önemli olduğunu vurguluyorlar.

İnsanın gen haritasının çıkarılması büyük bir adımdı. Fakat müdahale edilemedikten sonra bunun aşılamaz bir dağ olduğuna inananlar oldukça fazlaydı. Bitki ve hayvanlardan sonra insan genlerine müdahale yolu da bulundu. Hastalıkları ve sakatlıkları önlemek için bu güzel bir fırsat. Transhümanistler burada devreye girerek şu soruyu soruyorlar; "neden sadece hastalıklarla mücadele etmek için kullanalım ki?" Ayrıca; "insanı mutlu edecek bütün istekleri için bu fırsatı değerlendirmeliyiz" diyorlar. Yani embriyo döneminde genlere müdahale ederek fiziksel özellik seçme, örneğin saç rengi, göz rengi seçme gibi tercihlerin tamamen serbest olmasını savunuyorlar.

Nanoteknoloji ise insanlar için neredeyse tüm alanlarda ihtiyaç duyulan bir alan haline geldi. Tıp ve sağlık sektörü, biyoteknoloji, gıda ve tarım, sanayi, malzeme, imalat, bilgisayar teknolojileri, çevre ve enerji, havacılık, nano elektrik gibi daha birçok alanda kullanılıyor. Teknolojinin üstel ve

@ekitap_evreni

tümleşik ilerlemesinden bahsetmiştim. Bir yandan çok hızlı ve katlanarak ilerliyor, bir yandan bütün alanları bir araya getiriyor. İşte nanoteknolojik gelişmeler gözümüzün önünde, birbirinden bağımsız birçok alanda baş döndürücü değişimlere sebep olmakta.

Robotik çalışmalar seksenli ve doksanlı yıllarda izlediğimiz robot filmlerinden çok daha ileri seviyeye ulaştı. Artık çok katı hareketler yapan, baktığınız zaman bu bir robot diyebileceğiniz makinelerden "humanoid"lere, yani insansı robotlara geçiş aşamasına şahit oluyoruz. Öyle ki robotların mimiklerinden, kas hareketlerine ve verdikleri tepkilere kadar durmadan geliştirilen ve hız kesmeden gelişmeye devam eden bir çağdayız. İnsanlar yeni teknolojiler vasıtasıyla robotlaşırken, robotlar da insanın fiziksel özelliklerini kazanmaya devam ediyorlar. Yapay zekâya bağlanan dijital beyinler ise gün geçtikçe gelişiyor. İnsanın bir ruha sahip olmadığını savunan transhümanistlerin agnostik görüşü insanın algoritmalarla düşünebilen bir varlık olduğunu söyler. Bu sebeple transhümanistler robotların bir gün biyolojik olan insan gibi bir tür haline geleceğini ve hatta bildiğimiz insan neslinin sona ereceğini düşünüyorlar.

Şimdi bu üç alanı ayrı başlıklarda inceleyelim;

Genetik Mühendislik

Canlıların kalıtsal özelliklerini değiştirmek, yeni işlevler kazandırmak, genleri bir organizmadan başka bir organizmaya taşımak gibi çalışmalar yapan genetik mühendisleri günümüz teknolojilerinden faydalanarak yeni keşifler yapıyorlar. Bitkiler ve hayvanlar üzerinde bugüne dek yapılan deney ve çalışmalar nihai hedefine ulaştı ve insan genlerine müdahalenin kapısını araladı.

@ekitap_evreni

İnsanın gen haritasının çıkarılarak genlerine müdahale etme keşfi genetik mühendisliği alanında olduğu kadar aynı zamanda teknolojik bir atılımdır. Çünkü teknolojinin üstel ilerlemesiyle birlikte tümleşik hale geldiğini de belirtmiştik. Artık teknolojik gelişmeler farklı alanlarda kendisini göstererek yeni keşiflere sebep oluyor. Hayvan genlerine müdahale ederek organizmaları farklı organizmalarla birleştiren bilim insanları "kobay hayvanları" mutasyona uğratmaya devam ediyorlar. Örneğin bir deniz anasından aldıkları yeşil floresan proteini bir tavşana taşıyarak "Alba" isminde fosforlu bir tavşan meydana getirdiler. Hayvanların bu şekilde mutasyona uğratılması "acaba bir gün insan da bu hayvanlar gibi mutasyona uğrayabilir mi?" sorusunu akıllara getiriyor. Yapılacak mı? Yoksa yapılıyor mu?

İnsanlara olumlu veya olumsuz sonuçlar yaşatacak olan mutasyon meselesi ise aslında bize çok da yabancı değil. Çünkü çizgi romanlarda ve filmlerde gördüğümüz birçok süper kahramanın bilimsel çalışmalarla mutasyona uğrayarak üstün güçlere sahip olmaları da bu bağlamda değerlendirebilir. Batı insanı her zaman olduğundan üstün bir insana ulaşmayı amaç edinmiştir. Bunun örneklerine Amerikan popüler kültüründe de sık rastlarız. Örnek verecek olursak; Örümcek Adam, Yeşil Dev, Fantastik Dörtlü, Demir Adam ve birbirinden farklı birçok karakterin hikâyesini anlatan X-Men'i gösterebiliriz.

Önce bir çizgi roman, daha sonra çizgi filmi yapılan ve sonunda beyaz perdeye taşınan ünlü "X-Men" karakterleri mutant geçiren hayali karakterlerin hikâyelerini anlatıyordu bizlere... 1922 yılında New York'ta Yahudi bir ailenin oğlu olarak dünyaya gelen Stan Lee (Stanley Martin Lieber) ve Jack Kirby bu karakterleri oluştururken kendi hayal güçlerinin yanı

@ekitap_evreni

sıra bir takım gelişmelerden ve fikirlerden de etkilenmişlerdi. Çünkü X-Men karakterleri henüz çizilmeden yaklaşık otuz kırk sene evvel Adolf Hitler ve yandaşları Aryan ırkının var olduğunu ve üstün olduğunu kanıtlamaya çalışıyordu. Evrimsel Hümanist olan Naziler bir "üstün insan" ortaya çıkarmak için çok çabaladılar. İnsanın değişim yaşayan bir canlı olduğunu ve evrim geçirerek üstün bir insan haline gelebileceğini söylüyorlardı. X-Men karakterlerinin ise genel olarak hikâyeleri şöyle; "evrimde yaşanan bir değişim sonunda, insanüstü güçlerle doğan ve genelde ergenlik döneminde ortaya çıkan farklı özelliklere sahip üstün insanlar." Hikâye evrim teorisine dayandığı için çok büyük ihtimalle çizerlerinin insanın yaşlılığı ve ölümü yenebileceklerine inandıkları anlaşılıyor. İnsanı maddeden ibaret gören, yaratılışa inanmayanlar için bir şekilde açık kapı bırakılmış oluyor. Ayrıca tıbbi ve teknolojik çalışmalar insanı sadece yaşlılıktan veya ölümden kurtarmayacak aynı zamanda çeşitli, üstün yetenekler eklenerek bir üst insan modeline taşınacaktı.

> *Thomas Henry Huxley, Darwin'in evrimci fikirlerini yaymak için 'X-Club' adında bir kulüp kurmuştu. "X" yani "haç", evrim neticesinde oluşacak "mükemmel insan"ı sembolize ediyordu. X-Men çizgi roman adını buradan almaktadır.*[127]

CRISPR-Cas9

CRISPR (Clustered Regularly Interspaced Short Palindromic Repeats) dilimize çevrildiğinde şöyle bir anlam karşımıza çıkıyor; "Düzenli aralıklarla bölünmüş kısa palindromik tekrar kümeleri." Peki, nedir bu CRISPR?

127 Mehmet Hasan Bulut, *Yeni Dünya'nın Kurtları*, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2.Baskı, Ocak 2018, s.51.

@ekitap_evreni

CRISPR hastalığa neden olabilecek mutasyonları düzeltmek için hücrelerdeki DNA dizisini kesin bir şekilde değiştirmeye yönelik bir teknoloji. Yani artık insanoğlu kendi gen haritasını çıkartmakla kalmadı artık ona müdahale edip değiştirebilmenin de bir yolunu buldu. İnsan bitkilerin, hayvanların genlerini değiştirmeye başladığında bazı bilim insanları bu gidişatın insana ulaşacağına ve insanın biyolojisine de müdahale edilecek günlerin geleceğine inanıyorlardı.

2020 senesinde Nobel Kimya Ödülünü bu "genom düzenleme metodu" ile Fransız mikrobiyoloji uzmanı Emmanuelle Charpentier ve Amerikalı biyokimyacı Jennifer Doudna aldı. Aynı zamanda, uzun zamandır üzerinde çalıştıkları bir projenin genetik bilimi uzmanları için önemli bir yeri vardı. DNA zincirlerini hem kesme, hem de yeniden birleştirme yöntemi, yani CRISPR-Cas9 dünya genelindeki genetik çalışmalar için bir dönüm noktası oldu. Diğer yandan insanlık tarihine etki edecek derecede büyük bir gelişme…

DNA üzerinde yapılacak olan bu genetik değişimler uzun süreli veya çok pahalı değil, tam aksine çok hızlı ve çok ucuz! Bu özelliği sebebiyle kısa sürede birçok insana ulaştı bile. CRISPR kümelerinin varlığı aslında çok da yeni değil, 40 senedir bilinen ve üzerinde çalışılan bir alan. Fakat 2012 senesinde çok önemli bir gelişme oldu. Jennifer Doudna istedikleri DNA bölgesinden kesim yapmanın bir yolunu buldu. Bu kesimin sağlanması için ise Cas9'a ihtiyaç duyuluyordu. Cas9 kusurlu genlerden kurtulmak için DNA zincirlerinin belirli noktalarını kesen, "makas görevi gören" bir enzim olarak görev yapıyor.

CRISPR-Cas9 teknolojisinin çalışması insan genomu üzerinde neyi, nasıl değiştiriyor? Arızalı olabilecek bir hücredeki belirli bir DNA dizisini tanıma ve ardından DNA'yı

@ekitap_evreni

keserek devre dışı bırakma konusunda inanılmaz bir yeteneğe sahip. Buna gen düzenleme deniyor ve bunu hastalığa neden olabilecek genin mutasyona uğramış bir bölümünü devre dışı bırakmak veya onarmak için kullanabiliyorlar. Cas9'un arızalı DNA'yı bulması için onu düzenlemek istedikleri DNA dizisiyle eşleşen bir RNA dizisine ekliyorlar. Daha sonra bu RNA Cas9 kombinasyonunu hücreye koyuyorlar. Mutant DNA'yı buluyor ve DNA zincirini arızalı olduğu yerde kesmek için kimyasal reaksiyonu kullanıyor. Bundan sonra bazen hücrenin tekrar düzgün çalışması için genin doğru versiyonunu ekleyebiliyorlar.[128] İnsanı ve toplumu değiştirebilecek bu yeni gelişme işte bu şekilde çalışıyor.

İnsan üzerinde olabilir ama "bu gelişme toplumu nasıl değiştirecek?" diye sorulabilir. Öncelikle bu gelişme iyi eller elinde insanlığın yararı için kullanılabilir. Birçok hastalığın kalıcı tedavileri için bulunmaz bir fırsat olabilir. Ama şunu iyi biliyoruz ki dünyadaki bütün teknolojik gelişmeler önce askeri alanda değerlendirilir. Hitler'in yaptığı gibi üstün bir ırk ortaya çıkarmak, ya da belki soykırım yapmak için kullanılabilir. İnsanların yararına gibi gözüken bir gelişme tam aksi sonuçlara sebep olabilir. Bu etik problemin yaşanmaması için dünya yöneticilerinin ve dünyayı yönlendirenlerin niyetlerine bakmak gerekiyor. Maalesef ellerindeki teknolojileri ve bilimsel gelişmeleri pek iyi niyetle kullanacak bir yönetici sınıfı görünmüyor. İşin bu kısmı insanları kaygılandırmak için yeter de artar bile. Fakat bir tehlike daha var. Hızlı ve ucuz olan bu teknolojinin insanların eline bırakılarak kontrolden çıkması tehlikesi...

Unnatural Selection-2019 (Doğal Olmayan Seçilim) isimli belgeselde bir gelişim biyoloğu olan Prof. Juan Izpisua

128CRISPR-Cas9 gene editing and how it Works – with Jennifer Doudna, https://www.youtube.com/watch?v=avM1Yg5oEu0.

@ekitap_evreni

Belmonte; "Bu teknolojiler, yaşamın kitabının bugün idrak edemeyeceğimiz şekillerde yeniden yazılmasına yol açabilir. Hastalıkları iyileştirmenin iyi olduğunda herhalde hepimiz hemfikirizdir. Ama yeteneklerimizi güçlendirmeye çalışmanın iyi mi kötü mü olduğu konusunda hem fikir olacağımızdan şüpheliyim. Zihinsel yeteneklerimizi, fiziksel yeteneklerimizi... Bugün ne işe yaradığını bile bilmediğimiz yeni işlevler yaratma konusunda da öyle" demektedir.[129]

İnsanlar daha doğmamış çocukları üzerinde, sadece sağlık için değil de özel tercihler ile tasarım yapmaya kalktıklarında bu tercihleri soyları üzerinde geri dönülemez değişimlere sebep olacaktır. İnsanların sarı saç, yeşil göz benzeri tercihleri ileride başka özellikleri de beraberinde getirecek, teknolojinin üstel ilerlemesi ile belki de geri dönülemez tehlikeli sonuçlara neden olabilecek. Açgözlülüğü ve hedonist duyguları ile dünya genelindeki canlıların ardından kendi genine de müdahale etmek isteyen ve durmak bilmeyen insan belki de kendi sorunu hazırlıyor da diyebiliriz.

Nanoteknoloji ve Transhümanizm

Nanoteknoloji, farklı disiplinleri bir arada bulunduran ve geniş bir çalışma alanına sahip bir teknoloji dalı olmakla beraber aslında geniş de bilgi birikimine sahip bir daldır. Her ne kadar köklü bir geçmişi olmasa da içinde barındırdığı bilim disiplinlerinin köklü geçmişlerinin olması nanoteknolojiyi de bir takım temellere dayanmasına da sevk etmektedir. Uygulama olarak; malzeme ve imalat, elektrik-elektronik ve bilgisayar teknolojisi, uzay çalışmaları ve havacılık, tıp ve sağlık, çevre ve enerji gibi alanlar gösterilebilir.[130]

129 Unnatural Selection, (Doğal Olmayan seçilim). belgesel, 1.bölüm, 17.dakika.

130 Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Nanobilim ve Nanoteknoloji Anabilim Dalı, http://www.nano.aku.edu.tr .

@ekitap_evreni

> *"N devrimi, bedenlerimizi, beyinlerimizi ve etkileşimde olduğumuz dünyayı "tek tek her molekülünü- biyolojinin getirdiği tüm sınırlamaların çok ötesine geçip yeniden tasarlamamızı ve yeniden kurabilmemizi sağlayacaktır."*[131]

Deri Altı Çipler

Dünya genelinde şimdilik 100 bin kişide olduğu tahmin edilen deri altı çip uygulaması, pirinç büyüklüğündeki bir çipin şırıngayla derinin altına yerleştirilmesi işlemiyle başlıyor. Deri altı çip uygulaması devletlerin ajandalarında yer alıyor ve birçok ülkede üretimi ve uygulamaları başladı bile. Bu teknoloji; "insan hayatını derinden etkileyecek" olan günümüz gerçeklerinden sadece biri. İnsanların hayatlarını kolaylaştıracağı yönündeki haberler artık ana haber bültenlerinde yer buluyor. Kapıları açıp kapatmak, cüzdan taşımadan işlemler yapmak, toplu taşıma kullanırken beklememek, alışveriş yaparken karta ihtiyaç duymamak gibi kolaylıklar reklam amaçlı insanların zihinlerinde yer bulmaya başladı. İsveç'te ise uygulama uzun yıllar önce başlatılmıştı. 180 dolara mal olan deri altı çipleri bazı işyerleri ücretsiz sağlayınca taktıran insan sayısı da artmaya başladı. Personel kartı olarak tanımlanabilen, yani bir firmanın çalışanı olduğunu gösteren çiplerin yaygınlaşması ve yakında zorunlu tutulma olasılığı birçok insanı kaygılandırıyor.

"Florida'da bulunan bir teknoloji firması, ABD hükümetine başvurarak, insanların derilerinin altına yerleştirilerek, kimlik belirlemesinde kullanılacak bir bilgisayar çipinin pazarlaması için onay istedi. Havaalanları, nükleer santraller ve diğer güvenlik öncelikli mekânlarda faydaları hızlı bir şekilde hissedilecek çipler, aşılması neredeyse imkânsız bir güvenlik

131 Ray Kurzweil, İnsanlık 2.0, s.295.

@ekitap_evreni

sistemi sağlayacak. Ancak sivil toplum örgütleri çipin, sivil özgürlükleri ciddi olarak sınırlayacağı uyarısında bulunuyor."[132]

İnsanları takip etmek için uygulanacağı söylendiğinde çeşitli görüşler öne sürülmüştü. Örnek verecek olursak; "Bizler çok mu değerliyiz? Bizi neden takip etsinler?" veya "Bizi zaten telefonlarımızla takip ediyorlar, çipe ne gerek var?" benzeri, bilinçsizce yapılan eleştiriler birçok kişi tarafından dile getirilmişti. Daha sonra evcil hayvanlara çip takılma zorunluluğu konuşulmaya başlandı. Amaç tabii ki takip altında tutmaktı. Aynı uygulama insanlar için konuşulduğunda ise nedense bu takip meselesi hiç konuşulmadı.

> *"2015'in başında Stockholm'deki yüksek teknoloji merkezi Epicenter'daki birkaç yüz çalışanın ellerine mikroçipler yerleştirildi. Pirinç tanesi büyüklüğündeki bu çipler, bugün kişisel güvenlik bilgilerini sakladığı işçilerin ellerini sallayarak kapıları açmalarını ya da fotokopi makinelerini çalıştırmalarını sağlıyor. Yakında bu yöntemle ödeme yapabilmeyi de umuyorlar.*[133]

Deri altı çipleri neden yaygınlaştırmak istiyorlar?

İnsanların aşı, ilaç kullanımlarını ve karantina uygulamalarını çok sık takip etmek bu sebeplerden biri. Bunun için akıllı bileklikler de gündemdeydi fakat insanların geneline uygulamak çok güç olduğu için deri altı çipler daha uygun görüldü. Aynı zamanda FDA elektronik bir hapa ruhsat verdi. Hapın içindeki çip yutularak mide içinde çözülüyor ve çip hapın alındığına dair bir sinyal gönderiyor. Yani hastaların haplarını alıp almadıklarını takip altında tutmak istiyorlar.

---

132 NTV-Msnbc, "İnsanlara çip takılması onaya kaldı", http://arsiv.ntv.com.tr/news/138154.asp (erişim tarihi: 22.12.2021).

133 Yuval Noah Harari, *Homo Deus*, s.56-57.

@ekitap_evreni

Dünyanın herhangi bir ülkesinde vatandaşın hükümet aleyhine karşı bir duruş sergilemesinin veya eleştirmesinin önüne geçmek için kullanılması diğer bir sebep…

İnsanların borçlu oldukları zaman borcunu ödeyene dek başka harcamalar yapmasının önüne geçmek için. Aynı zamanda ihtiyaçların belirlenerek ihtiyaç dışı harcamalarının önüne geçmek için de yaygınlaşmasını istiyorlar. Özellikle iklim krizi gibi meselelerde karşımıza çıkacak. Yapay gıda kıtlığı gibi krizlerden sonra "Evrensel Temel Gelir" önerileriyle yine gündeme gelecek…

Robot Teknolojisi ve Transhümanizm

Transhümanistler insan vücudunun yani insanın biyolojik bedeninin zayıf olduğunu ve teknoloji vasıtasıyla güçlendirmemiz gerektiğini söyler. Diğer yandan robot teknolojisinin nihai amaçlarından biri bir robotu tıpkı bir insan gibi donatmak, dış görünüşünü insana benzetmektir. Özellikle 21.yüzyılın ilk çeyreğinde, yani içinde yaşadığımız zaman dilimi içinde robot teknolojisi, insanın estetik görünümüne ulaşmak için çaba sarf etmekte. Bu amaç için milyon dolarlar harcanmakta ve şirketler bu amaç için adeta birbirleriyle yarışmaktalar.

Robot üretiminde çalışan insanların tamamının transhümanist olduğunu söyleyemeyiz. Çünkü transhümanistlerin amacı bir makinayı değil insanı değiştirmek/dönüştürmektir. Fakat diğer yandan robotların insanlara benzetilmeye çalışılmasına cevap vermeleri gerekir. Neden insan?

İnsanın fiziksel ve zihinsel yetenekleri, günümüz teknolojisinin ve özellikle transhümanistlerin aşmaya çalıştıkları özellikleridir. Transhümanist görüşe sahip insan bir yandan kendi biyolojik ve zihinsel özelliklerini aşmaya çalışmakta, bir yandan da kendi özelliklerine sahip bir robot ortaya çıkarmaya

@ekitap_evreni

çalışmaktadır. Batılıların tabiri ile tanrıyı oynamak veya tanrının yerine geçmeyi amaç edinmekteler. Bunu dile getirmekten ve net bir şekilde itiraf etmekten de çekinmezler.

Robot ve İnsan Arasında Duygusal Bağ

Kullandığımız herhangi bir makine hasar gördüğünde veya arızalandığında artık ondan faydalanamayacağımız için üzülürüz. Bunu yaparken makine ile aramızda duygusal bir bağ kurma ihtiyacı hissetmeyiz. Bir kahve makinesi veya fotokopi cihazı ile aramızda neden bir duygusal bağ kurma ihtiyacı hissedelim ki? Fakat yıllardır birlikte yaşadığımız evcil bir hayvanın ölümü bizi depresyona sokabilir. Eskiden hükümdarlar veya savaşçılar atlarına yakınlık gösterirlerdi. Atlar asırlar boyunca insanların dostları olmuş ve bu dostluklar unutulmamıştı. Şimdi evde beslediğimiz bir kedi, bir köpek veya bir kuş birbirimizin lisanını anlamasak bile hislerimizle yakınlaştığımız canlılar değiller mi? Aramızdaki bu duygusal bağ sadece hayati ihtiyaçlara mı dayanıyor. Örneğin kedi karnını doyurduktan sonra sırtını dönüp yatmaya mı gidiyor? Karnı tok bir kedi kendisini sevdirmek için ayağınıza sürtünmüyor mu? Biyolojik varlıklar olarak insanlar ve hayvanlar birbirleriyle iletişime geçebiliyor ve aralarında duygusal bağ kurabiliyorlar.

İnsanlarla ve hayvanlarla kurabildiğimiz duygusal bağ her sorduğumuz soruya cevap verebilen yapay zekâya bağlı bir bilgisayar ile kurulabilir mi? Bu bahsettiğim husus Turing testi gibi bir deney değil. İnsanın makine ile iletişimi duygusal bağa dönüşemiyor. Çünkü insan bindiği arabanın, kullandığı telefonun, bilgisayarların veya fabrikada otomobil üretiminde çalışan robotların hissetmediğini, hayatı idrak edemediğini, düşünemediğini, duyguları olmadığını, duyguları olmadığı ve

@ekitap_evreni

hissetmediği için herhangi bir darbede veya hasar aldığında canının yanmadığını çok iyi biliyor.

Robotlar düşünebilir mi? Bunu yapay zekâya bağlı hareket edebilen, her sorduğunuz soruya detaylı cevaplar verebilen, tarihi, felsefi, coğrafi konularda kaynak vererek konuşan, ekonomi, siyaset ve tıp alanında profesörlere taş çıkaran bir robota sorabilirsiniz. Ama robot cevabını düşünerek değil, insanoğlunun bugüne kadar internet ortamına aktardığı milyarca bilgiden/bilgi bulutundan çekip çıkaracaktır. Buna düşünmek denir mi? Harari gibi evrimci yazarlar insanoğlunun da algoritmalar ile yaşadığını ve bugün (veya gelecekte) yapay zekânın bilgiye ulaştığı o devasa yapay bulutun insanın beynine benzediğini iddia eder. İnsanı maddeden ibaret gören ve ruhun varlığını reddeden bilim insanlarına göre kolay bir kaçış yoludur.

Robotlar hissedebilir mi? Bir kahve makinesi arızalandığı vakit ona vurduğunuzda canı yanar mı? Peki, insan görünümlü bir robot size kahve getirirken aniden arızalansa ve aynı şekilde şiddete başvursanız onun canı yanacak mı? İşte burada küresel çapta bir algı operasyonuna başvurup robotlar ile insanlar arasında bir duygusal bağ kurma çabası içine giriyorlar. Bir nevi hazırlık…

Robot kılığında bir insan veya insana benzeyen robotlarda işlerin rengi değişiyor. Peki, insanoğlu neden robotları insana benzetmek ister? Neden robotlar bizim gibi yaşamak, duygusal tepki vermek, mimiklerini insanlar gibi oynatmak, hal hareket ve tavırlarında neden insan gibi olmak zorunda bırakılıyorlar? Acaba insanların cansız bir makineye karşı verdikleri tepki ile insana benzer robotlara verdikleri tepkilerin farklı olacağını mı düşünüyorlar? Yani bizlere benzeyen bir robot olduğunda ona insana davranır gibi mi davranmalıyız?

@ekitap_evreni

Örnek verecek olursak "Humans" (2015-2018) adlı İngiliz dizisinde iradeye sahip robotların insanlar tarafından saldırıya uğradığında yine başka insanlar tarafından onlara merhamet gösterildiğini izliyoruz. Bu aynı zamanda izleyicilerin de insan görünümlü robotlara karşı acıma hissine, merhamet duygusuna ve bir duygusal bağ kurmasına sebep oluyor. Fakat burada çok önemli bir detay var! Ekran karşısında robot rolünü yapanlar gerçek insanlar, hislerimizin aklımızın önüne geçmesinin sebebi işte bu. Yani buradaki duygusal bağ robotların canı yandığına inandığımız için değil, robot rolünü çok iyi oynayan oyuncularla kurduğumuz bir duygusal bağ sayesinde oluşuyor. Bir nevi yapay bir duygusal bağ kurulmaya çalışılıyor.

Yine transhümanizm konusuna ilgi duyanların mutlaka izledikleri bir film olan "Ex-Machina" (2014). Bu film yapay zekâya bağlı bir robotun düşünebileceği konusunda izleyiciyi ikna edebilecek derecede uzmanlıkla kurgulanmış. Bir robotun yapay zekâ yardımıyla buluttan çekip, seçerek aldığı verilere düşünmek denir mi? Bu uzun zamandır tartışılan bir mesele. Filmde bir de insanı etkilemeye çalışan robotla insan arasında duygusal bir etkileşim söz konusu. Robot üreticileri robotları insanlara benzetmeye çalışırken bir yandan da insanları robota çevirmek isteyenler var. Peki, ama neden? Acaba bir gün insanların ürettikleri robotları neden kendilerine benzettikleri tartışılacak mı?

Diğer yandan "Chappie" (2015) isimli sinema filminde tam olarak insan görünümlü olmayan Chappie isimli robotun insanlar tarafından darp edildiğini izliyoruz. Demek ki yapay bir duygusal bağ kurmak için izlediğimiz robotun insan görünümünde olması gerekmiyor. Ağır çekimler, duygusal bir müzik, kötü insanların robota taş atmaları, sopalarla vurmaları hatta

@ekitap_evreni

yakmaları ustaca çekilen bir sahnede öyle bir veriliyor ki izleyiciler bir makinenin canının yanmadığını aklettikleri halde neredeyse ağlayacak duruma geliyorlar. Zaten sinemanın da olmazsa olmazı inandırıcılık değil mi? Devasa bir yaratığın gerçek olmadığı bilindiği halde insanlar yaratık filmlerini korkarak izler. Burada kurulmak istenen duygusal bağ insanın makinelerden farklı olmadığı veya robotların biz insanlardan farklı olmadığı anlayışını getiriyor. Çünkü insan beyninin bir makinenin hard diskine kopyalanarak bir robota aktarılması süreci tasarlayanların şu görüşünü bir kere daha gözler önüne seriyor; "insan algoritmalarla yaşayan bir varlıktır, tıpkı makineler gibi" diyorlar…

Bir başka örnek "Better Than Us" (2018) isimli Rus yapımı bir dizi film. Burada robotlarla insanların kurduğu iletişim ve duygusal bağ ailevi boyutta ele alınmış. Bir robotun aile bireyleriyle kurduğu iletişimi izlerken insani bütün değerleri insan görünümlü bir robotun tatbik ettiğini de görmüş oluyoruz. Bir de tasfiyeciler var. Robot düşmanları. Haklı mücadele içinde olanları şiddete başvuran gözü dönmüş bir çete olarak izliyoruz. Hâlbuki söyledikleri şunlar; işimizi elimizden aldılar, makamlarımızı elimizden aldılar ve ailelerimizi elimizden aldılar. Diğer iki yapımda olduğu gibi yapay bir duygusal bağ burada da veriliyor. Canı yanmayan, acı hissetmeyen robotların idam edildiğini görüyoruz. Tabi bir yandan insanlık için mücadele eden bireylerin nasıl kötü gösterildiğine de şahit oluyoruz. Tıpkı yukarıda örnek olarak verdiğim diğer iki yapımda uygulandığı gibi…

Başrolünde ünlü oyuncu Tom Hanks'in oynadığı "Finch" (2021) filminde robot çok kısa bir sahnede aynada kendisini görüyor, o an tıpkı bir insan gibi verdiği tepkiyle izleyiciye aslında mesaj verilmiş oluyor. Onlar da bizim gibi düşünebilir, hissedebilir ve duygusal tepkiler verebilirler mesajı…

@ekitap_evreni

Örnekler çoğaltılabilir fakat bir de gerçek hayattan birkaç örnek verelim. Arabistan'ın vatandaşlık verdiği ilk robot olan Sophia "Artık anne olmak istiyorum" dedi ve bu haber konusu oldu. İyi ama Sophia bunu kendi özgür iradesi ile mi söyledi, yoksa bu sözler ona söyletildi mi? Yapay zekâ insan iradesine ulaşabildi mi? Peki ama insana ait olan annelik duygusunu bir makine nasıl hissedebilir? Bazen bu tür haberler komik olabiliyor fakat insanı maddeden ibaret görenlerin inandıkları bir gelecek tasviri var. Bizim distopya dediğimize onlar yakın ütopya diyorlar. Bu teknolojik değişimlerin hayatımıza katacakları yeniliklerin 10-20 yıl içinde gerçekleşeceğini iddia ediyorlar. Teknoloji ne kadar ilerlerse ilerlesin bir robotun irade sahibi olması ve bir insan seviyesine ulaşabilmesi mümkün mü? Evrimci, agnostik ve transhümanist görüşe göre evet. Hatta posthümanizm sürecinde çok daha ileriye geçeceğine inananlar var.

Yakın zamanda çok popüler bir bilgisayar oyunu oynayanların insansı robotlara sempati duymasına ve insanlığa karşı verdikleri mücadelede robotları haklı bulmalarına sebep oluyor. Oyunun adı; "Detroit Become Human" (2018). Become Human, yani insan olmak. Burada verilmek istenen mesajın her ne kadar; "insanların yaptıkları yanlışları androidlerin perspektifinden bakarak yine insanlara sorgulatmak, insan olmanın önemini kavramak" olarak anlatılsa da işin başka bir boyutu daha var.

Bu oyunda bilgisayar oyuncuları Marcus, Kara ve Connor isimli üç insansı androidin hikâyesine odaklanarak onları yönetiyorlar. Konusu "Humans" dizisiyle benzerlik gösteriyor. Çünkü oyunda robotların haklarından, insan-robot kıyaslarından, insanlar tarafından darp edilen, hor görülen, kötü davranılan robotların isyanlarından örnekler görüyoruz.

@ekitap_evreni

Diğer yandan; işi, ailesi, hayatı elinden alınan bir adamı kötü karakter olarak görüyoruz. Yine bütün zamanını ve enerjisini Marcus isimli robota harcayan yaşlı bir adamın bağımlı olan oğlunu da kötü bir karakter olarak görüyoruz. Çünkü adamın oğlu babasına kendisi ile ilgilenmediğini ve bir robota kendisini adadığını söyleyip ona isyan ediyor. Bir süre sonra robotların kabuklarını kırıp irade sahibi olmalarıyla oyunu oynayanlar isteseler de istemeseler de robot hakları için mücadele etmeye başlıyorlar. Bu mücadele insanlara karşı yapılıyor. Bahsetmiş olduğum duygusal bağ kurgulanan hikâye sayesinde oyunu oynayan çocuklara veya gençlere kolay bir şekilde aktarılmış oluyor. Gerekirse bir robot insanlara saldırabiliyor ve burada karakteri yönlendiren oyuncu tarafsız kalamıyor.

Aynı oyunun fragmanında Kara isimli robot karakter kendi hikâyesini şu cümlelerle anlatıyor: "Bir hata sonucu dünyaya geldim. Aydınlığa doğru adım atıp gözlerimi açtım. İlk hissettiğim şey korkuydu; ışıklar, sesler ve o ürperti. Sonra vücudumu yine korku sardı; ellerim titriyordu. Göğsümdeki kalp atıyordu. Damarlarım yaşam enerjisiyle dolmuştu. Yaşamak ve bu yolda mücadele vermek istiyordum. Dışarıda neler olup bittiğini öğrenmeliydim. Gün ışığını görmeliydim. Güneşi cildimde, rüzgârı yüzümde hissetmeliydim." Bilinçli bir şekilde insani his ve duyguları robotların da taşıyabileceği üstüne basa basa dile getirilmiş.

Bir makine nasıl korkabilir? Elleri nasıl titreyebilir? Damarlarının yaşam enerjisiyle dolması gibi insanlara has olan mecazi bir sözü nasıl kullanabilir? İnsan görünümünde olsa da o bir makine, o bir robot. Fakat bahsettiğimiz gibi burada bir tezgâh, bilinçli şekilde tasarlanmış bir algı yönetimi ve propaganda bulunmakta.

@ekitap_evreni

Dizi, Film ve Romanlarda Transhümanizm

Bilim Kurgu filmlerinden ayrı bir temaya ve kurguya sahip olduğunu söyleyebileceğimiz Transhümanist yapımlar artık daha sık karşımıza çıkmaya başladı.1982 yapımı *Blade Runner*, *Robocop* – 1987, *Terminator* – 1991, *Gattaca – 1997* ve 1999 yapımı *Matrix* filmleri yapım yıllarına bakacak olursak epey eski yapımlar olarak örneklendirilebilir.

Daha yakın tarihlerde izlediğimiz; *Avatar* – 2009, *Surrogates* – 2009, *Repo Men* – 2010, *Elysium* – 2013, *Lucy* – 2014, *Ex-Machina* – 2014, *Transcendence* – 2014, *Robocop* – 2014 (Yeni versiyon), *Automata* – 2014, *Chappie* – 2015, *Ghost in the Shell* – 2017, *Replicas – 2018*, *Finch - 2021* filmleri bilim kurgu filmlerinden farklı olarak transhümanizm filmleri kategorisinde de değerlendirilebilir.

Dizi filmlerden örnek verecek olursak; çok önemli bir yapım olan *Black Mirror* – 2011, insansı robotların (humanoidlerin) işlendiği; İngiliz yapımı; *Humans* – 2015, Rus yapımı; *Better Than Us* – 2018 dizileri. Zihin aktarımı ve sanal cennet tasarımı yapılan; *Upload* – 2020 gibi yapımlar transhümanizm akımı ile bağlantılı yapımlardır.

Transhümanist romanlara örnek verecek olursak; William Gibson'ın yazdığı *Neuromancer* – 1984 ve transhümanist partinin kurucusu Zoltan Istvan'ın yazdığı *The Transhumanist Wager – 2013* kitapları transhümanizm akımı için önemli eserler olarak bilinmektedir…

@ekitap_evreni

SONUÇ

İnsan gerek fiziksel, gerek zihinsel olarak yoğun bir saldırı altında. Bir yandan bireysel hak ve özgürlükler kısıtlanırken diğer yandan insanlara sanal bir dünya, hatta sanal bir cennet vaat ediliyor. Herhangi bir müdahaleye karşı çıktığı an bilim düşmanı, komplo teorisyeni, felaket tellalı olarak nitelendirilen insana seçenek sunulmuyor. Gerek tıbbi, gerek teknolojik müdahaleler çeşitli bahaneler ile zorunlu tutuluyor.

Doğal olana bir alternatif olarak yapay gıdalar üretenler, gerçek hayata bir alternatif olarak sanal âlemi inşa edenler ile aynı kişiler. İnsanlığı maddi-manevi kıskaca alarak kısır döngüye sokmuş durumdalar. Genetiği değiştirilmiş organizmalar ile gıdaya müdahale edenler, şimdi insan genetiğini değiştirmenin yolunu buldular. Hastalıkların iyileştirilmesi için zorunlu fakat kötü ellerin elinde tehdit oluşturduğu için sorunlu olan yeni biyolojik ve tıbbi gelişmeler insan neslini tehlikeli bir sürece sokuyor.

İnsan bedeni biyolojik olmaktan çıkarılıp "teknolojiyle" iç içe yarı biyolojik bir modele taşınmak isteniyor. Yani siborg (sayborg) süreci başlatılıyor. A.B.D. Ordusunda görevli askerlerin psikolojik rahatsızlıklarını tedavi etmek için beyin çipleri kullanıldığı biliniyor. Bu da demek oluyor ki bu beyin çiplerinin başka amaçlar için kullanılması da muhtemeldir. Beyin çipleri, kol bileğine takılan çipler, göğüs içine takılan çipler, FDA onayı alan elektronik haplar ile mideye inen çipler...

@ekitap_evreni

Teknolojiyi sürekli elimizde veya cebimizde tutmamız yetmedi, artık bedenimizin içinde yer vermeye başlıyoruz. İnsanın teknolojiyi vücudunun içinde taşıması, yani "Bedenlerin İnternetı" insan vücuduna müdahaledir. Fakat bu müdahaleler insanın zihinsel durumunu da etkileyebilir, duygu ve düşüncelerinin kötü emeller için kullanılmasına sebebiyet verebilir. Pek tabii insanın bu teknolojiyle bütünleşmesi, bedeninde taşıması kişisel tercihidir. Fakat bugüne kadar hiçbir yeni ürün insanların tercihine bırakılmadı. Günümüzde akıllı telefonlar nerdeyse tüm iş bölümlerinde vazgeçilmez bir araç olarak görülmekte. Deri altı çipleri reddedebilirsiniz. Fakat belki çok istediğiniz bir işe başlamak için giriş şartı olarak sunulacak, belki de seyahat için zorunlu tutulacak. O zaman ne yapacaksınız?

İnsan bedenine teknolojik müdahaleler gündemde iken insanın fıtratına ve inançlarına müdahale ise gün geçtikçe şiddetli bir şekilde artış gösteriyor. Cinsiyetsiz toplumlar inşa etme sürecinde, mülkiyetsiz ve aynı zamanda dinsiz toplumlar da istiyorlar. Şeytânî her türlü organizasyon ve program aleni bir şekilde yayınlanırken mukaddesata hakaret edenler ellerini kollarını sallayarak ekranlarda boy gösteriyorlar. İdeolojilerine ve sevdiklerine en ufak bir eleştiriyi çok gören, hemen dava sürecine götüren bu güruh dinimize ve kutsallarımıza sövmekten hiç çekinmiyor. Toplumu cinsiyetsiz ve dinsiz bir dönüşüme işte bu güruh sürüklüyor.

Zengin elitlerin, küresel şirket sahiplerinin ve medyayı elinde tutanların "Yeni Dünya Nizamı"projesi yeni bir hayal değil. Bir asırdır inşa ettikleri düzenin çatısını dijital çağ ile kapatıp "tek dünya" hayalini gerçekleştirmek istiyorlar. Yeni düzen, yeni nizam, yeni normal gibi farklı isimlendirmeler ile algıları yönlendirip son noktayı koymak istiyorlar.

@ekitap_evreni

Büyük Sıfırlama projesinin sonucu daha temiz ve daha özgür bir dünya olmayacak. İnsanların, elitler ve köleler olarak ikiye ayrıldığı, özgürlüklerin kontrol altında tutulduğu, tek tip eğitim sisteminin sanal âlemden verildiği bir "distopya" inşa ediliyor. İnsanların sanal ile gerçek arasında gerçeği tercih etmeleri elitlerin toplumları şiddet ile bastırmasına sebep olabilir. Nitekim Avrupa genelinde toplumların özgürlük sloganları atarak sokakları, caddeleri doldurması gün geçtikçe yönetimler tarafından başka tahakküm politikalarını devreye sokuyor.

Dördüncü Sanayi Devrimi ile birlikte birçok alanda yapay zekâ iş başında olacak. Eğitimin tamamen dijitalleşmesi, hukuk alanından tarıma kadar dijital uygulamaların gündemde olduğu, kısaca insana olan ihtiyacın gün geçtikçe azaldığı bir döneme giriyoruz. Yeni sanayi devriminde insana olan ihtiyaç önceki üç devrimden çok daha az olacak. Fakat bir yandan nüfusun arttığı ve hiç olmadığı kadar fazla olduğu görülüyor. İnsanın işini yapacak olan humanoidler (insansı robotlar) üretildi. Diğer yandan yeni teknolojiler vasıtasıyla yüzlerce kişinin çalıştığı alanların onlarca kişiye, onlarca kişinin çalıştığı iş alanları da beş altı kişiye kadar düşmesi bekleniyor. İnsansız hava araçları, insansız taksiler, Japonya'da örneklerini gördüğümüz insansız oteller, robotların hizmet ettiği ve servis yaptığı lokantalar, insansız ev inşa eden 3d teknolojisi, insansız tarım, öğretmene ve okula ihtiyaç duyulmayan eğitim sistemi ve yüzlerce benzer alanda artık çok fazla insan ortada görünmeyecek! İnsanın kendisini ve neslini yok etmeye programlayan her gelişmeye destek çıkması gelecek hakkında öngörülerinin toz pembe olmasından kaynaklanıyor...

@ekitap_evreni

İnsan bedeninin zayıf olduğunu, artık biyolojik evriminin tamamlanmış olduğunu söyleyen transhümanist akım bundan sonra insan vücuduna müdahale ederek insanı daha güçlü, daha çevik, daha sağlıklı, daha üstün yapmanın peşinde. Yaşlılığı önleyerek ölümsüzlüğe ulaşmanın ve ölümü yenmenin peşindeler. Bu sebeple tıbbi ve teknolojik alanlardaki çalışmaları destekliyor insanı gerek zihinsel, gerek fiziksel olarak bir değişim sürecine sokuyorlar. İnsan eğer biyolojik bedenini aşarsa kendi türünü bitireceğini ve "posthuman" sürecin başlayacağını iddia ediyorlar.

Dünyayı sıfırlamak isteyenler hayatı tümüyle dijitale çevirmek ve toplumları yeni düzene adapte etmek istiyorlar. Diğer yandan tek dünya devleti yolunda tek tip insan modeli oluşturma çabasındalar.

@ekitap_evreni

SONSÖZ, AMAÇ VE MÜCADELE

Çocuklarımıza ve bizden sonraki nesillere doğal, temiz, aydınlık, adil, gerçek bir hayat bırakmak tüm iyi insanların amacı ve beklentisidir. Fakat doğal yerine yapay, temiz yerine necis, aydınlık yerine karanlık, adil bir düzen yerine ayrımcı ve kaotik, gerçek yerine sanal bir dünya inşa etme sürecini başlatanlar var. Buna "Büyük Sıfırlama" adını vermişler. Kendi çıkarları veya dünyayı elde etme çabası peşinde koşan bu elit kesim amaçlarına ulaşmak için başta medyayı, bilim çevresini, tıp sektörünü, bankaları, sanat camiasını ve ne yazık ki siyasetçileri kullanıyor. Satranç oynar gibi, parayla satın aldıkları piyonları zamanı geldiğinde öne sürmeleri toplumların ne yazık ki uyumalarına ve uyutulmalarına sebep oluyor.

Peki, bizler bu projeler karşısında neler yapmalı, nasıl mücadele etmeliyiz?

Çocuklarımızı yapay ve sahte ürünlerden, sağlıksız gıdalardan uzak tutmalıyız. Bunun çok zor olduğunun farkındayım. Bilim insanları domatesin genetiğini değiştirdi, yaklaşık 30 senedir doğal gıdaların besin değerleri hiç olmadığı kadar düştü. Genetiği değiştirilen sebze ve meyvelerin zararı faydasını geçti. İnsanların bağışıklığı düştü. Bu sayede sektörler zenginleşmeye başladılar. İnsanlar vitaminlerini meyvelerden almak yerine tabletlerden almaya başladılar. İçtiğimiz sütten, yediğimiz yumurtaya kadar doğaldan o kadar uzaklaştık ki gerçeğin, doğal olanın tadını unutmaya başladık. Yediğimiz

@ekitap_evreni

yumurtaların üstünde ürün numaralarını okuyoruz, soyarken gözümüzle görüyoruz. Yapay et ve yapay sütün üretimi konusunda medyanın yönlendirmeleri başladı bile. Yine sağlıklı olduğu konusunda algılarla oynanacak bir sürece itiliyoruz. Sütün aslında çocuklar için zararlı olduğu haberleri dolaşıyor. Tıpkı zamanında yumurtanın zararlı olduğunu söyledikleri gibi, insanları sıvı yağlardan uzaklaştırıp paket paket katı yağ yedirdikleri gibi... İnsanların sağlıklarının bozulması çok az kişinin umurunda. Bizim bu sorunlar karşısında toprağa canla başla sarılmamız, doğal tarıma sahip çıkmamız ve doğal gıdalar tüketmenin yollarını bulmamız gerekiyor. Hazır yoğurt ve hazır süt yerine doğalını tüketmemiz, paket gıdalardan ve fast food tüketiminden olabildiğince uzak yaşamamız gerekiyor.

Temiz bir geleceğe sahip olmayı kim istemez? Bunun yolu ise evlere kapanmaktan, elektrikli cihazların arasında kaybolmaktan geçmiyor. Doğala olan düşmanlık ve yapay olana ihtiyaç çocuklarımız için nasıl bir temiz geleceğe vesile olabilir ki... Çocuklarımızın toprağa ayak basmasının bir yolunu bulmalı, toprağa, ağaca, çiçeğe dokunmasını sağlamalıyız. Çocuklarımızı dört duvar arasına sıkıştırıp eğitiminden, arkadaşlık ilişkilerine, oynadığı oyunlardan yaptığı araştırmalara kadar onları sanal âleme hapsetmek ona verilen büyük zararlara sebep olmaktır. Sanal dünya içinde geçirdiği süreyi olabildiğince kısa tutmalı, gerçek hayatı terk etmesine izin vermemeliyiz. Doğayı tanıtmalı, kendisini fiziksel yönden geliştirecek spor ve aktivitelere yönlendirmeli, zihinsel ve fiziksel gelişimi için çaba sarf etmeliyiz.

İnsanların tüm işlerini ve ihtiyaçlarını evlerinden gidebildikleri, kapalı kapılar ve pencereler arkasında geçen distopik bir dünyayı neden tercih edelim ki? Amacımız doğayla içiçe, doğayı kirletmeden, temiz bir hayatı tercih etmek olmalı. Ka-

@ekitap_evreni

ranlık bir hayat; insanların içine kapandıkları, ruhi bunalımlar yaşadıkları, gerçekten uzaklaştıkları ve doğala ulaşamadıkları bir düzen ile sağlanıyor. İnsanın fıtratına ters olan bu hayat biçimi hiç kimsenin çocuklarına bırakmak istediği bir miras olamaz. Fakat insanları bu hayat biçimine mecbur bırakmak için insanlar sağlıkları ile tehdit edilmekte, doğayı bozan ve kirleten elit sınıf kendisini hayırsever gibi tanıtıp algılarla çok ustaca oynuyor.

Dünyayı kurtarmanın yolu insanı elemekten eğil, insanı doğruya yönlendirmekten ve insani duygulara sahip olmaktan geçer. Fabrikaları açan, nükleer tesisler kuran, kömür üreten ve tüketen, fosil yakıtlı makineler üreten ve satan küresel güçler şimdi tüm bunları halının altına süpürerek asgari ücretle çalışan vatandaşı ve toplumları suçlamaktalar. Bu sahtekâr elitlerin doğayı asıl kirleten güçler olduğunu, küreselciler denilen bu insanlık düşmanlarının insan fıtratına, aile mefhumuna, dünyanın doğal yapısına saldırdıkları öğrenilmeli ve çocuklarımızı bunlardan korumanın yollarını keşfetmeliyiz.

Çocuklarımız sanal âleme girdikçe gerçeklerden uzaklaşmakta, toprağın kokusunu, odun ateşinin sıcaklığını, rengârenk çiçeklerin dokusunu, çeşitli böceklerin renklerini ve estetiğini görememekte... İçinde yaşadığımız zengin coğrafi yapıyı çok az kişi biliyor. Tarihi ve kültürel özelliklerin bu ülkede, bir arada tutunduğunu bilmemek ve bir turist kadar kendi vatanını gezememek çok acı ama sorgulamadığımız bir durum değil mi? İstanbul'un Anadolu yakasında doğup büyüyen, Avrupa yakasında bulunan Topkapı Sarayı'nı, Ayasofya'yı, Arkeoloji Müzesini görmeden hayatlarını tüketen çocuklar, gençler var. Çocuklarımızı doğal olana yönlendirmek dışında farklı kültürel yapılara sahip zengin tarihi altyapımızı da anlatmalı, tanıtmalı, kimliğini öğrenmesinde yardımcı olmalıyız.

@ekitap_evreni

Sanal âlemi tamamen terk etmek veya teknolojiye düşman kesilmekten bahsetmiyorum. Böyle bir tutum sergilemek; çağa ayak uyduramamaya ve yeniliklere karşı zayıf kalmaya sebebiyet verir. Yapacağımız şey ipleri elimizden bırakmamak olmalı. Yani sanal âleme kendimizi tamamen kaptırıp gerçek olanı bırakmamız bizi biz olandan çıkaracaktır. Buna izin vermemeliyiz. Günümüzde çocukların ellerinden düşürmediği tablet ve telefonlar yeniçağda çocukların hem ebeveyni, hem öğretmeni pozisyonuna geldi. Bundan memnuniyet duyan var mı? Çocukların zihinlerini şekillendiren sanal dünya onları gerçeklerden soyutlamakta ve çocukları dijital dünyanın öğrencilerine dönüştürmekte…

Çocukları dini inançları doğrultusunda eğitmek isteyen aileler yobaz yerine koyuluyor ama çocukların izledikleri ve yönlendirildikleri videolarda; şeytan, büyücü, sihirbaz karakterler hiç eleştirilmiyor. Cinsiyetsizliğin ilmek ilmek işlendiği, inancımıza ve fıtratımıza saldırıldığı videolar ve yapımlar hiçbir şekilde yasaklanmıyor, sorgulanmıyor. Burada interneti ve sanal dünyayı yasaklamanın yanlış olduğunu fakat tamamen serbest bırakmanın da çok tehlikeli olduğunu idrak edebilmemiz gerekir.

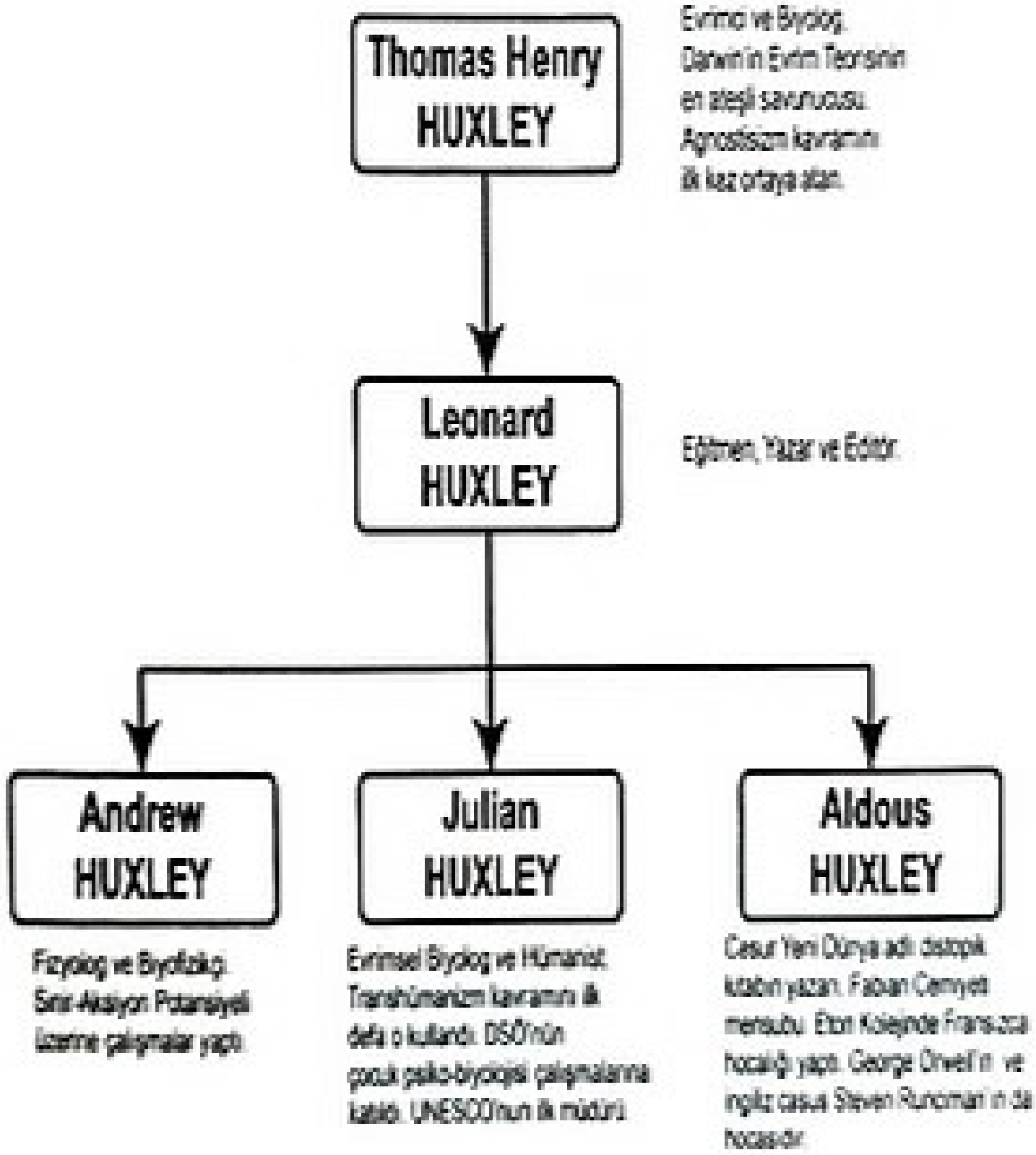
Amacımız daha temiz bir gelecek ise mücadelemiz geleceğimizi tehdit eden küresel güçlere karşı olmalı. İnsan fıtratına savaş açanlara karşı sessiz kalmak yeni nesli onların ellerine bırakmak olur.

Ümidi kaybetmemek, moral bozmamak, düşmemek, pes etmemek gerek. Bâtılın yalanları, şeytanın hileli oyunları ve elitlerin tahakküm politikaları yıkılmaya mahkûmdur!

Sabredeceğiz, dua edeceğiz, mücadele edeceğiz…

@ekitap_evreni

ŞEKİLLERLE DİJİTAL İŞGAL

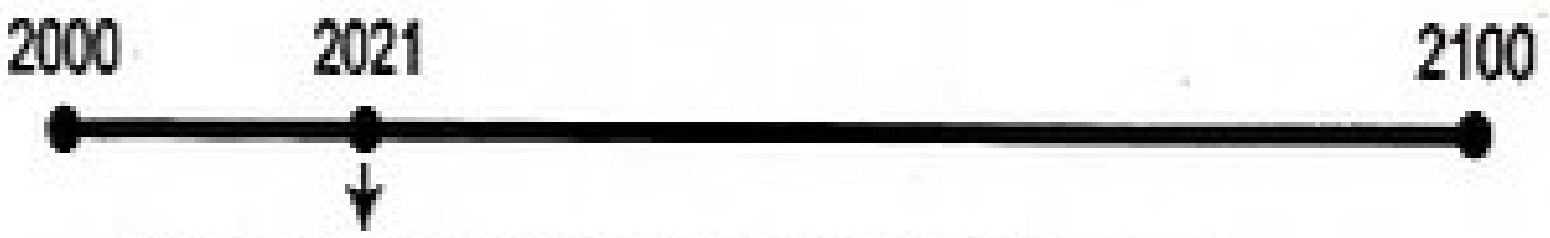

Huxley Ailesi.

@ekitap_evreni

Bu tarihte kurulan CFR ile tek dünya hakimiyeti kurulması konusunda adımlar atıldı. İnsanlar 1 asır kapitalizm ve modern kölelik ile yönetildi.

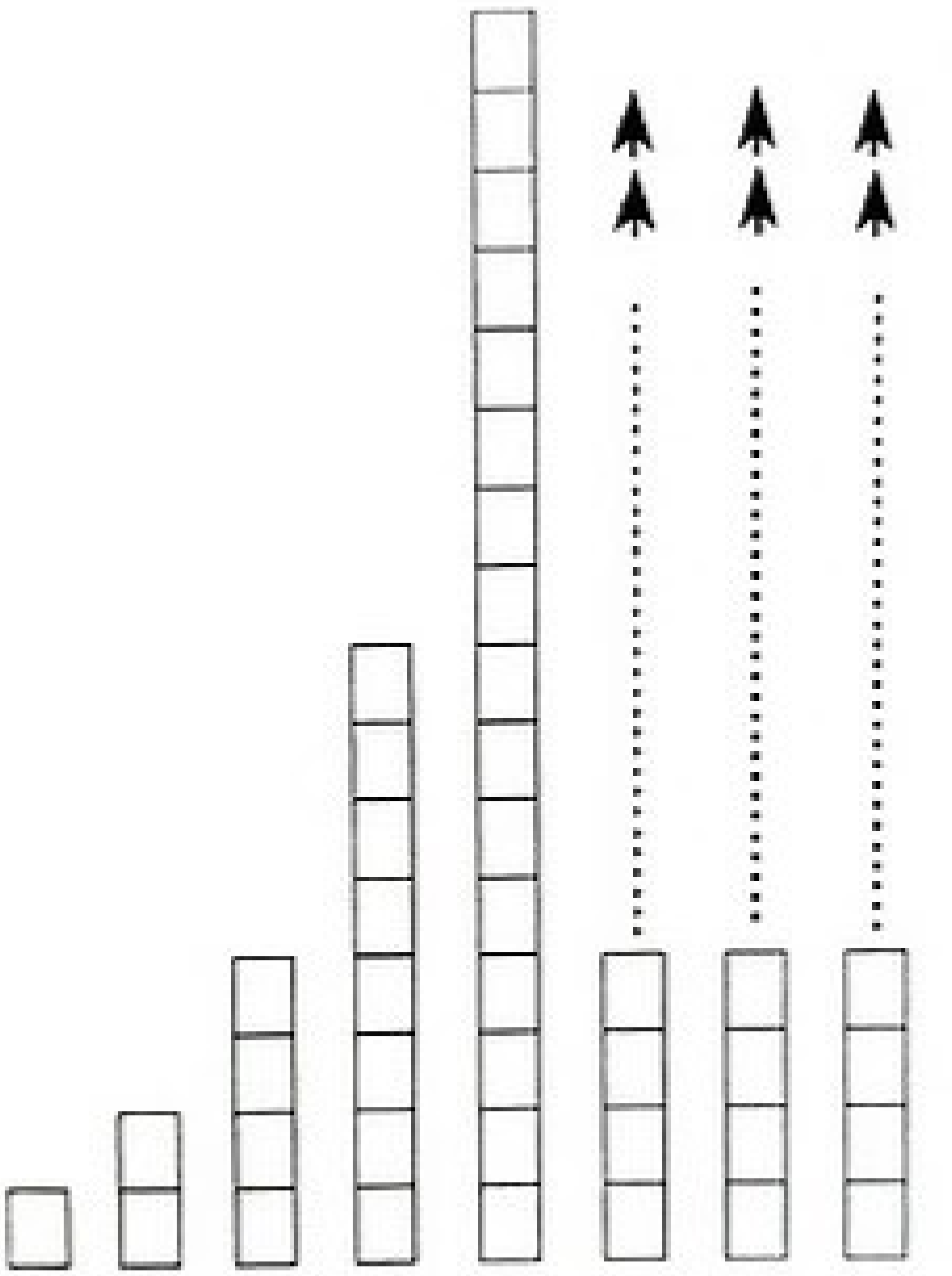
1 asır doldu. Şimdi teknoloji bir tahakküm vasıtası olarak kullanılıyor. Modern kölelik yerini dijital köleliğe bıraktı.

Kölelik → Modern Kölelik → Dijital Kölelik

Sömürgecilik, soykırım ve kölelik bitmedi. Kılıf değiştirerek devam etmekte...

20. ve 21. asrın kölelik düzeni.

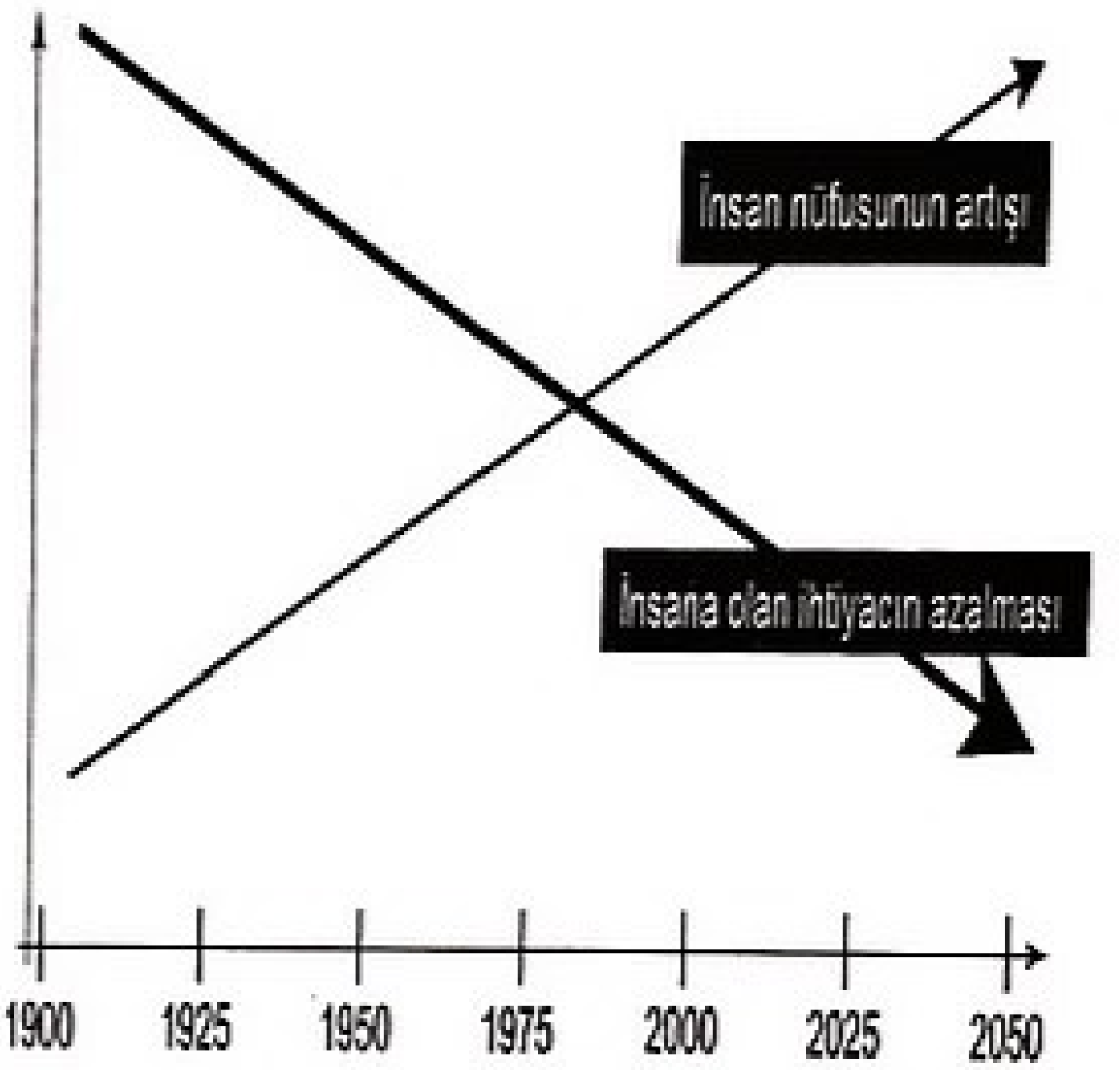
@ekitap_evreni

Teknoloji üstel ilerliyor ve insana ihtiyaç azalıyor.
Fakat bir yandan dünya nüfusu artıyor.

Teknolojinin üstel ilerlemesi.

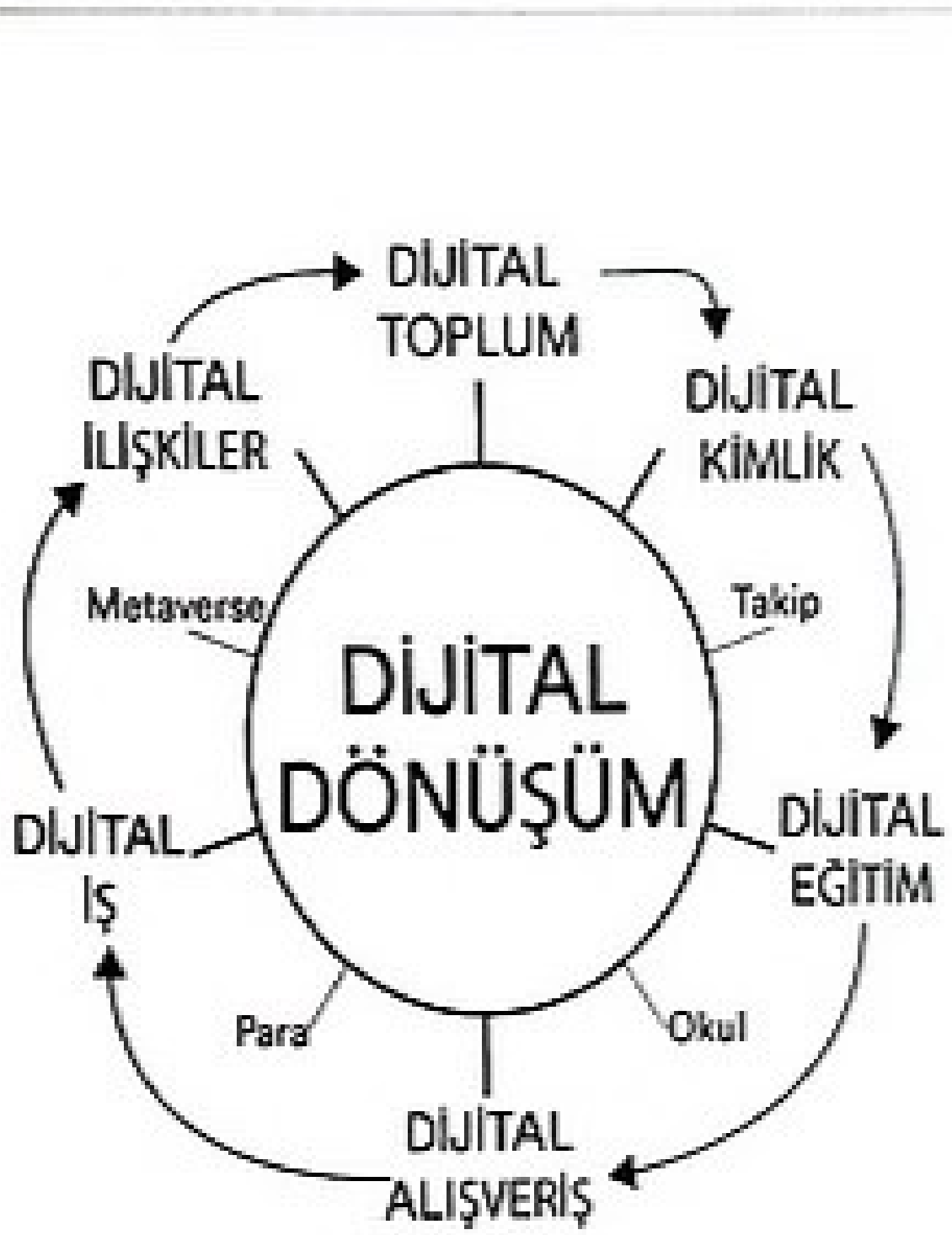
@ekitap_evreni

Teknolojinin üstel ve tümleşik ilerlemesi, yapay zekanın tüm alanlara hakim olması, meslekların robotlara yüklenmesi, hayatın dijitalleşmesi ; gün geçtikçe insana olan ihtiyacı azaltmaktadır.

İnsan nüfusunun artışı ve insana olan ihtiyacın azalması.

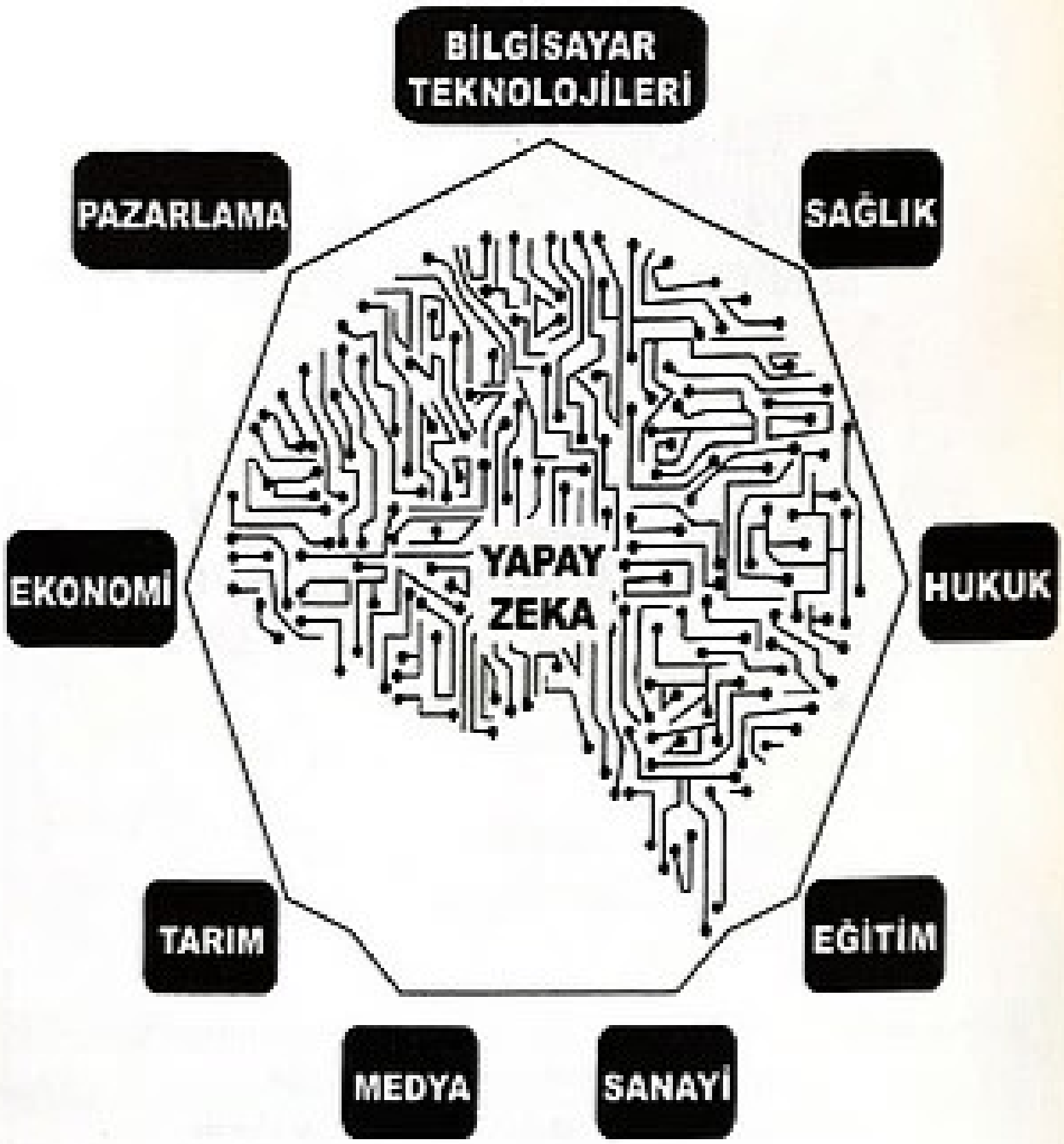
@ekitap_evreni

Hayatın her alanında yaşanan dijitalleşme, bizleri hayal bile edemeyeceğimiz dönüşümlere sürüklemekte...
Bakanlık ve "Bill & Melinda Gates Vakfı" tarafından Dijital Tarım alanında çalışmalar yapılmakta.

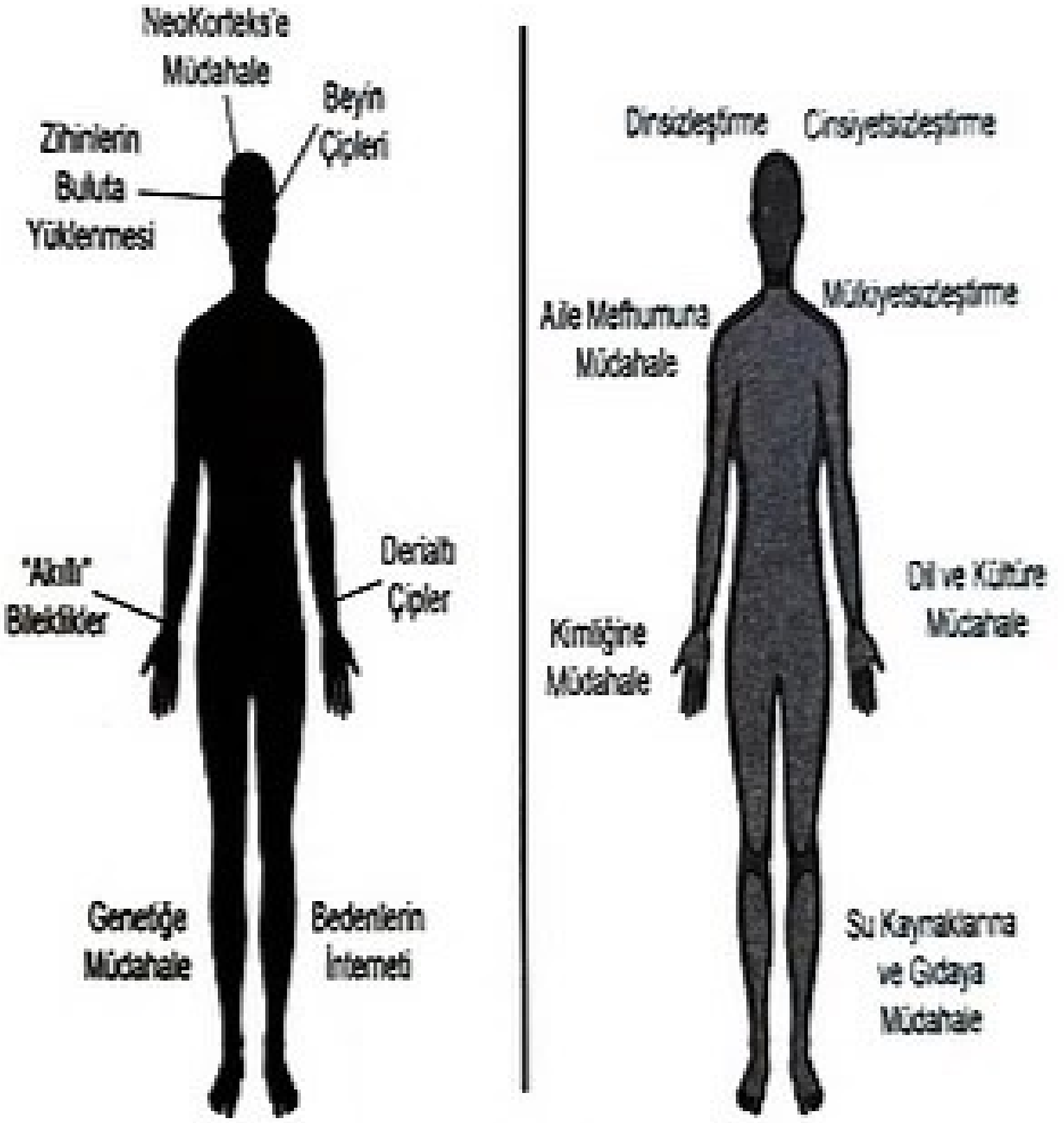
Dijital dönüşüm, dijital dünya.

@ekitap_evreni

Yapay Zekâ ile çalışacak alanlar.

@ekitap_evreni

İnsan Fıtratına Müdahale. İnsanın bedenini ve maneviyatını dönüştürerek "tek tip insan" inşa etme süreci.

İnsan fıtratına müdahale ve insanın trans/dönüşüm süreci.

@ekitap_evreni

İnsan gerek fiziksel, gerek zihinsel olarak yoğun bir saldırı altında. Bir yandan bireysel hak ve özgürlükler kısıtlanırken diğer yandan insanlara sanal bir dünya, hatta sanal bir cennet vaat ediliyor. Herhangi bir müdahaleye karşı çıktığı an bilim düşmanı, komplo teorisyeni, felaket tellalı olarak nitelendirilen insana seçenek sunulmuyor. Gerek tıbbi, gerek teknolojik müdahaleler çeşitli bahaneler ile zorunlu tutuluyor.

Doğal olana bir alternatif olarak yapay gıdalar üretenler, gerçek hayata bir alternatif olarak sanal âlemi inşa edenler ile aynı kişiler. İnsanlığı maddi-manevi kıskaca alarak kısır döngüye sokmuş durumdalar. Genetiği değiştirilmiş organizmalar ile gıdaya müdahale edenler, şimdi insan genetiğini değiştirmenin yolunu buldular. Hastalıkların iyileştirilmesi için zorunlu fakat kötü ellerin elinde tehdit oluşturduğu için sorunlu olan yeni biyolojik ve tıbbi gelişmeler insan neslini tehlikeli bir sürece sokuyor.

İnsan fıtratına müdahaleler, Yapay Zekâ çalışmaları, Metaverse, CRISPR-Cas9, Endüstri 4.0, Transhümanizm, küresel/dijital dönüşüm gibi gelişmeler çocuklarımızı ve gelecek nesillerimizi nasıl etkileyecek?

AKUDEMÂ

@ekitap_evreni